

สักรารม

ห้องขจร

อ

294.3135

ว237ต

งานศิลปหัตถกรรม

84552

บทที่ ๑

ปรารภเรื่องการจัดโรงพิมพ์

เวลานี้ ได้ทราบข่าวว่าบรรดาศิษยานุศิษย์ทั้งหลายตั้งใจจะสร้างเป็นโรงพิมพ์ขึ้น ทั้งนี้ก็เพราะว่าหนังสือที่ออกให้บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายได้อ่านกันก็มีหลายวาระที่ไม่ทันความประสงค์ของบรรดาท่านพุทธบริษัท เพราะว่า หนังสือ การพิมพ์ไม่มีใครจะมี ประการที่สอง โรงพิมพ์ต่าง ๆ ไม่ค่อยจะว่าง ฉะนั้น ดร.ปริญญา นุตาลัย อาจารย์ฝ่ายธรรมวิद्याของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จึงได้ริเริ่มที่จะตั้งโรงพิมพ์ขึ้น เพื่อจัดพิมพ์คำสอนบ้าง แล้วก็เป็นประโยชน์ เรื่องของพระพุทธศาสนาที่จะให้บรรดาท่านพุทธบริษัทได้รับทราบ เอาจามาพิมพ์แจกกัน คือ ในราคาใกล้เคียงราคาทุน ไม่หวังความร่ำรวยในการพิมพ์

เมื่ออาตมาเดินทางไปที่จังหวัดเชียงใหม่ คือ คืนวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๗ ไปถึงก็ใกล้เวลา ๒๔ นาฬิกา ขณะนั้น ได้พบบรรดาพุทธบริษัทที่เป็นบริวารลิงทั้งหลายไปด้วย ทั้งนี้ก็เพราะว่าตั้งใจจะไปนมัสการพระที่ได้นามว่า "สุปฏิปันโน" คือ มีความประพฤติดี ประพฤติชอบ ที่ไม่เมาไปด้วย ลาภ ยศ สรรเสริญ สุข รู้ตัวอยู่เสมอว่าจะตาย แล้วก็นึกไว้ว่าถ้าตายแล้วเราควรจะไปไหน ไม่ได้มีความเมาในชีวิตรู้ไม่ได้ คิดหาความสุขในกามคุณ นี้ความดีของท่านทั้งหลาย เป็นที่เราควรจะบูชา ในฐานะที่คณะของอาตมา มีความเคารพในองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นเหตุ เมื่อทราบว่าสาวกขององค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐ์ศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งมีความดีอยู่ ยังมีมาก จึงได้พบบรรดาพุทธบริษัทไปเพื่อนมัสการ แต่ทว่าท่านผู้อ่านทั้งหลายก็จงอย่าลืมว่า หัวหน้าคณะเป็นลิง และบรรดาพุทธบริษัทที่ตามไปก็คงจะไม่ใช่ใครอื่นไกลที่ไหน นอกจากกองทัพของพระราม แล้วก็ไม่ใช่มีลิงแต่อย่างเดียว แดงมีนกกระเจิบ นกกระจาบ นกกระจอก ทั้งเปิด ทั้งไก่ ไปด้วยกันพร้อม เป็นอันว่าพอทัพเป็นสัตว์เดรัจฉาน บรรดาลูกทัพทั้งหลายเหล่านั้น จะเป็นเทวดาหรือพรหมก็ตามใจ

ที่นี่ การไปของพวกเรา เราไปเพื่อแสวงหาความดี ทั้งนี้ก็เพราะว่าทราบอยู่คี่ว่า ตัวเองนั้นมันดีไม่พอ ที่ว่าดีไม่พอก็เพราะว่า ยังมีความรู้สึกในรสของอาหาร ยังมีความรู้สึกหนาว รู้สึกร้อน รู้สึกหิว รู้สึกกระหาย อาการปวดอุจจาระ ปัสสาวะ เป็นที่ไม่พอใจของพวกเรา และยังไปกว่านั้น พวกเราก็อายุใกล้คนดีเกินไป บรรดาพวกคนทั้งหลายก็คือ ดีในเรื่องพอใจในความมีลาภ พอใจในความมียศ พอใจในสรรเสริญ พอใจใน

กามสุข เรื่องพระพุทธเจ้าไม่สรรเสริญ แต่ว่า ท่านก็นิยามกันว่าดี พวกเราก็เลยต้อง -
เรียกท่านว่า เป็นคนดี เพราะว่าท่านว่าตัวของท่านดี คนเราใครจะดีหรือไม่ดีนี่ ต้อง-
ถามตัวของเขาเอง เราจะไปรู้ดีกว่าเขาไม่ได้ แล้วความดีของท่านพวกนั้น เวลาที่
พุดนี่เป็นวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๑๗ ตีจนกระทั่งพากันเดินขบวนนำหน้าประชาชนไปทำศึก
กับรัฐบาล แล้วนอกจากนั้น ก็ยังมีท่านผู้ดีส่งเสริมท้าวว่าคนที่อยู่ในผ้ากาสาฬหสูตร อัน
เป็นเครื่องหมายของพระพุทธศาสนาเดินขบวนไม่มีมาตราใด ๆ จะลงโทษ ควรคิด -
เพราะความดีของบรรดาสาวกขององค์สมเด็จพระธรรมสามิต แต่ทว่าสนใจในปฏิบัติ
ของพระเทวทัต มีมากอย่างนี้ ฉะนั้น ถ้าจะจอมลึง-- ทราบไหม ว่าใครเป็นคนพุด
คนพุดนี้ไม่ใช่ใคร คือเจ้าลิงค่านั้นเอง เจ้าลิงค้ำพาพลพรรคทศนาจร ทั้งนี้ก็เพราะว่า
ตั้งใจจะหักผ่อนอารมณ์ให้หมักหมมไปด้วยความดีของท่านผู้ทรงความเป็นผู้วิเศษ จนกระ-
ทั่งสิ้นพระธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐ์ศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าเสียสนิท
ก็เลย จึงได้พากันคิดจะไปแสวงหาพระที่ทรงสุปฏิปันโนกันดีกว่า สุปฏิปันโนเขาแปลว่า
ยังใจ สุปฏิ แล้วก็ ปินโน เขาเรียกว่าปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ ประกอบไปด้วยคุณธรรม -
พิเศษ ที่องค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐ์ทรงแนะนำ แล้วท่านก็ปฏิบัติตาม อย่างนี้เรา -
เรียกกันว่าสุปฏิปันโน เราจะไปหักท้าวว่าท่านเป็นพระอรหันต์เราก็พุดไม่ได้ แต่ทว่าเรา
มาดูจริยาของท่านต่อไปว่าท่านองค์ไหนท่านเป็นพระอะไร ก็ฟังเสียงท่านพุด แต่เอา
ยังงี้ดีกว่า ก่อนที่จะพุดถึงเรื่องอื่นเราก็มาพุดกันถึงการตั้งโรงพิมพ์เสียก่อน ทั้งนี้ก็ขอ
บรรดาท่านพุทธศาสนิกชน ผู้เป็นสาวกขององค์สมเด็จพระชินวรโปรดทราบ ว่าหนังสือ
ที่ออกจากโรงพิมพ์โรงนี้เป็นเล่มแรก ก็เป็นหนังสือท่านองค์เดียวกันกับหนังสือประวัติ
หลวงพ่อบ้าน ฉะนั้น ใครที่จะนำเรื่องราวต่าง ๆ ที่นักสมถะเฝ้ามองเฝ้ามองไปมาบรรจุนในเล่ม
นี้ จึงยังไม่ยอมรับ แล้วก็ถือแบบนี้เป็นแบบฉบับตามที่ท่านบงการมา คำว่า "ท่าน"
เป็นใคร ชาวบ้านไม่ต้องรู้ เพราะว่านี่อย่าลืมนะว่าลิงพุด ไม่ใช่คนพุด คนที่สั่งการมาถึง
ลิง ท่านทั้งหลายอาจจะรู้ภาษาไม่ได้ ท่านสั่งการมาบอกว่า หนังสือของฉันจะต้องทวง
ใยเด็กให้มากกว่าผู้ใหญ่ การจะนำอะไรออก จะพุดอะไรลงไปก็ขอให้สนใจกับเด็ก ไม่
ต้องสนใจผู้ใหญ่ ทั้งนี้ก็เพราะว่าผู้ใหญ่มีความดีพอมีความรู้ รับผิดชอบพอ ดีไม่ดีเขาก็ดี
กว่าคนพุดอย่าไปตั้งหน้าตั้งตาดสอนผู้ใหญ่ เราตั้งหน้าตั้งตาคูกับบรรดาเด็กทั้งหลายดีกว่า
เพราะคุยกับเด็กสบายใจกว่าคุยกับผู้ใหญ่ ยังไง ๆ เขาก็ถือว่าคนที่คุยกับเด็กก็คือเด็ก
นั่นเอง ไม่ใช่ผู้ใหญ่ ถ้าจะทำอะไรผิดพลาดไปบ้าง ถ้าเป็นเด็กเล็กเขาก็ไม่ปรับ ถ้าเด็ก
ใหญ่หน่อยเขาก็ปรับครึ่งเดียว มันปรับไม่เท่าผู้ใหญ่ฉะนั้น ผู้พุด ในฐานะที่เป็นลิง เมื่อ

เมื่อเป็นลิงเด็กเข้าด้วยแล้วก็เลยหมดราคา เพราะคุณตะรางเขาไม่ได้ตั้งไว้ใส่หมาหรือใส่ลิง รอยนตร์ เรือนนตร์ เขาไม่มีเขียนไว้บอกผู้โดยสารที่เป็นลิงหรือสุนัขเขาเก็บราคาเท่านี้ นี่มันสบายดี

อ้าว นี่คุยเรื่องอะไรมาเกินไป มาว่ากันถึงเรื่องการตั้งโรงพิมพ์ เมื่อไปถึง ดร.ปริญญาก็มารายงานว่า อยากจะหาเครื่องพิมพ์มาจัดพิมพ์กันเสียเอง เพราะไปจ้างเขาพิมพ์ราคาก็แพง เวลาก็ไม่ทันการ ถ้าเราทำกันได้ เวลาที่ทันราคาก็ถูกรวดราคาท่านผู้ตั้งใจอ่านก็ไม่ต้องเสียสตางค์มาก เรื่องนี้เห็นด้วย เพราะว่าเมื่อ ๒-๓ วันนี้ มีพ่อหนุ่มน้อยคนหนึ่ง มาจากจังหวัดอ่างทอง มีถือหนังสือประวัติหลวงพ่อบานมาด้วย แกมาถึงก็กราบ พอกราบแล้วแกก็บอกว่า หนังสือแบบนี้มีไหมขอรับ ก็ตอบว่ายังมีอยู่ เพราะว่าเพิ่งพิมพ์เสร็จ เลยถามเธอว่า หนังสือเล่มนี้เธอต้องการไปทำไม แกก็รายงานว่ หนังสือเล่มนี้เพื่อนเขาซื้อมาจากจังหวัดสมุทรปราการ ซื้อมาคร่าวละ ๑๐ เล่มบ้าง ๒๐ เล่มบ้าง เอามาแจกแก่บรรดาเพื่อนๆ กัน จะได้อ่านโดยทั่วถึงกันแต่ถึงกระนั้นก็ดี ยังไม่เป็นที่เต็มความประสงค์ เพราะคนต้องการอ่านมีอีกมาก ก็เลยถามเธอว่า เพื่อนของเธอแนะเขาซื้อมาราคาเท่าไร เธอก็ตอบว่า ซื้อมาในราคาเล่มละ ๑๐๐ บาท สบาย... นี่ทางสำนักจัดการ คือท่านเจ้ากรมสื่อสาร ทอ. ได้แก่ พล.อ.ต. ม.ร.ว. เสริม สุขสวัสดิ์ จัดการช่วยร่วมทุนกันพิมพ์ขึ้น บางครั้งก็จำหน่ายไปในอัตรา เล่มละ ๒๐ บาท บางคราวก็ ๒๕ บาท มาปัจจุบันนี้ ๓๐ บาท เป็นอย่างสูง สุด ไม่มีราคาสูงกว่านี้ ที่จำหน่ายออกตามนี้ก็เพราะว่าจำหน่ายในราคาใกล้เคียงกับต้นทุน แต่ว่าพ่อเจ้าประคุณไปซื้อกันมาเล่มละ ๑๐๐ นี่ซิ อย่างนี้ ดร.ปริญญาก็ได้คิดว่าจัดพิมพ์เสียเองดีกว่า จะได้ทันความประสงค์ เวลาที่เขาขายเล่มละ ๑๐๐ นะ เขาบอกว่าเวลานี้หนังสือขาดคราว ดีไม่ดีหนังสือไม่ขาดเขาก็บอกว่าขาด เพราะคนปลายทางไม่รู้ เพราะว่าหนังสือทั้งหมดนี้ ไม่ได้วางขายในตลาด มีอยู่ในที่ ๓ แห่ง ที่เป็นต้นกัคือ บ้านพล.อ.ต. ม.ร.ว. เสริม สุขสวัสดิ์ ที่ซอยสายลม อีกจุดหนึ่งที่วัดจันทาราม (ท่าซุง) หรือที่เรียกกันว่า ศูนย์ปฏิบัติพระกรรมฐานศิษย์หลวงพ่อบานวัดบางนมโค หรือเรียกอีกนัยหนึ่งว่า อาศรมฤาษีลิงดำ ซึ่งตั้งอยู่ที่วัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี แต่ถ้าจะติดต่อควรใช้ว่า อาศรมฤาษีลิงดำ หรือ ศูนย์ปฏิบัติพระกรรมฐาน ซึ่งตั้งอยู่ที่วัดท่าซุง อำเภอโนนรมย์ จังหวัดชัยนาท ถ้าติดต่อตามนี้สะดวกกว่า คือว่าอยู่ใกล้อำเภอโนนรมย์ ทางไปรษณีย์อำเภอโนนรมย์ส่งเคราะห์หลังให้ถึงวัด

เมื่อ ดร.ปริญญามาปรารภ ก็เลยบอกว่า ดีนี่ ทำได้มันก็ดี แกก็บอกว่าไม่มีทุน

เวลานั้น การเดินทางไปเชียงใหม่ไปกันหลายท่านด้วยกัน ประมาณ ๔๐ คน จึงได้บอกกับ ดร.ปริญญา บอกว่า เรายังงี้ก็แล้วกัน ตอนเช้าก็ลองไปปรารภกับบรรดาท่านพุทธบริษัท ดร.ปริญญาทำตามนั้น ก็ปรากฏว่าทันทีที่พูดพันโทแพทย์หญิง วีรพร คำนวนกิจ รับให้ทุนสำรองสองแสนบาทเป็นเงินยืมบ้าง ทำบุญด้วยบ้าง แล้วก็ พันตำรวจเอก(พิเศษ) สมศักดิ์ สิบสงวน รับภาระ อีกจุดหนึ่ง แล้วก็มีคนหลายคนด้วยกัน ร่วมกันตามกำลังศรัทธาตามที่บรรดาท่านผู้อ่านจะทราบชื่อท่านผู้มีศรัทธาร่วมในการสร้างโรงพิมพ์ครั้งนี้ ตอนท้ายหนังสือเล่มนี้ว่ามีใครบ้าง แล้วก็ใครออกมาเท่าไร แต่ว่าการตั้ง ชื่อเครื่องต่าง ๆ ต้องใช้เงินทั้งหมดประมาณ สี่แสนบาทเศษ เป็นอันว่าเงินที่ได้มามันก็ไม่พอ เพราะว่าอุปกรณ์ต่าง ๆ มันมีเยอะ ค่อยทำค่อยไป เป็นหนี้เขาไปบ้างตามอัธยาศัย ของคณะลูกศิษย์ญาติลิงคำ เพราะว่าได้ไผ่เองก็จอมหนี่ เป็นหนี้พี่น้องเป็นล้าน ๆ สบาย อ้ายเรื่องล้าน ๆ นี้มันไม่น่าหนักใจ เพราะว่าเทวดาฤาษีลิงคำหัวแกก้ล้านอยู่แล้ว อันดับแรกแกก็มีทุนอยู่หนึ่งล้านแล้วโดยเฉพาอย่างยิ่ง ท่านเจ้าพระยาโกษาปาน หรือ เจ้าพระยาโกษาป่อง ซึ่งเป็นน้องเจ้าพระยาโกษาเหล็ก ที่บรรดาเด็กให้สมญาว่า เจ้าพระยาโกษาป่อง (อันนี้ไม่ใช่ตัวจริงเขาสมมุติขึ้น) นี่ท่านก็มีทุนประจำอยู่หนึ่งล้านเหมือนกัน แต่สองล้านของฤาษีลิงคำ หรือพระยาโกษาป่องนี่ใช้ไม่หมด เพราะว่าเหตุนวไฉนสรีระ เลยไม่ต้องใช้กัน ถ้าใครจะมาทวงเงินในอัตรา หนึ่งล้านบาทก็บอกว่าเอาเลย พ่อเทวดาอยากได้ตั้งเอาไปเลยจากหัว ถ้าตั้งเอาไปไม่ได้แสดงว่าคนตั้งไร้สมรรถภาพ เป็นอันว่าหนี้สินไม่ต้องเอากัน นี่เป็นอันว่าเวลานี้ เรื่องของโรงพิมพ์นี้ตั้งขึ้นมาได้แล้วแต่เงินมันไม่พอถ้าบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายสนใจอยากจะบำเพ็ญกุศลด้วย จะช่วยกันคนละ ๔ สตางค์ ๑๐ สตางค์ สลึง สองสลึง ทำได้ตามอัธยาศัย ติดต่อกับที่พระยาโกษาป่อง น้องชายพระยาโกษาเหล็ก หรือ อ้าว นี่เขาตายไฉนนานแล้วนี่ไม่ใช่หรือ หรือติดต่อกับที่ ดร.ปริญญา นุतालย์ แล้วก็น้องสาว คือคุณชาลิณี เนียมสกูล หรือว่าคุณเจ็ดศรี สุขสวัสดิ์ ณ อยุธยา ภรรยาเจ้ากรมสื่อสาร ท.อ. หรือว่าที่เจ้ากรมสื่อสาร ท.อ. หรือว่าคณะบริษัททั้งหมด มีจุดสำคัญอีกสองจุดก็คือ พ.ท.แพทย์หญิงวีรพร คำนวนกิจ แห่งโรงพยาบาลพระมงกุฎ แล้วก็ พ.ต.อ.(พิเศษ) สมศักดิ์ สิบสงวน รองผู้อำนวยการโรงพยาบาลตำรวจ ติดต่อกับตามนี้

ที่นี่เรามาคุยถึงอันสงฆ์ของการตั้งโรงพิมพ์ โรงพิมพ์นี้ตั้งขึ้นมิใช่ตั้งขึ้นเพื่อหาความร่ำรวย คือช่วยให้บรรดาท่านพุทธบริษัท ได้มีความเข้าใจดีในพระพุทธศาสนาตามความรู้ความสามารถ ที่จะพึงกระทำกันได้ ก็เป็นอันว่าถ้าจะรวมลงไปตามคำสั่งสอนที่

องค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดา สัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสเป็นอาณัติสงฆ์ ก็ต้องสรุปลงในคำว่า ธรรมทาน มีพระพุทธเจ้าทรงตรัสเป็นพระบาลีว่า สัพพทานํ อมมทานํ - ชินาติ ซึ่งแปลเป็นใจความว่าการให้ธรรมเป็นทานย่อมชนะทานทั้งปวงคือหมายความว่า คนให้ธรรมเป็นทาน ธรรม มาจากตัวหนังสือ สร้างความรู้ให้ปรากฏ กันนี้องค์สมเด็จพระบรมสุคต บอกว่าเป็นการให้ปัญญา ตัวอย่างพระสารีบุตร อัครสาวกฝ่ายขวาของ - องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งไม่มีพระสาวกองค์ใดมีปัญญาเกินพระสารีบุตร นี่เป็นตัวอย่าง ฉะนั้น เมื่อบรรดาพุทธบริษัทที่ร่วมใจกันร่วมคิด ร่วมใจกันในการพิมพ์หนังสือ - ร่วมทุน ก็เชื่อว่าทุกคนร่วมกันสร้างความดี ช่วยกันให้ปัญญาแก่บรรดาท่านพุทธบริษัท อาณัติสงฆ์ โคที่องค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า กล่าวไว้ในเรื่องพระสารีบุตร ฉันท ทานทั้งหลายที่ร่วมมีร่วมใจ ร่วมแรง ร่วมทุน ย่อมมีผลเช่นเดียวกับ พระสารีบุตร นี่ว่าถึงอาณัติสงฆ์ย่อๆ แล้วก็การที่ท่านทั้งหลายทำบุญตามนี้กระทำแบบ ตูลิตะ ตูลิตัง สีคะสี หัง ฐาษาหรือเปล่า จะไปรู้อะไร ก็เจ้าลิงถุมันพูดภาษาอะไรก็ไม่รู้ มันภาษาลิงไม่ใช่ ภาษาคน เขาเรียกว่า เร็ว ๆ ไว ๆ ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะเวลาเช้า ของวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน เมื่อ ดร.ปริญา พูดขึ้น เรื่องนี้ก็สำเร็จทันทีโดยฉับพลัน เวลา ผ่านไปไม่ทันถึงครึ่ง ชั่วโมงเรียกว่าทุกคนรับไว้ด้วยศรัทธาแท้ ตานี้เรียกว่า ไอ้งานนี้เป็นงานรวดเร็วทันใจ การบำเพ็ญกุศลที่องค์สมเด็จพระพุทธบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้ากล่าวว่าต้องเร็ว ๆ ไว ๆ ยกตัวอย่าง จูเลกสาฎก ท่านมีความยากจนมาก อยู่ด้วยกันสองคนตายาย มีผ้านุ่งกันคนละผืน แต่ผ้าห่มมันผืนเดียวกัน เวลาผัวออกจากบ้านเมียก็ไปไหนไม่ได้เพราะพราหมณ์ไปไหนต้องห่มผ้า เวลาเมียออกจากบ้านผัวก็ไปไหนไม่ได้ เพราะว่าผ้าห่มมันผืนเดียวกันดีเหมือนกัน จะได้ไม่แย่งกันออกจากบ้าน บ้านจะได้มีคนเฝ้า เมื่อทราบว่างค์ ๕ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ครั้งแรกจะไปเทศน์โปรดท่านจูเลกสาฎกผู้เป็นสามีจึงได้ถามภรรยาว่า เธอจะไปฟังเทศน์เวลากลางวัน หรือว่าเธอจะไปฟังเทศน์ในเวลากลางคืน ภรรยาก็บอกว่า ฉันจะไปฟังในเวลากลางวันกลางคืนนะซีก็เสียใจไปไม่ค่อยจะเห็นอะไร กลัวผีด้วย (แกกสัว หรือไม่กลัวก็ไม่รู้ เจ้าลิงมันพูดส่งไปยังจัน มันเดา ๆ เอา เพราะว่าเจ้าลิงที่เดิมที่มันรู้จักกลัวผีเป็นกำลัง ก็เลยคิดว่าชาวบ้านเขากลัวด้วย นี่อายคนเรานะมันเป็นอย่างนั้นนะ ถ้าตัวเองแล้วละก็ จะนึกว่าคนอื่นเขาเลวเสมอด้วยตน ยังเรื่องมีเยอะ จะโตไปละ เรื่องมันจะยุ่ง) เป้นอันว่าตอนกลางคืนท่านจูเลกสาฎก ก็ไปฟังเทศน์ เมื่อเวลาฟังเทศน์ ตอนหัวค่ำ มันเกิดศรัทธาขึ้นมา อยากจะถวายผ้าผืนเดียวที่มีอยู่ (ทั้งผัวทั้งเมียมีผืนเดียวใช้สองคน) แก่พระพุทธเจ้า แต่มัจฉริยะความตระหนี่ จะว่า

ความมั่งคั่งและความตระหนี่ มันก็ไม่ถูก เรียกว่าอาศัยความห่วงใย จะดีกว่าแต่พระบาท
ท่านบอกว่าคุณความตระหนี่มันเกิด คิดว่า ถ้าถวายแก่พระพุทธเจ้าเสียแล้วพรุ่งนี้ท่านยายที่
กู่ที่บ้านออกจากบ้านไม่ได้ ไม่มีโอกาสมาฟังธรรมก็จะแย่ เลยไม่ให้ พระพุทธเจ้าก็สำ-
คัญเหมือนกันดี เหลือใจเทศน์ไม่ยอมหยุด เทศน์ไปถึงยามที่สอง แกร์ตั้งท่าจะเปลี่ยนผ้า
ถวายไอ้จิตใจที่ห่วงท่านยายก็เกิดขึ้น เกรงว่าวันพรุ่งนี้จะไม่มีโอกาสมาฟังเทศน์เอ้ายับ
ยั้งไว้พระพุทธเจ้าก็ไม่เลิกเทศน์สำคัญเหมือนกัน เทศน์ต่อไปถึงยามที่สาม ตานี้แกร์คิดจะ
ถวายอีก แต่ถวายไม่ได้เพราะว่าห่วงยาย ถึงยามที่ ๔ เวลาใกล้จะสว่างแถมตัดสินใจ
ยายเขยงไม่ห่วงมันละไม่เอา นาน ๆ จะพบพระนี่ ตั้งแต่เกิดมาจะเข้าโรงเข้าหลุม
อยู่แล้วนี่ไม่เคยเห็นพระอะไรเทศน์ก็อย่างนี้เลย แหม พุทธถึงอานิสงส์นี้ฟังแจ๋วเลย ชื่น
อกชื่นใจ ไม่ได้ ไม่ได้ ยายมันจะมีมาได้ฟังเทศน์หรือไม่ฟัง มีผ้าหรือไม่มี ช่างหัวมัน ดี
ไม่ตีพรุ่งนี้กลับไปบ้านถ้ายายไม่มีผ้าห่มจะแก้ผ้าให้แก้ห่มมา เราอยู่บ้านไม่เป็นไร นุ่งลม
ห่มผ้า นอนเสียในห้องมันก็ไม่อายใครหมดเรื่อง ตัดสินใจเพียงเท่านี้ท่านดา จูเลตสาฎก
เปลี่ยนผ้าไปถวายพระพุทธเจ้า อ้ายผ้าของแกมันมีผืนเดียว สองคนร่วมกันใช้มันก็เก่า
แสนเก่า วางไปที่เท้าของพระพุทธเจ้า กลับถอยออกมาเปล่งวาจาว่า ชิดังเม ชิดังเม
เอาเข้าแล้ว เจ้าลิงทำพิษแล้ว อ้ายหนู ลูกหลานทั้งหลายนี้ ฟังดาสังปู่สัง ทวดสัง มันพูด
ชิดังเม ชิดังเม นี่ ลูกหลานรู้เรื่องไหม ไม่ใช่ ชิดังเม ชิดังเม นะ ชิดังเม ชิดังเม
นี่ เขาไม่ได้แปลว่าคนชี้เหนียวสตางค์ ชิดังเม ชิดังเม ชิดังเขาแปลว่าชนะแล้ว เมเขา
แปลว่าเรา ชิดังเม ชิดังเม แปลว่าเราชนะแล้ว เราชนะแล้ว แกร์ร้องเสียงหลง ประ-
ภาศก้องต่อหน้าพระพุทธเจ้า พร้อมด้วย บรรดาพุทธบริษัท

เวลานั้นพระเจ้าปเสนทิโกศล บรมกษัตริย์ พระบรมท้าวเธอนำกองทัพไป
รบกับข้าศึกที่ยกมารุกรานพระนคร จอมบพิตรอดิศร ขับไล่ข้าศึกไป แล้วกลับมาจึงเข้ามา
เฝ้าองค์สมเด็จพระประทีปแก้วในคืนนั้นด้วยความเคารพ ยังไม่แวะเข้าบ้านก่อน เมื่อ
พระองค์ได้ทรงสดับเสียงอิตาพราหมณ์ ชิดังเม ชิดังเม ประกาศว่า เราชนะแล้ว เรา
ชนะแล้ว พระองค์ก็ทรงแปลกพระทัย จึงให้อำมาตย์ผู้ใหญ่เข้าไปถามว่า อิตาเฒ่านั้นแก
มันชนะอะไรของแกนะ นี่เราไปรบทัพจับศึกกลับมาแล้ว ยังไม่เข้าพระราชนิเวศน์เขต
พระนคร จอมบพิตรอดิศรจึงได้บอกอำมาตย์ผู้ใหญ่ว่าไปถามอิตาขรวันนั้นชื่อว่าแกชนะอะไร
ของแกท่านนายทหารอำมาตย์ผู้ใหญ่เป็นนายทหารด้วย เป็นอำมาตย์ด้วย (สมัยนั้นเขาใช้นายทหาร
ปกครองบ้านเมือง เวลารบเป็นนายทหารเวลาปกติเป็นข้าราชการพลเรือน
แบบประเทศไทยสมัยโบราณ ถึงปัจจุบัน ถ้างงเอาพลเรือน เจย ๆ เข้ามาปกครองประ-
เทศบ้านเมืองมันไม่เป็นเรื่องระเบียบวินัยมันไม่ดี เพราะว่าประเทศของเราเนี่ยต้องใช้

ทหารคุมตลอดเวลาคอยดูต่อไปก็แล้วกัน ข้างหน้าในอนาคตก็น่าใกล้ ถ้าทหารวางมือเมื่อไรประเทศไทยก็สบายเมื่อนั้น เราจะมิตรพ้องสนิสนมอกัน คือทุกคนจะได้มีโอกาสทำกำไร ให้เจ้านายเอาไปกินไปใช้ให้หมด เหลือเท่าไรตัวอด มีกินหรือไม่มีกินไม่เป็นไร) ๗

และบรรดาท่านทั้งหลายเมื่อนายทหารชั้นผู้ใหญ่เข้าไปใกล้จึงไปถามว่าลุง พระราชาทรงให้ถามว่าลุงนั้นจะอะไร จึงกล่าวออกไปว่า ชิดังเม ชิดังเม แกก็เลยบอกว่านี่คุณ ฉันนั้นจะความความตระหนี่ซีเหินยวนา ฉันตั้งใจจะถวายผ้ากับองค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าตั้งแต่หัวคำ แต่ว่าเกรงใจยายที่บ้านแก่มันไม่มีผ้าจะห่มนะซี เลยให้ไม่ได้ มาตอนสุดท้ายใกล้สว่างนี่ ก็เลยตัดสินใจเอาละ ยายแถมจะมีหรือไม่มีก็ตามใจ ฉันถวาย ฉันจะทำบุญจะเป็นทุนเอาไปสวรรค์ พระพุทธเจ้ากล่าวอย่างนั้น ว่าคนให้ทาน มีอาานิสงส์มาก เกิดแล้วไม่มีความยากจนเชยใจทุก ๆ ชาตินจนกว่าจะเข้านิพพาน ถ้าไปอยู่บนสวรรค์ มีวิมานสวย-อร่าม มีวิมานทอง วิมานอะไรก็ช่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มีผู้หญิง คือนางฟ้าเยอะแยะอย่างซีหนู ซีหมา ๕๐๐ คน แต่คนใดได้บำเพ็ญกุศลกับองค์สมเด็จพระพุทธผลบรมศาสดาด้วยความเลื่อมใสจริง ๆ ก็จะมีนางฟ้าที่เป็นผู้หญิง ตั้ง พัน สองพัน ห้าหมื่นสองหมื่นคน โอ้โหม่น เก่งแบบนี้ ฉันเห็นท่านคิดนี่ชาตินี้ ฉันมีเมียคนเดียวเลี้ยงไม่ค่อยจะไหว ช่วยกันทำงาน เกือบตายมันก็ไม่ค่อยจะพอกิน แต่ว่าองค์สมเด็จพระมุนีพท์ บอกว่าเป็นเทวดานี้ไม่ต้องทำมาหากินหรอก สบายทุกอย่าง มีความสุขทุกอย่าง เมียทุกคนไม่ทะเลาะกัน มีมากเท่าไรก็ได้กฎหมายไม่ห้าม นั้น เอ นี่บาปนี้เขาไม่ได้ว่าอย่างนี้นะ ลูกหลานทั้งหลายฟังหลวงตาพูดละฟังให้คึกคัก นี่มันว่าเลยบาลีไปเสียแล้ว แต่ก็ไม่ได้ตั้งใจโกหกหรอก พูดตามความรู้สึกของตัวเอง ความจริงเทวดาเขาเป็นยังงั้นจริง ๆ เขาไม่หึงเขาไม่หวงกันนะ เขาไม่มีเรื่องยุ่ง เพราะมีความเป็นอยู่อย่างเป็นสุข บ้านไม่ต้องเช่า ข้าวไม่ต้องซื้อ ไม่หนาวไม่ร้อน ไม่หิว ไม่กระหาย ไม่ป่วยไข้ไม่สบาย ร่างกายไม่ทรุดโทรม แล้วก็ไม่มีร่างกายทรุดแต่ความสวยสดงดงาม มีความสุขทุกอย่าง จะไปไหนไม่ต้องใช้รถ ไม่ต้องใช้เรือ เหาะไป นึกถึงถึงบับ สบายใจ นี่ เมืองเทวดามันเป็นยังงั้น แกก็เลยบอกว่า เมื่อองค์สมเด็จพระทรงธรรมบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านพูดอย่างนี้ฉัน ก็ฉันเป็นคนเชื่อพระพุทธเจ้า ฉันก็เชื่อนะซี เมื่อเชื่อแล้วที่ถวายตอนหัวคำไม่ได้ก็เพราะว่าจนใจอียายเฒ่ามันอยู่บ้าน เขาบอกว่าเขาจะมาฟังเทศน์ตอนกลางวัน นี่ได้ฉันมาฟังตอนกลางคืนก็เกรงไปว่า ตอนกลางวันเขามาจะไม่มีผ้าห่ม คิดไปคิดมา คิดมาแล้วตั้งแต่หัวคำ จนกระทั่งใกล้สว่างจึงตัดสินใจได้ ว่ายายจะมีผ้าหรือไม่มีก็ช่าง เราจะถวายผ้าผืนนี้แก่พระพุทธเจ้า ถ้ากลางวันยายอยากจะมาฟังเทศน์ ก็จะแก้ผ้าที่นุ่งนี่แหละให้ยายห่มมา

(เรื่องตอนนี้เลยบาลีไปหน่อย เพราะบาลีไม่ได้พูดอย่างนี้ ไม่พูดถึงตอนแก้ผ้า นึกเอาเองแต่ความจริงมันก็ควรจะเป็นแบบนั้น) และ ตัวเองได้ฟังเทศน์ชื่นใจแล้ว แต่ก็มี ความน่าทึ่งยอถย ถ้าไม่คิดตามนี้แล้ว ก็ให้ไม่ได้ หัดสติใจไม่ได้ แก่คงจะคิดตามลึนนะ เอ้อ .. ฟังลูกหลาน ฟังแล้วเข้าใจไว้ด้วยนะ ว่าปู่ย่าตายายของหลานนะ เป็นลึน ประคิไม่ได้นุ่งผ้า ไอ้เรื่องการแก้ผ้านี้รู้สึกว่ามันเป็นเรื่องธรรมดา ธรรมดา เราได้ โชว์เซฟ โชว์ส่วน โชว์สดต่าง ๆ รู้กันชัดว่าใครเป็นยังไง ๆ เลือกได้ตามอัธยาศัย ไม่ต้องไปนั่งสงสัย เสียใจในวันหลัง เพราะ สิ่งที่เราต้องการนั้น ไม่เป็นไปตามความ ประสงค์ ไม่เป็นที่พอใจ

เมื่อตาสจุเลกสาฎก พรหมณ์ นะ แก่พูดอย่างนี้ เมื่อท่านอำมาตย์ผู้ใหญ่มีความ เข้าใจ จึงได้ไปกราบทูล พระเจ้าปเสนทิโกศล บรมกษัตริย์ เมื่อพระบาท้าวเธอทรง ทราบ ก็ปลาบปลื้มใจ บอกเอ้อ.. พรหมณ์นี่จนขนาดนี้เขยวนะยังทำบุญได้ ผ่าผืน เดียวสองคนผิวเมียแบ่งกันใช้. ผลัดกันใช้คนละเวลา เขายังกล้าหัดสติได้ ก็นี่เรา เป็นพระราชา นี่มันเรื่องเล็ก ไอ้เรื่องผ้าผ่อนท่อนสไบ ถ้ามันเกินวิสัย ให้ได้ตาม อัธยาศัย ถ้าไม่มีก็ให้ไม่ได้เหมือนกัน แต่ว่าท่านเกิดมีความเลื่อมใสในพรหมณ์ เป็น กรณิพิเศษที่มีความเลื่อมใสในองค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐ์ จึงได้บอกให้อำมาตย์ผู้นั้น ไป "ไปในวังฉัน ไปบอกพระนางมัลลิกาเทวีว่า ฉันต้องการผ้าที่ฉันใช้เองอย่างดีที่สุด ผ่าสาฎก ผ่าสาฎกอย่างดีที่สุดที่ฉันใช้สองผืน ไปเร็ว ๆ ไปให้มันทันใจฉัน ฉันเป็นคนใจ เร็ว" (ไอ้ตีความจริงพระเจ้าปเสนทิโกศล ท่านเป็นคนใจเร็วหรือเปล่าก็ไม่รู้ ไอ้ คนพูดนี่มันลึน ลึนนี่มันใจเร็ว) ไอ้หมอนั่นก็วิ่ง ตื่อ รุ่งหรือไม่วิ่งก็ช่าง พระราชาบอกว่า เร็วก็วิ่งส่ง (เอ้อ พ่อหนูลูกหลานทั้งหลาย ฟังไว้แล้วก็จำ ถ้าผู้ใหญ่สั่งว่าเร็วแล้ว รุ่ง ตะบันเลย ทำให้ทันใจผู้ใหญ่ เรียกว่าเราทำงานดีด้วยอุกระเปียบและก็ถูกใจผู้ใหญ่ด้วย ลูกหลานทั้งหลายไม่ต้องห่วง ว่างานของเรานั้นจะเลวจะด้อย มีความดีน้อยกว่าบุคคล อื่น ไม่ต้องกลัว ทำงานให้มันดีด้วย หันใจด้วย และก็ถูกใจผู้ใหญ่ด้วย รับรองว่าถ้า ปริญญา สามประการนี้ครบถ้วนเมื่อไร ลูกหลานเอ๋ย ความรุ่งเรืองมันเกิดในชาติปัจจุ- บัน สัมปรายภพ แต่ระวังให้ดีนะ อย่าไปตามใจผู้ใหญ่ ที่มีสันดานเป็นเปรตเข้า แต่ถ้าหากเราพอใจนิสัยเปรตก็ไม่ใช่ไร เวลาตายเราก็คือเป็นเปรตได้เหมือนกัน ถ้าตาม ใจผู้หลักผู้ใหญ่ ที่ท่านเป็นสัตว์นรก เราเองเราตายไป ก็เป็นสัตว์นรกได้อย่างท่าน ถ้า ตามใจท่านที่เป็นเทวดา ทำถูกใจท่าน เวลาเราตายเราก็คือเป็นเทวดาได้ หากว่าตาม ใจท่านที่เป็นพรหม เวลาเราตาย เราก็คือเป็นพรหมได้ ถ้าตามใจท่านที่ไปพระนิพพาน

คือเป็นพระอริยเจ้า พอใจในปฏิภาณของท่าน อย่างลูกหลานทั้งหลายที่เดินทางไปด้วยกัน อย่างนี้เราก็คือเป็นพระพุทธร... เอ๊ย ไม่ใช่ เราก็คือไปนิพพานได้ จะล่องเป็นพระพุทธรเจ้าได้ ขึ้นไปแย่งกันคราวเดียวหลายองค์ ได้พิศปากกันแตกไปเท่านั้น พระพุทธรเจ้าคราวหนึ่งมีได้องค์เดียว เพราะเป็นอัครจริมมนุษย์ คือว่าเป็นบุคคลผู้ศรัทธา)

เมื่อบรรดาท่านอำมาตย์ได้ไปถึงพระราชฐาน ได้ผ้ามาสองผืน (บาลีกล่าวว่า ๑ คู่) พระราชาก็เลยบอกว่า เอาไปให้อิตาพราหมณ์นั้น ตามพราหมณ์เอาไปให้แก แล้ว ไอศรัทธาแกเดิมอยู่ผืน แหมไอผ้าสาฎกนี้เขาใช้กันแต่พระราชากับมหาเศรษฐี ผ้าอย่างนี้ผืนหนึ่งมันตั้งหลายสิบแสน หลายสิบแสนกหาปณะ เงินไทยเวลานี้เกือบพันล้านแล้ว ผืนผ้าหนึ่งผืนนะ คิดราคาทองคำสมัยนั้นก็เทียบกับอัตราทองคำสมัยนี้ ผืนหนึ่ง ๓๐ ล้านก็ซื้อไม่ได้ ให้ตั้งสองผืนดีใจใหญ่ แต่ว่าเปล่าท่านผู้ฟังและลูกหลานที่รักดาพราหมณ์แกดีใจไม่คิดว่าแกะจะไปใช้ของแกเองหรอก แกนึกว่าผ้าของเราที่ถวายพระพุทธรเจ้าน่ะมันเก่าเกินไป มันไม่เต็มกับความประสงค์ของเรา เราได้ผ้าใหม่ ผ้าราคานับเป็นแสน ๆ กหาปณะ ดีมาก ย่องเข้าไปถวายองค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคหมดทั้ง ๒ ผืน นั้น พระราชาพระปเสนทิโกศล มองตา ป้อเลย อัคราวนี้ นึกเอ๊ะ อิตาผืนแกมันยังงៃของมันจะหว่า ไอผืนผ้าแกก็เก่า ผ้าห่มก็ไม่มี ผ้านุ่งก็เก่าเต็มที เราให้คิดว่าจะเป้นผ้าห่มผืนหนึ่ง ผ้านุ่งผืนหนึ่ง หรือดีไม่ดี แกก็แบ่งไปเป้นผ้าห่มกันคนละผืนกับยาย นีย่องเข้าไปถวายองค์สมเด็จพระจอมไตรนี้ เอ๊ะผืนมันยังงៃกันนี้ อิตาหมอนีราคามันแค่เราชะแล้ว คำว่าแค่เราเป้นยังงៃ เพราะว่าพระเจ้าปเสนทิโกศล พระองค์ก็มีความเคารพพระพุทธรเจ้าเป้นกรณีพิเศษ ถ้าหากว่าขณะใด องค์สมเด็จพระโลกเชษฐอยู่ใกล้ จะไปไหนต้องลาก่อน จะกลับมาจากทัพก็ต้องกลับมามัสการก่อน ยังไม่เข้าเมืองก่อน หรือว่าถ้าผ่านไ้ก็ต้องเข้ามาลา กลับมาต้องเข้ามาไหว้(ผืนแบบนี้จำไว้ณะลูกหลานที่รัก คือว่าเขาเรียกว่าไปลา มาไหว้ ผืนเป้นความดีเก่า ๆ ที่เขาตั้ง เขาบอกไว้ โบราณสรรเสริญว่าเป็นความดี ถ้าหากว่าเรายังทำกันอยู่เวลานี้ มันก็ยังดี อย่าคิดว่าหมดดีเสียแล้ว ความดีที่องค์สมเด็จพระประทีปแก้วทรงสั่งสอนไว้ อย่าลบหลู่เสียณะลูกหลานที่รัก แล้วต่อไปจะรู้เอง ไอ้ผมยวโคลงหัวหยอย ๆ เหมือนกับอะไร เหมือนกับกุ่มฝอยข้างทางสะเบะ สะเบะ อย่างนี้แหละลูกหลาน มันเป้นกิริยาที่ทำให้คนอื่นเขาจะอาเจียร อย่าไปทำมันไม่มีอะไรจะดี ทำดีไว้ดีกว่า) เมื่อพระราชาเห็นอิตาพราหมณ์คนนั้นแกศรัทธา จึงบอกให้อำมาตย์กลับไปใหม่บอกไป "ไปเอามาอีก ๔ ผืน" พอให้แก แกก็ดีใจใหญ่ เอาไปถวายพระพุทธรเจ้าเสียอีก ๔ ผืน เอามาอีก ๔ ผืน แกก็ถวายหมด ไปเอามาอีก ๑๖ ผืน แกก็ถวาย

หมด ไปเอามาอีก ๓๒ ผืน แก่ก็ถวายหมด แล้วกัน ก็เลยคิดว่าถ้าให้แต่ผ้าน่ากลัวธิดา
พราหมณ์นี้ไม่ได้มุ่ง พ้อถวายหมด เพราะศรัทธามันเต็มเสียแล้ว อารมณ์มันล้น ความดี
มันล้นอย่างนั้น พระราชาจึงเอาใหม่ บอกว่า ไม่ได้แล้วซินให้ตาแก่นี้น่ากลัวไม่ได้ใช้
ผ้า ดีไม่ดีละ ประเดี๋ยวเหอะแกลูกจะกลับ พ้อแก่ผ้าถวายพระพุทธรเจ้าเสียอีก พ้อก็จะ
เกิดมุ้งลมท่วมฟ้า นี่คนที่มีความศรัทธามันเป็นอย่างนั้น เพราะมองเห็นความดีข้างหน้าว่าตาย
แล้วมันเอาอะไรไปไม่ได้ นี่เราเอาของที่น้อยไปแลกกับของที่ดีมาก คือว่า ผ้าเก่า
หรือผ้าใหม่ก็ตามมีสภาพผุพังได้ไปแลกกับผ้าทิพย์ วิมานทิพย์ ความเป็นอยู่อย่างทิพย์ คือ
เป็นเทวดาหรือพรหม นี่โดยนิยาม พระพุทธรเจ้าทรงสอนให้รู้จักทำ แต่ว่าพระพุทธรเจ้า
ไม่ได้สอนให้ใช้จ่าย คือให้ให้หมดตัว ให้รู้จักการให้ ให้แค่พอติดพอดี ไม่เบียดเบียน
ตัวเกินไป ตานี้ถ้าพราหมณ์ที่แก่ให้ตอนต้นมันเบียดเบียนเหมือนกัน แต่ถ้ามันมากให้ผ้า
๑ ผืน ตานี้ผ้าที่พระราชาให้มันมากกว่าหนึ่งผืน ผ้าที่พระราชาให้มาเท่าไรก็ตามที่มัน
เป็นผ้าที่เกินกว่าวิสัยแก่จะทำได้ ไม่ใช่เบียดเบียนแก่ แก่ได้มาเป็นกรณีพิเศษ จึงได้
มอบถวายของคัมภีร์พระบรมโลกเชษฐ์หมด สบาย..อย่างนี้สบายองค์

พระราชายังคิดว่า เอ..ที่ให้ผ้าไม่เป็นเรื่องซะแล้วซี ก็ดี โหมทนากับแก
เลยสั่งใหม่ บอก"พราหมณ์มานี้แน่ะ" พราหมณ์ก็เข้าไปถวายบังคม ก็เลยบอกว่่านับแต่
บัดนี้เป็นต้นไปเลิกเป็นคนจนเสียทีนะ พราหมณ์ก็ตกใจว่า "ข้าพระพุทธเจ้าเลิกไม่ได้-
พระพุทธเจ้าคะ เพราะข้ามันไม่ค่อยจะมีกินอยู่แล้ว แล้วเวลานี้ผ้าก็มีอยู่ผืนเดียว ผ้าหมดก็
ไม่มี ฮิตอนเข้า กลางวันวันนี้ ยายจะมาพึ่งเทศน์ แต่จะมาอย่างไรก็ไม่ทราบ แต่ข้า-
พระพุทธเจ้าคิดแล้วว่า จะแก้ผ้าให้แกหมดมา" พระราชาก็บอกว่าไม่ต้องง้อ ฉันจะช่วยให้
เลิกจนต่อแต่นี้ไป มาอยู่ตรงโน้นนะ เนื้อที่ฉันมีอยู่ ๑๐๐๐ ไร่ ฉันให้แก แล้วให้วัว ๑๐๐
ตัว ให้ควาย ๑๐๐ ตัว ให้คนสำหรับทำงานเป็นผู้หญิง ๑๐๐ คน ผู้ชาย ๑๐๐ คน ให้อั่ว
กับควายไม่เป็นไร ตานี้ฮิตอนให้คนแกบอกว่า "ไม่ได้พระเจ้าข้า ไม่มีข้าวให้กินแน่"
พระองค์ก็บอกไม่ห่วง ไอ้เรื่องนั้นมันเป็นเรื่องของฉัน เงินทองฉันให้เต็มที่ ข้าวปลาอา-
หาร ผ้าผ่อนท่อนสไบให้ครบ เธอไม่ต้องห่วง แล้วต่อแต่นี้ไป ฉันให้บ้านอีก ๑๐๐ บ้าน
๑๐๐ หมู่ เอ๊ย อะไร เรียกว่า ร้อยหลังคาเรือน ร้อยตระกูลนะ เรียกว่าร้อยบ้านก็แล้ว
กัน ๑๐๐ครอบครัว เอ้อ เอาอย่างงี้ถูก นึกไม่ค่อยออก ๑๐๐ครอบครัวพวกนี้เขาเสีย
ส่วยสาอากรแก่แผ่นดินเท่าไรก็ตาม ฉันจะส่งเจ้าหน้าที่ว่าเก็บส่วยจากพวกนี้ไปได้แล้ว
เก็บภาษีแล้ว ไม่ต้องส่งฉัน ส่งให้แกพราหมณ์จะได้เอาไว้ใช้สอย แล้วพระองค์ก็ทรง
พระราชทานบ้านช่อง บ้านทั้งบ้านนะ ให้อันนั้นก็ต้องมีช่อง ไม่มีช่องมันเข้าไม่ได้หรอก

แม้แต่บ้านตามแถวเมืองกำแพงเพชร สุโขทัยอะไร จังหวัดตาก นี่เขาทำไว้อย่างดี ฝึบๆ ไม้หนาๆ ยังต้องทำช่องเล็กๆ สำหรับเข้า นี่เขาลอกตาเจ้าหน้าที่นะ ความจริงเจ้าหน้าที่ไม่ใช่เขาจะไม่รู้ เขารู้แต่เขาขี้เกียจจับ ก็ดีเหมือนกัน จะได้มีทางหากินให้บ้านช่องท้องห่อ เงินทอง ข้าวปลาอาหาร ข้าทาสชาย หญิง เสรีจ ตามที่กล่าวมาเป็นอันว่าอิตาพราหมณ์จุลเสฏฐกฏนี่ไปเรียกแก้อิตาพราหมณ์นี่ นี่แกเป็นพระอรหันต์แล้วยังนี่ พ่อจะมาล่อหัวเขานะนะ ดีไม่ดีจะทำเป็นองค์คือ อิตาสมัยไปหาหลวงพ่อกวนนะ เป็นผีแล้วยังอาละวาดอีก เอ้าจริงๆ ไอ้ที่ว่าจริงๆ เพราะว่าแกเป็นผี แกล่อเราสบาย หลวงพ่อบานเคยบอกว่า เอ้อ ไอ้ลูกไอ้หลาน เอ็งนะ เอ็งจะอวดเอ็งเก่งกว่าผี จะอวดดีกว่าพระนะ นี่หลวงลุงคือนี้เป็นทั้งผี เป็นทั้งพระ เป็นผีพระชะด้วย พ่อได้สองทางเลย พ่อหลวงพ่อกวนเชิญพระอรหันต์ทั้งหลายเท่านั้นนะ ปีนเข้าข้างหลัง เข้าแล้วกำขึ้นเลย ว่าไอ้นี่มันมานั่งอยู่ทำไมของมันนี่ ไอ้ตัวไปให้หลังไปว่าคนชาวบ้านที่เขาไปก่อนนี่มันไม่ถูก ถูกหรือไม่ถูกท่านก็ล่อเข้าแล้ว สู้ท่านไม่ได้ เอ๊ะ เรื่องมันไปถึงไหนแล้วนะ เดี๋ยวยังไม่จบหรอก เลอะเทอะไปยังไม่จบหรอก พราหมณ์นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ขอเล่าลัทธิก็เลยหมดเรื่อง เรื่องจนไม่มีกัน มันจะขาดแคลนเท่าไร พระราชาเอื้อเฟื้อ ต่อมาเมื่อพราหมณ์กลับไปแล้ว ด้วยอาณิสสัจจุบัน บรรดาพระสงฆ์ทั้งหลายที่ฟังเทศน์องค์สมเด็จพระทรงธรรมแล้วติดตามไปด้วย เวลาที่พระพุทธรูปเจ้าพักเทศน์ วันนั้นพระพุทธรูปเจ้าตั้งใจโปรดจุลเสฏฐกฏพราหมณ์ เห็นว่าเป็นคนแก่มีอุปนิสัยเป็นพระอรหันต์เจ้าได้แหงๆไม่ต้องห่วง ทั้งตาทั้งยาย เดี๋ยวนี้ไปนิพพานลัทธิไปแล้ว ไบนานแล้ว ไปก่อนตาเถรฤทธิลัทธิจะเกิดเป็นคนเสียอีก ถ้าอย่างนั้นไม่ไบนานก็ช่วยเติมทีแล้วคนมีศรัทธาแบบนั้นแล้วได้ผลปัจจุบันแบบนี้

เมื่อบรรดาพระสงฆ์ทุกท่าน เมื่อพระพุทธรูปเจ้าทรงพักเทศน์ มันข้าวเสร็จก็นั่งชุมนุมกัน ตามประสาคนปากมาก ปากน้อย พูดมาก พูดน้อย พูดบ่อยพูด พูดนานๆ พูด แต่ก็พูด นั่งชุมนุมกันว่าเป็นเรื่องอัศจรรย์ การที่องค์สมเด็จพระภควันต์บรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์ทำให้จุลเสฏฐกฏเกิดศรัทธา เพราะว่ามิได้อยู่คนเดียวนี้ไม่น่าเป็นไปได้เลย เมื่อบรรดาพระสงฆ์ประชุมกันแบบนี้แล้ว องค์สมเด็จพระประทีปแก้วทรงอยู่ในมหารัชมงคล สมเด็จพระพิชิตมารทรงสดับเสียง ได้ยินเสียงด้วยทิพย์โสตญาณ หูเป็นทิพย์ จึงได้เสด็จมานั่งประทับอยู่ในที่อันสมควร แล้วก็ถามว่า "ภิกขเว ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เธอสนทนากันด้วยเรื่องอะไร" พระทั้งหลายเหล่านั้นก็กราบทูลว่า ข้าพระพุทธเจ้าปรารภเรื่อง จุลเสฏฐกฏพราหมณ์ที่ฟังเทศน์จากพระองค์แล้ว หลังจากนั้นมีความ

เสื่อมใสในองค์สมเด็จพระประทีปแก้ว ถวายผ้าในยามที่ ๔ และพราหมณ์ก็ได้ผลใน
ปัจจุบันทันที คือเป็นคหบดีคนสำคัญ องค์สมเด็จพระพิชิตมารจึงตรัสว่า "ดูก่อน ภิกษุทั้งหลาย
การที่จุเลสาฎกพราหมณ์ถวายผ้าแก่เราในยามที่ ๔ นั้น เรียกว่าทำบุญเข้าไป
หากว่าทำบุญเร็วกว่านั้นนะ ถ้าหากว่ายามต้นจุเลสาฎกถวายผ้าแก่เรา จุเลสาฎก
จะได้เป็นเศรษฐีใหญ่ เพราะอาณิสสงส์ที่ติดล้นใจโดยฉับพลัน ถ้ายามที่ ๒ จุเลสาฎก
ถวายผ้ากับเรา จุเลสาฎกจะได้ดำรงตำแหน่งเศรษฐีปกติ คือมีทรัพย์ตั้งแต่ ๔๐ โกฏิ
ขึ้นไป ถ้าว่ายในยามที่ ๓ จุเลสาฎกถวายแก่เรา จุเลสาฎกจะได้เป็นอนุเศรษฐี คือมี
เงินตั้งแต่ ๔๐ โกฏิขึ้นไป นี่ตามระดับของเศรษฐีในสมัยนั้น แต่ว่าจุเลสาฎกติดล้นใจ
เข้าไป เพราะความห่วงใยยายที่บ้าน ฉะนั้นจึงถวายทานแก่เราในยามที่ ๔ ฉะนั้น
จุเลสาฎกจึงได้เป็นแต่เพียงแค่นกขัตติ แต่ทว่าความดีของจุเลสาฎกมิได้มีแต่เพียง
แค่นี้ นี่พูดเลยบาลีไปนิด เพราะว่ามันนอกจากจะได้ทรัพย์แล้ว ต่อไปก็จะได้อริยทรัพย์
เป็นกรณีพิเศษ

เมื่อองค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐ์ตรัสอย่างนี้ พระอรรถกถาจารย์จึงได้กล่าวว่า
การบำเพ็ญกุศลนั้นองค์สมเด็จพระภควันต์บรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้ากล่าวว่า ต้องเป็นตุลิต
ตุลิต สิค สิค แปลว่า เร็วๆ ไวๆ นี่ถ้าเร็วๆ ไวๆ ละก็ จุเลสาฎกจะได้เป็นเศรษฐี
ใหญ่ นี่ทำเข้าไปจึงได้เป็นคหบดี ความจริงแค่นี้มันก็น่าปลื้มใจแล้วนะ แล้วก็ปลื้มใจ
มากอยู่แล้ว ผ้าผืนเดียวเท่านั้น แหม ช่าง ๑๐๐ วัว ๑๐๐ ม้า ๑๐๐ ควาย ๑๐๐
ผู้หญิง ๑๐๐ ผู้ชาย ๑๐๐ ได้บ้านได้น้ำได้ส่วย เก็บส่วยอีก ๑๐๐ หลังคาเรือน แล้วก็ต้องการ
การเงินทองของใช้เท่าไร ถ้าไม่มี มีไม่พอ พระราชาพระราชทานเป็นกรณีพิเศษ นี่การ
บำเพ็ญกุศลเพราะความเสื่อมใสในองค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐ์ศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้ามี
คุณประโยชน์อย่างนี้

ตานี้มาว่าถึงพวกเรา ที่มาร่วมกันสร้างเครื่องพิมพ์นี้ จัดอุปกรณ์การพิมพ์ต่างๆ
นี่ทำกันแบบชนิดว่า "จับเสือมือเปล่า" ความจริงเรื่องนี้ ดร.ปริญญ์ ประรามมานานแล้ว
แต่ทว่าเรื่องการเงินที่บรรดาท่านทั้งหลาย ลูกหลานที่รัก ถ้าฉันจะออกปาก พวกท่าน
บางทีงานนี้ก็จะเสร็จไปนานแล้ว เพราะว่าเกรงใจ แต่ไอ้การทำอะไรก็ตามในศาสนา
ขององค์สมเด็จพระจอมไตรท่านบอกไว้ให้เป็นไปด้วยความจริง ไม่ใช่เกรงใจ ถ้าทำ
กันด้วยความแบบเกรงใจนี่ปัญหานั้นน้อย จึงไม่ยอมพูด เมื่อคราวไปคราวนี้ เราตั้งใจกัน
ไปดี คือ จะตั้งใจกันไปไหว้พระอริยเจ้า นี่พูดกันจริงๆ เราตั้งใจกันว่าจะไปไหว้พระ
อริยะ คืออริยะที่จะสร้างตนขึ้นมาเอง เห็นพระอริยะเจ้าไม่ใช่พระอริยะเจ้าที่เขาแต่ง
ตั้งกันด้วยสัญญาบัตร ศิริสัญญาบัตร สุพรรณบัตร พระอริยะเจ้าประเภทแต่งตั้งนี้ พระพุทธ

เจ้ายังไม่ได้บอกว่าตายแล้วไปนิพพานชั้นไหน แต่ถ้าหากพระอริยะเจ้าที่ฝึกฝนกำลังใจ
ทำใจให้หมดจากกิเลส เป็นสมุจเฉตประหารกัณฐี หรือชั้นพระโสดา สกิทาคา อนาคากั
ฐี พระประเภทนี้เราไหวกันปีละครั้ง ด้วยกำลังใจที่เต็มจริงๆ บรรดาลูกหลานทั้งชาย
และหญิง ความสุขมันเกิดมาก ค่าของการไหวมีผลมาก เพราะเป็นปูชนียบุคคลจริงๆ
เป็น "สุปฏิปันโน" ท่านที่ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ พระพุทธเจ้าเคยตรัส ตรัสกับใคร ตรัส
กับพ่อสิง ไอ้เจ้าลิงคนนี่ ตรัสกับลิงตัวนี้ บอกว่า ถ้าใครไหวพระอรหันต์เขาก็มีโอกาส
เป็นพระอรหันต์ด้วย ใครไหวเปรต เขาก็เป็นเปรตด้วย ใครไหวสัตว์นรก เขาก็เป็น
สัตว์นรกด้วย ทั้งนี้ก็เพราะว่าการไหวแสดงการยอมรับนับถือในพระองค์นั้น ในเมื่อเรา
ยอมรับนับถือแล้ว เราก็กฎีปฏิบัติตาม เมื่อท่านเป็นพระอริยะเจ้าได้ด้วยปกติปฏิบัติทาใด
เรานับถือท่านนี้ เราก็กฎีเชื่อท่าน ก็นำปฏิบัติทั้งหลายเหล่านั้น เอามาใช้บ้าง ผลที่สุด
เราไม่คิดจะไปนิพพาน มันก็ถึงนิพพาน เขาว่าเดินถนนสายนี้ไปถึงเชียงใหม่ได้ เรา
ก็ไปสายนั้น เดินมันเรื่อยไป เหนื่อยก็พัก หนักก็หยุด มีกำลังก็เดินต่อไปใหม่ เมื่อ
เดินไม่ถอยหลังมันต้องถึง ไม่ช้าก็เร็ว ถ้ากำลังใจมีมาก ตั้งใจไว้มากก็ถึงเร็ว กำลัง
ใจน้อย ชี้เกียจไป อ้อยๆอึ้งๆ มันก็ถึงช้า ถึงกระไรก็ตามมันก็ถึง แต่ที่เราตั้งใจจะไป
ไหวพระอริยะเจ้ากัน เพียงแต่นี้ก็จะไปไหวเท่านั้นแหละบรรดาลูกหลานที่รัก เท่านี้
บุญใหญ่มันสนใจบั้งเข้าเต็มอัตราพอดี เพราะว่าคำว่าบุญนี้เกิดจากกำลังใจนี่ พระพุทธ
เจ้าตรัสว่า "เจตนาหิ ภิกขเว บุญญ วทามิ" จึงแปลเป็นใจความว่า ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย
เรากล่าวว่าตั้งใจนี้เป็นตัวบุญ นี่การที่เราไปคราวนี้เราตั้งใจไปดี เราตั้งใจจะไปไหว
พระอริยะเจ้า (ซึ่งเข้าใจว่าเป็นพระอรหันต์) ท่านจะเป็นหรือไม่เป็นก็ช่างท่านปะไร
เรานึกว่าอย่างงั้นนี่ ถ้าเรานึกว่าได้ไหวพระอรหันต์ เราก็ได้ไหวพระอรหันต์จริงๆ
ถ้าพระองค์นั้นไม่เป็นพระอรหันต์ก็ช่างปะไร เพราะใจเรานึกว่าเป็น องค์นั้นไม่เป็น
กำลังใจของเรามันก็วิ่งไปชนพระอรหันต์ เลยพระองค์นั้นไป ยังไงๆมันก็ต้องเจอกับ
พระอรหันต์แน่ นี่สิกำลังใจมันใหญ่ บุญของท่านมันใหญ่

ในเมื่อ คร.ปริญญา ตอนเข้ามาพูดเรื่องออฟเซท อุปกรณ์การพิมพ์บีบีเดียว
ไม่ทันถึงครึ่งชั่วโมงกิจการต่างๆจึงได้เป็นไปโดยฉับพลัน คนนั้นรับ คนนี้รับ รับอุปกรณ์
ให้มากไม่ได้ก็ให้น้อย อย่างหมอวิวรรณ์ ให้ทุนสำรองมา ๒ แสน อย่างอะไร หมอ
สมศักดิ์รองผู้อำนวยการโรงพยาบาลตำรวจ รับให้ทุนอีก ไม่มีก็ไม่มีเป็นไร ภูเขามาก็
ยังได้ ไปๆมาๆ อัตราการใช้จ่ายมันก็ตก ๔ แสนบาท นี่เป็นอันว่างานเสร็จไป แต่
เงินยังให้เขาไม่หมด ธรรมดาท่านพุทธบริษัทมีความต้องการจะร่วมบำเพ็ญศรัทธา ประกาศ

ศาสนาขององค์สมเด็จพระสุคตกับสำนักฤาษีลังคำ ก็ร่วมบำเพ็ญกุศลได้ ในด้านธรรม
ทาน ดานี้บรรดาท่านทั้งหลาย ทำแบบนี้เป็น ตุลิต ตุลิต พุดบิ๊บ ตั้งใจบิ๊บ บอก-
บิ๊บ เป็นอันว่าทำกันที่ทันใดทั้งๆที่ไม่ได้เตรียมเงิน เตรียมทอง ไม่ได้เตรียมใจไปพอ
บอกว่า นี่เรื่องใหญ่มันจะเกิดความดีมันจะเกิด เราจะทำของเราเองราคาหนังสือก็
ไม่ต้องเล่มละ ๑๐๐ บาทเป็นการขูดเลือดเนื้อบรรดาท่านพุทธบริษัทที่เขาเอาจากเราไป
แล้วไปขายเอากำไรไปแบหน้าโลดหรือว่าหน้าเลือด อย่างนี้มันเกินพอดี ถ้าเราทำ
ของเราเองแล้วอย่างนี้ราคาแทนที่จะแพงขึ้นมันจะกลับถูกลง แล้วบรรดาท่านพุทธบริษัท
ที่มีความประสงค์อยากจะอ่านก็หาง่าย ถ้าชอบใจก็อ่านหลายๆเที่ยว ถ้าไม่ชอบใจอ่าน
เที่ยวเดียวโยนไป ก็ไม่น่าเสียดาย เพราะสตาลค์มันน้อยใช้ท่านทั้งหลายผลการตัดสินใจ
ของท่านด้วยกำลังใจที่เต็มไปด้วยอำนาจของการกุศล ตามที่องค์สมเด็จพระเทพ
พุทธเจ้าอนิสงส์ที่จุลเสฏฐาภพราหมณ์ได้โดยจับพลันฉันใด ถ้าหากว่าจุลเสฏฐาภพราหมณ์
ตั้งใจถวายของค์สมเด็จพระจอมไตร ตั้งแต่ยามที่ ๑ จะมีผลเลิศฉันใด บรรดาท่านทั้ง
หลายที่ร่วมใจกัน จัดสร้างในคราวนี้ ทำด้วยกำลังจริง เขาเรียกว่าจับเสือมือเปล่า แต่
ก็ทำได้ตามความประสงค์ ทุกฝ่ายก็ร่วมใจกันเป็นอย่างดี ถึงแม้จะเป็นหนี้เป็นสินเขาก็
ตามที (ถึงสี่แสนบาท) แต่ก็ด้วยอำนาจของความดี จิตที่น้อมไปด้วยกุศลธรรมในจับ
พลัน ผลบุญใด ที่จุลเสฏฐาภพจะพึงได้ในปัจจุบัน กล่าวคือในทันทีทันใดตามที่พระพุทธเจ้า
กล่าว ผลบุญอันนี้แหละบรรดาท่านทั้งหลาย จะได้กับท่านในชาติปัจจุบันและสัมปรายภพ
โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บรรดาท่านพุทธบริษัท ชายหญิง ไม่ได้ทำแต่เพียงเท่านี้ ความดี
สร้างกว่านี้มาก มีผลบุญใดที่องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้ากล่าวว่าเป็นบุญใหญ่ ได้แก่
พระนิพพาน ต้องถึงแก่พวกท่านแน่ ๆ

เป็นอันว่าความดีในการสร้างโรงพิมพ์ ในคราวนี้ ในฐานะที่อาตมาเป็น
สาวกขององค์สมเด็จพระชินสีห์ บรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ขอ ตั้งสัตยาธิษฐานอัญญ
พระศรีรัตนตรัย มีพระพุทธรัตนะพระธรรมรัตนะและพระสังฆรัตนะ ทั้งสามประการ
ประกอบไปด้วยบุญญาธิการที่ท่านทั้งหลายได้บำเพ็ญแล้วนี้ จงส่งผลให้ทุกท่านมีความสุขใน
ชาติปัจจุบัน ขึ้นชื่อว่าความขัดข้อง หรือความไม่มี จงอย่ามีแก่พวกท่าน เมื่อสิ้นลมปราณ
เพียงใด ก็ขอบุญทั้งหลาย จงส่งผลให้ท่านทั้งหลายเข้าถึงพระอมตะนิพพานในชาตินี้
เถิด สวัสดิ์.....

บทที่ ๒

อานาภาพพระรัตนตรัย

เมื่อก่อนที่จะเดินทาง เพราะการเดินทางไปเชียงใหม่ เป็นความคิดของคุณอ้อย หรือว่าคุณเชิดศรี สุขสวัสดิ์ ณ อยุธยา กับคุณปาน ปานหรือชาลิณี แท้ก็ผู้หญิงที่ทำงานพ่อเขาดังชื่อไว้ว่าอย่างนั้น.. คำว่า จะใช้รถทัวร์หนึ่งคัน และก็แพทย์หญิง คือ พ.ท. หญิง รวีวรรณ คำนวนกิจ ให้รถโฟล์คหนึ่งคันเป็นพาหนะ เพื่อว่าอาตมาจะได้ท่องเที่ยวไปในเชียงใหม่ สำหรับรถทัวร์นั้น เมื่อถึงเชียงใหม่แล้วก็จอดจอดแล้วก็เข้ารถอื่นรถอื่นเพื่อเดินทางต่อไป การต้อนรับทางโน้นเป็นเรื่องของ คร.ปริญญา นุตาลัย และบรรดาครูบาอาจารย์ ทั้งหลายที่ร่วมใจกันหลายท่านด้วยกัน ที่นี้การที่จะไปเขาคิดกันว่าทุกคนต้องออกเงินกันคนละ ๕๐๐ บาท คิดค่าอาหารและพาหนะที่ร่วมทางกันไป ๓๐๐ บาท อีก ๒๐๐ เอาไว้สร้างถาวรวัตถุในพระพุทธศาสนาที่อาศรมของฤาษีลิงคำดีเหมือนกัน เมื่อเขาดกลงกันแบบนั้นแล้ว อาตมาในฐานะที่เป็นหัวหน้าทีม แต่ทว่าพยายามกินเลือดกินเนื้อของลูกน้องทีม ทั้งนี้เพราะอะไร ก็เพราะว่าไม่มีสตางค์ เวลาไปค่ารถเขาก็ออกให้ เวลาจะกินอะไรเขาก็จัดอาหารให้ มันสบายทุกอย่าง นี่เป็นลิงเสียอย่างเดียวดีกว่าคนมาก พระประเภทคน ๆ ท่านมีศถาบรรดาศักดิ์ มีอะไร มีนิตยภัต มีคณินยมมากมีทรัพย์สินมาก แต่พระลิงหรือลิงพระ พระหรือไม่ใช่พระก็ไม่รู้ น่ากลัวไม่ใช่พระหรอก สัตว์เดรัจฉานที่เขาไม่ให้บวชพระ เมื่อบวชพระแล้วเขาไม่เรียกว่าพระก็เลยเป็นฤาษีไป ฤาษีไม่มีอาบัติ บวชพระไม่ได้ก็ไม่เป็นไร สบายใจไม่มีอาบัติ อยากจะเดินขบวนเมื่อไรก็ได้ เดินได้ ฉะนั้นในฐานะที่เป็นฤาษีลิง หรือว่า ลิงฤาษี ในตอนนี้ก็ควรจะให้หัวข้ออีกสักนิดเป็นเครื่องสะกิดใจว่าลิงคำหรือฤาษีลิงคำ นำบรรดาบริษัทเดินขบวน แต่ความจริงเวลานี้พระเดินขบวนก็ไม่มีความคิดอย่างคนที่เขามีความรู้หรือมีความเป็นใหญ่ เกี้ยวเนื่องกับพระศาสนาเขาให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ หรือว่าท่านที่บอกว่า เป็นพระ บางท่านให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ บอกว่าไม่มีปรากฏการในการลงโทษพระเดินขบวน แต่ว่าพระที่น่าเคารพอีกท่านหนึ่ง ก็คือ สมเด็จพระสังฆราช แล้วก็ สมเด็จพระธีรญาณมุนีอะไรก็ไม่รู้ พวกสมเด็จฯ ๆ พวกเจ้าคุณนี่ไม่อยากจะจำชื่อนักเพราะซีเกียจ ชื่อท่านเปลี่ยนกันบ่อย ๆ เป็นอันว่า หลวงพ่อธวัชจักรวรรตี่ก็แล้วกัน ท่านบอกว่าไม่ได้มันผิดพระวินัย องค์นี้ดี สององค์นี้ ขอ ให้อภัยด้วยความเต็มใจ ที่มีความเคารพในองค์สมเด็จพระจอมไตร บรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่พยายามเหยียบย่ำพระธรรมคำสั่งสอน คือทั้งพระธรรมและวินัย ขององค์สมเด็จพระจอมไตร บรมศาสดา

สัมมาสัมพุทธเจ้า อย่างนี้เขาเรียกว่า ย่อจ้ย ดิจจริง ๆ ควรจะเคารพเรื่องนี่ยกไว้
ไว้แล้ว พระองค์นี้ พระสององค์นี้ ไว้ไว้ก่อน ขอไว้ไว้ก่อนจริง ๆ ด้วยความจริงใจ
คือ ๑ สมเด็จพระสังฆราชของคัมภีร์ปัจจุบัน, ๒ เจ้าคุณสมเด็จเจ้า ชื่อจริง ๆ ท่านชื่อสือ หรือ
ไม่กี่ไม่รู้ องค์นี้ชอบใจ สอง องค์นี้ชอบใจมาก ไว้ไว้ก่อนเป็นพระอรหันต์หรือไม่เป็นก็ช่าง
แต่มีความดีควรไว้ พุทธตรงไปตรงมาตามพระธรรมวินัย นี่ชอบใจก็ไว้ ไม่ชอบใจก็ไม่
ไว้ มันมือของเรา พระอิเหละ ผละผละ บวชเข้ามารกพระพุทธศาสนา นี่ไว้ไว้มัน
เปลืองมือเวลานี้ไม่เอากับใครไม่เข้านิกายไหนหมดแล้ว เลิก นิกายไหนดีเข้านิกายไหน
ไม่ดีไม่เข้า แต่คนดีไว้ คนไหนไม่ดีไม่ไว้ จะอยู่นิกายไหนก็ช่างไม่สำคัญ ถ้าท่านผู้ใด
เข้านิกายพระพุทธเจ้า คือเรียกกันว่าพระพุทธเจ้าแล้วไว้ ถ้าแยกนิกายกันไปแล้วไม่
เคารพในองค์สมเด็จพระจอมไตรจะเป็นอะไรก็ช่าง มันโธ่แค่เกิดแก่เจ็บตายเหมือนกัน
ไม่ไว้ และก็ไม่นิยมรับนับถือในบทบัญญัติใด ๆ ที่อ้างตั้งกันขึ้นมา หลังจากพระพุทธเจ้า
ทรงตั้ง ถ้าหากเขาตั้งกันขึ้นมาไม่ขัดธรรมไม่ขัดวินัย แล้วเขาปฏิบัติไปตามความเป็นจริง
ก็เคารพ ยอมเคารพกับเขาด้วยในบทบัญญัตินั้น แต่ว่าเขาตั้งกันขึ้นมาแล้ว แล้วเขาไม่
ยอมทำ ตั้งมาแล้วไม่ยอมปฏิบัติตาม ให้คนอื่นปฏิบัติตามแต่พวกเขาไม่ปฏิบัติตาม เราก็ไม่
ปฏิบัติมัน อย่างอาศรมฤๅษีลิงดำ นี่ชาวบ้านช่วยกันสร้างเป็นเงินจำนวนกว่าจะเสร็จหกล้าน
บาทเศษเสียด้วย และกำลังจะขยายอาศรมไปอีกจุดหนึ่ง ก็ตั้งงบประมาณไว้ในขณะนั้น
ตั้งมันส่งเดชไปอย่างนั้น จะทำเป็นอนุสรณ์ของท่านทองดี พระราชวงศ์จักรี และก็พระเจ้า
ตากสิน ทำกำแพงเป็นแบบเมืองเก่ามีป้อมปราการ มีพระ มีพระรูปด้วย ทลกเขาอนุญาต
ให้ปั้น ถ้าไม่อนุญาตให้ปั้นเราก็ทำของเราส่งเดชขึ้นมามันก็หมดเรื่องหมดราว ทำให้เป็น
อนุสรณ์แก่บรรดาท่านพุทธบริษัทและประชาชนชาวไทย จะเขียนประวัติศาสตร์ไทยไว้ที่กำแพง
ตั้งแต่ต้นยันรัตนโกสินทร์ มีป้อมมีเชิงเทิน ทำมันส่งเดช มีพระพุทธรูป และก็มีอาคารสำหรับ
การศึกษามีสวนสาธารณะ มีที่รื่นรมย์ ลึงเอาเงินมาจากไหน มันจะเอามาจากไหนเล่า
เจ้าลึงมันไม่มีเงิน ลึงมันก็เที่ยวบอกชาวบ้านเขาสิ ชาวบ้านเขาเอาด้วย ลึงมันก็เอามัน
ก็ทำ เวลานั้นั่งซื้อที่เขาแล้ว ประมาณเกือบ ๒๐ ไร่ ไร่ละประมาณ หมื่น บาท ยังไม่มี
สตางค์เลย ใครรำคาญเกรงว่าเจ้าลึงมันจะไม่มีสตางค์ให้เขาละก้อ ช่วยออกสตางค์
มาให้ก็ดี และภายในระยะไม่กี่ปีนักจะเห็นว่าสถานที่นี้ เป็นที่น่ารื่นรมย์อันหนึ่ง ซึ่งเรา
ทำแล้วไม่เกี่ยวกับวงราชการ เพราะวงราชการเข้ามายุ่งเมื่อไร มันเป็นนุงตะระนัง
เมื่อนั้น เห็นเขาสร้างโรงเรียนกัน สร้างถนนกันมันรำคาญลูกตา นี่เราก็จะสร้างของ
เราขึ้นมาบ้าง

เรื่องจะสร้างสถานที่นี้มันมาจากไหน จะคุยให้ฟัง คือก่อนที่จะออกเดินทางไป
เชียงใหม่ ก็มีความหนักใจอยู่เรื่องหนึ่ง คือ ดร.ปริญญา รับอาสาปั้นรูปหลวงพ่อบาน
รูปใหญ่แล้วก็รูปเจ้าสิงหนาทให้นามว่าไอ้เม่ง คือรูปหลวงพ่อบานกับรูปไอ้เม่ง เอาไว้หน้า
พระอุโบสถที่อาศรมสิงคำ อาศรมฤๅษีสิงคำ อาศรมนั้นะบอกกันไว้ตรงๆว่าเจ้าภาพก็คื
คนที่บริจาคทรัพย์ก็คื เขานับถือพระพุทธศาสนา เขาสร้างเอาไว้ก็ตั้งใจจะให้พระดีๆมา
อาศัยอยู่ สำหรับไหว้สักการะบูชาไม่ใช่อาราธนาเปรตมาอยู่ หรือว่าสัตว์นรกมาอยู่จะนั้น
ท่านที่จะมาอยู่ที่นี่ต้องไม่เมาด้วย ลม ยศ สรรเสริญ สุข นี่เขาสร้างขึ้นเป็นที่สาธารณะ
คือไม่ใช่ที่สาธารณะของรัฐบาล เขาซื้อที่ดินของเขาขึ้นมา แล้วก็ปรึกษาหารือกันแล้ว ว่าถ้า
ทางคณะสงฆ์คณะใด คณะหนึ่งปฏิบัติไม่ดี ไม่ชอบ ไม่เป็นไปตามพระธรรมวินัยก็ไม่ยกให้
สร้างไว้เป็นที่มาของสงฆ์จากจตุรทิศ แล้วก็ปีหนึ่ง ๆ ก็รวบรวมสังฆสภพระอรหันต์
ที่เราเข้าใจกันว่าเป็นยังงั้น เข้าใจว่าเป็นพระอรหันต์ ท่านจะเป็นหรือไม่เป็นก็ช่างท่าน
เราคิดว่าท่านเป็น อย่างน้อยที่สุดปีหนึ่งก็จะอาราธนามารวมสักครั้งหนึ่งหรือสองครั้งสาม
ครั้ง ทำครั้ง ตามศรัทธาของบรรดาท่านพุทธบริษัท เราไหว้กันให้มันสบายใจ เรื่องพระ
มียศถาบรรดาศักดิ์ แล้วก็เมฆยศนี้ ไม่มีใครเขาปรารภแล้ว เขาเบื่อเต็มกลอง แต่พระ
ที่มียศแล้วไม่เมฆยศ วางยศเสียได้ก็น่าเลื่อมใส น่ากราบไหว้ น่าบูชา เป็นต้นว่า
สถานที่นี้ เมื่อสร้างขึ้นมา บรรดาพระที่มีหน้าที่ในการปกครอง แอนดีด้วยประการ
ทั้งปวง บอกว่าจะไม่ยอมรับร่วมเขตบ้าง อะไรบ้าง ใ่อันนี้มันผิดพระราชบัญญัติ ปก-
ครองคณะสงฆ์ ผิดกฎองค์การมหาเถรสมาคม ผิดพุทธประสงค์ขององค์สมเด็จพระ-
สัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วใครเขาจะไปอ้อ รับหรือไม่รับก็ตามใจซีพ่อกุณเมื่อรับ ไม่ได้
เขายังไม่ให้เลย แล้วยิ่งตั้งท่าว่าจะไม่รับ ก็ยิ่งไปกันใหญ่ ไม่มีใครเขาอยากให้ แล้ว
ก็จะมาห้ามมาปรามใช้บทบัญญัติใด ๆ ในพื้นที่ของส่วนบุคคล นี่อย่าลืมนะ ว่าพระราชบัญญัติ
ปกครองคณะสงฆ์ก็คื กฎมหาเถรสมาคมก็คื บังคับชาวบ้านเขาไม่ได้ ที่ของเขา เรา
เองเป็นผู้ต้องเจริญศรัทธา เราต้องให้ความสะดวกในการบำเพ็ญกุศลในพระพุทธศาสนา
แก่พุทธบริษัท แต่เรายังพากันคัดค้านคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสุวสิทโภาค นี่
มันหมายความว่ายังงี้ คนที่ค้านคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้านั้น พระพุทธเจ้าไม่ถือว่าเป็น
พระแล้ว มีใครบ้างไหม ที่มีน้ำใจและมีปฏิภาณ แบบนี้ ออกอากาศออกข่าวกันออกขยาย
เสียงกันนะ งามหน้านักสิ ที่บวชเข้ามาแล้วไม่ดูพระธรรมวินัย ไม่ปฏิบัติตามความ

ประสงค์ของพระพุทธเจ้า แล้วก็จะมาอ้างตนว่าเป็นพระ ใช้อำนาจกดขี่ข่มเหงชาวบ้าน ผู้มีศรัทธา อย่างนี้ถ้าบรรดาเจ้าคณะทั้งหลายผู้มีอำนาจในการปกครอง ไม่จัดการให้เป็นไปตามพระธรรมวินัย เรื่องใหญ่มันจะเกิดคราวนี้เกิดขนาดหนัก เกิดแบบไม่เลี้ยงกันแน่ แล้วคอยดูปรากฏต่อไปว่าเขาจะเอากันยังงี้ แล้วจะได้รู้จักตัวกันเสียที ว่าไอ้เรื่องการทำไม่ปฏิบัติตามพระธรรมวินัย มันถึงหลอกหลอนชาวบ้าน ประกาศตนว่าเป็นพระนั่งหลับตา เป็นนักวิปัสณาทั้งนั้นบ้างอะไรบ้าง แต่ที่ว่า ระเบียบ วินัยขององค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดาไม่ปฏิบัติ ยังมีอาการอิจฉา ริษยา บุคคล ผู้สร้างความคิด เบียดเบียน พยายามกีดกันความคิดของบรรดาท่านพุทธบริษัทเสียสละ ไปด้วยศรัทธาแท้ ทำศรัทธาไทยของบรรดาพุทธบริษัทให้สลายตัว เป็นการช่วยกันทำลายพุทธศาสนา ดูที่รีว่า เขา จะเหวี่ยงกันขนาดไหน บรรดาท่านทั้งหลายที่ออกเงินสร้างไม่ต้องวิตกกังวล พระคัมภีร์ไป นี่เรากำลังจะเดินไปไหว้พระดี จะพาไปดูพระดี พระดี ๆ ประเภทนี้ ไม่จำเป็นต้องไหว้ ไม่จำเป็นต้องง้อ ที่พูดนี้ไม่กลัว หลักฐานมันพอ มีทั้งเอกสาร พยานบุคคล พอเยาะแยะ เขาน่าจะทำการเรียบร้อยมานานแล้ว แต่ปล่อยมาได้ตั้ง ๔ ปี ๑๐ ปี นี่แสดงว่าไอ้ความไม่ดีมันทำกันเป็นทีม และเรื่องราวทั้งหลายเหล่านี้ ชาวบ้านที่ร้องเรียนไปตามลำดับชั้น แต่ไม่มีใครจะทำกัน กลับหาทางช่วยเหลือนกันด้วยประการทั้งปวง จะไหว้ จะบูชากันได้ยังงี้

บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย ดูกันไป บรรดาท่านทั้งหลายที่พยายามกีดกัน ไม่ต้องห่วงหรอก กัมม สด เต วิชชติ "กรรมย่อมเป็นเครื่องจำแนกสัตว์" ไม่ต้องห่วงหรอกว่าท่านจะนอนสบายกันต่อไปนะ คอยดู ปรากฏว่าใหญ่มันจะเกิด ความบรรลัย มันจะเกิดกันใหญ่ละ ขณะนี้ ลัทธิอื่นเข้ามายุ่งยี้ พระพุทธศาสนา แต่คนที่นั่งผ้าเหลือง กลับร่วมมือกันย่ำยีพระพุทธศาสนาเสียอีก อย่างนี้ ก็ต้องถือว่าเป็นโจรธรรมดา ถ้าทำกันไม่ได้ก็ต้องให้บุคคลที่ปราบโจรแบบโจรธรรมดาเข้าปราบปรามอย่างนี้ ถึงจะพอสมควรกับน้ำหนักความคิดของพวกท่าน ท่านที่ดีมี ถ้ารู้ตัวว่าดี ก็พยายามกำจัด บุคคล ผู้มีความชั่ว ทำความชั่วหมอง ทำลายพระพุทธศาสนาให้พ้นจากพระพุทธศาสนาไป มิฉะนั้น พวกท่านทั้งหลายด้วยก็จะพลอยช่วยกันให้เขาคิดว่าท่านชั่วไปด้วย ที่พูดนี้ไม่ได้กลัวใคร เพราะเรื่องมันจริง เรื่องจริงไปนั่งกลัวแล้วพระพุทธศาสนา จะทรงอยู่ไม่ได้ ประเทศไทย จะไม่ทรงตัว เวลานี้สถาบันกษัตริย์ กับพระพุทธศาสนายังทรงตัวอยู่ได้ เรื่องอื่นละไปแล้ว แล้วเรากำลังจะเข้ามาทำลายสถาบันกษัตริย์ และพระพุทธศาสนา ถ้าคนในขอบเขตพระมหากษัตริย์ และพระพุทธศาสนา ช่วยเขาทำลายนี้ จะยังบูชาเพื่อ

ประโยชน์อะไร ฝึเราพูดกันตามความเป็นจริง

ถ้าหากพูดกันต่อไป ถือเอาอำนาจของพระพุทธานภาพหรืออานภาพของ พระรัตนตรัย ก็มานั่งนึกในใจว่า เออ ดร.ปริญญา เป็นนายหน้าสร้างรูปหลวงพ่อบาน รากากี่ตั้งหลายหมื่นบาท และก็สร้างรูป "เจ้าเม่ง" อีกรูปหนึ่ง คิดแล้วมันก็ตกเงินก็ตก แสนบาท แต่ว่าค่าทุนเงินทุนของเธอก็ไม่มี เงินเดือนพันบาทกว่าๆ หรือสองพันบาทก็ไม่ รู้ ไม่ได้ถาม มันก็ไม่พอจะใช้จะจ่าย มานึกในใจ บุษพาพระรัตนตรัย ยกมือขึ้นไหว้ ด้วยความเคารพ ว่าถ้าไปกรุงเทพฯคราวนี้ ได้เงินเท่าไร ระยะเวลา ๒ วัน คือ วันที่ ๑๓ วันที่ ๑๔ วันที่ ๑๕ เดินทางไปเชียงใหม่ ได้เงินเท่าไร เทกระเป๋าทิ้งหมด จะไปให้ช่วยเขาในการปั้นรูป ปั้นหุ่น ไอ้เรื่องการปั้นหุ่นนี้ รากามันแพง มันเป็นอย่าง นั้น ร้อยๆ ก็นึกไว้ในใจแล้วก็เริ่มจะเดินทางไป

เดี๋ยวก่อน ยังไม่เดิน ใครจะว่ายังไง เดินไปยังไง มันยังไม่ถึงเวลาจะ ไป ก่อนที่จะเดินทาง ๒ วัน เห็นภาพผู้ชายปรากฏเวลาอน พอใจสบายก็ปรากฏขึ้น ที่ข้างเตียง เป็นผู้ชายเนื้อเต็ม ผิวขาว หน้าตาดี ถียหนังสือเล่มใหญ่ ก็จึงได้ถาม ว่าท่านเป็นใคร มาด้วยกันเยอะ ท่านให้นามว่า ผมคือ ทองดี ขอรับ ถามว่า มาทำไม ท่านก็เลยบอกว่า อยากจะให้ท่านส่งเคราะห์หาสถานที่เพื่อจะสร้างอะไรสัก อย่างหนึ่ง เป็นอนุสรณ์ของคนรุ่นเก่า และเพื่อเป็นที่รู้ของคนรุ่นใหม่ ถามว่า ทองดี เป็นใคร บอกว่า ทองดี ก็คือพ่อ ทองด้วง จึงได้ถามถึงสถานที่เกิด และสถานที่อยู่ในชั้นปลาย ก็เข้าไปฝั่งตรงข้าม แสดงถึงภาพอาคารต่างๆให้ปรากฏ และฝั่งด้านนี้ ฝั่ง ด้านอาศรม แสดงว่าสมัยนั้นคนดีมาอยู่กันที่นี้คับคั่ง หลังจากพระนารายณ์มหาราชทรง สวรรคตแล้ว มีการตั้งโรงเรียน สอน กษ กกา จนกระทั่งถึงวิชาการปกครองบ้าน เมือง การคลัง การเกษตร วิชาการรบ โรงเรียนนี้ต้องถือว่าเป็นมหาวิทยาลัยพิเศษ ตัวท่านเองมีความรู้ในทางนี้มาก เวลามาถึงถือดำรามาลเล่มหนึ่ง แสดงให้ปรากฏว่า เป็นเจ้าดำรา ก็เลยถามท่านว่า จะให้สร้างนะ จะเอาสถานที่ไหน ท่านบอกว่า ไม่เป็นไรหรอกขอรับ ขอให้ท่านไปพูดเถอะ จะมีคนเขาช่วย เพราะเรื่องนี้มันเนื่อง ด้วยพระพุทธศาสนา และประเทศชาติ ก็เลยรับปากท่าน ได้ถามประวัติความเป็นมา หลายอย่าง แต่พูดให้ฟังไม่ได้ มันจะเกินพอดีไป ดีไม่ดีคนฟังจะนั่งด่าในใจว่า เจ้า ถาษีหัวล้านนี่ชักไม้หนักไปเสียแล้ว ไม่เป็นเรื่อง

เมื่อถึงเวลาที่จะเดินทาง ชาลีณี(ปาน) ก็เอารถมารับ เวลานั้นเดินทาง

ร่วมกันก็คือ ชาลีณี(ปาน) อ้อย เจ็ดศรี พี่คนเดียวกัน นนทา อนันตวงษ์ คุณดำรง นุตาลัย แล้วก็แบ่งน้อย แล้วก็คนพูด ฤาษีหัวล้าน เดินทางกันไป ออกจากสถาน อาศรม ก็ไปแวะที่วัดพระนอนจักรสีห์ วัดนี้เจ้าอาวาสดีอะ แล้วเจ้าอาวาสดี เป็น นักสังคัม โอภาปราศรัยดี เขาสร้างสถานที่น่าเลื่อมใส ไปนั่งไหว้พระ แล้วก็ไปนั่ง ดูประวัติหน้าพระ เอาเรื่องเอาราวกันไม่ได้ เห็นเทวดาทิ้งหลายบ้าง พรหมทั้งหลาย บ้าง มากันเยอะแยะ บอกว่าเป็นผู้ร่วมสร้าง เป็นเทวดา เป็นพรหม กันทั้งนั้น แต่ว่าคนอื่นเขาเห็นหรือไม่เห็นก็ช่าง นี่มันฤาษีตาลิง เห็นอะไรก็ได้ ใครจะว่ายังไง มันเห็นจริงๆนี่ ฟังดูแล้วก็ปลื้มใจ เอี๊ย เขามีความสุขความสบายเป็นพิเศษ ก็เลยถาม ว่าพี่ ลูกหลานของฉันนี่ สร้างความดีกันมาเยอะ สร้างวัดทั้งวัด เจริญสมณะกรรมฐาน ทั้งวิธีสนากรรมฐาน สงเคราะห์ประชาชนคนยากจน เชิญใจ ทำกันด้วยความเต็มใจ เมืองของลูกหลานของฉันบนสวรรค์ บนพรหมมีบ้างไหม ก็มีพรหมผู้ใหญ่ (บอกว่าเป็นหัวหน้าในการก่อสร้าง) บอกว่ามีขอรับ เอ้า ถามบอกว่ามีลองแสดงให้ปรากฏ แกก็เลย บอกว่า ตามผมไป ก็เลยตามแกไป เวลามันไม่นานนัก โอ๊ะมันก็ไม่ยาก เห็นแพรว พราว ตั้งกันเป็นแถวไปหมด ฮีตาดิแปลก ไม่ต้องถามชื่อคนก็รู้จักได้ นี่แปลก เทวดา หรือพรหมนี่แปลกจริงๆ แล้วก็ถามประวัติของพระนอนจักรสีห์ ที่เขาบอกว่าลูกชายฆ่าพ่อ ที่เป็นราชสีห์ มันเป็นเรื่องจริงไหม แกก็บอกว่า ไอ้คนกับสัตว์เดรัจฉานมันเป็นผิว เมียกันไม่ได้หรอก แต่คนจะมีผิวลิง ผิวค้าง เห็นจะพอไปกันได้ จะมีผิวเป็นราชสีห์ ที่เป็นสัตว์สี่เท้า ทำมันจะไปไม่รอดเสียแล้วเรื่องนี้ พูดแล้วท่านก็หัวเราะ ก็เลยถาม ว่า พระองค์นี่ก่อสร้างขึ้นในสมัยไหน เป็นคนไทยสร้าง หรือเป็นใครสร้าง ท่านก็ เลยบอกว่า เรื่องของพระพุทธศาสนาที่เข้ามาหลังพุทธกาลนะ เข้ามาตั้งรก ตั้งราก ตั้งบ้าน ตั้งเมือง ที่ขยายมาจากเขตประเทศจีน และเมื่อก่อนนี่ก็อยู่กันเป็นหย่อม เป็น กลุ่ม เป็นหมู่ รวบรวมกันอยู่กับผู้คนเผ่าอื่น จะเรียกว่าคนไทยเป็นผู้สร้างก็ยังได้ ก็ เลยถามว่าสร้างในสมัยไหน ท่านก็เลยบอกว่า สร้างในสมัยที่เมืองปาณฑะปะยังมีการ์กำลัง อยู่ รู้จักไหมว่าเมืองปาณฑะปะคือเมืองอะไร ก็ได้แก่ เขตบุคคลที่มีอำนาจอยู่ในเมือง สรรบุรี เมืองสรรบุรีนี่เมื่อสมัยพระพุทธเจ้าเรียกชื่อว่า "เมืองปาณฑะปะ" นี่ท่านบอก ว่าสร้างในสมัยนั้น หลังจากองค์สมเด็จพระทรงธรรมบรมศาสดานิพพานไปแล้วตามสมควร แล้วคนกลุ่มนั้นตั้งใจสร้างกันขึ้น คนกลุ่มที่สร้างก็คือ เทวดาหรือพรหมที่มาชุมนุมกันอยู่ที่ นี่ ที่ย่องนิพพานไปแล้วก็มี นั่น.. ฉะนั้นเรื่องวัดพระนอนจักรสีห์ที่ว่า พระลูกฆ่าราชสีห์ ที่เป็นพ่อตายน่ากลัวจะโกหก ไม่จริง

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เลขที่ ๑๑ ชั้นโถง ๓ กรมศิลปากร โทร. ๑๑๖๑๖๖๑ ๑๑๖๑๖๖๒

ออกจากที่นั่น แล้วก็ไปวัดป่าโมก ไพบูลย์การพระใหญ่ พอเดินเข้าไปก็เจอสะพานที่รัก นั่นคือ สุนัขตัวใหญ่ แขนอนอยู่ พอเห็นหน้า แกก็ลุกจากที่นอน เดินเข้ามาหา เป็นการปฏิสนธิ์อย่างดี แต่ไปวัดป่าโมก กับวัดพระนอนจักรสีห์นี่ เจ้าของที่มีปฏิภาณต่างกัน เห็นว่าความเฉลียวฉลาด การคล่องตัววัดพระนอนจักรสีห์ไม่ได้ เขาทำสถานที่ดีกว่า การต้อนรับดีกว่า การให้ความสะดวกสบายดีกว่า ความจริงระยะทางก็อยู่ไม่ไกลกันก็มาจะทำคล้ายๆกัน จะได้มีคุณ มีประโยชน์ เมื่อเข้าไปไหว้พระพุทธรูปใหญ่วัดป่าโมก ก็เจอครูบาอาจารย์ พระก็มี เทวดาก็มี พรหมก็มี ที่เดินทางร่วมกันไป ออกมาพูดเรื่องราวหลายประการ เรื่องการก่อสร้างสถานที่ใหม่ที่ท่านทองดีขอร้อง ก็เรียนท่านว่าจะทำได้อย่างไร ในเมื่อทุนรอนมันไม่มี ท่านบอกว่าถ้าเจตนาของเธอดี ไม่ตั้งใจคดโกงเขามา เหมือนสมัยก่อน ไม่ใช่ว่าสมัยก่อนไปคดโกงเขาหรอกนะ ปางก่อนๆที่ท่านมาได้ ก็มีใจไม่คดโกงไม่หวังความร่ำรวยในทรัพย์สิน ถ้าเธอ จิตใจของเธอยังมีอารมณ์แบบนี้อยู่ การสร้างสถานที่นี้ก็จะเป็นของไม่ยาก จึงถามว่าเรื่องที่ท่านบอกว่า กลับไปนี่เรื่องที่สำเร็จ พูดจบ ได้บิณฑบาตไม่แพงนัก คิดเฉลี่ยแล้วซื้อที่ด้วย ปรับปรุงที่ด้วย ในอัตราไร่ละหมื่นได้ทันที ถามว่าสวดจะเอาที่ไหน ท่านก็บอกว่าพูดไปก็แล้วกัน สวดคำมันมาเอง ท่านจะช่วย เรื่องนี้เป็นเรื่องธรรมดา

พอออกจากวัดป่าโมก ก็เลยไปจังหวัดอ่างทอง เป็นเวลาได้เวลาอาหารกลางวัน เข้าไปในตลาดอ่างทอง ก็ปรากฏว่าไปมาบะหมี่น้ำ ลองกินดู เพราะท้องถิ่นไม่ค่อยมานาน สมัยก่อนกินบะหมี่เข้าไปที่ไร้อิทธิพลจัญไรมันเกิดเมื่อนั้น มันปวดท้องขึ้นมาทันที ก็เลยลองเล่นก๋วยเตี๋ยว ลองเล่นบะหมี่ดู เพราะตอนนี้เรื่องรสอาหารไม่แปลก มีรสแบบไหนก็กินมันไปส่งเดช กินเพื่อตาย ไม่ได้กินเพื่ออยู่ ในฐานะที่เป็นสาวกขององค์สมเด็จพระบรมครู

ออกจากอ่างทอง เดินทางเข้ากรุงเทพฯ วันนั้นเวลาเข้าถึงตลาดอ่างทอง ปรากฏว่าฝนตกมาก ฝนฟ้าคะนอง พายุเข้ากรุงเทพฯ เขาก็พาไปแหวะที่ปากเกร็ด บ้านนาว่าอากาศโทโกศล มณีจักร นั้นเขาถวายสังฆทานกัน ก็เลยรับแทนพระ ไม่มีพระไปนี่ มีแต่ฤาษี แต่ว่ามีพระพุทธรูป มีพระพุทธรูปเป็นประธาน มีรูปหลวงพ่อบ้านเป็นพระอันดับ ฤาษีเป็นคนรับ รับเสร็จเขาก็ทำบุญสุนทาน ได้สตางค์มาบ้างเท่าไรก็ไม่มี รู้ ยึดใส่กระเป๋ามาเข้า มาถึงกรุงเทพฯ คนนั้นบ้าง คนนี้บ้าง ไม่รู้ว่าได้สตางค์

เท่าไร ยัดใส่กระเป๋าลงไป ยังไม่ได้นับ ปรากฏว่ามาถึงเวลาเดินทางไปเชียงใหม่ ได้ตั้งใจให้ภูมิลาวกับพระว่า ได้เงินเท่าไรจะไปช่วยเขาขึ้นทุน ได้เท่าไรจะไม่ชัก วั้สักหนึ่งสตาจก็ปรากฏว่าตอนเช้าเอาเงินให้เขานับได้ ๗๒๐๐ บาท แหมคาดไม่ถึง.. เวลาสองวันเศษๆ ท่านช่วยได้ถึง ๗๒๐๐บาท แต่เมื่ออำนาจคำปฏิญาณและรักษาสัจจะไม่ ไข้จะมานั่งรวยกันแบบนี้ทุกครั้งทุกคราว ไม่ไข้ตั้งใจบอกท่านไว้อย่างนั้น ว่าได้เท่าไรก็ ตามเทกระเป๋าทมด แล้วปรากฏว่าได้ตั้ง เจ็ดพันให้เขา ถามว่าเสียค่ายไหม ก็ต้อง ตอบว่าไม่เสียค่ายเพราะว่าเต็มใจพระพร้อมอยู่แล้ว พระทราบอยู่แล้วว่าการขึ้นทุนนี้ เป็นของแพงมาก ที่นี้ในเมื่อมอบหมายการเงินเขาเรียบร้อยแล้วมันก็สบายใจ ทั้งเงิน เท่ากับเงินใหม่ก็คงได้เงินไว้เนื่องในการขึ้นทุนประมาณหมื่นบาทเศษ เท่านี้ก็เป็นพอใจ เมื่อจัดแจงการมอบหมายเงินกันเรียบร้อยแล้ว ต่อไปก็เตรียมการเดินทาง จะไปที่ไหน ละ จะไปที่คอยสุเทพและภูพิจ์ราชนิเวศน์ ออกจากที่นี่ก็จะไปที่น้ำตกแม่สาแล้วก็จะไป ถึงถ้าเชียงดาว ก่อนจะออกเดินทางไปพระธาตุไปไหว้พระธาตุ เอ..คอยสุเทพข้างนี้ก ยากเหลือเกิน วันนี้ไม่รู้เป็นอย่างไร สมองมันนึกอะไรไม่ออกก็จะขอเอานามของ- บรรดาท่านพุทธบริษัทที่ร่วมเดินทาง หรือว่าจะ เรียกเดินทางขบวนของฤาษีทศนาจร ที่ ร่วมการทศนาจรมาอ่านให้ท่านพุทธบริษัทฟัง คือเขาเขียนให้มีดังนี้คือ-

๑.ท่านพล.อ.ต.ม.ร.ว. เสริม สุขสวัสดิ์

๒.คุณ เฉิดศรี สุขสวัสดิ์ ณ อยุธยา

๓.คุณ ชาลิณี(ปาน) เนียมสกุล

๔.นายแพทย์ ชุตี เนียมสกุล

๕.คุณ คำรง นุตาลัย

๖.คุณ บุรณะ นุตาลัย

๗.คุณ อภิชัย นุตาลัย

๘.คุณ มีชัย

๙.พันโทแพทย์หญิง วีรวรรณ คำนวนกิจ

๑๐.พันเอกแพทย์หญิง วัฒนา เอื้อ ไข้หรือไม้อื้อ เอ้าคุณ วัฒนา ก็

แล้วกัน(คุณป้าหญิง วัฒนา)

๑๑.คุณ สมสมัย อ้อ สมสมมุ ชี ไม้อื้อ สมสมัย คุณหญิงสมสมัย

ที่เราเรียกว่า"สมสมมุ"

- ๑๒.คุณหญิงเยาวมาลย์ บุณนาค
- ๑๓.คุณกานดา อมาตยกุล
- ๑๔.คุณเย็นใจ
- ๑๕.คุณเพ็ญศรี วัฒนชิน
- ๑๖.คุณรังสิต(อุ๊ต) วัฒนชิน
- ๑๗.คุณสมจิต
- ๑๘.คุณจันทร์นวล นาคนิยม
- ๑๙.คุณนนทา อนันตวงษ์
- ๒๐.อาจารย์สับสุข ประกอบไวยกิจ
- ๒๑.คุณนวนน้อย โล่ห์พันธ์ศรี
- ๒๒.ม.ร.ว.ศรียเทพ เทวกุล
- ๒๓.พล.ต.ต.จรัส วงศาโรจน์
- ๒๔.คุณสุมิตร(เล็ก) เศรษฐเสรี
- ๒๕.คุณสุพรรณิ หังสสุต
- ๒๖.คุณสิริ วัฒนาชจร
- ๒๗.คุณละม่อม
- ๒๘.คุณกัณฑา
- ๒๙.คุณบวรศรี
- ๓๐.ลูกสาวคุณบวรศรี เอ๊ะ ลูกสาว ลูกชายก็ไม่รู้ เขาเขียนว่าลูก
- ๓๑.แพทย์หญิงสลวย เติระยานนท์
- ๓๒.คุณศรีพันธ์ อ้อ พันตรศรีพันธ์ นี่เขาว่าที่พันโท
- ๓๓.คุณจิตรา
- ๓๔.เรือเอกภชชงค์
- ๓๕.คุณกมลชัย นี่เป็นนายตำรวจ
- ๓๖.พ.ต.อ.(พิเศษ)สมศักดิ์ สืบสงวน
- ๓๗.คุณสมนึก
- ๓๘.คุณเผื่อน
- ๓๙.คุณคำนวณ
- ๔๐.คุณไก่อ

๔๑. คุณอ่อน

๔๒. คุณแป้น

๔๓. คุณนิค

๔๔. น้องหมอวีวรรณ นี้นิกชื่อไม่ออก

๔๕. ตำรวจตระเวนชายแดน ร้อยตำรวจโท อรรถพร

๔๖. ข้างอ้อ ตำรวจของหมอวีวรรณ นี้นะ

๔๗. คุณเจริญ

๔๘. คุณแอ่ว

อ้าว แล้วก็

๔๙. ร้อยตำรวจโท อรรถพร กอวัฒนา

๕๐. คุณภาณี วรทรัพย์

อ้อ แล้วก็

๕๑. คุณประชา รายการที่ ๕๐ กับ ๕๑ นี่ไม่ได้ไป แต่ว่าเอาเงินทำบุญไปด้วย ให้เงินทำบุญไป

๕๒. คุณอรุณ อ้าวคุณอรุณนี่ก็ไม่ได้ไป แต่ถวายเงินไปช่วยในการเดินทาง

แล้วก็อะไรละ พันเอกชวาล นี้นี้นิกชื่อไม่ออก แล้วก็ ดร.วันชัย นี้นี้นิกชื่อไม่ออก แล้วก็ อาจารย์สุดจิต ที่เชียงใหม่ แล้วก็อาจารย์ ดร.ปริญญานุกูล พร้อมด้วยคณะอีกเยอะแยะ เขาก็จัดหาอาหารช่วยการบริโภค

ตานี้ว่ากันถึงชื่อบรรดาคณะพรรคที่เดินทางกันแล้ว บอกไว้ทั้งนี้ก็เพื่อว่าจะได้รู้ว่าการไปคราวนั้นมีใครไปกันบ้าง สำหรับชื่อเสียงทั้งหลายนี้ ถ้าบังเอิญอ่านไม่ครบ นามสกุลไม่มี เพราะเขาไม่ได้เขียนมาให้ ใครเป็นผู้เขียนชื่อนามสกุลเขาละก็ เขียนมาให้เต็มด้วยนะ ถ้ามันพลาดพลั้งไปบ้างก็ช่วยกันแก้ไข ที่นี้ตอนจากนั้นแล้ว มาตอนเช้า พอบริโภคอาหารกันเสร็จ ขบวนทัศนาคจรของฤาษีสั่งคำ แหมอยากจะเรียกว่าฤาษีจัญไรจริง ๆ มันเที่ยวพาชาวบ้านชาวเมืองเขาเดินทางไปได้รับความลำบาก แต่ความจริงก็ตั้งใจไปนมัสการความดีของสาวกขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้านี่ก็อยากจะไป นี้นี้นิกชื่อไม่ออกว่านักบุญนะ ถ้านักบวชไปด้วยรำคาญใจด้วยแยะ ยังเอิญไปด้วยนักบุญ ออกเดินทางไปจะถึงพระธาตุ พระธาตุที่ข้างนิกชื่ออยากจริง ๆ คอยสุเทพเป็นอย่างไร ถึงนิกชื่อไม่ออกก็ออกก็ไม่รู้หรือว่าบุญวาสนาบรรดาพระธาตุสูงไป คนบุญบุญบาปมีวาสนาจะไม่ถึง นิกไม่ออกออก มันช่างสร้างความยุ่งเสียจริง ๆ

ตานี้เมื่อออกจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ การเดินทางไปเจอเอาแม่น้ำ ๆ หนึ่งที่เราเรียกกันว่าแม่น้ำปิง พอถึงแม่น้ำปิงตอนนี้องค์นิกถึงเรื่องราวของคนโบราณที่เขาเขียนเป็น

ประวัติศาสตร์และตำนาน ในที่บางแห่งเขาบอกว่าเป็นประวัติศาสตร์ และให้ดูประวัติศาสตร์ในเรื่องของพระยางำเมือง ง่ามี ง สระอ่า ไม่ใช่งาม เรื่องของพระยางำเมืองนี้มีเรื่องเกี่ยวข้องกันกับแม่น้ำปิง ความจริงก็นิยายอยู่ในใจเหมือนกันว่าไอ้แม่น้ำนี้ ทำไมถึงเป็นแม่น้ำปิง มันยังจะใสเป็นแม่น้ำปิงแม่น้ำปิงก็ยังคงดีกว่า คือถ้ามีปลาก็ได้ปลาขึ้นมาแล้วเอามาปิ้งข้างชายแม่น้ำ นี่มันเข้าท่าเข้าทาง ไปซื้อกันว่าแม่น้ำปิงเฉย ๆ ไม่รู้มันจะแปลว่ายังไง จะพิกก็พิกจะอิงก็อิง จะไปปิง ๆ อิง ๆ กันนี่มันยุ่ง แต่ว่าตามประวัติศาสตร์หรือว่านิยายไม่ใช่ ตำนานลึ ตำนานหรือว่าตำราหรือว่านาน ๆ ตำ เขาเล่ากันมาเขาว่าอย่างนี้ แม่น้ำปิงนี้บังเอิญเดิมทีเดียวมันไม่ใช่ชื่อแม่น้ำปิงแม่น้ำปิงอะไรหรอก แต่ความจริงนี่ชื่อของแม่น้ำนี้ ธรรมชาติเขาไม่ได้ตั้ง นี่ชาวบ้านชาวเมืองมันเลือก มาตั้งชื่อให้เรียกว่าอย่างนั้นเรียกว่าอย่างนี้ จะเรียกผิดหรือว่าเรียกถูก แม่น้ำแก้ไม่ได้คำนี้มันเป็นเรื่องของเราเอง จะผิดจะถูก มันก็เราเท่านั้น เดิมทีเดียวเขาเรียกกันว่าแม่น้ำขุนพู จำให้ตึนนะว่าแม่น้ำปิงนี่เดิมทีเดียวเขาเรียกกันว่าแม่น้ำขุนพู เหตุที่ชื่อว่าแม่น้ำปิงก็เพราะว่ามีเรื่องระหว่างพ่อขุนงำเมืองกับพระร่วง พระร่วงองค์นี้ก็ไม่รู้ว่าพระร่วงองค์ไหน คงไม่ใช่พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ ต้องเป็นรุ่นหลัง อาจจะเป็นอะไร พ่อขุนรามคำแหงก็ได้ หรือจะเป็นใครก็ไม่ทราบ แยกเอาพระร่วงขึ้นมาเฉย ๆ ตระกูลนี้เขาเรียกกันว่าพระร่วง ความจริงแม่น้ำขุนพูนี้อ้อมมาชาวบ้านเรียกกันว่าแม่น้ำกิง ไม่ใช่แม่น้ำปิง คืออิงกันเขาไว้ เอาหลังต่อหลังเข้ามาอิงกัน ในเรื่องราวที่เขาเล่ากันมาใครเล่าก็ไม่รู้ แล้วไปได้ยินจากใครเล่าเขาพูดมาอีกก็ไม่รู้เหมือนกัน แล้วอย่ามาถามหาว่าใครเขาพูดให้ฟัง ไม่รู้แน่ บอกว่าไม่รู้นี่ เขาเล่าให้ฟังว่าอย่างนี้ คือว่าครั้งหนึ่งพระร่วงเจ้าแห่งกรุงสุโขทัย เขาบอกให้ไปดูประวัติของพระร่วง เขาเขียนไว้ที่ไหนก็ไม่รู้ไม่เคยซื้อหนังสือมาอ่าน เมื่อได้เสด็จมาถึงเมืองพะเยาก็เพื่อจะเยี่ยมพระสหาย คือ พระยางำเมืองผู้ครองเมืองพะเยา นี่เขาบอกให้ไปดูประวัติเรื่องพระยางำเมืองอีก แล้วก็เขียนกันไว้ที่ไหนล่ะพ่อเทวดา บอกให้ไปดูแล้วไม่เอาตำรามาให้ แล้วดันมาบอกกันว่าอย่างนั้น ยังจะใช้ได้รี เอา เล่าต่อไปอีกว่า แล้วก็อะไร เกี่ยว-กับเรื่องคำเศียรเกล้าในแม่น้ำที่เมืองพะเยา เขาว่าอย่างนั้น คำเศียรเกล้าก็ลงน้ำ ตำนานว่ายนํ้ากันไปมามันก็ไอ้เรื่องธรรมดา ๆ แต่ทำเป็นพิธีกรรมกันเข้าก็รู้สึกเป็นของอัศจรรย์อย่างพวกแขกที่เขาไปลอยบาปกันในแม่น้ำนั้น ลงน้ำได้ก็ตำหัวตำเกล้าผุดว่ายล้างตัวกันเข้าเรียกกันว่าลอยบาปทั้งไป นี่ก็เหมือนกันทำพิธีคำเศียรคำเกล้ากันในแม่น้ำ เออ ในแม่น้ำที่เมืองพะเยา เขาก็ถือว่าเป็นสิ่งที่พระร่วงเจ้าเคยทำมาเสมอ คงจะถือกันว่าเป็นเรื่องศักดิ์สิทธิ์ แต่ว่าสงสัยว่าเมืองนั้นมีสาว ๆ สวยมากกว่า ไอ้เรื่องของการศักดิ์สิทธิ์ของแม่น้ำนี้

ถ้าเราจะถือว่าแม่น้ำศักดิ์สิทธิ์ น้ำที่ไท่หนันก็ศักดิ์สิทธิ์ เพราะมันมาจากแหล่งเดียวกัน คือว่ามาจากน้ำฝน แล้วก็ไหลกันมาในแม่น้ำ แต่เรื่องความศักดิ์สิทธิ์ของเมืองพะเยานี้ สงสัยว่าพระร่วงเจ้าจะเห็นว่าชาวลาว สาวชาวเมืองพะเยานี้สวย เลยถือว่าเป็นเรื่องศักดิ์สิทธิ์ พระร่วงเจ้าได้ไปทำเสมอ ตานี้ไอ้หนทางที่จะเสด็จพระราชดำเนินก็กลายเป็นเรื่องลึกลับเรียกว่า ร่องอะไร แม่น้ำร่องข้างกันมาจนทุกวันนี้ มันอยู่ตรงไหนก็ไม่รู้ ทางไปคงจะไม่ได้ไปคนเดียว พระเจ้าแผ่นดินนะไปเป็นขบวน วันนั้นเดินเสียนจนเป็นร่องเลย ทำแผ่นดินเขาสึกไปตั้งเยอะ เขาเรียกกันว่าแม่น้ำร่องข้างกันมาจนทุกวันนี้ เขาว่าอย่างนั้น แต่แล้วในการเสด็จมาครั้งนี้ คือเสด็จมาหลายคราวแล้ว อีกครั้งที่จะเปลี่ยนชื่อแม่น้ำจากแม่น้ำขุนพู่ว่าเป็นแม่น้ำอิง มันก็มีเรื่องสิ

ในการเสด็จมาครั้งหลังที่แม่น้ำจะเปลี่ยนชื่อใหม่ได้เกิดเหตุขึ้น ท่านบอกว่า เมื่อพระร่วงได้เสด็จมาที่เมืองพะเยาบ่อย ๆ เข้า ก็ได้ทอดพระเนตรเห็นพระนางอ้วเชียงแสนว่าแล้วไอ้ความศักดิ์สิทธิ์นี้ไม่ใช่แม่น้ำศักดิ์สิทธิ์หรอก มันเกี่ยวกับอะไร แม่น้ำคือใจ ได้แก่ รากะ กามโอะชะ แม่น้ำคือกาม ไอ้แม่น้ำคือกามนี่มันศักดิ์สิทธิ์ ได้ทอดพระเนตรเห็นพระนางอ้วเชียงแสนซึ่งเป็นมเหสีของพระยาจำเมือง มีความงามมาก จนถึงกับจิตปฏิพัทธ์รักใคร่ในศวันาง เอาเข้าแล้ว ๆ นี่เรื่องธรรมดา ๆ ที่พระรัฐบาลท่านบอกว่าโลกพร่องอยู่เป็นนิจ เป็นทาสของตัณหา เห็นไม๊ละ เอาเข้าแล้วสิ ตานี้เรื่องนี้ท่านจะมีวงเล็บไว้ด้วยว่า หรืออาจจะ เป็นเหตุนี้อีกเหตุหนึ่ง อีกแห่งหนึ่ง อย่างหนึ่ง ก็น่าจะให้พระร่วงเสด็จมาเมืองพะเยาบ่อย ๆ นี่ไม่ต้องมาวงเล็บหรือไม่ต้องมาว่าหรือเหตุอาจจะหรอก เรื่องมันจริงก็บอกมาแล้วแต่ตอนต้น ไอ้แม่น้ำนั้นไม่สำคัญ แม่น้ำกระแสน้ำที่ไหลที่เรียกกันว่า อุทกะหรืออุทกังไม่สำคัญ สำคัญแม่น้ำคือกาม กามโอะชะ แม่น้ำคือกามความใคร่ มีความสำคัญมีความศักดิ์สิทธิ์ แล้วท่านบอกต่อไปบอกว่า พระนางอ้วเชียงแสนก็มีจิตปฏิพัทธ์รักใคร่พระร่วงเจ้าเช่นเดียวกัน อย่างนี้นั้นก็ยุ่งนะสิ คราวนี้ ความรักนะความจริงมันไม่มีขอบเขต ผู้ชายที่มีภรรยาแล้วก็รักผู้หญิงอื่นได้ ผู้หญิงที่มีสามีแล้วก็รักชายอื่นได้ ไอ้เรื่องความรักนี่มันเรื่องของใจ มันไม่ใช่เรื่องของกายอย่างเดียว อาศัยใจเป็นสำคัญ นี่พระรัฐบาลท่านพูดแล้วว่าโลกพร่องอยู่เป็นนิจเป็นทาสของตัณหา นี่เพราะความพร่องของใจ พระนางอ้วเชียงแสนก็มีสามีแล้ว คือพระยาจำเมือง พระร่วงเองก็มีภรรยาแล้วอาจจะเยอะแยะก็ได้ แต่ความพอมันไม่ปรากฏ แต่ไอ้ความรักไม่ใช่ว่าจะไปรักสาวกำดัดเสมอไปก็หาไม่ นี่ผัวเขามีคนโตอยู่ แล้วฝ่ายหญิงก็รู้แล้วว่าเขามีเมีย ไอ้จิตมันอยากจะรักซะอย่างใดมันจะมาขัดคอ นี่ความจริงของโลกมันเป็นอย่างนี้ พระพุทธเจ้าบอกให้หาขอบเขตของความรักกันใจเข้าไว้ อารมณ์ของใจนี่อารมณ์ของมันเข้ามาสิ่งง่าย โดย

เฉพาะอย่างยิ่งกิเลสเป็นความรักก็ความโลภนี่มันเป็นกิเลสด้านความข่มขืน สร้างความสบายใจ สร้างความสุขใจให้เกิด แต่เนื้อแท้ของมันจริง ๆ ก็คือไฟเป็นเครื่องเผาผลาญ แต่มันเผาไม่ค่อยร้อน มันเผาเข้าคราวไร มันข่มขืนมากกว่าความร้อน นี่เรื่องมันเป็นอย่างนี้ มันถึงได้สนุกกันใหญ่ แม่น้ำมันถึงได้เปลี่ยนชื่อไปจากแม่น้ำขุนพุมากลายเป็นแม่น้ำอิง แต่ที่เรียกกันว่าแม่น้ำอิงนี่ ชื่อมันเพี้ยนมา มันเช่นเดียวกับไอสามเพ็งนะ สำเพ็งนะสำเพ็ง เดิมทีเดิยมันเป็นคลองสามแยก เรียกว่า "สามแพ่ง" นี่ต่อมา พ่อเจ็กแกมาอยู่ที่นี่แล่นแกมันแข่งแกเลยเรียกว่า สำเพ็งนะสำเพ็ง พ่อไทยลั่นอ่อนหน่อยเลยตัดสามเพ็งเขาไปเลยนี่ ส่วนแม่น้ำอิงก็เหมือนกัน เดิมทีเดิยเขาเรียกกันว่าแม่น้ำอิง แล้วต่อมามันก็เลยกลายเป็นแม่น้ำอิงไปเอาเรื่องกันไม่ได้ ที่นี้เล่าเรื่องกันต่อไปตามที่ท่านเล่าให้ฟังว่า เมื่อทั้งปรากฏว่าทั้งสองคนมีจิตใจตรงกันเช่นนั้น นั้นรักกันซะแล้วนี่ มันทนไหวที่ไหนกัน แลกันไป แลกันมา ล้นดูแกแลดูกัน ดูไม่พอ เมื่อผิวเขาเผือกก็ย่อง ๆ เข้าไปคุยเสียบ้าง จับโน้นคลำนี่ ฮีตอนนี่ไฟฟ้ามันก็ช็อต เมื่อไฟฟ้าช็อตกำลังร่างกายมันก็อ่อนไป อ่อนปวกเปียกด้วยประการทั้งปวง ในที่สุดก็ได้ร่วมรัก ร่วมทองลงโรงกัน นี่เรียกว่า ลักลอบ ได้ลอบรัก ได้ลอบรส สมรักซึ่งกันและกัน ขโมยเขา นี่ขโมยเมียเขา ขโมยผิวเขา ยุ่งหยิงตุงตุงกันไปตามเรื่อง ตานี้ไอ้ความลับมันไม่มีในโลกนี่ พระพุทธเจ้าท่านว่าอย่างนั้น นตฺถิ โลเก ลโหนามะ ความลับไม่มีในโลก พระพุทธเจ้าท่านว่าอย่างนี้ จะไปลัก จะไปลอบ จะไปแอบ กันที่ไหนก็ตาม จะไปหมกที่ไหนก็ตาม ในที่สุดพระยาอำเมืองก็ทรงทราบเรื่องเข้าจนได้ ที่จริงให้คนไปดักจับพระร่วง จับตรงไหนละ ถ้าอยู่ดี ๆ ไปจับเข้าสี่จะได้รบกันใหญ่ ทงทหารเขาก็มีไป พระร่วงเขาก็เป็นคนมีฝีมือ ก็ต้องจับกันฮึดตอนที่อยู่กันระหว่างสองต่อสอง ระหว่างพระร่วงกับเมียของท่าน เมียของพ่อขุนงำเมือง พระนางอ้วเชียงแสน สนุกกันเพลินไป เผลอเขาดักอยู่ไม่รู้เขาจับได้ เมื่อจับเอาไว้แล้วพระยาอำเมืองก็คิดว่า เอ๊ะไอ้เพื่อนนี่มันทรยศ จะต้องฆ่าเสียเถอะ ที่แรกคิดอย่างนั้น แต่ว่าการไปของพระร่วงไม่ใช่การไปเฉย ๆ พระร่วงนี่เป็นนักวิชาการไปสอนวิชาการกับคณาอาคมต่าง ๆ ให้แก่พระยาอำเมือง ตลอดจนกระทั่งวิธีการปกครอง วิชาการปกครอง เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ และวิชาการทหาร เรื่องวิชาคณาอาคมต่าง ๆ พระร่วงเก่ง ความจริงการที่พระร่วงชนะใจพระนางอ้วเชียงแสนได้ก็น่ากลัว เป็นคณาอาคม หรือจะลองคาถาให้ลูกศิษย์ดูก็ได้ว่า ไอ้คนที่ผิวแล้วนั้นจะจัดการเสียเมื่อไรก็ยิ่งได้ น่ากลัวจะลองคาถาให้ดูนะ

ตานี้พระยาอำเมืองทราบดีว่าคิดจะฆ่าเสีย แต่แล้วก็มาคิดว่า เอ๊ นี่มันไม่เป็นเรื่อง ถ้าฆ่าพระเจ้าแผ่นดินเขาเข้านี่ เมืองสุโขทัยนี่เขาไม่ใช่ย่อย ดีไม่ดีจะเกิดรบกันใหญ่ก็ได้

ความเป็นไทยระหว่างไทยจะแตกออกกันเสียเปล่า ๆ เพราะเมียคนเดียว จึงได้ยับยั้งไว้ไม่
ฆ่า คิดขึ้นมาได้ว่ามีเพื่อนอีกคนหนึ่ง โนน เขาอยู่ที่ไหนล่ะ เชียงราย จึงจะต้องไปหาคนนั้น
มา เอามาตัดสินชำระความกัน เพราะว่าการจะปลงพระชนม์ พระสหายกับพระมเหสีนั้น
ย่อมกระทำไม่ได้โดยพระราชอำนาจ แต่ว่าบุคคลทั้งสองกระทำผิด และความผิดนั้นจับได้ใน
เมืองของพระองค์เองด้วย จะฆ่าเสียเมื่อไรก็ได้ แต่ทว่าเมื่อฆ่าก็คงจะมีเวรกัน ไอ้เวรนะ
ไม่ใช่เวรสำหรับคนที่จะถูกฆ่า พวกที่เขายังไม่ได้ถูกฆ่าจะมีแน่ เรื่องการฆ่ากษัตริย์ไม่ต้อง
เป็นห่วง มันจะรบกันหนัก ที่นี้พระยาจำเมืองท่านคิดรู้จักผ่อนสั้นผ่อนยาว ไม่ได้มีสันดานชั่ว
เหมือนคนตีสมัยปัจจุบัน คิดแต่จะเป็นข้าชาวบ้านเท่านั้นมันก็พอ ที่นี้ท่านไม่ได้คิดอย่างนั้น
เข้าท่านองว่า รักยาวให้มัน รักสั้นให้ต่อ ถ้ามันไม่พอก็ตัด ตัวท้ายนี้แถมเข้ามาเองไม่ใช่
คำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระทรงสวัสดิโสภาค ทั้งพระมเหสีก็ไปคิดอีกที่นี้ก็แม่เมียเราก็คงไป
ตกลงกับเขา ไม่ใช่เขามาปลุกปล้ำทำอนาจาร มาข่มขืนให้อย่างนั้น จะไปฆ่าผู้ชายคนเดียว
ก็ไม่ถูก จะฆ่าผู้หญิงคนเดียวก็ไม่ถูก เป็นอันว่ายังไม่ฆ่าก่อน จึงคิดหาทางอื่นที่ดีไปกว่านั้น
จึงนึกได้ว่านี่แหละ พระเจ้าเม็งราย(นี่ท่านบอกว่าให้ไปดูประวัติพระเจ้าเม็งรายอีก ก็ใครเขา
เขียนไว้ที่ไหนก็ไม่นำมาให้เสียด้วย มาบอกกันแบบนี้มันก็แย่) ต้องการให้พระเจ้าเม็งรายมา
ตัดสินความ จึงได้ส่งเครื่องบรรณาการไปหาพระเจ้าเม็งรายพระสหายอีกองค์หนึ่ง ว่า ๓
คนนี้เป็นเพื่อนรักกัน แต่ว่าพระเจ้าเม็งรายนี้เป็นผู้ประกอบไปด้วยบุญญาธิการ มีพระปรีชา
สามารถอาจจะพิจารณาและตัดสินความเรื่องนี้ได้อย่างถูกต้อง และก็ควรจะเป็นไปตามความ
นิยมมวล ไม่ใช่มาตัดสินก็ซะเอง คือว่าปลุกศาลเดียวชำระความ มันใช้ไม่ได้ ที่นี้จึงแต่งเครื่อง
บรรณาการไปถวายพระเจ้าเม็งรายและก็ให้อัญเชิญเสด็จมาที่เมืองพะเยา เมื่อพระเจ้า
เม็งรายได้รับทราบเรื่องจึงเสด็จมา เมื่อเสด็จมาแล้วพระยาจำเมืองก็ออกไปเฝ้า เล่า
เรื่องความจริงให้ทรงทราบว่าเรื่องราวมันเป็นยังงี้ บอกเมียข้าพเจ้าก็ไปยุ่งกับพระร่วงเข้า
พระร่วงก็มายุ่งกับเมียข้าพเจ้าเข้า มันจะว่ากันยังงี้ พระยาเม็งรายเมื่อพิจารณาแล้วก็คิด
ว่า เอ๊ะ ไอ้เรื่องนี้ถ้าปล่อยมันฆ่าเขอกันเข้า มันจะฆ่ากันใหญ่ เพราะว่าพระร่วงไม่ใช่คนคน
เดียว พอมานะเขาก็มีทหารมาก และทหารของพระร่วงก็ไม่ใช่มีเฉพาะแต่ส่วนที่มาเท่านั้น ที่
บ้านเมืองของพระร่วงก็มีตั้งเยอะแยะ บอกว่าฆ่าไม่ได้ ทำยังงั้นไม่ได้ มันจะทำลายความ
เป็นมิตรระหว่างความเป็นไทยซึ่งกันและกัน ดีไม่ดี เมื่อเราเป็นคนไทยเกิดแตกแยกกันแล้ว
แบบนี้ ชาตินี้เขาจะย่ำยี จะเข้ามาขยี้ย่ำยีพวกไทยด้วยกัน ในที่สุดเราก็จะกลับเป็นทาส
ของขอมใหม่ นี่เราเพิ่งจะพ้นเป็นอิสรภาพจากความเป็นทาสมาไม่เท่าไรอย่าทำลายกันเอง
เลย เรื่องเมียกับเรื่องเพื่อน ที่ผิดไปข้างนี้มันเป็นของธรรมดา ไอ้คนเรานี่ มันใกล้กัน น้ำตาล

ไกล้มค มันก็อดไม่ได้ ถ้าเมียของเราไม่ตกลงใจกับพระร่วง พระร่วงก็ไปทำอะไรไม่ได้
ตอนนี้มันก็มีอยู่ถ้าเป็นบุพเพสันนิวาส ซาติก่อนเขาเคยร่วมรักกันมา เคยร่วมบุญบารมีกันมา
บ้างเพียงชั่วขณะหนึ่ง คานี้ไฉนบุญบาปการเดิมที่เคยมีความสัมพันธ์กัน เมื่อเจอกันมาแล้ว
ไอ้ความรู้สึกมันก็เกิดรักขึ้นมาได้ นี่พระพุทธเจ้าท่านสอนไว้อย่างนี้ แต่ทว่ามันเป็นบุญชั่วขณะ
สำหรับพระองค์เองนี่ต้องเป็นบุพเพสันนิวาสขนาดที่เรียกกันว่า ครองตัวกันมา ร่วมบุญกันมา
อย่างขนาดหนัก ทีนี้พระนางอ้วเชียงแสนจึงได้ตกมาเป็นอัครมเหสีของพระองค์ ดังนั้น ขอ
พระองค์คิดใหม่ เราอย่าทำลายความเป็นไทยและจงอย่าทำลายความเป็นมิตร มาคิดปลูก
ฝังรักกันไว้ดีกว่า ดีกว่าทำลายกัน ทีนี้ทำลายบุคคลคนเดียวมันจะหมายถึงว่าประเทศชาติหรือ
คนไทยทั้งหมดมันจะถูกทำลายไปด้วย เพราะความแตกสามัคคี นี่ท่านว่าอย่างนี้ พระยา
งำเมืองก็ตกลงถามว่าจะทำอย่างไร ก็เลยบอกไปเบิกตัวพระร่วงมา ก็ไปเบิกตัวพระร่วงมา
และนำพระนางอ้วเชียงแสนมาด้วย ทั้ง ๒ คนก็รับสารภาพว่ามันทนอ่านาจของความรักไม่ไหว
มันมองกันไปมองกันมา มองกันมามองกันไป กระแสไฟต่อไฟมันมาบนกันตามสายตา ผลที่สุด
กระแสไฟมันก็จุดเอาใจไปเจอกันเข้า พอใจเจอกันเข้า กายมันก็เข้าไปถึงกัน มันก็เกิด
รบกันใหญ่ชักราวนี้ สงครามใหญ่มันก็เกิด มันเป็นการบังเอิญ ความจริงพระนางอ้วเชียงแสน
ก็บอกว่าไม่ได้เคยจะคิดทรยศต่อพระยา งำเมืองแต่ประการใด แต่ทว่าไอ้ใจมันเป็นอย่างนั้นมัน
ทนไม่ได้ พระพุทธเจ้าบอกแล้วว่าใจนี่นะสำคัญ ถ้าใจมันจะไปไหนซะอย่างเดียวกายก็ต้อง
ไปด้วย พระยาเม็งรายจึงบอกว่าไอ้เรื่องนี้มันก็เป็นของธรรมดา และพระร่วงก็เป็นคนดี
มีวิชา และก็ให้ความดีสอนวิชาต่าง ๆ แก่พระยา งำเมือง ควรจะให้ภัยเสีย จึงได้สั่ง
ให้พระร่วงเจ้าให้ขอภัย แล้วก็ปรับเป็นสินไหม ตามราคาที่เขาพูดสมัยนั้น ราคามันเท่าไร
ความจริงมันก็ไม่นำไปคิดนี้ มันตั้งเยอะแยะนะ หือ ราคาเท่าไร ราคาเขาบอกว่าเยอะ
มาก ความจริงมันก็ไม่จำเป็นไอ้เรื่องส้าง สดางค์นี้มันก็เรื่องเล็ก ราชานี้ จะเอาสัก
เท่าไรก็ได้ เค้าเรียกว่าไม่เอา มากเกินไป คือให้เป็นสินไหมไปนะ

เมื่อตกลงกันได้แล้วก็ให้พระร่วงขอขมาโทษ เมื่อขอขมาโทษเสร็จ ราคาเท่าไร
อ้อ พระยา งำเมืองให้พระร่วงเสียเป็นสินไหม แก่พระยา งำเมือง เงิน เก้าแสนเก้าหมื่นเบี้ย
ปัดไร่เอ๋ย ก็ไปนับเบี้ยนี้ นับบาทมันก็ยังดี เก้าแสนเก้าหมื่นเบี้ย นี่ก็ไปเก็บเบี้ยมาจากไหน
ก็ได้ บางทีเค้าก็ใช้เป็นทองคำแทน แล้วให้ขมาโทษ ขมากันแล้วต่างคนต่างก็ให้อภัย ทีนี้
ต่อมาพระยาเม็งรายก็บอกว่า เรามาให้สัตย์ปฏิญาณกันใหม่ อย่าแตกสามัคคีกันเลย ก็เลยให้
เจ้าที่ไปทำร้านกลางแม่น้ำ แม่น้ำขุนหุ ทำเป็นแคร่แท่นเข้า แล้วก็ไปนั่งให้สัตย์ปฏิญาณ ให้
สัตย์สาบานซึ่งกันและกัน เมื่อสาบานซึ่งกันและกันว่าจะไม่มีการแตกสามัคคีกันจะมีความ

กลมเกลียวเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวซึ่งกันและกัน แล้วก็ต่างคนต่างก็กรีด เอามีดมากรีดเลือดจากนิ้วใส่ลงไปในแก้วเหล้า เขย่าๆ กับเหล้าให้เลือดมันเข้ากันแล้วก็แบ่งกันดื่ม ขณะที่จิบดื่มนั้นก็ใช้เอาหลังเข้ามาพิงกันหันหน้าออกคนละทาง (หน้าควรจะเอาหน้าเข้าชนกัน ค้นเอาหลังชนกัน) หันหน้าไปคนละทางแล้วก็ดื่มเหล้าเป็นการให้สัตย์ปฏิญาณช่วยกันมีความสามัคคีไม่เป็นภัยกันต่อไปในภายหน้า คราวนี้แม่น้านี้จึงได้กลายชื่อมาจากแม่น้าขุนพูเป็นแม่น้าอิง อ สระอิ ง สะกด แล้วต่อมามันก็ไม่เห็นอิง มันกลายเป็นแม่น้าปิงไป นี่แหละท่านทั้งหลาย นี่เล่าเรื่องนี้ให้ฟังคือเรื่องราวมันก็น่าคิดว่าทำไม แม่น้าจึงชื่อแม่น้าอิง แล้วคิดกันไปอีกที ก่อนนี้สามพระยานั้นเป็นคนดีของไทย เวลานี้ท่านไปไหน ท่านมีชีวิตอยู่หรือเปล่า ประเทศไทยเราตั้งได้เพราะสามท่าน มีความสำคัญในเบื้องต้นเหมือนกัน เป็นผู้มีพระคุณ แต่ว่าเวลานี้ทุกท่านหมดแล้ว ชื่อก็เกือบจะจำไม่ได้ เป็นอันว่าสมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดาว่าโลกนี้เป็นอนิจจังหาความเที่ยงไม่ได้ เป็นอนัตตา สลายไปในที่สุด เมื่อเราทราบที่ท่านมีความสำคัญ แต่ท่านก็ตาย พวกเราทั้งหลายที่เดินทางมาในเวลานี้จึงนึกถึงท่านว่าไม่ช้าเราก็ตายเหมือนกัน แต่ว่าเวลาตายแล้วเกิดมันก็มีทุกข์ เราตายแล้วเกิดอย่างมีสุขดีกว่า นั่นคือถึงพระนิพพาน แล้วการถึงพระนิพพานจะทำอย่างไร เราเดินทางกันต่อไป ประเดี๋ยวเราก็จะพบพระนิพพาน เอาละ สำหรับเรื่องราวของแม่น้าอิง แม่น้าปิง หรือว่าแม่น้าขุนพู ที่เล่ามาสู่กันฟังก็เพราะว่าทางมันผ่านนี่ มันเลยเมื่อทราบถึงประวัติใครเขาพูดให้ฟังก็ไม่รู้ ก็รู้ว่าขุนพูอ้างไปอ่านไอ้โน่นไปอ่านไอ้นี้ ก็ตำรามันมีที่ไหนละนั่งมาในรถนี้พ่อเจ้าประคุณ ที่หลังบอกก็บอกไม่ต้องอ้างตำรากัน ก็เป็นอันว่าเรื่องราวของแม่น้าอิง บรรดาชายและหญิงเมื่อเดินทางร่วมกันก็ทราบประวัติแล้วและจงอย่าลืมคิดด้วยนะว่าคนสำคัญที่ไปเป็นตัวพระเอกนางเอกของเรื่องแม่น้าอิง แม่น้าปิงหรือแม่น้าขุนพูนี้ต่างคนต่างตายกันไปหมดแล้ว หาตัวไม่ได้ ภายในไม่ช้าเราก็จะตายเหมือนกัน เรื่องนี้ก็ขอยุติไว้แต่เพียงเท่านี้ สวัสดี

บทที่ ๓

ดอยสุเทพ

เมื่อเดินทางเข้าไปถึงดอยสุเทพ ก่อนที่จะขึ้นดอยสุเทพสิ่งที่เราประสบนั่นก็คือ รูปหล่อของท่านครูบาศรีวิชัย เมื่อสร้างทางขึ้นดอยสุเทพ พระคุณเจ้านี้เป็นพระที่ถวายสิ่งคำหรือบรรดาณะสิ่งทั้งหลายมีความเคารพเป็นพิเศษ ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าบรรดาสิ่งทั้งหลายมีความเคารพในครูบาอาจารย์ คือหลวงพ่อบาน วัดบางนมโค หลวงพ่อบานเคยปรารภบอกว่าครูบาศรีวิชัยเป็นพระทองคำ นี่คำว่าพระทองคำของท่านก็หมายความว่า เป็นพระดีจริง ๆ ทองคำเป็นของมีค่ามาก ยากที่เราจะพึงหาได้ ทีนี้เมื่อครูบาอาจารย์ว่าดี ลูกศิษย์ก็ว่าดี เพราะว่าอาจารย์ที่เราเคารพกันว่าท่านดี คือยอมรับนับถือว่าท่านเป็นอาจารย์

ทีนี้ประวัติความเป็นมาของครูบาศรีวิชัยไม่ต่างกับหลวงพ่อบานเท่าใดนัก เป็นพระนักก่อสร้าง เป็นพระนักการสงเคราะห์ ทำความดีทุกอย่างทางขึ้นดอยสุเทพ เวลานั้นรัฐบาลไม่สามารถจะทำได้ แต่ว่าท่านครูบาศรีวิชัยทำได้ นี่มันอัศจรรย์ไหม มันเป็นเรื่องที่น่าจะคิดว่าพระที่ไม่มีสืบทอดในกระบี่เลย สามารถทำทางขึ้นบนดอยสุเทพได้ ไอ้การขุดหินนี่มันยากแสนยากมันแสนลำบากก็อาศัยบารมีความดีของท่าน แล้วท่านครูบาศรีวิชัยนี่ก็ไม่ใช่ว่าจะสร้างทางขึ้นดอยสุเทพเท่านั้น สร้างอาคารสถานที่ต่าง ๆ เวลานั้นนับแล้วราคาหลังหนึ่ง ๆ ต้องคิดเป็นเงินล้าน ท่านสร้างเติมไปหมด จริยาอาการต่าง ๆ ซึ่งท่านปฏิบัติ ทำเพื่อการสงเคราะห์ ไม่หวังความดีไม่หวังการชมเชย มีปฏิปทาที่คล้ายคลึงหรือว่าจะเหมือนกับหลวงพ่อบานไม่ได้ผิดเพี้ยน ไอ้การกระทำทุกอย่างไม่เคยมีเงินในมือ ถือว่าเป็นการจับเสือมือเปล่า อาศัยความดีของครูบาศรีวิชัย เป็นเหตุให้พระอะไรขอโทษไม่ใช่พระ คือนักบวชจัญไรที่มากไปด้วย ลาก ยศ สรรเสริญ สุข มีความเคารพในโลกธรรม ๘ ประการ แต่ความจริงนักบวชพวกนี้ ถือความจัญไรดีกว่าของดี ทำลายคำสั่งสอนของสมเด็จพระชินสีห์บรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าเสียหมด ไม่ยอมเคารพในคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระบรมสัพท คือ ลาก ยศ สรรเสริญ สุข เป็นสละ ถ้ามียศมากเท่าไรยิ่งเก้ ใต้ลามมากเท่าไรยิ่งเก้ ดีแต่ว่าโกนหัวชาวบ้านเขา แต่หัวของตัวปล่อยให้รก ทำตัวเหมือนพระอรหันต์ แต่ว่าจิตใจนั้นไม่แตกต่างกับเทวดา สมัยที่ครองผ้ากาสาวพัสตร์ แล้วตั้งใจจะกินเหี้ย อันนี้ต้องไปดูเรื่องราวพระเทวดาเป็นฤๅษีต้องการกินเหี้ย ในที่สุดเหี้ยก็รู้ว่าพระเทวดาว่าท่านทรงผ้ากาสาวพัสตร์เป็นธงชัยของพระพุทธศาสนาเราเข้าใจว่า

ท่านบริสุทธิ แต่เนื้อแท้คือจิตใจของท่านเลวกว่าเราซึ่งมีร่างกายเป็นเหยื่อเสียอีก เราเป็นเหยื่อนักไม่ทำลายชีวิตสัตว์เป็น แต่เราเพียงแต่กินสัตว์ตายเป็นอาหาร นี่เป็นอันว่าเทพหัตถวชเป็นพระแล้วก็มีชีวิตอยู่เหยื่อไม่ได้ นี่ที่ครูบาศรีวิชัยก็เหมือนกัน ท่านสร้างชีวิตลำพญาเขาสมันนั้น ในที่สุดก็ถูกนักบวชจัญไรพากันหาเรื่องให้แก่ท่าน จนกระทั่งท่านเกือบจะถูกสังหาร เชนำตัวเข้ามาในกรุงเทพฯ ในที่สุดก็ไม่ได้สังหารเพราะว่าพระในกรุงเทพฯ พระใหญ่ในสมัยนั้นคงจะมีน้ำใจเป็นพระไม่ใช่มีน้ำใจเป็นสัตว์เดียรฉาน อย่างนักบวชซึ่งเต็มไปด้วยความอิจฉาริษยา เป็นผู้มีความเห็นต่างมีหน้าที่ต่าง ๆ แต่ไม่ได้มีความดีอย่างพระ นี่พวกท่านทั้งหลายที่เดินทางร่วมมาจำไว้ให้ดี แล้วเข้าไปไหว้ภาพพระศรีวิชัย คุณครูบาศรีวิชัยจงอย่าเอาใจไปติดที่รูปปั้นจะไม่มีประโยชน์ เขาทำให้เป็นนิมิตแห่งความดีเท่านั้น เมื่อเราไหว้ท่านแล้วก็ถึงเอาความดีของท่านครูบาศรีวิชัยเอาไว้ด้วย แล้วมาตั้งเข้าไว้แล้วก็ปฏิบัติตามท่าน พระครูบาศรีวิชัยท่านดีขนาดไหน ต่อไปเราก็จะดีเหมือนท่านเพราะ เรื่องของความดีนี่คนที่ดีถึงที่สุดไปแล้วก็หยุดอยู่ เรากำลังตามหาความดีแล้วก็ค้นคว้าต่อไป เดินตามไปในที่สุดก็หันกัน จะหนีกันไปไหนได้ในที่สุดก็โยนแหงแก่กันแต่พระนิพพานก็หมด นี่พระครูบาศรีวิชัยเป็นสาวกของสมเด็จพระบรมสุคต เป็นมิ่งขวัญของบรรดาท่านพุทธบริษัทที่มาด้วยกันควรจะยอมรับนับถือปฏิบัติตามความดีของท่าน ที่นี้ทุกคนจำได้แล้วนะ หาประวัติพระครูบาศรีวิชัยถ้าหาไม่ได้ก็เอาอย่างจี ท่านทำทุกอย่างเพื่อสาธารณประโยชน์ ท่านพยายามตัดความโลภ ความโกรธ ความหลงให้สิ้นไป แล้วก็ตั้งใจสงเคราะห์บรรดาประชาชนทั้งหลาย พระที่มีความดี บรรดาท่านทั้งหลายจะไปอยู่ในป่าในดงที่ไหนมันก็เป็นบ้านเป็นเมืองมีความสุขสดชื่น เพราะอะไร เพราะว่าท่านเป็นพระรวย ท่านไม่ใช้พระจน เห็นเงินของชาวบ้านเป็นของมีค่า ได้มาแล้วก็ต้องทำสิ่งให้เป็นประโยชน์และไม่ยอมให้เงินเป็นโทษสำหรับตน เอาเงินเหล่านั้นไปสร้างในส่วนที่เป็นกุศล เป็นประโยชน์ทั้งคนท่านด้วย ท่านก็ได้บุญ เจ้าของเงินก็มีบุญ ความสุขมันก็เกิดขึ้น ตัวอย่าง ทางขึ้นคอยสุเทพ ถ้าครูบาศรีวิชัยไม่ทำไว้เราก็ต้องไต่เขาขึ้นไป สถานที่ก่อสร้างต่าง ๆ ที่ครูบาศรีวิชัยทำไว้ก็มากมายก่ายกองด้วยกัน

เป็นอันว่าคุณค่าความดีของครูบาศรีวิชัย เราพรรณากันไม่ไหว ถ้ามาถามว่าครูบาศรีวิชัยนี้เป็นพระอันดับไหน ก็จะต้องตอบประเภทเขา ๆ ว่าครูบาศรีวิชัยนี้มีปฏิบัติแบบโพธิสัตว์ แต่ว่าท่านจะเป็นพระโพธิสัตว์หรือไม่ นั่นก็ไม่ทราบเหมือนกัน เพราะว่าคนพูดนี้ อย่างสมณะ เป็นสิง ไม่ใช้พระพุทธเจ้า เอ้า พวกเราเข้าไปไหว้รูปท่าน แต่อย่าเอาใจไปติดในรูปนะ ติดความดีของท่าน พยายามถอดถอนความดีของท่านที่มีอยู่ นำมา

ประเพณีปฏิบัติตามท่าน ค่อย ๆ ทำไป วันละเล็กละน้อย ในที่สุดก็จะพบความดีเหมือนท่าน

แล้วก็มอง ๆ ดูที่ดอยสุเทพ ว่าพระธาตุที่ดอยสุเทพนั้น ปรากฏขึ้นมาอย่างไร เห็นเข้าไปดูประวัติ ใครเขาเล่าให้ฟังก็ไม่รู้ จริงหรือไม่จริง ก็เป็นเรื่องของคนที่เขาให้ฟัง แก่โกหกมา ลิงก็โกหกไป ถ้าแกพูดจริงมา ลิงก็พูดจริงไป เรื่องราวมันเป็นยังงั้นจะเล่าให้ฟังตามที่เขาพูดมา

เข่าว่ามีพระราชองค์หนึ่ง มีพระนามว่า เอื้อ ไม่ใช่พระราชาก็ไม่รู้ ไม่ใช่ข้าก็เป็นพระราช เป็นลูกของพระราช ก็เหมือนกัน เป็นพระราชเล็ก มีนามว่าพระเจ้ากือนา เป็นโอรสของพระเจ้าผายู หรือพระเจ้าต่าย เอาเข้าแล้ว ผาเกีย ชีพคุณ ตากีตาชี เอาทั้งผาทั้งตานี้จะเอาอย่างไรกันแน่ละ พูดให้มันลงตัวไม่ได้สิ อ้อ ลงไม่ได้ เข่าบอกว่าลงไม่ได้ ชาวบ้านมันชอบเรียกกันยังงั้นนี่ บางทีก็เรียกว่าผายูบ้าง บางทีก็เรียกว่าต่ายบ้าง เอาอย่างนี้ดีกว่า เอาไม้เอกใส่เสียตัวดีไหม ชื่อว่าพระเจ้าต่าย เพราะว่ายิ่งแก่เข้ามาสายตามันยิ่งสั้นเข้ามา มันอยู่เข้ามา มันไม่แหลมไม่คม อย่าไปตัดแปลงเขาเลยนะ มันจะเสียประวัติ ยิ่งแล้ว นี่ เวลาจะพูดอะไรให้ฟังฟังละ พูดให้มันลงตัวสิ โอ้ เจ้าลิงมันมีสภาพไม่หยุดรู้ไหม มันขยับเขยื้อนเรื่อยประเดี๋ยวประวัติเขาก็เสียหมด ไม่ต้องมาหัวเราะ มาหัวเราะเยาะหน้าลิง ชะ ๆ ๆ ๆ ไม่รู้จักถึง เตียวพ่อจะแผลงฤทธิ์ ชะนี่สิ ออานะ บอกว่าอย่าแผลงฤทธิ์เอาเตียวเอามือจี้ท้องให้วิ่งเข้าส้วม เข่าว่ายังงั้น

เอ้า ว่ากันไปว่าพระเจ้าต่าย เอ๊ย พระเจ้าต่ายหรือพระเจ้าผายู แล้วก็ มีพระนางจิตราราชเทวีซึ่งเป็นพระราชมารดาของพระเจ้ากือนา เอื้อ ขอโทษ เป็นพระราชธิดาของเจ้าวรวเถลิง เอาเข้าแล้ว โอ้อโฮ จ้าวนครเชียงของ นี่มันไปยังไงกันนี่ เล่าให้ฟังแล้วเล่าให้มันรู้เรื่องนา ชาวบ้านเขาไม่รู้เรื่องเขาจะมาคำลึงเอาไอ้แกนั้น ไม่มีใครเขาเห็นตัวหรอก เอาใหม่ ขึ้นต้นใหม่

พระเจ้ากือนา เป็นโอรสของพระเจ้าผายูหรือพระเจ้าต่าย แล้วก็พระนางจิตราราชเทวี ซึ่งเป็นราชธิดาของเจ้าวรวเถลิง เจ้านครเชียงของเวลานั้น นคร คือเมืองหลวงแต่ละเมืองนั้น มันเล็ก ๆ จัง ประเทศเล็ก ๆ พระองค์ทรงมีพระอนุชาร่วมพระอุทร คือร่วมท้องกับแม่นั้น อีกองค์หนึ่งคือ ท้าวมหาพรหม หรือเจ้ามหาพรหม ไม่ใช่พระเจ้าพรหมหาราชนะ คนละคน พระเจ้ากือนานั้นประสูติ เมื่อ พ.ศ. ๑๔๔๓ เมื่อทรงพระเยาว์ทรงพระนามว่าพ่อท้าวพันธุ อ้อ ลงดู ๆ ดู ๆ เหมือนกันนี่นะ ต่อมาเจริญ

วัยแล้วมีนามว่าพ่อท้าวเวสสุ ธี พระราชบิดาพระราชทานที่เดิม ที่ดินพันนาให้หนึ่งด้าว
ไม่รู้แล้วไอ้ดื้อ ๆ ตัว ๆ นี้ ไม่รู้มันเท่าไร มีพระพุทธรูปองค์หนึ่ง ที่เขาเขียนว่าพระเจ้า
เก้าตื้อ นี่ก็ไม่รู้เหมือนกัน ใครอยากจะรู้จักไปถามชาวเชียงใหม่เขาดู ชี้เกี่ยถามฮิดา
ทอนัน แกไม่บอก จึงมีพระนามเปลี่ยนไปอีกว่าพ่อท้าวต้อนา ชื่อ อ้อ ต้อนา แล้วเมื่อ
พระเจ้าผายูพระราชบิดาเสด็จมาประทับอยู่ที่นครเชียงใหม่ พ่อท้าวต้อนาหรือพ่อท้าว
กือนาเจริญพระชันษายิ่งขึ้น ก็โปรดให้ไปครองเมืองชัยบุรี เชียงแสน ครั้นพระเจ้าผายู
สวรรคต เมื่อ พ.ศ. ๑๘๔๔ พ่อท้าวกือนาก็เสวยราชย์ มีพระนามว่า พระเจ้ากือนา
ขณะนั้นมีพระชันษาได้ ๑๖ ปี แหมเถลิงราชย์พร้อม ๆ กับ ร.๕ บุญมาก มีพระมเหสีชื่อว่า
สุนทราราชเทวี แหม ก็สุนทรนั่นแหละ สุนทรแปลว่าพุดดีราชเทวี

เมื่อพระเจ้ากือนาเสวยราชย์แล้ว ก็โปรดให้พระอนุชา คือพ่อท้าวหรือพระเจ้า
มหาพรหมไปครองเมืองเชียงรายได้ในสมัยของพระองค์นั่นเอง ได้ทรงกระทำสัมพันธไมตรี
กับพระเจ้าเลอไทย กษัตริย์แห่งกรุงสุโขทัยเป็นอันดี อ้อ นี่แสดงว่ายุคหลังของสุโขทัยนี่เอง
แล้วก็ทรงเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาเป็นอย่างยิ่ง ทรงมีพระราชประสงค์จะได้พระสงฆ์
ฝ่ายอรัญวาสีมาอยู่ในเมืองเชียงใหม่ คำว่าอรัญวาสีแปลว่า มีปกติขบอบอยู่ป่า เอาพระป่า
คือพระป่านี่เขาบอกว่าดีกว่าพระเมือง เพราะคาวโลกียมันน้อย แกไม่ค่อยมีอะไร พระเมือง
นี่มีคาวโลกียมาก บวชไปบวชมาบวชมาบวชไป เลยบวชหาศักดิ์ศรี หายศถาบรรดาศักดิ์
บวชหาเงินหาทอง เวลาบวชอยู่ไม่หิบบสต่างค์ ต่อหน้าคนไม่หิบบ แต่แหม เวลาตายแล้ว
มีเงินเป็นสิบ ๆ ล้าน มีผิวนัยกรรม นี่เขาเคร่งกันมาก นี่ท่านประเสริฐศรีจะว่าอย่างไรนี่
พวกที่เคร่งมาก ๆ ไม่หิบบสต่างค์นี่ เวลาตายเข้าแล้วมีเงินเป็นสิบ ๆ ล้าน นี่จะว่าอย่างไร
สู้พระหิบบสต่างค์ไม่ได้ละ มันใช้ได้ เลยเอาเงินของชาวบ้านไปสร้างให้มันเป็นประโยชน์
อย่างท่านครูบาศรีวิชัย นี่ท่านหิบบสต่างค์ แต่ใช้สต่างค์ให้เป็นประโยชน์ ไม่ให้เกิดโทษสำหรับ
ท่านและบุคคลอื่น ทำให้เจ้าของเขาได้บุญ ๒ ชั้น ๓ ชั้นดีกว่า ดีกว่าตั้งหน้าตั้งตาไปโกหก
ชาวบ้านว่าฉันไม่หิบบสต่างค์ ฉันเป็นคนเคร่ง โอ้ลืกลบเกี่ยวกับหิบบสต่างค์นี่มันปรับเท่ากัน
รับเองก็ดี ให้บุคคลรับแทนก็ดี หรือว่าใครให้ใครเก็บไว้เพื่อตนก็ดี รู้อยู่ว่านั่นเงินของเรา
เป็นอาบัตินิสสัคคีย์ ปาจิตติย์ เสมอกัน ไม่ได้ลดตัวลง แล้วมันเป็นอย่างนี้จะไปโกหกเขาทำไมว่า
เราไม่หิบบเงิน แต่เรารู้ว่าเงินของเรามี มันก็กลายเป็นมีโทษ ๒ ชั้น คือมีโทษในทางรับ
เงินเป็นอาบัตินิสสัคคีย์ปาจิตติย์ แล้วก็ยังมีโทษในทางโกหกชาวบ้านว่าฉันไม่รับเงิน จิตใจ
มันก็ประกอบด้วยกิเลส อย่างนี้หาความดีอะไรได้ มีแต่อาภรณ์เศร้าหมอง ใครไหว้พระ
เศร้าหมองคนนั้นก็ได้รับความเศร้าหมองไป ใครไหว้พระผ่องใสก็ได้ความผ่องใสไป นี่มี

คนเขาพูดมานะ เขาบอกว่าไม่อยากจะมาไหว้ทروق เจ้าลิงนี่มันไม่ค่อยจะสำรวม นีก็จึงคิดไว้ชื่อว่า เจ้าลิงมันมีความสำรวมที่ไหนละ มันโกหกชาวบ้านเขาไม่ได้ นีไม่มีท่าทางจะโกหก โกหกมันก็โกหกไม่ไหว จะไปทำท่า เคร่งขรึม วางที่คล้ายๆกับพระพุทธรูป แต่ว่าจิตใจคั่นรนไปตามอำนาจของกิเลส อย่างนี้องค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐ์ทรงประนามว่าเป็นมายา เจ้าเล่ห์ ลิงไม่มีเจ้าเล่ห์ทروق แล้วก็ไม่ได้มาบวชให้ใครมาไหว้นะ ใครจะมาก็มา ไม่มาก็แล้วไป ถ้าจะมาก็สืบประวัติเสียก่อน แล้วก็ดูชื่อเสียงก่อนว่าลิง ไม่ใช่พระพุทธรูป จะมาก็มากันตามนั้นนะ ดูประวัติเสียก่อน เช่นเดียวกับพราหมณ์เคยถามพระพุทธรูปเจ้าว่า การบวชมาที่ต้องการให้คนสักการบูชา กราบไหว้ไหม พระพุทธรูปเจ้าบอกว่า เราไม่ได้ตั้งใจให้ใครมาไหว้ทروق เราบวชเพื่อความดับไม่มีเชื้อ เราบวชเพื่อพระนิพพาน ใครจะเคารพนับถือจะไหว้ จะบูชา หรือไม่ไหว้ไม่บูชา เราไม่สนใจ ที่นี้ ลิงนี่ประกาศตนเป็นสาวกพระจอมไตรบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ก็เอาอย่างตามนั้น ทำท่าเป็นลิงมันเรื่อยไป แต่ให้ใจมันสบายก็แล้วกัน ที่นี้ใคร ถ้าถือตัวว่าเป็นผู้ดี หรือเป็นขุนนางแปดสาแหรก ถ้าอยากจะมาก็โปรดทราบไว้ก่อนนะ ที่นี้ไม่มีท่าทางแบบนั้น จะมาทำทำนองเป่ง เรียบร้อย แลดูลักษณะเป็นพระพุทธรูปแต่ใจเกลือกกลิ้งไปด้วยกิเลส ที่นี้ไม่มี ที่นี้ทำตามอัธยาศัย เพราะว่าพระพุทธรูปเจ้าทรงสงเคราะห์ ทรงสงเคราะห์ด้านจริยาเข้าไว้ คือ ส่วนอธิสมจาร ท่านบอกแล้วว่า สาวกทุกองค์ไม่สามารถจะละนิสัยเดิมได้ เคยเป็นลิงมาก็ต้องแสดงท่าลิงไปอย่างพระสารีบุตร เวลาเดินทางไปพระลุน้ำข้ามคลองรางเล็กๆบ้าง ค่อยๆก้าวบ้าง แต่พระสารีบุตรชดเชมรกระโดดแผลบ นี่เป็นอัครสาวก พระพุทธรูปเจ้าไม่ได้ว่าอะไร พระสงฆ์ไปถามเข้า ท่านก็บอกว่า สารีบุตรเขาเคยเป็นลิงมา เขาละนิสัยเดิมไม่ได้ คนที่ละนิสัยเดิมได้มีแต่พุทธสืลา ก็คือพระพุทธรูปเจ้า ฉะนั้น ในเมื่อเราเป็นลิง เราก็คงแสดงท่าลิงของเราตามปกติ สบายใจ จะไปหลอกชาวบ้านว่า นี ฉันทเป็นพระพุทธรูปด้วยเรื่องอะไร แต่จิตใจเป็นลิงนี่ซิ เลวมาก อ้าวแล้ว เรื่องนี้มันก็ไม่จบนะซี เล่าเรื่องนี่ต่อไป ฮิตาคนนั้นก็นั่งนิ่ง ไม่เคืองเสียด้วย เคืองหน่อยซี พุดเลอะเทอะไปก็เคืองหน่อย

จึงมีพระประสงค์จะได้พระสงฆ์ฝ่ายอริยวาสิ คือ พระนิยมนำมาอยู่ในเมืองเชียงใหม่ ครั้นได้ทรงทราบว่า พระสมณเถระแห่งกรุงสุโขทัยซึ่งเป็นผู้แตกฉานในพระธรรมวินัยเป็นอย่างดี เพราะได้ศึกษาพระธรรมจากสำนักครูหลายสำนัก ครั้นสุดท้ายยังเคยได้ไปศึกษาพระธรรมกับท่านมหาสามีอุทุมพร ซึ่งขณะนั้นกลับจากลังกาทวีปมาอยู่ ณ

สมณประเทศคือที่เมาะตะมะอีกด้วย

พระเจ้ากือนามีพระประสงค์จะได้ จึงมีพระราชสาส์นไปยังพระเจ้าลือไทยขอ อนุญาตให้พระสมณเถระมาเผยแผ่พระธรรมในเมืองเชียงใหม่ นี่เห็นไหม เมืองอินเดียน เมืองลังกากับเมืองไทยนี่ เขามาเขาไปกันได้สบายระหว่างพระสงฆ์ธรรมดา ที่บอกว่า พระพุทธเจ้าไม่เคยเสด็จมาประเทศไทยนี่ มันชักจะยุ่งๆนะ ฟังกันไว้ให้ดี มันชักจะยุ่งๆ ฟังกันไป พระเจ้าลือไทยทรงอนุมัติ พระสมณเถระจึงได้เดินทางไปสู่เชียงใหม่ แล้ว ก็นำเอาพระบรมสารีริกธาตุมาถวายพระเจ้ากือนาด้วย พระเจ้ากือนาทรงทราบชัดจึงได้ จัดขบวนไปรับ แล้วก็ตั้งโรงพิธีตลอดจนกระทั่งสร้างน้ำพระบรมธาตุ เพื่อจะให้เป็นที่ฝัง คลแก่เมืองเชียงใหม่ด้วย

ในขณะที่ทรงสร้างน้ำพระบรมธาตุนั้นเอง ก็ปรากฏว่ามีพระบรมสารีริกธาตุอีก องค์หนึ่ง แสดงปาฏิหาริย์แยกออกมาให้ปรากฏเป็น ๒ องค์ นี่ความจริงเดิมทีเดียวได้ ไปองค์เดียว พอสร้างน้ำแล้วก็กลายเป็น ๒ องค์ ก็เกิดเป็นความดีใจทรงปลาบปลื้มเป็น อย่างยิ่งและเกิดศรัทธาเพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ จึงได้มีพระราชดำริที่จะหาสถานที่ประดิษฐาน พระบรมสารีริกธาตุนั้น ให้เป็นที่เคารพสักการะของประชาชนทั่วไป ในที่สุดทรงใช้วิธี เสี่ยงสัตยาธิฐาน นี่...สมัยก่อนเขาเอากันอย่างงั้น จะเลือกพระเจ้าแผ่นดินก็เสี่ยง วิธีเสี่ยงสัตยาธิฐานก็คือโปรดให้น้ำพระบรมสารีริกธาตุขึ้นไปไว้บนข้างต้น ไม้ไข่มุก ต้นไม้มะ ข้างทรง แล้วก็ตั้งพระราชหฤทัยว่าถ้าข้างต้นไปอยู่ที่ใด ก็ถือว่าเดินไป ไป หุตุตรงไหน ก็จะสร้างพระเจดีย์ประดิษฐานพระบรมธาตุตรงนั้น ก็ปรากฏว่าข้างต้น เชือกนั้นได้ขึ้นไปบนยอดดอยสุเทพ แล้วก็ล้มกลิ้งลื่นใจตายตรงนั้น เอาละซิ บาปหรือเปล่า ก็ไม่รู้ พระเจ้ากือนาจึงได้โปรดให้ทำ เจดีย์บนยอดดอยสุเทพ คือพระธาตุดอยสุเทพ ก็เลยบรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้ตรงนั้น เมื่อเดือน ๖ ท่านว่ายังงั้นนะ เดือน ๖ เหนือ ละมั้ง เดือน ๖ พ.ศ. ๑๙๒๖ เอาอะไรแน่ล่ะพ่อคุณ เขาว่าบางแห่งบอกว่า ๑๙๒๔ บางแห่งว่า ๑๙๒๖ แล้วอะไรมันถูกบอกมาซิ ๒๔ ถูกหรือ เอาตกลง นี่คนเขาบอกว่า ๑๙๒๔ พ.ศ. นะ ๒๖ นะไม่ถูก ปัจจุบันนี้ พระธาตุดอยสุเทพก็มีรอยนต์ขึ้นได้ ประวัตีพระธาตุ ดอยสุเทพนะเป็นอย่างนี้ เล่ากันมาสู่กันฟัง

ความจริงประวัติของพระธาตุดอยสุเทพนี้ เวลาที่ไม่มีแม้แต่เพียงดอยอย่างเดียว แล้วก็ครุบาทศรีวิชัยไปสร้างสถานที่ไว้สง่างามเป็นวัดเป็นวา มีค่าเวลานี้ ๑๐๐ ล้านก็สร้าง ไม่ได้ ทางขึ้นไปเวลานี้เขาก็สร้างเสริม เวลาที่สร้างทางขึ้นไปนะ เขาสื่อกัน เขาบอกกัน ว่าท่านครุบาทศรีวิชัยท่านไปนั่งหนักที่นั่นชาวบี เนชาวเมืองชาวป่าชาวเขาชาวอะไรทั้งหมดมา

ช่วยกันทำด้วยความเต็มใจ ด้วยความเลื่อมใสศรัทธา แต่ว่าเมื่อทำมาทำไป ทำไปทำมา ไร่เงินในการก่อสร้างมันต้องจ่าย ค่าแรงงานชาวบ้านไม่ต้องจ่าย แต่วัตถุที่ใช้ทำทางต้องจ่าย เมื่อนำวัตถุมาแล้วปรากฏว่าเงินชำระไม่พอ ท่านก็เลยนั่งหนัก คำว่านั่งหนักของเมืองเหนือก็หมายความว่านั่งไม่ลุก ถ้าหนี้มันไม่หมดเพียงใดก็ไม่ลุกเมื่อนั้น ในที่สุดชาวบ้านเขารำคาญขึ้นมาเขาก็เอาเงินไปใช้หนี้ให้ สุดท้ายเลยเบา ลุกขึ้นมาได้

เมื่อนั่งรถขึ้นไปบนดอยสุเทพ ก็แบ่งกันเป็น ๒ พวก พวกหนึ่งขึ้นนมัสการพระธาตุดอยสุเทพ อีกพวกหนึ่งไปที่ภูพิงค์ราชนิเวศน์ ซึ่งมีเขตไม่ไกลกัน สำหรับภูพิงค์ราชนิเวศน์นี้ ถ้าหากใครอยากจะทราบประวัติละก็ไปถามร.๔ ท่านก็แล้วกัน อาตมาอธิบายให้ฟังไม่ได้ แต่สิ่งที่ชอบใจที่สุดที่ขึ้นไปดอยสุเทพก็คือ ที่ภูพิงค์ราชนิเวศน์ก็ดี นั่นก็คือชาวเขา เผ่าอะไรก็ไม่ทราบ เด็ก ๆ แต่งตัวสวยงาม กระโดดกะย็อกกะแย็ก ๆ แล้วเอาตุ๊กตาชาวเขานั่ง อะไรต่ออะไรมาขายกันบ้าง พวกเราขึ้นไปก็ชอบไปถ่ายรูปกัน ดีเหมือนกัน รู้สึกว่าสนุกสนานดี เป็นที่น่าปลื้มใจ แต่สิ่งที่ติดใจชอบใจผู้พูดมีอยู่อย่างหนึ่ง ตั้งใจว่าจะซื้อมาแต่ไม่มีโอกาสซื้อ นั่นก็คือบ้องกัญญา เห็นฮิดาชาวเขาแกถือบ้องกัญญาใหญ่ แกบอกราคา ๓๐ บาท คิดว่าจะซื้อมา เวลาชากลับมันรีบเกินไป เลยไม่มีโอกาสซื้อ เป็นอันว่าอดได้ของดีมา ถ้าได้บ้องกัญญามานี้จะดีมาก ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะกัญญานี้จะเป็นวัตถุที่ไม่มีเวรไม่มีภัย คนสูบกัญญา คนไหนกินคนนั้นแหละเป็นคนใจดีเสมอ ไม่ตีกันกับคนกินเหล้า เพราะเคยคบมาแล้ว

เอาละ เรื่องราวของดอยสุเทพ ความจริงเราก็ควรจะระงับไว้เพียงนี้ ที่นำมาไว้ดอยสุเทพนี้ก็เพราะว่า มีพระบรมสารีริกธาตุขององค์สมเด็จพระบรมโลกนาถ ศาสตราสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วมีความดีเป็นเครื่องเปรียบเทียบกับก็คือพระสมณเถระ นั่นท่านเป็นพระอรหันต์ และคนที่ทำต่อกันมา สืบเนื่องมาก็คือครูบาศรีวิชัย ท่านทั้งหลายมาไว้จงอย่ามาเที่ยว มาแล้วก็เที่ยวหรือคล้องเอาของดีกล่าวคือความดีขององค์สมเด็จพระชินสีห์บรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าไปด้วย แล้วเอาความดีของพระสมณเถระและครูบาศรีวิชัยกลับไปบ้านเราด้วย เราจะได้ได้กำไร มิฉะนั้นพวกเราที่มากันแล้วเดินมาแล้วก็เดินไป เดินไปแล้วก็เดินมา แค่นี้ไม่พอกับคุณค่าของเงินทองที่เราเสียไป เอาละ เรื่องราวของดอยสุเทพก็เป็นอันว่ายับยั้งกันไว้แค่นี้ ถ้ามีอะไรจะพิจารณาอีกเอาไว้วางกัน ในขั้นต่อไป

สำหรับในตอนี้ เราเที่ยวกันไปเที่ยวกันมา ตั้งใจจะไปกินเพลกันที่น้ำตกแม่สา

เวลานั้นก็กระชั้น ก็จำเป็นที่จะต้องเดินทางกลับ เวลาเดินทางกลับลงคราวนี้ก็รู้สึกว่ามีพลพรรคของเรารวมตัวกันได้เป็นอย่างดีมากตามกันไม่ยากนัก เอาละ เรื่องราวของคอยสุเทพและประวัติของครูบาศรีวิชัย ก็คุยให้กันฟังตามที่อิตาอะไรแกคุยต่อมา ก็ขอยุติไว้แต่เพียงนี้ ถ้าเรื่องตอนนี้นำมาว่าเป็นเรื่องโกหก ก็ขอให้เป็นเรื่องของอิตาคนนั้นที่แกเล่าให้ฟัง แกโกหกมาตามากก็โกหกไป ถ้าหากแกพูดจริงมาก็แสดงว่าอาตมาพูดจริงไป เอาละบรรดาท่านผู้ฟังทั้งหลาย สำหรับตอนของคอยสุเทพเราก็ยุติกันไว้แต่เพียงเท่านี้ ตอนนี้ไปเราก็จะได้เดินทางกันต่อไปถึงไหนละ ไปน้ำตกแม่สาใหม่ ไข่หรือไม่ว่ายไข่เดียวดูตำรากันก่อน สำหรับตอนนี้ขอยุติกันไว้แต่เพียงเท่านี้ สวัสดี

สิ่งที่ได้จากการท่องเที่ยวคราวนี้ คือนับตั้งแต่แม่น้ำปิง แล้วก็คอยสุเทพ แล้วก็ถึงทุ่งครกนาแว่น ที่พวกเราจะได้ และเป็นคติเตือนใจของบรรดาท่านพุทธบริษัท นั่นก็คือ

๑. เรื่องของแม่น้ำปิงหรือแม่น้ำอิง เรื่องนี้เกิดจากความไม่พอหรือว่าความไม่อึดของคนในโลก ที่สาวกขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีนามว่าพระรัฐบาล ท่านเป็นลูกของมหาเศรษฐี แล้วก็ได้พยายามต่อสู้แข่งกับบิดามารดาทั้งสองท่าน ตั้งใจจะบวชในพระพุทธศาสนา เมื่อบิดามารดาไม่ยอมอนุญาต ท่านก็ถือว่ายอมตายเสียดีกว่า ถือว่าถ้าเราไม่ได้บวชเราก็คือยอมตาย ไม่กินข้าวไม่กินปลา ไม่ลุกจากที่นอนไม่ไหน พ่อแม่พี่น้องญาติทั้งหลายจะอ่อนวอนสักเท่าไรก็ดี ท่านรัฐบาลบุตรชายคนดีก็ไม่ยอมลุกขึ้นมาจากที่ ต่อมาบิดามารดาได้นำเอาเพื่อนมาปลอบ เพื่อนจะปลอบโยนเท่าไรก็ตามที่ ท่านรัฐบาลลูกชายเศรษฐีก็ไม่ยอมเชื่อฟัง แล้วก็บอกว่า ถ้าเราไม่ได้บวชเราจะยอมตายเสียดีกว่า ครั้นเมื่อต่อมา บรรดาเพื่อนทั้งหลาย เห็นว่าจะเอาไว้ไม่ได้ จึงได้แนะนำแก่บิดามารดาของท่านพระรัฐบาลว่าปล่อยไปให้บวชดีกว่า เพราะการบวชเป็นของยาก พระที่บวชในพระพุทธศาสนา ย่อมมีความปรารถนาไม่สมหวังคืออยากได้ร้อน ก็กลายเป็นได้เย็น อยากได้เย็นกลายเป็นได้ร้อน อยากได้ของอ่อนก็กลายเป็นของแข็ง อยากได้ของแข็งก็กลายเป็นของอ่อน รวมความว่าความเป็นอยู่ของพระเต็มไปด้วยความลำบาก ชีวิตต้องอาศัยบุคคลอื่นเป็นสำคัญ ควรที่บิดาและมารดาทั้งสองท่านจะยอมให้รัฐบาลบวชในพระพุทธศาสนา และในฐานะที่ท่านเป็นลูกมหาเศรษฐีได้รับการตามใจจากท่านเป็นอย่างดี แล้วก็ปรารถนาอะไรก็ได้สมหวัง เมื่อโดนเข้าแบบนี้ไม่นานนักก็ต้องสึกออกมาครองฆราวาสวิสัย ท่านมหาเศรษฐีรวมทั้งตาทั้งยายเห็นใจว่า ควรจะให้ไปตามนั้น จึงได้อนุญาตให้บวช เมื่อได้รับคำสั่งให้บวชท่านก็ดีใจ ลูกขึ้นอาบน้ำอาบท่ากินข้าวกินปลาเสร็จก็เข้าไปเฝ้าพระพุทธเจ้า

เมื่อไปเฝ้าแล้วกราบทูลสมเด็จพระประทีปแล้วว่า เวลานี้บิดามารดาอนุญาตให้บวชแล้ว สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าจึงได้บวชให้ แล้วต่อมาท่านตามองค์สมเด็จพระจอมไตรไปในระหว่างทาง ชั่วพรรษาเดียวก็ปรากฏว่าท่านได้พระอรหันต์มาแล้ว แต่การที่ได้พระอรหันต์มานี้ก็ไม่ทราบเหมือนกันว่าได้มาตั้งแต่สมัยไหน บวชก็วันแล้วจึงได้ เป็นอันว่าผ่านพรรษาไปแล้วท่านกลับมาบ้านก็ปรากฏว่าท่านเป็นพระอรหันต์ผลเป็นอริยบุคคลสูงสุดในพระพุทธศาสนา เมื่อมาถึงบ้านแล้วบิดามารดาจ่ายเงินทองของใช้ทรัพย์สินทั้งหลายมากองให้ดูว่าควรจะสึกมาปกครองของทั้งหมดนี้เพราะเป็นสมบัติของเจ้า ท่านก็แนะนำบอกให้เอาทรัพย์สินสมบัติเหล่านี้ไปทิ้งทะเลเสีย เพราะว่าคนทุกคนเกิดมาครองสมบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมบัติชุดนี้เป็นมหาเศรษฐีมาหลายสิบชั่วคน แล้วคนที่ปกครองทรัพย์สินทั้งหลายเหล่านั้นไม่มีใครทรงชีวิตอยู่ สู้ปฏิบัติตามกระแสพระธรรมคำสั่งสอนของสมเด็จพระบรมครูไม่ได้

เมื่อท่านบิดามารดาได้ฟังดังนั้นก็ตกใจ เลยเก็บของ แล้วหลังจากนั้นท่านก็เข้าไปในพระราชฐาน คือพระราชอุทยานของพระเจ้าโกรพยะ เพราะในฐานะที่เป็นลูกเศรษฐีเคยรู้จักกัน เมื่อเข้าเฝ้าพร้อมกับบิดา เศรษฐีสมัยนั้นเขาถือว่าต้องเข้าเฝ้าเหมือนกับขุนนางผู้ใหญ่ เมื่อไปพักอยู่ในพระราชอุทยานของพระเจ้าโกรพยะ วันหนึ่งพระเจ้าโกรพยะเสด็จไปพบเข้าจึงได้สนทนาปราศรัยกัน ท่านถามว่า ท่านรัฐบาลท่านเป็นเศรษฐีมั่งมีทรัพย์สินใหญ่เป็นมหาเศรษฐีใหญ่ ต้องการอะไรก็ได้สมหวัง แล้วท่านสละทรัพย์สินที่มีค่านี้เข้าไปบวชทำไม เพราะความเป็นอยู่ของพระไม่ต่างอะไรกับของท่าน ท่านพระรัฐบาลก็ตอบว่าที่เพราะอาตมาบวชนี้ก็เพราะอาศัยว่า เห็นว่าโลกนี้พร่องอยู่เป็นนิจ เป็นทาสของตัณหา มันทาที่สุดไม่ได้ พระเจ้าโกรพยะจึงถามว่า เรื่องราวมันเป็นยังงี้ ไหนลองเล่าให้ฟังซิว่าโลกพร่องเป็นนิจเป็นทาสของตัณหาเป็นยังงี้ ท่านพระรัฐบาลจึงได้ถามว่า เวลานี้พระองค์เป็นพระราชปกครองประเทศนี้ ถ้าบังเอิญมีข่าวว่าประเทศโน้น อยู่ทิศไม่ไกลนัก อาณาเขตติดต่อกันกับของพระองค์ เป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ แต่อ่อนแอด้วยการปกครองหรือว่าการรักษาประเทศ หากว่าพระองค์จะยกกองทัพไปเพียงส่วนใดส่วนหนึ่ง ก็สามารถจะยึดได้โดยสบายโดยไม่ต้องเสียเลือดเนื้อประการใด อย่างนี้พระองค์จะเอาไหม พระเจ้าโกรพยะก็บอกว่าเอา อย่างนี้ต้องเอาแน่ พระรัฐบาลจึงได้ถามต่อไปว่า ถ้ามีข่าวเขามายกบอกว่ามีอีกหลาย ๆ ประเทศ ถ้าทำแบบนี้ละก็ พระองค์ยึดได้แบบสบาย ๆ โดยไม่ต้องเสียเลือดเนื้อ พระองค์จะเอาไหม พระเจ้าโกรพยะก็เลยบอกว่า เอา พระรัฐบาลจึงได้บอกว่า นี่แหละที่พระพุทธเจ้ากล่าวว่าโลกพร่องอยู่เป็นนิจ มันทาความเต็มไม่ได้ ไอ้คำว่าเต็มนี้ หมายถึงเต็มกำลังใจ ทรัพย์สินทั้งหลาย มีแล้วเท่าไรมันก็ไม่รู้จักพอ ก็เช่นเดียวกับพระองค์ เวลานี้

เป็นพระราชากรองเมืองที่มีความสุขพอสมควร ถ้าเขาบอกว่าเมืองอื่นมีความอ่อนแอ แต่เรามีความอุดมสมบูรณ์ ยึดได้โดยไม่ยาก พระองค์ก็ต้องการ แล้วก็ถ้าทุก ๆ เมืองในโลกเป็นอย่างนั้น พระองค์ก็จะยึดหมด นี่ตรงตามคำสั่งสอนของสมเด็จพระบรมสุคตว่า โลกมันพร่องอยู่เป็นนิจ เติมเต็มไม่ได้ คือความพอของใจของคนในโลกนี้มันไม่มี แล้วก็ก็เป็นทาสของตัณหา ตัณหา ได้แก่ความทะยานอยาก เมื่ออารมณ์มันพร่อง ถ้าจะมีอะไรอย่างใดอย่างหนึ่งพอจะเกิดกับคนได้โดยไม่ยากนัก ความอยากก็ต้องมี ความต้องการเกิดขึ้น อยากจะเอาสิ่งนั้นมาเป็นสมบัติของตนให้ได้

ตอนนี้ ไอ้เรื่องของคนที่ปกครองทรัพย์สินทั้งหลาย อย่างพระราชฐานของพระองค์ก็ พระราชทรัพย์ทั้งหมดนี้ ก็ปรากฏว่ามีพระราชปกครองมามาก บางรายก็จำชื่อกันไม่ได้แล้ว นับเป็นตระกูลสืบต่อกันมา แต่ว่าพระราชทั้งหลายเหล่านั้นก็ไม่สามารถจะทรงชีวิตอยู่ได้ เวลานี้คงมีคนต่างตายจากหายไปจากทรัพย์สมบัติ แม้แต่พระองค์ก็เหมือนกัน ไม่ช้าก็จะต้องทิ้งทรัพย์สมบัติจำนวนนี้ไว้ให้คนอื่นปกครองต่อไป อาตมาเชื่อคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดาอย่างนี้ จึงได้เห็นว่าการถือทรัพย์ไม่มีประโยชน์ สุโลกตรทรัพย์ไม่ได้ โลกตรทรัพย์เป็นทรัพย์ที่ไม่มีการถอนตัว มีอยู่เท่าไหนก็ทรงเท่านั้น ให้แต่ความสุข ไม่มีความสุข ตัดอำนาจ ก็เลส ตัณหา อุปาทาน และอกุศลกรรมเสียได้หมด นี่สาวกของสมเด็จพระบรมสุคตทรงพูดอย่างนี้กับพระเจ้าโกโรพยะ

ตอนนี้ เรามาถึงแม่น้ำอิงหรือแม่น้ำปิง เราก็พบ พบเรื่องความไม่พอของพ่อขุนทั้งสอง อันนี้ ความจริงมันก็เป็นเรื่องของพ่อขุนของเราเอง พ่อขุนพระร่วงกับมเหสีของพระยางำเมือง นี่ความจริงคนทั้งสองต่างคนต่างมีสามี ต่างคนต่างมีภรรยากันแล้ว แต่ไอ้ใจมันเข้าไปตรงกัน คือพอมันก็เกิดไม่มี ยุ่งเหยิงกันขึ้นอย่างนี้ เกือบจะถึงกับเพื่อนฆ่ากันตาย เรียกว่าเพื่อนศัตรู เพื่อนเกือบจะเป็นศัตรูกัน เกือบจะฆ่ากันตาย ถ้าใครตายสักรายหนึ่ง สมมุติว่าพระร่วงตาย คราวนี้สงครามใหญ่มันก็จะเกิด เพราะอะไร ชาวเมืองสุโขทัยจะถือว่าทำลายชีวิตพระราชอาชญาของเขามา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการไปของพระร่วงก็ไปสอนวิชาต่าง ๆ กับพระยางำเมือง ที่นี้ เขาจะหาว่าพระยางำเมืองแกล้งฆ่าพระร่วงหวังจะยึดทรัพย์สมบัติ จะคิดประเทศชาติ กล่าวคือกรุงสุโขทัยเป็นสมบัติของตัวเอง ที่นี้เรื่องมันก็จะยุ่งกันใหญ่ เหตุร้ายที่ปรากฏมาได้ก็เพราะอาศัยอะไรเป็นปัจจัย นี่เราจะเห็นได้ว่าคำที่พระรัฐบาลกล่าว ว่าโลกพร่องอยู่เป็นนิจ เป็นทาสแห่งตัณหา มันหาความพอก็ไม่ได้ ที่นี้ต่างคนต่างพอเสียแล้ว คิดว่าเราก็มียศแล้ว อีกฝ่ายหนึ่งก็คิดว่าเรามีผิวแล้ว ไอ้เรื่องการสัมผัสซึ่งกันและกันมันก็มีผลเท่านั้น ชั่วขณะเดียว เมื่อยับยั้งชั่งใจเสียได้

อย่างนี้เรื่องใหญ่มันก็ไม่เกิด นี่อาศัยว่าพระยาจำเมืองเป็นคนมีปัญญา เห็นการไกล จึงได้ไปนำเอาเจ้าพ่อขุนเม็งรายเข้ามาช่วย พ่อขุนเม็งรายก็แสนที่จะเป็นท้าวมาสิรวราชว่าความได้เป็นอย่างดี สามารถประสานความสามัคคีให้ได้ อย่างนี้นักนำเลื่อมใสในความคิดของพระยาจำเมือง แล้วก็พ่อขุนเม็งราย แต่ว่าบรรดาท่านทั้งหลาย ชื่อของบุคคลทั้งหลายที่พูดมานี้ ท่านพบไหมเวลานี้ ท่านเคยเห็นร่างกายของบุคคลทั้ง ๓ และบุคคลทั้ง ๔ นี้ไหม ที่ว่าเป็นคนสำคัญในสมัยนั้นจัดว่าสำคัญในตัวเรื่อง ที่นี้ไม่ดี ถ้าที่เขาว่าพระร่วงนี้ เราก็ร่วงไปตาม ๆ กัน ก็เลยไม่ทราบว่าจะร่วงองค์นี้นั้น คือพระร่วงองค์ไหน นี่เอาเข้าแล้ว ที่นี้บางทีก็ลืมชื่อพระราชทั้ง ๒ พระองค์ คือ พระยาจำเมืองกับพ่อขุนเม็งราย นี่ก็อาจจะ เป็นไปได้ก็เป็นเพราะอะไร ก็เพราะว่าชีวิตเป็นของไม่เที่ยง แต่ว่าความตายเป็นของเที่ยง ความรักระหว่างหนุ่มสาวทั้งสอง คือหนุ่มเมียเผลอกับสาวผัวเผลอ รักกระริ้นขึ้นใจกันได้ชั่วขณะหนึ่ง ต่างคนต่างก็ตายจากกันไป แล้วก็สมบัติของโลกนี้มันมีอะไรจริงยั่งยืน นี่มันก็น่าจะเป็นครูสำหรับพวกเรา นี่กำลังเดินเข้ามาพบประวัติศาสตร์ของแม่น้ำปิง และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเราก็ทราบอยู่แล้วว่าแม่น้ำปิงมีความหมายอย่างไร มีชื่ออย่างไรขึ้นมาได้ เพราะอะไรเป็นปัจจัย แล้วท่านทั้งหลายเหล่านั้นต่างคนก็ต่างตาย แล้วก็เราล่ะ เราจะอยู่ยิ่งไปกว่าท่านได้หรือเปล่า ท่านตาย เราไม่ตายยังงั้นหรือ นี่ชื่อว่าเราได้ครุใหญ่ ขึ้นชื่อว่าความไม่พอ การตะเกียกตะกายอยากได้ทรัพย์สิ้นมาโดยไม่ชอบธรรม เราไม่ควรปฏิบัติ ถึงแม้ว่าองค์สมเด็จพระทรงสวัสดิโสภาค จะไม่ทรงกล่าวเตือนก็ตามความจริง พระพุทธเจ้าแนะนำไม่ให้ทำ แต่ไม่เคยดีใคร ใครอยากจะทำ ก็ทำ ก็ตามใจ นี่ว่าองค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดา รู้นิสัยคนของบุคคลที่มีกิเลส คนที่มีกิเลสย่อมขาดเหตุขาดผลขาดความพอ

นี่สมมติว่า ถ้าเรารู้ตัวของเราว่าเราจะต้องตายเช่นเดียวกับพ่อขุนเม็งราย พระยาจำเมือง และพระร่วงเจ้าของเรา เราเองก็ต้องเป็นคนขยันหมั่นเพียรประกอบสัมมาอาชีพะ เพื่อยังความเป็นอยู่ในการทรงตัวให้เป็นสุข แต่ก็ต้องคิดไว้เสมอว่าทรัพย์สิ้นทั้งหลายที่มีอยู่ สามิ ภรรยา บุตร ธิดา ตลอดจนข้าทาสหญิงชาย พวกพ้อง พี่น้อง พ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ทั้งหมด คนทั้งหมดนี้ทุกคนจะต้องพลัดพรากจากเราไป ทั้งหมดไม่มีใครสามารถจะทรงตัวอยู่ได้ นี่การเห็นแม่น้ำปิง นึกถึงอารมณ์ของความจริงในคติของพระพุทธศาสนา มันก็จะได้ประโยชน์ นี่เราก็มานั่งคิดต่อไปว่าการที่เราจะป่วยไข้ไม่สบาย ความตายปรากฏ ความพลัดพรากของรักของชอบใจปรากฏ มีอะไรเป็นเหตุ มองไปให้ดี จะทราบว่าองค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐาท่านบอกว่า เพราะอาศัยความเกิดเป็น

เหตุ ถ้าเราไม่เกิดเสียอย่างเดียว ตายมันก็ไม่มีการพลัดพรากจากของรักของชอบใจ ก็ไม่มี การระทมด้วยอำนาจของทุกข์ใด ๆ ลัทธิหนึ่งมันก็ไม่ปรากฏ นี่คือการที่องค์สมเด็จพระบรมครูสอนให้บรรดาท่านพุทธบริษัท รู้จักการให้ทาน รู้จักการรักษาศีล เจริญสมณภาวนา วิปัสณาภาวนา ก็มีความประสงค์อยู่อย่างเดียวกัน คือ ความดับไม่มีเชื้อจากกิเลส ตัณหา อุปาทาน และอกุศลกรรม ความจริงเท่านี้พอแล้วใช่ไหม บรรดาท่านพุทธบริษัท ที่นี่เราเดินทางกันต่อไป ขึ้นไปถึงคอยสุเทพเห็นรูปของครูบาศรีวิชัย สมัยนั้นมีชื่อเสียงโด่งดังมาก พระภาคเหนือไม่มีใครเกินท่าน ขึ้นชื่อว่าสมรรถภาพ แห่งการสร้างสรรคความเจริญไม่มีใครยิ่งไปกว่าพระครูบาศรีวิชัย แต่ว่าครูบาศรีวิชัยจะวิเศษขนาดไหน จะทรงคุณธรรมมากขนาดไหนก็ตามที่เวลานี้ปรากฏว่า เราเข้าไปหาพระคุณเจ้า ถ้าเราไหว้ พระคุณเจ้าก็ไม่รับไหว้ เรานั่งอยู่ข้างหน้าพระคุณเจ้ามองตาไปทางไหนก็ไปทางนั้นไม่เหลียวมาดูเรา เราจะเดินไปข้างหลังก็ไม่ว่าอะไรไม่เหลียวไปดู ยืนแข็งทื่อเป็นไม้ท่อน ทั้งนี้ก็เพราะอะไร เพราะว่าเขารู้ท่านไว้ สภาวะที่จะมีการเคลื่อนไหวได้ ไม่มีสำหรับครูบาศรีวิชัย แล้วเป็นยิ่งไฉไล บรรดาท่านพุทธบริษัท นี่ท่านเป็นผู้วิเศษ แต่เวลานี้ชีวิตก็ต้องสิ้นไป ท่านมีความดีขนาดนั้น ท่านยังตาย แล้วก็เราจะไม่ตายหรือยังไฉไล แล้วก็ความตายสำหรับท่านกับเรานะก็ขอให้มันเหมือนกันอย่าให้ต่างกัน คือท่านตายอย่างคนที่ไร้กิเลสสภาวะ จัดว่าเป็นพระเต็มตัว จัดประกอบไปด้วยความเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ทรงพรหมวิหาร ๔ ตลอดเวลา จิตของครูบาศรีวิชัยปราศจากนิวรณ์ ๕ ประการ จัดว่าเป็นจิตประกอบไปด้วยความเลิศ ทรงความประเสริฐยิ่งไปกว่านั้น ครูบาศรีวิชัยยังมีวิปัสณาญาณเป็นเครื่องหล่อเลี้ยงใจ ยอมรับนับถือกฎของธรรมดา ตามอำนาจของความจริง ไม่มีความสะดุ้งสะเทือน ไม่มีความหวาดหวั่นในเหตุการณ์ที่จะพึงเข้ามากระทบ ความดีของพระคุณเจ้าครูบาศรีวิชัยเป็นความดีใหญ่มหาศาล ยากที่พระในปัจจุบันจะเจริญรอยตามได้ เพราะในสมัยนั้น ไม่มีวิทย์ ไม่มีหนังสือพิมพ์เป็นเครื่องช่วยออกข่าว แต่ทว่าพระคุณเจ้าจะทำอะไรใหญ่ทุกชิ้น และก็สำเร็จได้ด้วยง่ายตาย ทั้งนี้เพราะอำนาจของความดี นี่คนที่ทรงความดีเปี่ยมไปด้วยเมตตาบารมี คือมีพรหมวิหาร ๔ ครบถ้วนบริบูรณ์ ก็เลสสภาวะทั้งหลายเกือบจะสลายตัวหมด หรือหมดไปแล้วก็ไม่ทราบ ไม่อยากจะเดา แต่ถึงกระนั้น พระคุณเจ้าก็ยังถูกการกลั่นแกล้งจากนักบวชที่มีใจอธรรม บวชเข้ามาก็เพื่อทำลายพระพุทธศาสนา กล่าวหาโทษพระครูบาศรีวิชัยด้วยประการทั้งปวง จัดว่าเลวแสนเลวจนเขาเลี้ยงกันไม่ได้ หาเรื่องราวให้จับครูบาศรีวิชัยสึก นี่แหละบรรดาท่านพุทธบริษัท มาพบหน้าครูบาศรีวิชัยแล้ว เราก็จะได้เหตุทั้ง ๒ ประการเข้าไปด้วยกัน ว่าความดีของพระสงฆ์ใน

พระพุทธศาสนาที่มีความเคารพในพระธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระศาสดาสัมมา-
สัมพุทธเจ้า ท่านทั้งหลายเหล่านี้เมื่อมีความดีในใจพอ มีความบริสุทธิ์ใจมาก การก่อ
สร้างวัตถุต่าง ๆ ก็ไม่มีอะไรจะยาก มันง่ายทั้งหมด อยู่ในป่า ก็ทำป่าให้เป็นเมืองขึ้นมา
ได้โดยไม่ต้องมีการดินรน ทั้งนี้ก็เพราะว่าบรรดาประชาชนย่อมทราบชัดในความดี ถึง
แม้ว่าเขาจะไม่รู้ว่าท่านดีขนาดไหนก็ตาม แต่ก็สักระแสความดีนั้นเข้าไปกระทบใจ ถึง
กำลังศรัทธาปสาทะให้เกิดความเชื่อ ความเลื่อมใส ซึ่งตรงกันข้ามกับนักบวชญูไร เรีย
ไรมา เท่าไรก็ตาม ไม่สร้าง ไม่ทำ มีแต่ความทรุดโทรม ปล่อยของเก่าให้พินาศไป ดี
ไม่ดี หาเงินมาได้แล้ว บอกบุญเรียไรเข้ามา ก็มาตั้งหน้าเอาเงินฝากธนาคารให้ภูบ้าง
หรงดอกเบียเพื่อเป็นประโยชน์ของตน มีนักบวชที่มีน้ำใจเป็นอกุศลเขาเป็นอย่างนี้ นักบวช
ประเภทนี้อยู่ที่ไหน ก็มีแต่ความโทรม มีแต่ความเสื่อม ถึงแม้ว่าจะโฆษณาแบบไหน มันก็
ทนไม่ไหวละ บรรดาท่านพุทธบริษัท อันนี้เมื่อบรรดาท่านพุทธบริษัทอ่านแล้วก็จึงคิดไว้ด้วย
ว่าครูบาศรีวิชัยจัดว่าเป็นพ่อ พ่อของคนหลายจังหวัด ทุกคนเคารพเหมือนพ่อหรือว่ายิ่งกว่า
พ่อ มีความดีเสมอเท่าเทียมกัน สำหรับบุคคลผู้ไปหาทั้งหมด แต่ก็ยังปรากฏว่ามีนักบวช
ที่เอาผ้ากาสาหวัดใส่เข้ามาห่มห่อกาย คิดทำร้ายท่าน ถึงกับสั่งจับสึกออกจากความเป็น
พระ แต่ว่าท่านก็ไม่ได้สึก เพราะว่าไม่มีใครกล้าไปสึกท่าน ท่านไม่ได้ต่อต้านด้วยกำลัง
แบบนักเลง ท่านก็อยู่ของท่านเฉย ๆ ผลที่สุดก็ทำท่านไม่ได้

ตานี้ครูบาศรีวิชัยเป็นพระอุปัชฌาย์บวชพระสมัยก่อนพอ ๑๐ พรรษาก็เป็นอุปัชฌาย์
ได้ตามพระวินัย มาสมัยใหม่ที่เขาถือว่าวินัยใช้ไม่ได้ ต้องมีการแต่งตั้ง นี่สิ บรรดาท่าน
พุทธบริษัท ผลร้ายมันจะเกิดแก่พระศาสนา พระอุปัชฌาย์แต่งตั้งนั้นเท่าที่เคยเห็นมา บางท่าน
ก็ดีแสนดี แต่บางทีก็ระยำบอกไม่ถูก ตัวเองถ้าเป็นอาบัติตั้งแต่สังฆาภิเสกแล้ว เผลอเป็นปาราชิก
ในด้านทรัพย์สินเข้าสักหน่อย สังฆกรรมที่บวชพระองค์นั้นมันก็กลายเป็นเถรไป ที่มีนักหนังสือ
พิมพ์ นักการเมืองคนหนึ่งเขาแก่ เขาบอกว่า อุปัชฌาย์เป็นปาราชิกองค์เดียวหรือเป็นสังฆา-
ภิเสกสององค์เดียว ก็สงฆ์อื่นมีตั้ง เยอะแยะสังฆกรรมจะเสียได้อย่างไร ไอ้การพูดแบบนี้ละก็
มันพูดเลยพอดีไป ก็พูดได้ และพูดแบบชนิดที่เรียกว่าไม่รับผิดชอบในพระพุทธศาสนา ความ
จริงเขาเองเขาก็เป็นคนนอกศาสนาอยู่แล้ว ตัวอย่างในสมัยสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
บรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้ายังอยู่ สมัยนั้นองค์สมเด็จพระบรมครูก็ต้องสวดปาฏิโมกข์
อยู่เองเป็นปกติ - สวดเอง คำว่าสวดไม่ใช่ว่า สุนาตุเม ภันเต สังโฆ อะโรอย่างพวกเรา
ว่าปรีอ ไม่ใช่ยังงั้น แค่ว่าเราไปแนะนำสิกขาบทต่าง ๆ ว่าอย่างนี้ควรทำ อย่างนี้ไม่ควรทำ
เอาเพียงเท่านี้ ตานี้ในเมื่อมีวันหนึ่งพระสงฆ์ประชุมกันครบจะทำสังฆกรรม คือ ลงอุโบสถ

ปาฏิโมกข์ ถึงเวลาแล้วพระพุทธเจ้าไม่เสด็จมา เมื่อคายนานหนักเข้าพระสารีบุตรจึงไป
กราบทูลว่าเวลานี้พระประชุมพร้อมแล้วและนานแล้วพระเจ้าข้า สมเด็จพระบรมศาสดาจึง
ได้มีพุทธปฏิภาตรว่า สารีบุตร เราไปไม่ได้ดอก สังฆกรรมวันนี้เสีย เพราะในที่ประชุมมีพระ
ที่เป็นอาบัติสังฆาติเสสอยู่องค์หนึ่ง พระที่ต้องอาบัติตั้งแต่สังฆาติเสสขึ้นไป ถ้าประชุมใน
สังฆกรรมใด ๆ ก็ตามสังฆกรรมนั้นไม่เป็นสังฆกรรม พระสารีบุตรจึงมาประกาศว่าพระอะไร
ที่เป็นอาบัติสังฆาติเสสให้ลุกจากที่นั่งที่ ออกจากที่ประชุม องค์นั้นแก่เป็นพระหน้าบาง ชี้อาย
ก็เลยไม่กล้าลุก ในที่สุดพระโมคคัลลาน์ก็ต้องจุดกระชากลากไป ความจริงท่านรู้ ถ้าหากว่า
ไม่เป็นปัญชาขององค์บรมครูนั้น ทำไม่ได้ เพราะว่าผู้ใหญ่ยังมีอยู่ เมื่อพระโมคคัลลาน์ลากพระ
องค์นั้นไปจากที่ประชุมแล้ว พระพุทธเจ้าก็ทรงเสด็จแล้วก็สวดพระปาฏิโมกข์ นี่แหละท่าน
ทั้งหลาย ถ้าบรรดาอุปัชฌาย์ทั้งหลาย พระเลว ๆ ตั้งแต่สังฆาติเสสขึ้นไป ลูกหลานของท่าน
ทั้งหลายที่บวชเข้ามาในพระพุทธศาสนาที่คนนอกรัตนนอกรอยเข่าบอกว่า อุปัชฌาย์เป็นอาบัติ
สังฆาติเสสหรือปาราชิกองค์เดียว นอกนั้นสงฆ์อีกเป็นสิบ ๆ ก็ยังคงเป็นพระได้ อันนี้มันไม่
จริง เราเชื่อพระพุทธเจ้ากันดีกว่าไปเชื่อคนเลว ว่าคนที่พูดนั้นถึงแม้จะเป็นนักการเมือง
นักกวนเมือง นักอะไรก็ช่าง เขาเองศีล ๕ มันยังไม่ครบแล้วจะมายุ่งอะไรกับศีล ๒๒๗
มันก็เรียกว่าเข้าถึงกันไม่ได้ แค่อศีล ๕ เท่านั้นไซ้เขายังปฏิบัติไม่ได้ แล้วเขาจะมาลวง
รู้เรื่องจริง ๆ ของศีล ๒๒๗ ได้ยังไง

นี่ละ บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย พระอุปัชฌาย์ที่เขาแต่งตั้งกับอุปัชฌาย์ผู้
ทรงความดี ท่านว่าอย่างไหนดีกว่ากัน ความจริงเรื่องนี้จะเป็นเรื่องของพระธรรมวินัย
ไม่ใช่ว่าจะยกบทบัญญัติใด ๆ ขึ้นมาลบล้างความดีของพระพุทธศาสนา ระเบียนที่ร่างไว้
นั้นแหละมันดี แต่ไอ้การปฏิบัติที่บรรดาท่านพุทธบริษัทคอยจะหลีกดีกันอยู่เสมอ ที่เขาเรียก
กันว่าอุปัชฌาย์เปิดอุปัชฌาย์ไก่อีกมีไข่เข้าไปเลี้ยงกันได้ นี่ความดีจากสิ่งที่เราผ่านมามัน
เป็นยังงี้ แต่ความดีของครูบาศรีวิชัย ทำดีเท่าไรก็ตามมันก็มีโทษมีทุกข์มีคนเขากลั่นแกล้ง
ถ้าเหตุอย่างนี้เกิดแก่บรรดาท่านทั้งหลายที่มาด้วยกันและได้อ่านหนังสือเล่มนี้ ก็จงคิดว่าครู
บาศรีวิชัยมีความดียิ่งกว่าเรา ท่านก็ยังถูกโทษทำลายเหล่านี้ คนเลวทั้งหลายกลั่นแกล้งเอา
ได้ฉันทใด เรานี้ก็เป็นคนที่มิกลีเลศหนา มีความดีไม่เท่าท่าน จะให้ความเดือดร้อนทั้งหลาย
เหล่านั้นไม่ปรากฏกับเราเห็นจะไม่ได้แน่ เป็นอันว่าถ้าอะไรก็ตามมันเป็นความเดือดร้อน
เกิดขึ้น ถือว่าเป็นเรื่องของธรรมดา แม้แต่ครูบาศรีวิชัยท่านตายไปแล้ว เรื่องเกิดขึ้นกับ
ท่านได้ เวลานี้ท่านก็ตาย คนที่กลั่นแกล้งท่านก็ตาย เราก็จจะต้องตายเหมือนกัน แต่ว่า
การตายของเราเนี่ยมันควรจะเลือกตายแบบครูบาศรีวิชัย อย่าเลือกตายอย่างนักบวชจัญไร

ที่กลั่นแกล้งท่านให้มีความสุข เพราะว่าเวลานี้ท่านทั้งหลายเหล่านั้นไปมีความสุขในเวสมหานครสลายไปตาม ๆ กัน เอาละ ท่านผู้ฟังทุกท่าน เรื่องราวที่เราได้จากสถานที่คือ แม่น้ำปิงกับดอยสุเทพ ถ้าจะกล่าวกันไปเท่าไรมันก็ไม่จบ ก็ขอยุติไว้แต่เพียงเท่านี้ ตอนหน้าฟังเรื่องเดินทางต่อไป ลู่อะไร -- น้ำตกแม่สายหรือน้ำตกแม่สาอีกใหม่ สำหรับตอนนี้ ขอยุติไว้แต่เพียงเท่านี้ ขอความสุขสวัสดิ์จงมีแด่ท่านผู้อ่านทุกท่าน สวัสดิ์

บทที่ ๔

ท่องนำตักแม่สา

เมื่อออกจากภูพิงคราชนิเวศน์แล้วก็ดอยสุเทพแล้ว คณะบรรดากองทัพลี้ภัยทั้งหลายก็พากันเดินไปหาน้ำตักแม่สา สำหรับที่น้ำตักแม่สานี้ความจริงก็ไม่มีอะไรสำคัญ ถ้าจะพูดกันไปมันก็เสียเวลาเปล่า แต่ทว่าสิ่งที่มีความสำคัญบ้างเล็กน้อย ที่จะพูดให้บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายได้รับทราบ ก็มีอยู่คือเมื่อถึงน้ำตักแม่สาแล้ว คณะเราก็ไปพบกับเจ้าหน้าที่ตำรวจตระเวนชายแดน มี ร.ต.ท.อรรถพร เป็นหัวหน้าไปคอยดักพบที่นั่น เมื่อไปถึงที่น้ำตักแม่สาก็ปรากฏว่าเป็นเวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกาพอดี บรรดาคณะที่ไปทั้งหมดก็จัดแจงเรื่องสำคัญที่สุด คือ กองเสบียง ตอนนั้นก็จัดแจงเลี้ยงอาหารกัน ความจริงเรื่องของน้ำตัก ถ้าเราจะถือว่าเป็นเรื่องอัศจรรย์ มันก็เป็นของไม่แปลก เวลาถ้าใครอยากจะชวนไปเที่ยวน้ำตัก ก็จะบอกว่าเบื่อเหลือเกินเพราะไม่มีความหมาย แต่ทว่าเรื่องของคนที่มิบุญ หรือว่าเรื่องของคนที่สนใจในบุญ ถ้าไปที่ไหนก็พบบุญ แต่คนที่สนใจบาปไปที่ไหนมันก็พบบาป รวมความว่าคนดีไปที่ไหนก็พบแต่ความดี แต่คนชั่วไปที่ไหนก็พบแต่ความชั่ว การที่มาที่น้ำตักแม่สานี้ก็เหมือนกัน อันดับแรกที่เข้าไปถึง สิ่งที่สัมผัสไม่ได้ก็คือปิยสหาย นั่นก็คือสุนัขใหญ่ ๒ ตัว เมื่อเดินเข้าไปถึงแล้วเจ้าเพื่อนรักก็เข้ามาหาทันที ทำลีลาเหมือนกับว่ารู้จักกันมานานนักหนาแล้ว

เมื่อบรรดาเจ้าหน้าที่ คือคณะที่ไปนำอาหารมาให้ หัวหน้าลิงผู้เป็นแม่ทัพใหญ่ก็เริ่มกินข้าว อาหารที่เขามาให้กินความจริงคนเดียว หรือว่าลิงตัวเดียวกินนะมันไม่ไหวแน่ ถ้าจะยกทัพลี้ภัยมาร่วมกันอีกสัก ๒๐ ตัว มันก็กินไม่หมด เนื้ออาหารที่เขามาให้เขามาให้ด้วยศรัทธา ก็กินตามอัธยาศัย เท่าที่ท้องจะบรรจุได้ แต่ลิงประเภทนี้เป็นลิงฤาษี แก้มไม่สามารถจะบรรจุอาหารตนเข้าไปได้ ไม่เหมือนลิงธรรมดา ถ้าจะพูดกันไปอีกทีก็มีวาสนาบารมีไม่เท่าลิงธรรมดานั่นเอง เพราะว่าลิงธรรมดามันผิดกฎหมาย ไม่ผิดพระวินัย ในพระพุทธศาสนา ไม่ผิดระเบียบประเพณีของคน ลิงจะขี้ที่ไหน จะกินที่ไหน จะนอนที่ไหน จะแก้ผ้าเดินที่ไหน จะสมสู่คู่กันในฐานะสามีภรรยาที่ไหนทำได้ แต่ว่าลิงจัญไรหัวหน้าทัพ หัวหน้ากอง หรือหัวหน้าหน่วยที่ไปนี้ ทำอย่างนั้นไม่ได้ เป็นอันว่าลิงตัวนี้มีศักดิ์ศรีไม่เท่าลิงธรรมดา ไม่มีอิสรภาพ ไม่มีอำนาจเหนือกฎหมาย แต่ก็ไม่เป็นไร ในฐานะที่เกิดมาเป็นลิงที่มีวาสนาบารมีน้อย มันก็เป็นอย่างนั้น จะไปแข่งขันกับลิงที่มีบารมีใหญ่มันก็ยอมเป็นไปไม่ได้ก็ไม่ควรคิด อย่างนี้เรียกว่าควรจะต้องคิดว่าเป็นเรื่องของอินโดยตามทีสมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสว่าอะไรถ้ามันเกินวิสัยที่เรา

จะฟังทำได้ สิ่งเหล่านั้นไม่ควรคิด ถ้าชินคิดแล้วก็กวนประสาทเปล่า ๆ จะไปหนักใจหมอ
ประสาทหรือว่าหมอโรคจิต

พินิจมาว่ากันถึงปกติ เมื่อบริโภคอาหารท่านบิณฑบาตทั้งสอง คือสุนัขตัวใหญ่ ๗
ผู้อ่านคงจะสงสัยว่า เอ ไอ้เจ้าฤๅษีตัวนี้หรือว่าจะเรียกฤๅษีตนนี้ หรือว่าจะเรียกฤๅษี
องค์นี้ก็ดี (เพราะว่าเห็นหมาเข้าเมื่อไร มันปรากฏว่าเห็นหมาเป็นเพื่อนไปเสียทุกที ก็
แสดงว่าเจ้าฤๅษีตัวนี้ ใช้คำว่าตัวมันก็ถูก ก็หมาเขาเรียกว่า หมาตัวนั้น หมาตัวนี้ แต่ว่า
เจ้าฤๅษีตัวนี้มันเพื่อนกับหมา ความจริงลิงกับหมาเป็นมิตรกัน ถือว่าเป็นสัตว์หน้าคน
จัญไรเหมือนกัน ชาวบ้านเขาเห็นว่าศักดิ์ศรีต่ำ แต่ทว่าฤๅษีตัวนี้เห็นว่าหมาเป็นมิตรที่ดี)
ในเมื่อเจ้าหมาสองตัว มันเห็นเพื่อนของมันเข้าไปก็ตั้งใจวิ่งรี่เข้ามาหา เมื่อมาหาแล้ว
เราก็ต้องแบ่งกันชิ เพื่อนกันนี่นะ ในฐานะที่เราเป็นเพื่อนกัน เพื่อน เกิด แก่ เจ็บ ตาย
เหมือนกัน รู้จักหัว รู้จักหนว รู้จักร่อน รู้จักสบาย-ไม่สบาย เหมือนกัน มีสภาวะ
เหมือนกัน เมื่อเจ้าลิงกิน หมามันก็อยากจะกินบ้าง แต่ว่าหมาสองตัวนี้น่ารัก มีระเบียบ
วินัยดี พอส่งอาหารให้ขึ้นหนึ่ง มันก็คาบไปกินอย่างเรียบร้อย นอนกินแบบสบาย หมด
แล้วก็มายืนมองดูใหม่ ส่งให้ใหม่ ก็กลับไปนอนกินใหม่ อันนี้น่ารักจริง ๆ เมื่อบริโภค
อาหารเสร็จ หลังจากนั้น พลพรรคบริโภคอาหารแล้ว ก็มานั่งสนทนากันตามสมควร เวลา
นั้นก็ปรากฏว่ามีเจ้ากรรมสือสาร ทอ. คือ ท่าน พล อ.ต. ม.ร.ว. เสริม สุขสวัสดิ์ นั่ง
คุยอยู่กับรังสิต (อู๊ด) แล้วก็หลายคนด้วยกันมาชุมนุมกัน ต่างคนต่างนั่งกันตามอัธยาศัย
ที่น้ำตกแม่สา มีร้านอาหารขาย มีห้องส้วม ห้องน้ำก็ บางคนกินแล้ว ก็เอาของเก่าไปทิ้ง
เสีย ของใหม่เก็บไว้ บางท่านยังไม่ทันจะบรรจุของใหม่ ก็เอาของเก่าไปทิ้ง เพราะ
ในสถานที่นี้ เขามีที่ทิ้งของเก่านำไปเทียว แต่ความจริงไม่ได้มานั่งโฆษณาให้น้ำตกแม่สา
เพราะไม่มีส่วนได้ส่วนเสีย การเข้าไปที่นั่นเขาก็ไม่ได้เก็บสตางค์ ยังมองไม่เห็นประ-
โยชน์ที่รัฐบาลลงทุนในสถานที่นั้น แต่ก็ประโยชน์ที่จะพึงได้ ก็คือรัฐบาลต้องการให้สร้าง
ความชื่นใจ สร้างความสบายใจแก่บรรดาปวงชนชาวไทยและชาวเทศ ขณะที่นั่งคุยกันไป
ก็ปรากฏว่าแผ่นดินสะเทือนเหมือนกับรถลึบล้อวิ่งมา แต่ทว่าสะเทือนถี่กว่าเวลาที่สะเทือนนี้
เวลาประมาณ ๑ นาที ลิงมีความรู้สึกตัวดีแต่ทว่าไม่พูดเกรงว่าจะมีความรู้สึกแต่คนเดียว
ความจริงอาการสะเทือนนั้นมีใช้สะเทือนเล็กน้อย คล้าย ๆ กับนั่งบนพื้นที่มีมันสั่นจนรู้สึกตัวได้
ชัด และพอในระยะเวลาไม่ช้าก็ปรากฏว่าบรรดาบริษัททั้งหลายที่ไปด้วยกัน ต่างคนก็เอะ
อะไว้วายบอกว่าใครรู้บ้างว่าแผ่นดินสะเทือนเป็นอันว่าคนทุกคนที่นั่งอยู่รู้หมด เว้นไว้แต่
ว่าคนที่กำลังเดินไปเดินมา เพราะร่างกายมันไหวก็ไม่ทราบชัดว่าแผ่นดินสะเทือน เมื่อ

แผ่นดินสะเทือนแผ่นดินสั่นเกิดขึ้น ดร.ปริญญาธิ์บอกว่า เป็นปรากฏการณ์ของธรรมชาติบ้าง แต่ทว่าเจ้าลิงนี่สิ ฤาษีสิงค้ำหัวหน้าทัศนาวจรมันไม่ว่าอย่างนั้น พอแผ่นดินสะเทือน ก็กำหนดจิตคิดว่ามันเรื่องอะไร พอมีความดำริเท่านั้นก็ปรากฏว่าบรรดาปิยสหาย คราวนี้ไม่ใช่หมาแล้ว กลายเป็นผี มีศักดิ์ศรีใหญ่แต่งตัวสีแดง พริตไปหมดประมาณ ๗๐-๘๐ คน แล้วก็ประมาณสี่เชียวสิดำอีกหลายร้อยคนเห็นบริเวณนั้นเคลื่อนกล่นไปหมด จึงถามว่า "ผีพ่อเทวดา แกมาทำอะไรกันอยู่ที่นี้และทำไมแผ่นดินมันถึงสะเทือน" เขาก็ชี้ไปที่ท่านเจ้าพระยาโกษาปอง คราวนี้การไปคราวนี้ท่านเจ้าพระยาโกษาปอง น้องชายเจ้าพระยาโกษาปานท่านไปด้วย (ความจริงข้อนี้สมมุติขึ้นมา อย่าคิดว่ามันเป็นเรื่องจริง ๆ ... ล้อกันและเจ้าพระยาโกษาปองเป็นใครก็อย่าคิด อย่าถาม ถามก็ไม่บอก) แกก็เลยบอกว่าเจ้าพระยาโกษาปองมันคิดจะชุดทรัพย์ มันคิดว่าที่นี้มีทรัพย์มาก มันอยากจะได้ทรัพย์ได้แผ่นดิน ในเมื่อมันคิดอย่างนั้นก็เลยทำให้มันรู้ว่ามันจริง ก็เลยถามเขาว่ามีมากไหม เขาบอกว่าเฉพาะทองคำประมาณ ๑๔ ตัน เห็นจะได้ แล้วยังมีแก้วที่มีค่ามาก ที่นี้ถามเขว่ามันอยู่ลึกไหมว่าจะชุดได้ไหม แกก็เลยบอกชุดไม่ยากหรอก มันไม่ลึกเท่าไรประมาณ ๑ กิโลเมตรเท่านั้นก็ถึงก็เสร็จ ก็เลยบอกว่านี่ แกไม่น่าจะบอกอย่างนี้ผี เป็นของที่เกินวิสัยที่คนจะชุดได้ ทำไมถึงบอกอย่างนั้น เขาก็หัวเราะ ยังได้ถามว่าทรัพย์ากรทั้งหลายเหล่านี้ จะปรากฏเป็นผลดีแก่ประเทศชาติในสมัยไหน เขาก็เลยบอกว่าอำนาจของทรัพย์ากรทั้งหลาย จะปรากฏขึ้นในตอนกลางสมัยรัชกาลที่ ๑๐ ของรัตนโกสินทร์ สมัยนั้นจะปรากฏว่าประเทศจะมีความมั่งคั่งสมบูรณ์เป็นกรณีพิเศษ ทุกสิ่งทุกอย่างจะพร้อมมูลบริบูรณ์ จะกลายเป็นประเทศมหาเศรษฐีเขตหนึ่ง อย่างว่าแต่เฉพาะในเอเชียเลย แม้แต่ยุโรปก็ต้องเอาใจ ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าอำนาจบุญบารมีของกษัตริย์ทั้ง ๒ พระองค์ คือกษัตริย์รัชกาลที่ ๙ เป็นผู้มั่งคั่งบุญบารมีใหญ่ ปู่พื้นฐานเอาไว้ แล้วก็พระโอรสธิดาที่จะเป็นกษัตริย์องค์ต่อไปก็เป็นพระราชามีบุญบารมีใหญ่ ที่คนทั้งหลายคิดว่าจะทำลายประเทศไทยให้เป็นคอมมิวนิสต์ มีจิตหยาบปรารถนาจะให้คนไทยทั้งชาติที่มีความเคารพในพระพุทธศาสนาเป็นทาสของบุคคลกลุ่มเดียว ไม่มีความหมาย เพราะความหวังตั้งใจของบุคคลทั้งหลายเหล่านี้เขาจะพาตัวเขาพิณาศไปเอง เพราะอำนาจบุญบารมีของพระมหากษัตริย์ที่เปี่ยมไปด้วยพระมหากรุณาธิคุณ ที่มีสมรรถภาพเป็นพิเศษ เขาว่าอย่างนั้น ก็เลยบอกว่าโมทนาด้วยนะ แล้วก็ในฐานะที่ท่านทั้งหลายเป็นเทวดาก็ต้องช่วยกันนะ เขาก็เลยบอกว่าช่วยกัน ก็เลยถามต่อไปว่าการที่ทำแผ่นดินสะเทือนนะ เป็นปัจจัยเพราะเจ้าพระยาโกษาปองแกมีความละโมภโลกมากอยากจะได้ในทรัพย์ในแผ่นดินนั้นใช่ไหม ก็มีท่านหนึ่งบอกว่าไม่ใช่ โอ้เจ้าพระยา

โกษาป่องนี่มันเป็นเพื่อนกัน เคยเป็นเพื่อนร่วมกันมา แต่ว่าตอนนี้ตามันยังไม่ดี แต่ทว่า
นิสัยเขาที่ดีก็คือว่า ชอบสร้างตัวเป็นคนสุจริต ไม่ทุจริตโกงเงินโกงทองของรัฐบาล รับ
ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต แล้วก็มิจิตประกอบไปด้วยกุศล อย่างนี้จึงแสดงอาการให้
ปรากฏ และอีกประการหนึ่ง คนที่มาทั้งหมดนี้ เป็นอันว่า ๔๔.๔๔% จัดว่าเป็นคนที่มีบุญ
ใหญ่ มีศักดิ์ศรีใหญ่ ก็เลยถามว่า คนที่มีบุญใหญ่ มีศักดิ์ศรีใหญ่นะมันใหญ่กันตรงไหน เขา
ก็บอกว่าใหญ่ตรงที่มีความดีนะซี เพราะการมาคราวนี้ มาตั้งใจจะมานมัสการพระดี ที่
เรียกกันว่า สุปฏิปันโน และพระทั้งหลายเหล่านั้น คณะเขาเองเขาก็มีความเคารพ ก็
เลยถามว่า เออ ดีแล้วเมื่อพูดถึงพระทั้งหลายเหล่านั้น เราอยากจะถามว่า มีพระองค์
ไหนเป็นพระอรหันต์ มีบ้างหรือไม่ เขาก็ยกมือขึ้นตะปอกบอกว่ามี แต่ว่าพูดไม่ได้ ก็
เลยบอกว่าปากของแกมีนี่ ทำไมแกพูดไม่ได้ แกก็เลยชี้มือมาที่ปากของคนพูด...ของลิง
นะ ชี้มือมาที่ปากของจอมลิง เขาบอกว่าแกก็รู้ดี อ้าว...นั่น เทวดานี้ใช้วาจาหยาบ
เหมือนกัน บอกแกก็รู้ดี แกทำไมจะมาถามข้าล่ะ ก็เลยถามเขาว่า นี่ แกมาเรียกกันว่า
แกข้ามันเรื่องอะไร ตาเทวดาคนนี้แกเป็นเทวดาใหญ่ ประดับกายไปด้วยเพชรนิล
จินดาแพรวพราวเต็มไปทั้งตัว แกก็เลยบอกว่าจำกันไม่ได้ นี่เรามันเพื่อนกันนี่ (เออ
แล้ว นี่เป็นเพื่อนกับหมาไม่พอ ดันมาเป็นเพื่อนกับผีเข้าอีก) ก็เลยบอกว่า นี่ย่าพูดไป
ซินะ รู้แล้วย่าพูดไปนะ รู้ไว้ใช้ว่าใส่ปากแบกหาม ใช้ไม้ รู้หรือเปล่า เขาบอกเขารู้
เขาก็เลยบอกว่า ก็ไอ้ท่านล่ะ ท่านรู้แล้วแล้วท่านพูดไปทำไม บอกว่าข้าพูดกับแก แกมัน
เป็นผีนะ แล้วแกจะเลือกจับใครเขาพูดเรื่องราวของข้าไม่ได้ล่ะ ข้ามันเป็นลิงจ๋อไร
อยู่แล้ว ให้เขาทราบแต่เพียงว่า ในฐานะลิงจ๋อไรเท่านั้นก็พอ เขาว่าเวลานี้พระเจ้า
ที่เขาบวชในพระพุทธศาสนา ไม่มีใครเขาอยากคบช้านักหรอก ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะ
ว่าข้าปฏิบัติตนไม่เหมือนเขา บางสำนักเขาดังเป็นสำนักวิปัสสนา หัวขาวตาขาวเป็นน้ำ
ข้าว มีตำแหน่งหน้าที่เป็นพระราชคณะ มีตำแหน่งหน้าที่ควบคุมพระ เขาหาว่าข้าเลว
กว่าหมาเสียอีก ตาพวกนั้นหัวเราะชอบใจใหญ่ ก็เลยบอกว่า ท่านไม่ต้องบอกหรอก ผม
รู้ คุณฺยชิยมชฺชี่ แล้วก็เกิดเปิดบัญชีให้ดู ถามว่าไอนี้บัญชีของหรือยังเงิ หรือว่าบัญชีเพชร
ที่มันฝังอยู่ใต้ดิน จะได้รวบรวมกำลังบรรดาท่านที่มาด้วยกันหาทุนหารอนมาชุดให้มันรวย
เขาก็หัวเราะชอบใจ แล้วกล่าวต่อไปว่าไอ้ฤาษี อย่างท่านนี่มันชอบโกหกแม้กระทั่งผี ก็
ทรัพย์สินส่วนตัวของท่านมีผี ที่ท่านบิดาบอกให้ทำไม่ไปชุดเล่า ก็เลยบอกเขาว่าข้าจะ
ไปชุดทำไม เวลานี้ข้าสบายดี ข้ามาผิข้าก็ไม่ได้เสียสวดงค์คารณะ แล้วก็ไอ้คำ
อาหารการบริโภค ข้าก็ไม่เสีย บรรดาคนดีเขามิจิตเป็นกุศล เขาสงเคราะห์เจ้าฤาษี

ลึงค์ตัวจน ๆ เขาหาให้กิน เขาหาให้ใช้ เขาจัดพาหนะให้ แล้วข้าจะไปพูดทำไม
ขุคมาเมื่อไรข้าก็ตายเมื่อนั้น แล้วโดยเฉพาะอย่างยิ่งถึงแม้ว่าข้าจะเป็นลึงค์ ข้าก็ยังม
ความเคารพต่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ข้ารู้สึกว่บรรดาเทวดาทั้งหลาย ไม
ใช่เทวดาอย่างพวกแกนะ เทวดามีเนื้อหนังนี่ บางทีเขาคิดว่าเรามากกว่าพระพุทธเจ้า
ข้ากลัวเทวดาพวกนั้นเขา เทวดาพวกนั้นเขายังชอบในลาภ ยศ สรรเสริญ สุข ข้าไม่
เอาด้วยหรอก ข้าเป็นลึงค์ ขุดขึ้นมาเมื่อไร ทองคำที่เป็นทรัพย์สินส่วนตัวข้าก็ตายเม
ื่อนั้น มันไม่มีประโยชน์ คนร้ายมันก็จะลงโทษตีเอาตาย ทองเราก็ไม่ได้ ชีวิตก็จะเส
ไป โอ้เรื่องความตายนี้เป็นเรื่องธรรมดา แต่ทว่าถ้าเราตายเพราะทรัพย์สินก็น่าเส
ดายในชีวิต แต่ถ้าหากเราจะตาย เพราะการประกอบกิจความดีในพระพุทธศาสนา น
ก็ยินดีในการตาย เทวดาทั้งหลายเขาก็ชอบใจ ก็เลยถามว่า เออณีถามจริง ๆ เ
คนที่มาทุกคนนี่นะ บัญชีเขาจดไว้อย่างไร เขาก็เลยชี้ขึ้นไปดูข้างบน เขาว่าดูโน้นสิ
วิมานแพรวพราวไปตาม ๆ กัน ถามว่าวิมานทั้งหลายเหล่านี้มันสวยเป็นกรณีพิเศษ ฉ
งสัยจริง ๆ ะว่าวิมานหลังเหล่านี้ มันเป็นวิมานของพระอริยเจ้า แต่ว่ารศย์ยังมัวอยู่
แต่ทำไมท่านจึงบอกว่าเป็นวิมานของคน ๔๔.๔๔% ของคนที่ร่วมงานกันมาร่วมเดินทาง
มา ท่านก็เลยบอกว่าการมาคราวนี้ เจตนาเดิมก็มีว่า ตั้งใจจะมาเคารพพระอริยเจ้า
ใช้ใหม่ ก็เลยบอกว่าให้ เขาถามว่ารู้จักพระอริยเจ้าแล้วรึ ก็เลยบอกว่าไม่รู้ซีถึงได้
ถามแก เขาก็เลยชี้หน้าบอกละ ฤาษีลึงค์นี่ มันมีสันดานเป็นลึงค์อยู่ตลอดเวลา โกหกแม
กระทั่งเทวดา ก็เลยบอกว่าเทวดามีอารมณ์เป็นทิพย์ มีเจตปริยัติญาณก็เลือกมาถาม
ทำไมล่ะ รู้แล้วทำเป็นไม่รู้ ก็เลือกทำไม่ดีเอง แล้วมาโทษคนอื่นเขา โอ้เรานี่มันเป็น
เจ้าของที่ก็ควรจะพูดตรงไปตรงมา คุณแล้วก็หัวเราะชอบใจเพราะเป็นเพื่อนเก่า เข
ก็เลยบอกว่าพระพุทธเจ้าทรงตรัสไว้ เจตนาที่ วิกขเว ปุณฺณ วทามิ นี่ผิเขาก็รู้ภาษา
บาลีเหมือนกัน เขาบอกว่าเจตนาเป็นตัวบุญ การที่บรรดาคนทั้งหลายเหล่านี้ตั้งใจมานมัส
การพระอริยเจ้าที่มีเนื้อหนัง ที่ใครเขาว่า พระอริยเจ้าไม่มี (แต่ความจริงในเขต
ประเทศไทยนี้ นับตั้งแต่องค์สมเด็จพระชินสีห์บรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้ามาโปรด เขต
เมืองไทยไม่เคยว่างจากพระอริยเจ้า) แล้วก็การที่เขาพากันมาไหว้พระอริยเจ้า คน
บูชาพระอริยะเขาก็ต้องเป็นจริยะด้วย คนบูชาเปรตเขาก็ต้องเป็นเปรตด้วย คนบูชาสัตว์
นรกเขาก็ต้องเป็นสัตว์นรกด้วย คนบูชาสัตว์เดรัจฉานเขาก็ต้องเป็นสัตว์เดรัจฉานด้วย
เอ๊ะ ชกสงสัย นี่เทวดานี้ รวนชวนตีกันเสียแล้ว ก็เลยถามว่านี่แกเกลียดคำฉันท์หรือไร ไ
ฉนี้เวลาที่กำลังบูชาสัตว์เดรัจฉานนา ฉันเห็นหมาเห็นแมว เห็นสัตว์ต่าง ๆ มันมีความ

ทุกข ฉันคิดว่ามันเป็นเพื่อนของฉัน และฉันก็พยายามให้ความอุปการะมันทุกอย่าง อย่างนี้แกก็คิดว่าฉันจะต้องตายแล้วกลับไปเป็นสัตว์เดรัจฉานอีกหรือยังไง นี่ฉันคิดว่าฉันจะเป็นสัตว์เดรัจฉานได้เพียงชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย ท่านหัวหน้าใหญ่ก็บอกว่า อย่างท่านนี่มันไม่ได้เป็นอีกแล้ว สัตว์เดรัจฉานนะ แม้แต่คนก็ไม่ได้เป็นอีก ชักหนักใจ ก็เลยถามว่าสัตว์เดรัจฉานไม่ได้เป็นคนไม่ได้เป็นก็จะคงไปเป็นสัตว์นรก แกก็เลยบอกว่านรกเขากี่รัง.. ก็ยกท่านเสียแล้วนะ เขาไม่ชอบใจท่าน เคี้ยวนี้ชาวรกเกลียดท่านมาก เขาไม่อยากจะให้ไหล่น้ำไปนรกหรอก มันลำบากใจเขา ลงไปให้ไรก็ลงไปชวนชาวบ้านเขาทุกที ก็เลยถามว่าอย่างนั้นฉันจะเป็นอะไร เขาก็เลยบอกว่าเวลานี้ท่านถูกสาปแช่งเสียแล้ว เทวดาก็ดี พรหมก็ดี พระอริยเจาก็ดี แม้แต่พระยายมและบรรดาสัตว์นรกทั้งหลายก็ดี เขาพากันแข่งชกหักกระดุกท่าน ว่าไอ้เจ้าจัญไรคนนี้หรือสิ่งจัญไรตัวนี้ นี่ตั้งแต่เป็นต้นไปตายแล้วอย่าให้ผุคให้เกิด เลยสาธุในใจ จะยกมือขึ้นไหว้ก็แหม อายชาวบ้านเขา นี่เป็นอันว่าการเที่ยวแม่สายนี้ ถ้าเราจะตั้งหน้าตั้งตาเล่าเรื่อง ฉันคุยกับเทวดามันจะยาวจัด ก็ขอระงับไว้เพียงนี้ก็แล้วกัน ก่อนจะไปก็ขออย่ากับเขาอีกสักครั้งหนึ่ง ว่ายังงี้ ๑ ก็นะ ประเทศไทยเราขออย่าให้ตกเป็นทาสในฐานะที่ท่านทั้งหลายมีบุญญาธิการ สามารถจะลดบันดาลความสุขและความทุกข์ให้ได้ตามกฎหมายของกรรมบถ ถ้าหากว่ามันไม่เป็นการเกินวิสัยจริง ๆ ละก็ ช่วยรักษานุญบารมีของพระมหากษัตริย์ผู้ทรงความดีที่เต็มไปด้วยทศพิธราชธรรม มีพระมหากรุณาธิคุณกับปวงชนชาวไทย และเวลานี้ปรากฏว่าเหล่าร้ายทั้งหลายที่มีน้ำใจเป็นทาส ถ้าถึงถึงพระมหากษัตริย์ลงไปยังายี้ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง บุคคลที่อาศัยสีของพระศาสนาเป็นที่พึ่งก็กำลังจะทำลายพระพุทธศาสนาโดยเอาเท้ายึดพระธรรมวินัยแล้วก็สร้างบทบัญญัติขึ้นมาใหม่แล้วก็ไม่ปฏิบัติกัน ตัวอย่างในเขตที่ฉันอยู่ เวลานี้พระที่มีความเคารพในศาสนาของสมเด็จพระบรมครูนะไม่มีใครเคารพนับถือ ไม่มีใครเขาคบหาสมาคมด้วย ก็ช่วยกันโกงพระพุทธศาสนาด้วยประการทั้งปวง แต่พวกเราก็นำด้านพอที่จะทนอยู่ได้ ไปสร้างสรรค์ทั้งหลายให้เป็นตัวอย่าง ให้ถือว่านักบวชทั้งหลายจะต้องเป็นผู้เสียสละ เป็นหัวหน้าชาวบ้าน ไม่ใช่ให้ชาวบ้านเขาเสียสละ อย่างมั่วสุม แต่การกระทำอย่างนั้นปรากฏว่ามันไม่ดี ไม่เป็นที่ถูกใจของเขา เวลานี้พวกท่านทั้งหลายกำลังแอนตี้ด้วยประการทั้งปวง นี่ก็รู้สึกเป็นห่วงพระศาสนา เขาก็เลยบอกว่าไม่เป็นไร เรื่องพระไม่เป็นไร พระเปรตช่วยไม่ได้ถ้าพระจะช่วยให้ เวลานี้ประชาชนชาวไทยมีใจกอร์ปไปด้วยกุศลมาก ที่เลวก็มาก ที่ดีก็มาก เราต้องแบ่งพวกกัน ถ้าพวกเขามาจากอบายภูมิก็ไม่มีใคร เขาบูชาความดี (นั่นคือ บูชาความเป็นไทย) ก็ตั้งใจเป็นทาส ถ้าพวกไหน

มาจากเทวดาหรือพรหม พวกนั้นตั้งใจเคารพในความดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระธรรมขององค์สมเด็จพระชินสีห์สอนไว้ตั้งใจปฏิบัติ เช่นเดียวกับคณะของท่านที่มาทั้งหมดนี้ นับว่าเป็นคนดี บอกเขาด้วยนะว่าการมาคราวนี้ ความเป็นอริยะจะเข้าถึงจิตใจของเขา ขอให้ทุกคนอย่าประมาทว่าริมานะมีแล้ว สถานที่เขาจัดให้แล้ว ถ้ามีความเคารพในศาสนาขององค์สมเด็จพระปรีชาญาณ (แล้วก็มียาจำนวนมาก เปอร์เซนต์สูงเสียดฟ้า) ดีไม่ดีก็ย่องตายแล้วจะไม่มีโอกาสได้ผุดได้เกิดต่อไป มีอยู่ในจำนวนบุคคลที่มา เมื่อคุยกันถึงตอนนั้นก็รู้สึกดีใจว่าขณะที่มานี้มาไม่เสียสตางค์เปล่า โอ้เวลามันก็เหลือน้อยนี้ บรรดาท่านทั้งหลาย ก็เลยลาเทวดาพวกนั้นไปแล้วก็บอกว่านี่ฉันจะไปเยี่ยมพระนะ ไปด้วยกันไหม เขาบอกว่าไป แต่ก็ต้องแบ่งกันไป ไปหมดไม่ได้เพราะต้องรักษาเขตนี้

พอถึงเวลาจึงได้ลาเทวดาทั้งหลาย เมื่อลาแล้วก็ไปประกาศให้พลพรรคทั้งหลายขึ้นรถ ต่อแต่นี้ไปเขาจะเดินทางไปไหนกันล่ะ ไปถ้าเชียงดาวสิ ถ้าเชียงดาวที่เขาถือกันนักถือกันหนาว่าเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์มีสิ่งต่าง ๆ สถิตอยู่นะสถานที่นั้น เป็นที่นำเคารพกราบไหว้ นานูชา เอาละท่านทั้งหลายโดยหัวหน้าที่มาพร้อมกันในขณะนี้ เวลาที่เราขึ้นรถกันได้แล้ว ไอ้การที่จะเหาะไปในอากาศนะไม่สมควร เหาะไม่ได้ ไม่ได้นำเครื่องบินมา เราขึ้นรถกันไปดีกว่า เมื่อเสร็จจากการคุย เสร็จจากการสั่ง (นี่สัญญาบอกเวลา ๓๐ นาที ปรากฏ) บรรดาคนทั้งหลายก็พากันขึ้นรถ ตรงมุ่งหน้าปารณนาจะไปเที่ยวที่ถ้าเชียงดาวกันต่อไป

บทที่ ๕ เที่ยวเชียงดาว

ถ้าเชียงดาวอยู่ในเขตของอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นดินแดนที่บรรดาประชาชนทั้งหลายได้เล่าลือกันมานาน ว่าถ้าเชียงดาวเป็นสถานศักดิ์สิทธิ์ และก่อนจะเดินทางไป รถขบวนใหญ่เขาไปก่อน แต่โพล์คตุสเหลือง ที่ พ.ท.แพทย์หญิง วีรพร คำนวนกิจ ชื้อไว้ใช้เป็นส่วนตัว แล้วก็มอบให้แก่เจ้าสิงห์หน้าหมูใช้ตามอัธยาศัย เป็นไปด้วยกัน ๒ คัน คือเจ้าแอ๊ดคันหนึ่ง เจ้าโอ๊คคันหนึ่ง เจ้าแอ๊ดนี่มันชื่ออะไรก็ไม่ทราบให้ชื่อกันว่าเจ้าแอ๊ด มันเป็นรถ ๘ สูบ กินน้ำมัน ๔ กิโลลิตร แล้วก็โพล์คตุสอีก ๑ คัน ๒ คันนี้ พี่เขาใช้สีเหลือง สัญลักษณ์ของพระในพระพุทธศาสนา เป็นเครื่องหมายของผ้ากาสาฬะพัสดร์ พ.ท.แพทย์หญิง วีรพร คำนวนกิจ พี่ความจริงไม่อยากจะพูด แต่เรื่องของฤาษีมันจะพูดยังไงก็พูดได้ เดิมทีเดี๋ยวก็นิเคยสนใจกับแพทย์หญิงคนนี้ เธอจะดียังไงก็เป็น เรื่องของเธอ แต่ว่าพอมานพหน้ากันเข้าก็พบว่า เธอกลายเป็นมหาอุบาสิกาที่สำคัญ ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่านางวิสาขา มหาอุบาสิกาเท่าไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะที่ไปและบรรดาคณะพุทธบริษัทที่มาพบนานี้ ในยามที่มาเที่ยวหรือยามปกติส่วนใหญ่ มองหน้าแล้วรู้สึกว่าเป็นคนเก่าหมดไม่ใช่คนใหม่ เห็นแล้วก็รู้สึกว่าเป็นคนกันเอง ๆ ทั้งนั้น ไม่มีความรู้สึกว่าใครเป็นคนแปลกหน้า พี่จะรู้ได้ก็อาศัยท่านบิดาเป็นผู้บอกว่าคนนั้นเป็นอย่างนั้น คนนี้เป็นอย่างนี้ เคยสืบเนื่องกันมาตั้งแต่อดีตชาติ โดยมากก็เป็นญาติ เป็นพี่บ้าง เป็นน้องบ้าง เป็นเพื่อนบ้าง เป็นพวกพ้องกันมาบ้าง หรือว่าหนักอกหนักใจร่วมสร้างความดี ร่วมสร้างความชั่วมาด้วยกันทั้งนั้น มาพบนานเข้าเมื่อไร จึงกลายเป็นคนเสมือนหนึ่งว่าเป็นพี่ เป็นน้อง เป็นญาติสนิทกัน ฉะนั้นคนทุกคนที่มาพบนานก็รู้สึกมีศรัทธา เหมือนนางวิสาขา มหาอุบาสิกา (หรือ อนาถบิณฑกะเศรษฐี ถ้าเป็นฝ่ายชาย) รู้สึกว่าถ้าตั้งใจประกอบไปด้วยศรัทธาอุปาสาทะดีเป็นอย่างยิ่ง มันเลยคิดว่าคนทั้งหลายเราพี่ พี่เขาเป็นอย่างไร ทำไมจึงว่าเป็นอย่างนี้ สนทนสนมเสมือนญาติก็มีหลายท่านเหมือนกัน ที่เป็นคนต่างฝ่ายพูดกันไม่รู้เรื่อง เขามาประเดี๋ยวหนึ่งเขาก็หลีกไป ทั้งนี้ไม่ใช่อะไร เพราะว่าไม่ใช่เครือกัน พี่ความสัมพันธ์ในอดีตย่อมมีความสัมพันธ์ถึงปัจจุบัน ที่องค์สมเด็จพระภคินีบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าเคยเทศน์ในเรื่องชาดก เล่าเรื่องราวในชาดกเสร็จ องค์สมเด็จพระภคินีบรมศาสดาก็ตรัสว่าคนนั้นสมัยนั้นมาเกิดเป็นชาตินี้ มาเกิดเป็นคนนี้ คนโน้นชาติโน้นเวลานี้เกิดมาชาตินี้ คนนั้นคนสำคัญ อหังเอวะ คือตถาคตเอง แล้วก็บริษัททั้งหลายมาเกิดเป็นพุทธบริษัทสมัยนี้ ที่องค์สมเด็จพระชินสีห์แสดงว่าคนที่จะมาพบนานพูดกันรู้เรื่องนี่ต้อง

พบกันมาเป็นองสขัย ๆ กับ ร่วมเรียงเคียงหมอน นือย่าถือว่เป็นคู่สามีภรรยากันนะ ว่
ร่วมสุขร่วมทุกข์ร่วมประกอบกิจการงานกันมาตลอดเวลา มาคราวนี้ก็เหมือนกัน ก่อนที่
จะออกเดินทางท่านพ่อมาบอกว่ แพทย์หญิงวิวรรธณ คำนวณกิจ นี้น้องสาวนะ แล้ว
ก็มีอีกหลายคนที่เป็นน้อง มีหลายคนเป็นหลาน มีหลายคนเป็นญาติ มีหลายคนที่เป็นเพื่อน
ร่วม เป็นร่วมตาย รวมความว่คนที่สนิทสนมกันทั้งหมดไม่ใช่ใคร เป็นคนร่วม เป็นร่วมตาย
ร่วมสุขร่วมทุกข์กันมานั้นเอง และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกาลใดที่ท่านเกิด ตัวท่านเองมัก
จะเป็นพี่ชายใหญ่ และก็เลี้ยงน้องทุกคนด้วยความหวังดี มีเมตตาในการสงเคราะห์ และ
น้องของท่านทุกคน ท่านจะอุ้มเข้าเวย น้องก็ไม่ยอม ไม้ว่่าน้องผู้หญิงผู้ชาย จะอุ้มประครอง
ไว้ที่อก น้องก็ไม่ชอบใจ น้องจะต้องขึ้นบ่าและก็น้องจะต้องขึ้นคอ และในที่สุดน้องเป็นที่
รักก็จะต้องใช้หัวของพี่เป็นกลอง เอามือจับผมบ้าง แล้วก็เอามือสองมือกำบั้นใช้เป็นกำหมัด
ตีหัวพี่เล่น เป็นกลองบ้าง เจ้าพี่ก็เลยเดินเป็นจังหวะให้น้องสนุก นี้นเป็นที่รื่นเริงของพี่เป็นที่
ชอบใจเห็นว่่าน้องสบายใจ ท่านก็เลยบอกว่บรรดาน้อง ๆ ทั้งหลายที่ปรากฏเกิดขึ้นมาใน
ชาตินี้ ที่พบกัน จึงเป็นน้องที่น่ารัก พุดง่ายเข้าใจง่ายมีความเข้าใจกันดี เพราะว่าความ
สัมพันธ์ดีเกิดมา และอาศัยความเมตตาปราณีเคยสงเคราะห์ ตอนนี้งเจ้ารถสองคันที่เข
สร้างไว้ เขาบอกเพื่อที่ท่านไว้ใช้ นี้น ถ้าไม้สั่งใช้เขาก็ถือว่าเอง แต่ความจริงจะสั่งใช้
บ่อย ๆ ก็เกรงใจ เพราะ

๑. รถจะต้องสึกหรอ
๒. ค่าใช้จ่ายในรถ
๓. คนขับรถ

มันมีความลำบากใจ แต่ว่เขาก็ถือว่าเอา ว่ทำไมไม้เรียกใช้รถสักที นี้นท่านพ่อมาบอก
ว่ เป็นความดีของน้อง น้องเขาปรารถนาจะสงเคราะห์ แล้วก็ใช้เขาบ้างชิดตามสมควร
ก็เลยบอกว่ใช้ทำไมจะไม้ใช้ แต่ว่เรียกใช้บ่อย ๆ ก็สงสารน้องนะซี แล้วก็มีน้องอีก
หลายน้องด้วยกับเยอะเยะ เพราะมันหลายชาติ หลายสมัย ไม้ใช่เกิดคราวเดียวแล้วจะมี
น้องหลาย ๆ คน เพราะว่าท่านพ่อชอบมีชายามาก และบรรดาลูก ๆ เต้า ๆ นั้นหลาน
เขาก็มีมาก ก็เป็นอันเข้าใจ ถึงอดีตชาติ ที่รู้ได้ก็เพราะโยมมาบอก ท่านพ่อมาบอกนะไม้
ใช่รู้เอง ไม้ใช่ว่่าตัวเอง คือเรียกว่า ฤาษีสัตว์เดรจน ไม้มีญาณเป็นเครื่องรู้ ไม้เหมือน
พระที่เป็นสาวกขององค์สมเด็จพระบรมครูรู้ได้ทุกอย่าง นี้นต้องอาศัยพ่ออาศัยแม่เก่า ๆ ท่าน
มาบอกจึงได้ทราบ ครันดีไม้ดีเทวดาที่เป็นมิตรเป็นสหาย ที่ท่านมีความสงเคราะห์มาบอก
ก็รู้ ไ้อ้การที่ท่านบอกนี้ท่านบอกผิดหรือบอกถูกก็เป็นเรื่องของท่าน ไม้ใช่เรื่องของคนพูด
เอาละ เรื่องนี้ขอยับยั้งไว้ ก็มาพูดถึงถ้ำเชียงดาว

ถ้าเชียงดาวนี่เคยมีพระปิยสหายสองท่าน เมื่อปี พ.ศ.๒๕๑๖ ท่านเคยมาชวนไปเชิญวิญญาณพระอรหันต์ ว่าท่านเคยมาเที่ยวที่ถ้ำเชียงดาว แล้วก็คนในแถวนี้เสื่อมใสในท่าน ท่านก็เลยบอกว่าจะพากันมาเชิญวิญญาณพระอรหันต์ แต่คราวนั้นไม่ว่างเสียไม่ได้รับอาราธนาจากท่าน ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าเกิดสงสัยขึ้นมา ถึงว่างก็คงไม่มา เรื่องของพระอรหันต์นี่ ไม่ต้องไปนั่งเชิญท่านหรอก ถ้าท่านมีจริงและก็เรานึกถึงท่านจริง นึกเมื่อไหร่พระอรหันต์ก็ถึงเมื่อนั้น จะไปเชิญกันทำไม ลืเราเชิญใจของเราดีกว่าเชิญใจของเราให้เข้าถึงความเป็นพระอรหันต์หรือว่าเชิญใจของเราให้มีความเคารพแก่พระอรหันต์นั้นแหละ เป็นการสมควร การที่จะเชิญวิญญาณพระอรหันต์มานะ นั้นเป็นของแปลก แปลกเกินกว่าที่ครูบาอาจารย์สอนเลยไม่รับ ก่อนจะไปถ้ำเชียงดาว ดร.ปริญญา นุตาลัย ที่อยู่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ก็พาไปแวะรับประทานอาหารในมหาวิทยาลัยก่อน ตอนนี่เข้าไปในห้องอาหาร ก็อยากจะทำของเก่าทิ้ง อ้อ ขอโทษนะ ไอ้เรื่องห้องอาหารเขาจะรับก่อนไปน้ำตกแม่สาณะ ลืมไป เอ้าแะลัคนิกก็ดี พอเขาเข้าไปรับในห้องอาหารแล้วมันก็ต้องการจะเข้าห้องน้ำห้องส้วม พอเขาไปถึงห้องน้ำห้องส้วมมันก็มีประตูอีกประตูหนึ่งทางคานหลังของห้องส้วม เมื่อทำธุระกิจเสร็จก็คิดว่าประตูนี้มันเป็นประตูออกก็เลยเปิดเข้าไป ที่ไหนได้ละ ไปเจอसान้อยกำลังอ่านหนังสืออยู่ เห็นแล้วก็รีบปิดประตู อายเธอเกือบแย่ ว่าเจ้าลิงแก่มันเชื่อข้าอะไรอย่างงี้ ไอนั้นมันห้องนอนของเขากลายคิดเป็นไปว่ากลายเป็นห้องที่เขาจะให้ออกอีกทางหนึ่ง นี่ไอ้ความโง่งอย่างนี้ละ บรรดาท่านทั้งหลายที่ติดตามลงมาหรือที่อ่านหนังสือฉบับนี้ได้โปรดทราบว่าย่ำสร้างความระย่ำอย่างเจ้าลิงขี้ไรตัวนี้เลยมันได้อาหารแล้วเขาไปแม่สาเลยเดินทางไปเชียงดาวเลยดีกว่า ไปถึงถ้ำเชียงดาว มีวัดเขาเรียกว่าวัดอะไรก็ไม่รู้ ก็เรียกมันว่าวัดเชียงดาวเลยดีกว่า มีร้านอาหาร วัดนี้ก็รู้สึกว่าจะสร้างอาคารสวยสดงดงามดี เป็นของมีค่ามาก พอลงจากรถก็พบปิยสหายตัวสำคัญ นั่นก็คือสุนัขแม่ลูกอ่อน เธอวิ่งเข้ามาหาทันที เลยสั่งให้รังสิต (อู๊ด) รังสิตนะ เขาเรียกกันว่าอู๊ดไปหาซื้อขนมเอามาแจกเพื่อนรัก เธอลูกอ่อนนี่เข้าใจว่าขาดอาหารมาก คงจะไม่มีคนสงเคราะห์ตามสมควร เธอกินอย่างชนิดที่เรียกว่าล้มตายใจ ลักประเดี๋ยวหนึ่งก็ปรากฏว่ามีสุนัขตัวใหญ่ตัวหนึ่งเป็นตัวผู้มาหา เจ้านี่ได้กินขนมรู้สึกว่าได้กินไม่มากนัก กินแล้วก็ออกไปแสดงว่าความหิวมีน้อย แล้วสำหรับสุนัขตัวเมียนะ เธอมีลูกอ่อน ลูกต้องดูดเลือดในอกของเธอ เธอต้องการอาหารมาก จึงได้ซื้ออาหารเลี้ยง ๒ วาระด้วยกัน

ที่นี้การเดินทางเข้าไปในถ้ำเชียงดาวไม่เห็นมีอะไรมีแต่ถ้ำ ก็สร้างรูปพระไว้บ้าง พระนั่งบ้างพระนอนบ้าง แต่สิ่งที่สลดใจที่สุดก็มีรูป ๆ หนึ่ง คล้าย ๆ กับรูปพระ เพราะต่อ

ตอนกันเข้าไว้ แล้วก็นอนกันไว้ที่ข้างทางคนเดินไปเดินมา มันวางไว้เสมอกับพื้นแผ่นดินของทางเขาซุดหลุมลงไป จึงได้มาคิดในใจ เพราะ เอ ทำไมเขาถึงได้ทำอย่างนี้ ถ้าเขาจะคิดว่าเป็นรูปของคนธรรมดาตายเขาคงจะเขียนป้ายเข้าไว้ แต่คนทั้งหลายเข้าใจว่านั่นเป็นรูปพระ ตรงนี้สิบรรดาทางทั้งหลายสลดใจยิ่ง แต่ว่าบรรดาท่านพุทธบริษัทชายหญิง ตลอดจนเจ้าลิงตัวสำคัญที่มาคราวนี้นั้น ก็ตั้งใจจะมานมัสการพระรัตนตรัยหรือว่าพระชั้นดี แต่ว่าเมื่อภาพอย่างนี้เข้าแล้วก็ตกใจอย่างยิ่ง มีการทำอย่างนั้นของท่านพุทธบริษัทเห็นไม่สมควรของลิง ถือว่าเป็นการปรามาสพระรัตนตรัย ถ้าบังเอิญท่านเจ้าของถ้าคิดว่าจะทำไว้เพราะแสดงว่าไอ้คนที่มันตายไปแล้วนะมีสภาพเหมือนกับหินที่วางไว้ อย่างนี้ก็ควรจะเขียนหนังสือเข้าไว้ด้วย และก็ช่วยวางศพให้มันสูงสักหน่อย เมื่อคนตายนี้ความจริงเป็นครูของคนเป็น ถ้าเราเข้าถึงธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ดูตัวอย่าง หลวงพ่อปาน วัดบางนมโค ผู้เป็นบูรพาจารย์ ใครเขาจะตายมาสักกี่คนก็ตาม เขาเอาศพมาตั้งที่ศาลา ก็จะมีเอาดอกไม้ รูปเทียนเข้าไปไหว้ศพ และตอนนี้แหละที่เจ้าลิงคำตัวสำคัญไปไหว้ผีเข้าตั้งสัปทกกว่า จนมาถึงศพพญิงได้ถามหลวงพ่อกว่า ยายพุสมย์เมื่อมีชีวิตอยู่ หลวงพ่อบอกว่า อีพู่ อีพู่ แต่ยายพุดตายหลวงพ่อกลับกลายว่าหลวงพ่อบอกว่า หลวงพ่อบอกว่า ยายพู่ ตอนนี้เองท่านจึงบอกว่า ท่านไม่ได้ไหว้ศพ แต่ไหว้สังฆกรรม คือ คำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสบอกว่า คนตาย คนที่เกิด แก่ เจ็บตายเสมอกันเป็นสังฆกรรม การไหว้นี้มาไหว้พระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ไม่ใช่มาไหว้ศพ นี่ท่านเป็นนักปราชญ์นี้ เล่นเป็นนักปราชญ์คนเดียวไอ้ลิงคำมันก็แยะ เราไปนั่งไหว้เสียเกือบตาย หลวงพ่อบอกว่า หลวงพ่อบอกว่า มันจะไปชนกันได้ที่ไหน ร่างกายคนที่ตายแล้วมันเป็นธรรมะ เป็นมรรณาสติกรรมฐานในด้านสมณะภาวนา เพราะคนเกิดมาแล้วมันต้องตาย แล้วก็เห็นอสุภกรรมฐานในด้านสมณะภาวนา เพราะร่างกายของทุกคนมันเต็มไปด้วยความสกปรกโสภณ แล้วก็เห็นกายคตาสติกรรมฐานเห็นว่าชีวิตของคน ร่างกายของคนไม่ใช่แท่งทึบ มันเป็นท่อนเป็นตอน เป็นส่วนเป็นสัด ที่เรียกกันว่าอาการ ๓๒ ที่นี้การเห็นคนตายก็ถือว่าเป็นการเห็นธรรมะ เห็นกฎของความเป็นจริงในด้านสมณะภาวนา ที่นี้เราจะมองกันด้านวิปัสณาภาวนา เราก็มองเห็นชัดว่าการที่องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงถึงร่างกายเป็นอนิจจัง ไม่เที่ยงไม่จริง ถ้ามันเที่ยงแล้วมันก็ต้องไม่ตาย ทุกข์ในขณะที่ทรงกายอยู่ ก็เต็มไปด้วยความทุกข์ นี่เราต้องบริหารร่างกาย เลี้ยงดูร่างกายอยู่ตลอดเวลา แต่ร่างกายเขาไม่เคยตามใจเรา ในที่สุดร่างกายก็พัง การที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ในสัททกถาในวิปัสณาภาวนา คือ สังโยชน์ข้อต้น ที่องค์สมเด็จพระพุทธเจ้า

อศภภาพร่างกายนี้มันไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเรา เราไม่มีในร่างกาย ร่างกายไม่มีในเรา ๗
ถ้าเราพิจารณาศพแล้วเราจะพบความจริง

เอาละบรรดาท่านพุทธบริษัทชายหญิง การพูดเรื่องนี้จะ เป็นการกระทบกระ-
เทือนท่านเจ้าของถ้ำมากเกินไป และท่านผู้ปกครองท่านก็เป็นพระ เราเดินเข้าไปแล้ว
เราก็ไม่เห็นมีอะไรเป็นสาระ นอกจากไปดูถ้ำ ดูหิน ดูนิดที่เต็มไปด้วยความสกปรก แต่
ก็ตีเหมือนกัน ถ้าจิตเราเข้าถึงธรรม เราจะได้รู้ว่าโลกนี้เต็มไปด้วยความสกปรก หา
ความบริสุทธิ์ผุดผ่องหาความสะอาดไม่ได้ จัดว่าเป็นอสุภสังขยา

หลังจากนั้น ออกมาแล้วก็ได้รับประวัติของถ้ำเชียงดาว นี่ที่บรรดาเพื่อนไป
ชวนว่าไปเชิญวิญญูณพระอรหันต์นี้ เห็นว่าจะเป็นการสมควรอย่างยิ่ง พอมาถึงถ้ำเชียง
ดาว แล้วเป็นการไม่สมควร เปิดประวัติดู ประวัติความมาเป็นยังงี้ไม่จำเป็นจะต้องรู้
ไม่มีความสำคัญ แต่ว่าสิ่งที่ไปสวดจิตใจสำคัญก็คือ เห็นท่านผู้หนึ่ง เขาก่ายภาพไว้ มีหนวด
เครารุงรังมาก มีผมยาว เขาบอกว่าท่านผู้นี้เป็นท่านฤาษี หลวงพ่อเสือดาว หรือว่าฤาษี
เสือดาว นี่เราเป็นฤาษีสิง ก็กลับมาเจอเอาฤาษีเสือเข้าอีก ถ้าจะว่ากันไปก็ไม่ว่า
อะไรกัน ก็สัตว์เดียรัจฉานเหมือนกัน ท่านเป็นเสือท่านก็เป็นสัตว์เดียรัจฉาน แต่ว่าเดิน
ดิน โดคบนยอดไม้ไม่ได้เหมือนเรา เราเก่งกว่า เราเป็นสิ่งที่เดินที่พื้นก็เป็นสิงได้ โดค
บนยอดไม้ก็ได้ เสือสู้สิงไม่ได้ เป็นอันว่าที่สู้ไม่ได้ก็เพราะฐานะความระยำของสิงระยำกว่า
เสือ เจ้าสิงนี้ใคร ๆ ก็รู้ว่าจริยามันเป็นอย่างไรวะ ฉะนั้นท่านทั้งหลายที่จะมาสำนักของ
เจ้าสิงดำ ที่เขาเขียนไว้ข้างหน้าว่าอาศรมฤาษีสิงดำละก็โปรดทราบ ถ้าอยากจะได้จริยา
เรียบร้อยมีความสำรวมหนักอึ้งกับสาวกขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าที่ท่านนั่งหลับ
ตาปีละก็อย่ามาเลยนะ บอกให้ทราบว่ายามาเลย ที่นี้มันเป็นสำนักสิง ถ้าจะเอาธรรมะ
เอาความจริงก็เชิญมา ถ้าจะมาเอาจริยาอย่างนี้เรียกว่าหลับตาอย่างเหวหัดกินเหยี่ยวก็
อย่ามาเลย ที่นี้ไม่มีมายาคือว่าไม่มีการหลอกลวง การแสดงอาการเป็นเจ้าเล่ห์ ถ้ามา
ต้องการธรรมะ พบธรรมะแน่ ถ้าต้องการมาแบ่ง พบแบ่งแน่ ถ้ามาแบบหยิ่ง ๆ ก็พบหยิ่ง
แน่ เรารับสนองคนตามอัธยาศัยของท่าน ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะเราเป็นสิง สิงไม่
เอาใจคน สิงชอบปฏิบัติปฏิบัติทำตามคน คนเรียบร้อยสิงก็พยายามเรียบร้อย คนพูดดีสิง
ก็พยายามพูดดี คนพูดชั่วสิงก็พยายามพูดชั่ว คนแบ่งสิงก็พยายามแบ่ง คนหยิ่งคนก็พยายาม
หยิ่ง และคนพูดไม่เป็นเรื่องสิงก็พูดไม่เป็นเรื่อง เพราะสิงมันเอาอย่างคน คิดว่าคน
เขาทำดี แล้วอย่างนี้อย่ามานั่งโทษสิงนะ ก็มีท่านผู้ดีทั้งหลายที่จะมาหาความเป็นผู้ดี บอก
ว่าเจ้าสิงที่มันไม่สำรวมนี่ไม่อยากจะมาพบ ดีแล้วอย่ามาเลย ถ้าต้องการสำรวมเป็นกรณี

พิเศษอย่างมานะ ที่นี้ไม่มีมายาสำหรับการหลอกลวง ดูตัวอย่างพระสารีบุตรสิ มีกำเนิดมาจากสิง ถึงเวลารำรางต่าง ๆ ชัดเขมรโคตผลบไม่เรียบร้อยเหมือนพระอื่น ฝ่สิงก็เหมือนกัน เจ้าสิงนี่เป็นสิงพิชพันธูอันเดียวกับพระสารีบุตรนี่ ฉะนั้น ในสำนักของสิงจึงเต็มไปด้วยฝูงสิง เสียงเจี๊วจ้าวดังดังโครมครามไปตามธัธยาศัย สิงไม่เคยว่าใคร ก็อาการกายกิริยาภายนอกเป็นอย่างไร สิงไม่เคยสนใจ สนใจอย่างเดียวใจของคนเท่านั้น จริยาเดิมวาสนาเดิมคนทุกคนจะไม่ได้ มีองค์เดียวที่จะจริยาเดิมได้ก็คือ พระพุทธเจ้า นอกนั้นไม่มีใครจะจริยาเดิมได้ ในเมื่อเขาจะจริยาเดิมไม่ได้จะมาเป็นให้เขาจะมันจะเกิดประโยชน์อะไร กายเรียบร้อยแต่ว่าใจสกปรกไม่เกิดประโยชน์ แต่ว่าคนที่เขาต้องการแบบนั้นมี มีอยู่เยอะ ไปเหอะไปแฉะนั้นก็แล้วกัน ไปแฉะที่เขาเรียบร้อยกัน ถ้าต้องการความเรียบร้อย ถ้าว่าต้องการธรรมะละก็มาหาสิงนะ ต้องการความเรียบร้อยก็ไปหาคนที่เขาเรียบร้อย บอกให้ทราบไว้ก่อนนะ

แล้วมาพูดถึงฤาษีผมยาว ฤาษีหนวดยาว แต่ความจริงถ้าท่านเป็นฤาษีแบบนักพรตจริง ๆ ก็ไม่น่าจะดูใจ แต่ถ้าบังเอิญท่านเป็นสาวกขององค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว หนักใจนะ เพราะอะไร เพราะพระพุทธเจ้าบอกไว้ว่าผมนี้ถ้าเอาไว้ถึง ๒ เดือนต้องโกน หรือว่ายังไม่ถึง ๒ เดือนถ้าผมยาวถึง ๒ นิ้วต้องโกน ท่านว่าอย่างนั้น ถ้าหากว่าอยู่ในที่ที่มันหาที่โกนไม่ได้ แต่ว่าท่านฤาษีเสียดาวองค์นั้น ท่านอยู่ในสถานที่ที่มีดโกนที่จะสั่งได้เป็นพัน ๆ เล่ม แล้วคนที่จะโกนให้ก็มี แต่บังเอิญ ท่านไม่ต้องการโกนเอง เพราะสถานที่จะโกนได้อย่างนี้ เป็นการขัดต่อพระวินัยที่องค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสั่ง ถึงแม้ว่าจะมีสัจจะแบบไหนก็ตามที่ เรื่องวินัยนี้ขัดกันไม่ได้ ถ้าขัดต่อพระวินัย พระวินัยนี้เป็นจริยาความดีขนาดหยาบในพระพุทธศาสนา ถ้าเราฝ่าฝืนพระวินัยแล้ว ธรรมะส่วนใหญ่ที่จัดว่าเป็นความดีถึงความดีเป็นพระอริยเจ้ามันเข้าไม่ถึง นี่ไม่ใช่нинаท่านนะ แต่ว่าสงสัย

เราเดียวกันที่ถ้าเชียงดาวแล้วไม่เห็นมันมีอะไร เมื่อได้เวลาสมควรก็พาบริษัททั้งหลายกลับ เดินทางต่อไปยังถ้ำผาปล่อง แต่ว่าชาวเหนือเรียกว่าถ้ำผาป่อง ก็อยู่ในเขตของอำเภอเชียงดาวนั่นเอง ระยะทางไกลกันไม่นานนัก ไม่รู้ว่ากี่กิโล เมื่อระยะทางผ่านมา เขาบอกว่าที่ตรงนี้ นี่แหละท่านผู้อ่าน นี่เจ้าของเจ้าตัวท่านเองท่านไม่ได้ประกาศนะ ว่าท่านเป็นอะไร ท่านเจ้าของสำนักมีนามว่าหลวงพ่อดิม หลวงพ่อดิมองค์นี้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๖ ฤาษีสิงคำหรือที่ใช้นามว่าเจ้าสิงจัญไร เดินทางไปเชียงใหม่ต้องการจะไปดอยอินทนนท์ไปพักอยู่ที่ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีท่าน พล.อ.ต. ม.ร.ว. เสริม สุขสวัสดิ์ เป็นหัวหน้า

ในการเดินทาง วันนั้นเมื่อเข้าไปในห้องพัก ดร.ปริญา นุตาลัย ถามว่าหลวงพ่อสิม
นี่เป็นพระระดับไหน เวลานั้นเขายังไม่ได้นำรูปมาให้ดู และยังถามหลวงพ่อสิมนี่เป็นพระ
อ้วน ๆ มีเนื้อเต็มผิวเนื้อ ค่อนข้างขาวและเป็นคนผิวขาวใช่ไหม คำว่าขาวนี่ไม่ต้องขาว
เหมือนผ้าขาว แต่มีสีขาวก็ใช้ได้ ไม่ดำเหมือนลิงดำ ดร.ปริญญาก็บอกว่าใช่ ก็เลยบอก
ว่าพระองค์นี้ให้ผม ใหว่ได้ พยายามไปใหว่ให้ได้นะ พระประเภทนี้สิงเคาเทพ เป็นคนดี
และเมื่อพูดจบในตอนนั้นก็ปรากฏว่า ดร.ปริญาจึงได้นำรูปหลวงพ่อสิมมาให้ดู ความรู้สึกใน
ตอนนั้นก็คิดว่าพระองค์นี้ จัดว่าเป็นสาวกขององค์สมเด็จพระบรมครูที่ควรให้ไว้สักการบูชา
ทั้ง ๆ ที่ไม่เห็นหน้าก็ยังตั้งใจบูชาความดีของท่าน ฉะนั้น ในเวลานี้จึงได้พาบริษัทสิงห์-
หลาย นกกระจาบ้าง นกกระจอกบ้าง นกกระจับบ้าง นกตะกรุมบ้าง พวกกันไปนมัสการ
หลวงพ่อสิมที่ถ้ำผาปล่อง หรือว่าถ้ำผาป่อง ชาวเหนือเขาเรียกว่า ป่อง แต่ความจริง
ผานี้มันเป็นปล่องทะเลสาบไปด้านโน้น ภาษาภาคกลางเราเรียกกันว่าถ้ำผาปล่อง เดินทาง
ไปที่ก็โลกไม่ได้ทราบไม่ได้นับ โดยรถไฟลัดตัวของน้องหญิงแพทย์หญิงวิวรรณ คำนวณกิจ
นี่เป็นน้องหนึ่งในหลาย ๆ สิบน้องที่ร่วมทางกันไป การเดินทางไปไม่ช้านานเท่าใดก็ปรากฏ
ว่าถึงเขตของถ้ำผาปล่อง เวลานี้สัญญาบอก ๓๐ นาทีก็มาถึงแล้ว เทปมันจะหมดหน้า ก็
ขอตัดตอน ตอนนี้ได้ตอนจุดนี้เพียงเท่านี้ก่อน และก็ฟังต่อไป อ่านต่อไปในหมวดต่อไปที่
เรียกว่า "ถ้ำผาปล่อง"

บทที่ ๖
ถ้ำผาปล่อง

เมื่อรถเดินทางไปถึงบริเวณถ้ำผาปล่อง หรือว่าผาปล่อง ตามภาษาภาคเหนือ และภาษาภาคกลาง พอไปถึงเชิงเขาเห็นมีประปามาถึงเชิงเขา และมีไฟฟ้ามาถึงเชิงเขา เห็นมีบันไดขึ้นไปในระยะยาว การเดินทางขึ้นไปจากเชิงเขาจนถึงถ้ำผาปล่องก็ต้องใช้ระยะเวลาพอสมควร และก็ต้องวางแผนการให้ในการเดินทางล่วงหน้าไว้ด้วย ทั้งนี้ก็เพราะว่าผู้ที่เดินทางร่วมกันไป มีท่านสุภาพสตรีที่เป็นโรคหัวใจบางท่านมีอยู่หลายคนเหนื่อยมากไม่ได้ อย่างคุณ ท่านอาจารย์บุรณะ นุตาลัย เป็นต้น และก็มีความสำคัญอีกคนหนึ่ง ก็คือ คุณหญิงเยาวมาลย์ บุณนาค คนนี้ความจริงได้เคยสมบุณสมบันอะไรมามากในที่สำคัญ เขาถือกันว่าคุณหญิงเยาวมาลย์ บุณนาค ก่อนที่จะพบหน้าอาตมา ก่อนที่เธอจะนำเอาพระพุทธรูปเป็นพระประธานมาไว้เป็นพระประธานในพระอุโบสถ มีคนเขาบอกว่า คุณหญิงเยาวมาลย์ บุณนาค เป็นคนมีศักดิ์ศรีใหญ่ ถือเนื้อถือตัวมาก หนึ่งเคยเป็นลูกพระยา สองเป็นภรรยาของรองนายกรัฐมนตรีในสมัยอดีต สามเป็นคนสวย สี่เป็นคนรวย ถ้าคุณหญิงเยาวมาลย์ บุณนาคมาละก็ต้องทำตัวให้ดี ไม่เช่นนั้นเธอจะเสื่อมศรัทธา เขาถือกันว่าอย่างนั้น แต่ว่าข้าว่าแล้วสื่อนี้ ถึงไม่เคยสนใจ ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าถือว่าคุณทุกคน มีค่าเท่าคน ไม่ใช่คนทุกคนมีค่าเกินคน แต่เมื่อพบคุณหญิงเยาวมาลย์ บุณนาค เข้าจริง ๆ ข้าว่าที่เขาถือกันว่าเป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนี้ไม่ปรากฏ ศักดิ์ศรีเกียรติยศใด ๆ คุณหญิงเยาวมาลย์ บุณนาคกองไว้หน้าวัดหมด เมื่อเข้ามาถึงอาสนมของฤาษีสิงดำ ก็ปรากฏว่าคุณหญิงเยาวมาลย์ บุณนาคเป็นพุทธศาสนิกที่ดีที่สุด เข้ากับคนทุกคนได้อย่างดีที่สุด ไม่เคยวางตัวเป็นคุณหญิง นี่ละ บรรดาท่านทั้งหลาย การฟังข้านี้ต้องพิจารณาให้ดี เมื่อฟังข้าว่าใคร ใคร พรรณนาความดีความชั่วของใครต้องเอาร้อยหาไว้ก่อน รวมความว่าอย่าเพิ่งเชื่อ มาพบตัวเองแล้วจึงเชื่อ และเขาก็ถือกันว่าคุณหญิงเยาวมาลย์ บุณนาคเป็นคนที่ไม่เคยสมบุณสมบัน แต่ว่าการเดินทางคราวนี้ เธอก็นอนแบบอนุบาลเรียงแถวกับคนทั้งหลายได้เป็นอย่างดี นี่แสดงว่าบุคคลคนนี้เป็นคนเข้าถึงธรรมและก็ทุกคนอย่างคุณหญิงสมสมหม หรือว่าคุณหญิงสมสมัย ศรีไชยันต์ นี่ถึงให้สมญาว่าคุณหญิงสมสมหม เพราะว่าถือว่าเป็นน้องคนสำคัญอีกคนหนึ่งเหมือนกัน อย่างคุณหญิงเยาวมาลย์ ก็เหมือนกัน ถือว่าเป็นทั้งน้องทั้งลูก เพราะว่าอะไร เพราะว่านิสัยของเธอเป็นอย่างนั้น การแสดงออกของด้านจริยา ไม่เคยวางท่าทาง บางทีก็ทำตัวเหมือนน้อง บางทีก็ทำตัวเหมือนลูก ก็เลยถือว่าเป็นทั้งน้องทั้งลูก แต่เอ จะเอาพวกคุณหญิงคุณนายเขามา

เป็นน้อง เป็นลูกสิง มีมันจะดีหรือไม่ เขาเป็นคนกันเต็มศักดิ์ศรีจะเอาเขาเป็นสัตว์
เดรัจฉานยังไถ่กัน ถ้าเราคิดอย่างนั้น มีใครคิดแบบนั้นละก็ขอภัยด้วยนะ เขียนแก้ไว้
ให้ด้วยว่า ไม่ใช่ ถ้าหากว่าไม่มีใครเขารังเกียจละก็เขียนไปตามนี้ก็แล้วกัน สำหรับ
ท่านที่ถอดเทป

วันนั้นเป็นอันว่าคุณหญิงเยาวมาลย์กิติ ทุกคนกิติ ที่ไม่เคยบุกป่าฝ่าดง ก็เป็น
คนที่เต็มไปด้วยวิริยะอุตสาหะที่ตั้งใจจะไปไหว้พระที่ได้นามว่า สุปฏิปันโน อันนี้ไม่ขอพยา
กรณ์ว่าหลวงพ่อลิมเป็นอะไรนะ ใครอยากจะทำหลวงพ่อลิมเป็นพระชั้นไหนละก็ไปดูกัน
เอาเอง แล้วก็ข่าวเขาบอกว่าพระภาคเหนือกิติ พระภาคอีสานกิติ มีคนทั้งหลายเข้า
ไปถึงแล้วทุกคนทุกสาย ทุกพวก เขาเข้าไปแสดงจริยาเรียบร้อยสงบเสงี่ยมด้วยประการ
ทั้งปวง แต่ทว่าขณะที่ไปทั้งหมด ปรากฏว่ามีลิงเป็นแม่ทัพ ฉะนั้นเมื่อลิงเป็นแม่ทัพฝูง
หมีจะเป็นอย่างอื่นไม่ได้นอกจากทว่าถ้าไม่ใช่ ลิงก็เป็นนกกระจอนนกกระจาบ เสียงเขียว
จ้าวโครมครามกันไปปรกติ ถ้าจะถามว่าจริยาอย่างนี้ดีหรือไม่ดี เราบอกแล้วว่าลิงไม่
ต้องการจริยาภายนอก ลิงต้องการใจ น้ำใจเท่านั้นที่มีมันดีหรือไม่ดี พระพุทธเจ้าทรง
ตรัสว่า "มโนปุพฺผิ คมฺมาตมฺมา มโนเสฏฺฐา มโนมยา" "ท่านทั้งหลายมีใจเป็นหัวหน้า มีใจประ
เสริฐสุด สำเร็จด้วยใจ" ถ้าใจดีเสียอย่างเดียวอาการภายนอกเป็นอย่างไรก็ช่าง เรา
ตายไปแล้ว เราจะไปสวรรค์ ไปนรก ไปพรหมไปนิพพาน เราเอาใจไปเราไม่ได้เอา
กายไป และก็คนทุกคนนอกจากพระพุทธเจ้าแล้ว ไม่มีใครละนิสัยเดิมได้ ฉะนั้นรู้ รู้เพราะ
ว่ากระแสพระสัทธรรมเทศนาขององค์สมเด็จพระบรมครูทรงเทศน์สอนไว้อย่างนั้น จำเข้า
ไว้ ฉะนั้นอุปนิสัยของกองทัพลิงจึงเต็มไปด้วยจริยาของลิงบ้าง แต่ก็ไม่ได้ส่งเสียงเขียวๆ
ส่งเสียงแบบนกกระจอนนกกระจาบ เข้าใจว่าหลวงพ่อลิมกิติ บริษัทของท่านกิติ คงจะแปลก
ใจว่าฝูงลิงมันมากันใหญ่ ส่งเสียงเขียวจ้าวโครมคราม

ก่อนที่จะไปถึงปรากฏตามข่าวว่า ดร.ปริญญา นุตาลัยไปทำมั่งลวดไว้ให้ที่ศาลา
การเปรียญ กว่าจะเดินขึ้นไปถึงลิงผู้เป็นแม่ทัพก็เหนื่อยเหมือนกัน เพราะเป็นลิงแก่ เลยต้อง
อาศัยคนแก่ เป็นเพื่อน อย่างท่านอาจารย์บุรณะ นุตาลัย ท่านเป็นโรคหัวใจและก็แก่มาก
ก็ต้องไปเป็นเพื่อนกัน นี่ไปเป็นเพื่อน แต่ความจริงไม่ได้ชนะท่านหรอก ยี่ห้อมันเหมือนกัน
มันเหนื่อยอย่างเดียวกัน เดิน ๆ หยุด ๆ หยุด ๆ เดิน ๆ ไปตามธัญยาสัย เมื่อทุกคนเดิน
ไปถึงสำนักของหลวงพ่อลิม ปรากฏว่าหลวงพ่อลิมเอาเก้าอี้มาตั้งรับอยู่ที่เชิงผา ดูจริยาของ
ท่านน่ารักเป็นอย่างยิ่ง และเข้าไปถึงแล้ว เมื่อบรรดาบริษัททั้งหลายขึ้นไปถึง ฝูงลิง(ต้อง
เรียกว่าฝูงลิงหรือบริษัทลิง) เมื่อขึ้นไปถึง ท่านพูดเป็นคำแรกว่า ญาติโยมพุทธบริษัทมากัน

ด้วยศรัทธาแท้ อย่างนี้ควรจะได้พระโสดาบันไป ฟังกันเอาอย่างนี้ก็แล้วกัน ฟังกันไว้ว่าท่านพูดว่ายังงี้ และหลวงพ่อสิม ก็ดูแล้ว ไม่มีมายา หรือไม่มีเจ้าเล่ห์ สมกับที่เราคิดไว้ในใจว่าพระองค์นี้ควรจะเป็นพระที่ควรไหว้ ควรแก่การบูชา เมื่อสั่งสนทนากันเป็นที่สนุกสนานรื่นเริงดีแล้ว ก็มีพระอีก ๒ องค์ไปหาท่าน ท่านก็เลยขอกให้เข้าไปในถ้ำ และก็ชวนลิงเข้าไปในถ้ำ และก็ฝูงลิงบางส่วนเข้าไปในถ้ำ เข้าไปคุยกันเป็นที่สนุกสนาน และท่านก็บอกว่าวันนี้ท่านประกาศไว้กับชาวบ้านว่ามีพระมา เขาต้องการจะมาฟังธรรม ก็เลยบอกว่า เรื่องอะไร ในฐานะที่ผมเป็นแขก ลิงแขกนะ ไม่กินหมู แขกลิง เมื่อผมเป็นแขกมาผมจะมานั่งเทศน์สอนเจ้าของที่นี่ ผมไม่เอา ทำอย่างนี้พระพุทธเจ้าท่านจะว่าเอา มาแข่งดี นี่ชาวบ้านลูกศิษย์ผมต้องการมาเอาดีจากท่าน แล้วเรื่องอะไรล่ะ ที่ผมจะเอาดีของผมไปให้แก่มูลนิธิของท่าน ท่านสอนดีแล้วท่านเป็นอรุณาสี อยู่ในป่า เป็นคนดีแล้วผมไม่เอา ผมไม่พูด ถ้าผมพูดก็เป็นการขัดใจพระพุทธเจ้า นี่ผมไม่เอา ผมนอนสบายดีกว่า หลวงพ่อสิมก็เลยว่า หลวงพ่อนี้หาทางออกได้ดี แต่ความจริงโดยจรรยาแล้วก็ควรจะเป็นอย่างนั้น ที่เรานำบริษัทของเราไปก็ต้องการจะให้ฟังธรรมจากท่าน แต่ท่านก็เป็นพระดี ต้องการให้บริษัทของท่านฟังธรรมจากเรา แต่เราก็ไม่ยอมทำ ทำไม่ได้มันเสียจรรยาของลิง แต่ว่าถ้าพระละก็ว่าไม่ได้นะ บางทีเขาเอากัน เมื่อคุยกันตามสมควรก็เลยบอกว่า ผมต้องการพัก ท่านก็จัดสถานที่พักไว้ให้เป็นอาศรมดี ไกลจากบริเวณพอสมควร บรรดาคณะลิงทั้งหลายก็พากันไปนอน เข้าไปที่พัก จัดอาหารการบริโภคน

วันนั้นก็พบพันเอกชวาลา ลีมนามสกุล ก็พาคณะขึ้นไปนมัสการหลวงพ่อสิมเหมือนกัน และในเวลากลางคืนก็ปรากฏว่าหลวงพ่อสิม แสดงธรรมแก่บรรดาพุทธบริษัทที่ไปด้วยกัน แต่ทว่าลิงตัวสำคัญกันนอนดีโป่งสบาย เวลาที่นอนดีโป่งดีซิ บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย แขกมากันเยอะเลย ล้วนแล้วแต่ผีทั้งนั้น แขกรุ่นแรกมาก็คือแม่ศรี ที่เราเรียกกันว่า แม่ศรีเล็ก ก็คือ แม่พระณวดีศรีโสภาค ฯ แล้วก็มีความคิดอันผู้ใหญ่อีกหลายท่านมาอยู่ในบริเวณที่นอน บอกว่านอนให้สบาย ไม่ต้องเกรงอันตราย มองไปดู ข้างนอกปรากฏบริษัทของท่านทั่วเวสสุวรรณ คือท้าวธตรฐ วิรุฬหก วิรุฬปักข์ เกื่อนกลาดไปหมด เราจึงได้ถามไปว่าที่ศาลาพักกันหลายสิบคน มีใครบ้าง เขาก็รายงานบอกว่า ท้าวมหาชมพูนำบริวารมา บริวารของท่านมหาพรตเป็นบริวารขนาดใหญ่ทั้งนั้น มีปริมาณประมาณ ๔-๕๐ ท่านด้วยกัน ก็เลยสบายใจ ลึกครู่หนึ่งก็มีกองทัพใหม่มาอีกกองทัพ มีผู้หญิงแต่งตัวสีฟ้า เสื้อสีฟ้า ผ้าสีฟ้า มือถืออาวุธ เป็นแม่ทัพจริง ๆ ออกมา แม่ทัพเป็นผู้หญิงแต่ลูกทัพเป็นผู้ชาย อย่างนี้เขาเรียกแม่ทัพไม่ใช่พ่อทัพ เดินออกมาถามว่า ไปไหนน้องสาว

บอกว่ามารักษาความปลอดภัยเจ้าค่ะ ถ้ามามาจากสายไหน บอกว่ามาจากสายธรรม
เดินออกมาจากหลังเขาเคลื่อนกล่นไปหมด มันเป็นจำนวนสิบ เขาก็อยู่ตามกันตาม
สบาย

เรื่องกฎของกรรมที่ผ่านมามีตอนนั้น หลังจากนั้นไปก็ปรากฏว่าทหารระ-
เวณชายแดนถูกยิง ทหารที่ติดตามไปด้วย เรอห้วงรถข้างล่าง รถมันจอดไกลมาก พอลง
ไปแล้วเธอก็ถอดพระเครื่องออก แล้วถอดเสื้อกางเกงเหลือแต่กางเกงใน ตั้งใจจะ
เข้าไปถ่ายอุจจาระในกอกกล้วย ไปถึงกอกกล้วยมันมืดแสงไฟฟ้าไม่มีก็ถอดเป็นออกจากช่อง
ก็ปรากฏว่าถูกยิงแต่ความจริงคนที่เขายิง คนนี้ทราบมาตั้งแต่ตอนกลางวันก็ไปถึง เพราะ
ได้ยินเขาใช้ปืนยิงนกตึงตึง ๆ ก็คิดว่า รถเราจอดไกลเกินไปอันตรายอาจจะมิ ชักสงสัย
แต่ก็ไม่ทันที่จะบอกใคร ก่อนที่จะได้ยินเสียงปืนยิงก็มีเหวตหลายสิบ ท่านวิ่งไปที่รถและ
กลับมาก็มาแจ้งบอกว่าเป็นกฎของกรรม เราช่วยเขาไม่พ้น เราช่วยเขาไม่พ้น มันเป็น
กฎของกรรมช่วยไม่ได้ ก็เป็นอันว่าแล้วกันไป (ต่อมา ท่าน พล อ.ต. ม.ร.ว. เสริม
สุขสวัสดิ์ ได้มอบจตุปัจจัยช่วยการรักษาดูเงิน ๑,๐๐๐.- บาท) และนายแพทย์
ชุตีฯ ก็ได้ช่วยกันนำคนป่วยส่งโรงพยาบาล เข้าใจว่าคนป่วยจะปลอดภัย ไม่มีอะไร

คืนนั้นหลวงพ่อลิม ก็สอนธรรมะแก่ท่านพุทธบริษัท และเรื่องที่สำคัญตอนนี้มี
ตอนหนึ่ง ก็หลายตอนเหมือนกันนะ เอาที่บางตอน เพราะเวลาตอนดึกปรากฏว่ามีพระ
มามาก (พระที่ตายไปแล้ว แต่ว่าเป็นพระชั้นดี) มาเยี่ยมหลายท่านด้วยกัน มาเป็นจำนวน
สิบ ห่มจีวรสีล็กบ้าง ห่มจีวรสีธรรมดาบ้าง คุยสนทนาปราศรัยกันแบบสบาย รู้สึกว่า
สถานที่นี้เป็นปูชนียสถานจริง ๆ ควรที่บรรดาท่านพุทธบริษัทจะกราบไหว้บูชา แต่ที่พูด
อย่างนี้ ก็ขอได้โปรดท่านเจ้าของที่โปรดอย่าคิดว่า ไม่ใช่จะคิดว่าจะเลือกไล่ไล่ส่งคนให้
พ้นจากที่ของเราไป แต่ถ้าหากว่าคนทั้งหลายตั้งใจจะหาพระที่ควรแก่การบูชา ละก็ควร
ไป ถ้าหากว่าท่านทั้งหลายตั้งใจจะไหว้ศุภบรรดาศักดิ์ ละก็อย่าไป เพราะว่าหลวง
พ่อลิม นี้เคยเป็นอดีตเจ้าอาวาสมาหลายตำแหน่ง และก็หนีคนไปหนีคนมา หนีมาอยู่จนก
กระทั่งถึงถ้าฆ่าปล่อง เป็นสถานที่ขึ้นมากที่สุด ไกลเหนียวแสนเหนียว แต่ก็มีบรรดาท่าน
พุทธบริษัทก็พยายามติดตามไป แม้จะได้ไปอยู่ในป่าขนาดนี้ก็ปรากฏว่ามีคนไปสร้างสถานที่
ให้ โดยไม่ต้องออกปากเรียไร อาคารสถานที่สวยงามน่าเลื่อมใส ศาลาก็สวย ภูมิก็มาก
และก็ยังไม่มีอยู่เกลื่อนกลาดที่จะสร้างกุฏิเป็นที่อาศัยสำหรับนักปฏิบัติธรรม นี่เราจะเห็น
ได้ว่า พระที่บวชเข้ามาในพระพุทธศาสนา ถ้าว่างโลกธรรมเสีย ปฏิบัติตามจริยาที่องค์

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสอน นั่นก็คือเรายึดกฎสามประการ

๑. อธิศีลสิกขา ปฏิบัติศีลให้บริสุทธิ์
๒. อธิจิตสิกขา ทำฌานสมาบัติให้เกิด
๓. อธิปัญญาสิกขา ทำวิปัสณาญาณให้่องใส ทำใจให้หมดกิเลส

มันจะหมดขนาดไหนก็ตาม จะเป็นความสุขใจของท่านพุทธบริษัทมาก ได้ชื่อว่าเราเป็นสาวกขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าจริง ๆ ถ้าหากเรายังปรารถนาโลกธรรม ติดในลาภ หวังความร่ำรวย อยากมีศถาบรรดาศักดิ์ อยากให้ชาวบ้านเขาสรรเสริญ มีความประสงค์ในความสุข สะสมทรัพย์ อยากมีชื่อเสียง อย่างนี้ไม่ใช่สาวกขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะว่าสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านบอกให้ละ แต่ว่าการบวชเป็นพระมาสะสม มันจะเป็นพระหรือ ลองคิดกันดูให้ดี จะเป็นพระหรือว่าจะเป็นโจรกันแน่ พระพุทธเจ้าบอกว่าการบวชเข้ามานี้ ขำระจิตให้บริสุทธิ์ วางโลกธรรมเสียให้หมด แต่ว่าเราประกาศตนเป็นสาวกขององค์สมเด็จพระสุตต คัดค้านคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า เราเกาะโลกธรรมด้วยประการทั้งปวง ชาวโลกเขาชอบรวย เขาอยากจะรวย เราก็รวยบ้าง ชาวโลกเขาต้องการมีศถาบรรดาศักดิ์ เราก็มีบ้าง ชาวโลกเขาต้องการสรรเสริญเป็นयो เราก็ต้องการบ้าง ชาวโลกเขาอิจฉาหาว่าร้ายเราไปด้วยความสุข ด้วยความร่ำรวย ความรัก มีศักดิ์ศรี ต้องการให้คนยกย่องสรรเสริญ เราก็ต้องการบ้าง อย่างนี้เราจะเป็นพระหรือว่าเราจะเป็นโจร นี่พูดอย่างนี้ก็ต้องขออภัยกับท่านพลโท หม่อมเจ้า ประเสริฐศรี ชยางกูร ท่านบอกว่าเท่าที่มาเยี่ยมคราวนี้ ก็มีความหวังอยู่อย่างเดียวว่าหนังสือที่ออกไปมันแรงมาก ที่พูดไปแล้วเขาไปพิมพ์ มันแรงมากไป เป็ที่กระทบกระเทือนใจกับพระทั้งหลายในพระพุทธศาสนา แต่ทว่าอาตมาก็เห็นว่า ถ้าเราพูดตามความเป็นจริง มันจะเป็นยังไง ถ้าหากจะเห็นว่าหนังสือฉบับนี้มันจะแรงเกินไปละก็ขออภัยท่านประเสริฐศรีด้วย ที่ท่านมีความกรุณาที่อุทิศเข้ามาขอรับรองถึงวัด แต่ตัวท่านเองก็เป็นพุทธบริษัทที่น่าเลื่อมใส ตั้งใจจะปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ แต่หากว่าท่านมีความประสงค์อย่างนั้นละก็ ช่วยกันตอนพระเสียด้วยซิ พระที่มีความเปลี่ยวมาก ๆ มันมีความคึกฮึกเหิมมาก ช่วยกันตอนเสียบ้าง ตอนอ้ายอาการที่ติดในลาภ ยศ สรรเสริญ สุขนั้นตอนเสียให้หมดก็ดี ถ้าเรายังชินปล่อยไว้ให้พระพวกนี้ยังเปลี่ยวเกินไปแล้ว อ้ายความเคียดรอนทั้งหลายมันจะปรากฏ บรรดาพุทธบริษัทที่มีความมุ่งหมายปรารถนาในบุญกุศล คิดว่าศาสนาในวงศ์สมเด็จพระพุทธบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสนาดี ควรแก่การเคารพบูชา แต่เขาก็จะไปชนเอาของปลอมเข้า ดีไม่ดีก็จะมีมานั่งโทษพระพุทธเจ้าว่า

เป็นพระระยำ เขาล้อกันว่าพระพุทธศาสนาดี แต่ลูกศิษย์ของพระพุทธเจ้าบริบูรณ์ไปด้วยความ เต็มที่ อย่างนี้ขอท่านประเสริฐศรีช่วยกันตอนเสียด้วย และอีกประการหนึ่ง พระที่ชอบโกหกก็ขอให้ช่วยกันตอนด้วยเหมือนกัน สดางค์ไม่หิบบ แต่ว่ามีสมบัติไว้ในตัว อย่างนี้ไม่ควรจะมีในเขตของพุทธศาสนา เพราะว่ามันเป็นมายา มายาแปลว่าเจ้าเล่ห์ ถ้าไม่หิบบก็จงอย่ามีทรัพย์สินใดเลย ใครถวายอย่ารับ ดัดไปเสียให้หมดจริง ๆ ไม่อย่างนั้นละก็ บรรดาพุทธบริษัทชายหญิงจะแคลงใจ เพราะพระไม่หิบบเงินไม่หิบบทองแล้วมีทรัพย์สินขึ้นมาได้ยังไง เวลาตายมีเงินกันเงินล้าน ๆ นี่ไม่หิบบก็จงอย่ารับ และจงอย่าถือว่าเป็นของตัว ถ้าใครเขาจะถวายก็ส่งให้เข้าไปอยู่ในส่วนกลาง ให้คณะกรรมการเขาจัดการก่อสร้างบำรุงวัดในพระพุทธศาสนา หรือว่าจัดสถานที่บำเพ็ญกุศลให้ความสุขแก่ปวงชนตามที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสไว้ อย่างนี้ ก็จะเป็นที่พอใจของสิ่ง ถ้าหากว่านักพรตที่ปรากฏว่าทำตนเป็นคนเคร่ง แต่ว่าตัวเองหมกไว้ซึ่งกิเลสเต็มอัตราศึก อย่างนี้สิ่งไม่ชอบ บอกว่าสิ่งไม่ชอบ ปฏิบัติแบบสิ่งดีกว่า สดางค์รับ แต่รับมาแล้วก็สร้างในส่วนที่เป็นสาธารณประโยชน์ให้ปรากฏขึ้น ให้มันเป็นประโยชน์กับท่านเจ้าของเงิน อย่างนี้จะดีกว่าไปตั้งหน้าตั้งตาโกหกพกลมเขา ว่าฉันนะเป็นคนเคร่ง ดีกว่าคนนั้น ดีกว่าคนนี้ แต่ทว่า เนื้อแท้ของใจยังเต็มไปด้วยความโลภ ความโกรธ ความหลง และมีความรักสิ่งลุ่มอยู่ในใจ อย่างนี้มันจะดียังไง ถ้าต้องการจะให้พูดอ่อนกว่านี้ละ ตอนพระเสียให้หมดดีดีกว่า ที่ท่านบอกว่าพูดแรงเกินไปมันแรงที่ไหนละ ยังอ่อนเกินไป เวลาที่พระเดินขบวนกันได้แล้ว นี่ความระยำของบุคคลในศาสนาขององค์พระประทีปแก้ว ที่ไม่ยอมเคารพ ไม่ยอมปฏิบัติในพระธรรมวินัย อ่อนแอไปด้วยประการทั้งปวง บทบัญญัติใด ๆ ที่สร้างซ้อนพระธรรมวินัยขึ้นมาแล้วก็ไม่ปฏิบัติให้มันเด็ดขาด ความจริงศาสนาขององค์สมเด็จพระบรมโลกนาถ พระวินัยนะเหลือใช้เหลือสอยแล้ว ไม่ต้องสร้างบทบัญญัติใด ๆ ขึ้นมา ถ้าบทบัญญัติจะสร้างขึ้นมา ก็ให้ลงโทษตามพระวินัยหมายความว่า ถ้ามีความผิดทใหญ่ สร้างบทบัญญัติขึ้นมาสั่งเข้าตะรางไปเลย ไม่ใช่จะมานั่งลั่นตุ๊ก แลดูกันอยู่แบบนี้ นี่ศักดิ์ศรีของศาสนาถูกทำลายยับเยิน ถูกบุคคลที่อ่อนหุ่มไปด้วยผ้ากาสาพัสตร์เหยียบย่ำพระธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระทวงสวัสดิ์โลก มันจะดีตรงไหน ตอนนี้อย่าผ่านไป มันแรงเข้าไปอีกนิดนะซี ขออภัยท่านด้วยนะ ท่านประเสริฐ ท่านบอกอ่อนไปนี่ ลุย ท่านว่าแรงไป แต่ว่ามันอ่อนไป อ่อนไปจนกระทั่งพระเดินขบวนกันได้

ดาเนี่ยมาพูดถึงความดีของหลวงพ่อลิม ร้อยตำราวจโท อรรถพ แก่ได้ฟังว่า

สิงห์ถึงแม่ศรีและเทวดาคนอื่น ๆ แยกย้ายไปถามหลวงพ่อสิม หลวงพ่อสิมไม่รู้ชื่อไหน
ฮึ่นด้วย สิงห์พบคนเดียว แต่ความจริงท่านพบ แต่ว่าท่านอยู่อีกที่หนึ่งท่านก็พบเหมือนกัน
ร้อยตำราวจโท อรรถฯ จึงไปถามหลวงพ่อสิมว่าแม่ศรีคือใคร หลวงพ่อสิมก็บอก
ว่า ท่านแม่ศรีเป็นเทวดาบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับหลวงพ่อสึง
นันทมาก และก็ถามต่อไปว่าคนที่นุ่งสีฟ้า นุ่งสีเขียว นุ่งเขียวห่มเขียว นำหน้าเป็น
แม่ทัพมานะคือใคร ท่านก็ตอบกับร้อยตำราวจโท อรรถฯ ว่า คนนั้นเป็นนักรบ คณะนั้น
เป็นนักรบของเทวดา ที่รู้ก็รู้เมื่อกลับมาแล้วมีคนเขามาเล่าให้ฟัง ว่าร้อยตำราวจโท
อรรถฯ แกล้งล่อไปถามหลวงพ่อสิมแบบนั้น แม่ศรีมาถามอาตมาว่า อาตมาก็ขอตอบ
ว่า หลวงพ่อสิมตอบถูก ๑๐๐% นี่ว่าญาณพิเศษของท่านดีมาก ดีเกินกว่าที่พวกเราจะ
คาดกันไว้ แต่ว่าอาตมารู้ว่า สิงห์ ภูมานาน ภูจนกระทั่งเมื่อเรียกว่าก่อนที่จะพบหลวง
พ่อสิม เพียงได้ยินหลวงพ่อสิมก็รู้แล้วว่าหลวงพ่อสิมเป็นใคร ทั้งนี้ก็เพราะว่าใช้จริยา
ของสิงห์ เป็นสิงห์เสียอย่างเดียวมั่นสบาย สิงห์มีน้ำใจไม่เท่าคน สิงห์ไม่มีความโลภ ความ
โกรธ ความหลง เสมอด้วยคน แต่ไม่ใช่ว่าสิงห์ดีกว่าคน สิงห์เลวกว่าคน เพราะว่าสิงห์
ไม่ปฏิบัติเหมือนคน สิงห์เป็นฤๅษีทรัพย์สิ้นส่วนตัวไม่มี ใครเขาให้มาสิงห์ก็จัดเป็นสาธารณ-
ประโยชน์ นี่ถ้าจะกล่าวโทษว่าสิงห์เลวกียอมรับเหมือนกัน

เป็นอันว่าถึงเวลาตอนเช้า พ.ย.ชวาล ก็นำอาหารไปเลี้ยงฝูงสิงห์ คือ
บริษัทของสิงห์ต่อไป ครั้นได้เวลาสมควรก็ลาท่านเดินทางกลับ แต่ว่าจริยาตอนนี้ของ
บรรดาท่านพุทธบริษัท มีความดีความชั่วเป็นประการใด หลวงพ่อสิมจะเป็นพระอรหันต์
หรือเปล่า ก็ไปถามท่านเองก็แล้วกัน ขอตั้งท้ายไว้แต่เพียงว่า หลวงพ่อสิมมาเป็น
สุปฏิปันโนแท้ หมายความว่า เป็นพระที่ประพฤติปฏิบัติดีปฏิบัติชอบแท้ ดร.สุจิตาต้องการ
จะบวชและต้องการจะมาอยู่กับอาตมา ยังได้บอกไปว่าควรจะไปอยู่กับหลวงพ่อสิม เท่าที่
มีพระเคยมาอยู่กับอาตมา ๒-๓ เดือนไปพบเข้าที่นั่น ท่านบอกว่ามาอยู่ ๒-๓ วันแล้ว ก็
เลยบอกว่า ถ้าอยู่ที่นี้ แล้วไม่ต้องไปที่ไหนอีก ถ้าคุณเอาดี ความดีจากหลวงพ่อสิมครบ
ถ้วนบริบูรณ์ แล้วก็ชื่อว่าคุณเป็นสาวกขององค์สมเด็จพระประทีปแก้วครบถ้วนบริบูรณ์ ฉะนั้น
นับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ไม่ต้องเดินทางไปหาความดีที่ไหน อยู่กับหลวงพ่อสิม นี่พอ และ
ก็ได้กราบเรียนหลวงพ่อสิมว่า ต่อแต่นี้ไป ถ้าผมเห็นบุคคลใดมีจริยาพอสมควร จะส่งมาที่นี้
ท่านก็ยอมรับ เอาละท่านผู้อ่านเรื่องราวของถ้ำผาปล่อง สัณญาณนอกเวลา ๓๐ นาที
หมดแล้วก็ขอยุติไว้แต่เพียงเท่านี้ ต่อจากนี้ไปก็จะเดินทางต่อไปหาหลวงพ่อกว้าวอน ที่อะไร
เขาเรียกว่าอะไรก็ไม่รู้ อะไร ดอยแม่บึง ดอนแม่บึง ดอยหรือดอนแม่บึง เอาละสำหรับ
เรื่องราวของถ้ำผาปล่อง ก็ยุติไว้แต่เพียงเท่านี้

บทที่ ๗

คอยแม่บึง

คอยแม่บึงหรือว่าคอยส้ม่วง คำว่า "บึง" ภาษาภาคเหนือแปลว่า "ส้ม่วง" ไข่หรือไข่ไก่ก็ตามใจคนฟัง ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าคนพูดหรือว่าคนอ่านว่าอย่างนี้ ใครจะว่าอย่างไรก็ช่าง เดินทางจากสำนักงานของหลวงพ่อบุญมาลงที่ตลาดเชียงดาว คร.ปริญญา นุตาลัย ได้สั่งอาหารเขาไว้ที่นั่น พวกเราเหล่าบริษัททั้งหลายเดินชม ตลาดเชียงดาว ลิงชมตลาด ไข่ไก่พญาน้อยชมตลาด ชมไปชมมา ชมมาแล้วก็ชมไป เพราะอะไร ทำไม่ถึงไป ๆ มา ๆ มา ๆ แล้วก็ไป ๆ เพราะว่าตลาดเชียงดาว เป็นตลาดเล็ก ๆ ไข่ไก่ตลาดใหญ่ เดินไม่ถึง ๓ นาทีก็สุดตลาด เดินไปเดินมาเดิน มาเดินไปพบร้านอาหารใหญ่ที่เขาสั่งอาหารเข้า ก็เลยเดินเข้าไปที่หลังร้านไปหาส้ม วงนี้แหละอ้ายกฎธรรมดาของคนหรือลิงหรือสัตว์มันก็เหมือนกัน การปวดอุจจาระปัสสาวะ เป็นนิพัตถุทกข์ พระพุทธเจ้าว่าเป็นทุกข์ประจำทุกเนื่องนิตย์ ที่คนเราไม่ได้คิดว่าเป็น ทุกข์เพราะมันเป็นเสียจนชิน การหิวเป็นทุกข์ การปวดอุจจาระปัสสาวะเป็นทุกข์ ความ หนาวเป็นทุกข์ ความร้อนเป็นทุกข์ การประกอบการณ์เป็นทุกข์ การป่วยไข้ไม่สบาย เป็นทุกข์ การพลัดพรากจากของรักของชอบใจเป็นทุกข์ ความตายเป็นทุกข์ แต่ว่าไอ้ ทุกข์มีจริงเป็นประจำ มีใครคิดว่า มันเป็นทุกข์บ้างหรือเปล่า ถ้าเห็นว่ามัน เป็นทุกข์แล้ว ก็วางทุกข์เสียได้ ถือว่ามันเป็นเรื่องธรรมดา การเกิดมา เกิดเพราะความโง่ อย่าง ที่หลวงพ่อบุญดาท่านพูด แต่ความจริงพระอรหันต์ทุกองค์ท่านก็พูดเหมือนกันทุกคน หลวงพ่อบุญดาท่านพาบิณฑมาหา ท่านก็เลยบอกว่าไอ้คนที่เกิดมาทุกคนนั้นมันเกิดเพราะ ความโง่ ถ้ามันไม่โง่มันไม่เกิด เพราะเกิดมาแล้วมันมีทุกข์ แล้วก็อยากจะเกิดต่อไป มันโง่ต่อไปอีก ก็เลยเรียนถามท่านว่า แล้วหลวงพ่อบุญดาทำไมละ ถ้ารู้ว่าโง่ ท่าน ก็บอกว่าเพราะมันโง่นะซี มันถึงเกิด และก็ถามต่อไปแล้วจะเกิดอีกไหม ท่านก็เลยตอบว่า ข้าไม่อยากเกิดอีกแล้ว ไม่อยากจะโง่ ถ้ามันจะชินโง่ต่อไปก็ตามใจมัน พระที่พูดแบบนี้ เป็นพระอะไร ใครเข้าใจว่าอย่างไรก็ตามใจคนอ่าน ลิงไม่พูด ลิงไม่บอก

นี่เราเดินทางกันไกลถึงสำนักของหลวงพ่อบุญมาของหลวงปู่แหวน คอยแม่บึง พอไปถึงแล้วก็พบ ร้อยตำรวจโท อรรถพนา นายตำรวจตระเวนชายแดนคอยอยู่ก่อน คน นี้ดีมาก มีจริยาเป็นพระกำแพงเขย่ง คือทำความดีเพื่อประเทศชาติ หวังความสันติสุข ของคนทั้งชาติ พลชีพเพื่อชาติ พลชีพเพื่อความสุขของคนในชาติ จนกระทั่งถูกผู้ก่อการร้าย

อิงเอาซาเปไป แล้วมีใครเห็นใจนักรบของชาติบ้าง มีไหม พวกเราร้องรำทำเพลง กันแบบสบาย ประทศความมั่งมี ประทศความสวยงาม หาดความรื่นเริงด้วย ประการทั้งปวง แล้วนักรบของชาติที่ต้องลำบากเพราะความร้อนความหนาว ความเป็น อยู่ไม่ปกติ ต้องระวังระไวอันตรายทั้งปวง ลูกกระเบิดจะมาเมื่อไรก็ไม่รู้ ลูกปืนจะมา เมื่อไรก็ไม่รู้ มีใครเคยคิดถึงความห่วงใยนักรบของชาติบ้าง ดีไม่ดี เราก็คำสาदाว่า ตำรวจไม่ดี ทหารไม่ดี แต่ความเดือดร้อนปรากฏมีขึ้นก็วิ่งไปหาตำรวจวิ่งไปหาทหาร ในคนส่วนมากด้วยกันก็ต้องมีเป็นของธรรมดา ที่จะทำให้ถูกใจคนทุกคนละก็มันแสนยาก พอไม่ถูกใจขึ้นมาก็เลยนั่งคำตำรวจนั่งคำทหาร สบายใจดี อย่างนี้ขอโมทนาด้วย แม้แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวซึ่งมีความดีด้วยประการทั้งปวง ห่วงใยพลนิกรของ พระองค์ คิดทุกอย่าง ประเภทที่นักวิทยาศาสตร์คิดไม่ไหว ใครเขาทำไม่ได้ พระ- องค์ก็ทรงทำได้ เข้าป่าเดินดงอยู่ตลอดเวลา ห่วงใยนักรบของชาติ ห่วงใยชาวเขา ห่วงใยชาวบ้าน เก่งว่าจะไม่มีกิน เก่งว่าจะไม่มีใช้ เก่งว่าจะไม่มีความสบายใจ วิฤติการณ์น้ำมันขึ้นมา ชาวโลกจะตาย เพราะเจ้าบังเออนดี พระองค์ก็พยายามหาวิธี ที่จะสร้างน้ำมันขึ้นมาให้ได้ และเมื่อทำได้แล้วก็กำลังหาทุน คนที่มีทุนนับแสน นับล้าน น่าจะร่วมใจกัน สร้างให้บริบูรณ์ขึ้นมาทันทีทันใด จะได้ต่อต้านกับอาการเลวร้ายของประเทศชาติ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสละความสุขของพระองค์ คิด ขึ้นมาด้วยความแสนลำบาก พร้อมด้วยตัวบุคคลคู่บุญบารมี คือ ท่านเทพฤทธิ์ฯ และบุคคล อื่นอีกหลายคนร่วมกัน แต่ถึงกระนั้นก็ยังมิบุคคลทั้งหลายใจเมตตาศรัย ว่ามีไว้นะถ่วง ความเจริญของชาติ เปลืองเงินงบประมาณ ดูหรือคนทั้งหลายเหล่านั้น อยากจะเอา ประเทศชาติไปให้เป็นทาสของชาติอื่น มั่นติตรงไหน อ้าวใครเขาจะเป็นยังงี้ ลิงไม่ เกี้ยว แต่ปากลิงมันอดพูดไม่ได้

เมื่อไปถึงดอยแม่บึง หรือว่าดอยสีม่วง ก็พบพันเอกชวลาฯ อีกคนหนึ่งกำลัง นำพระที่พบกันเมื่อวันวานนี้จะไปรับ เหยี่ยวจากหลวงพ่อกุแหวน เมื่อไปถึงก็ปรากฏได้ข่าว ว่าหลวงพ่อกุแหวนทรงชรา เอ้อ ขอโทษ ชรา อายุเลยพระพุทเจ้าไปแล้ว แล้วก็กำลัง ป่วยเป็นไข้หวัด บางทีหลวงพ่อกุแหวนท่านอาจจะไม่ออกมารับแขก มีคนเขารายงานว่า อย่างนั้น ลิงก็เลยย่องเข้าไปดูหลวงพ่อกุแหวนกำลังยืนคุยอยู่กับ พ.อ.ชวลาฯ และก็ หลายคนด้วยกันมีคุณเชิดศรี สุขสวัสดิ์ ณ อยุธยา แล้วใครต่อใครหลายคนด้วยกัน เขา บอกว่าหลวงพ่อกุแหวนอาจจะไม่ออกมารับแขก แต่ความจริงการที่ท่านจะออกมารับหรือ ไม่รับไม่สำคัญ เพราะว่า

๑. ท่านชราภาพมากแล้ว

๒. ท่านก็เป็นไข้หวัดขนาดหนัก

หากว่าท่านจะไม่ออกมารับแขกพวกเราก็คงไม่เห็นจะหนักใจอะไร เพราะว่าอย่างน้อยที่สุดก็น่าจะเห็นใจพระที่ชราภาพและกำลังป่วยไข้ไม่สบาย ความเดือดร้อนใจของพวกเราก็คงไม่มี ยืนคุยกันตามสบาย คอยแม่บึ้งหรือว่าคอยสืมวัง อันนี้เป็นวัดที่มีความสวยงามสดงงามพอสมควร เพราะอำนาจบุญบารมีของหลวงพ่อบุญ หลวงพ่อบุญนี้ทราบข่าวกันว่า มีทหารอากาศเคยบิน ไข้เครื่องบินผ่านไป ปรากฏว่า เขาไปก็พบหลวงพ่อบุญบนก้อนเมฆ ข้ามาก็พบหลวงพ่อบุญบนก้อนเมฆ จึงลงมาที่ดินแล้ว ลงสนามบินแล้วก็ลืบลู เขาลือกันนะ เรื่องนี้ไม่ได้ถามท่าน แล้วก็ไม่ได้ถามท่านเจ้าคณะจังหวัดเชียงใหม่ เขาก็บอกว่านายทหารอากาศคนนั้นไปถามเจ้าคณะจังหวัดเชียงใหม่ว่า ที่นี้มีพระอะไรดีบ้าง ที่มีปาฏิหาริย์พิเศษ ท่านเจ้าคณะจังหวัดเชียงใหม่ก็บอกว่า เห็นมีอยู่องค์หนึ่ง คือ หลวงพ่อบุญ วัดคอยแม่บึ้งหรือคอนแม่บึ้ง คอยหรือคอน ไม่ได้ดูตำรา ไม่ได้ดูตำราไว้อีก มันจะเป็นเรื่องยุ่ง ๆ เขาเขียนไว้ว่าอย่างไร อ้อ คอย คอยแม่บึ้งแน่ เขาเขียนว่าอย่างนั้นนะ นี่ก็นั่นแสดงว่าหลวงพ่อบุญเป็นพระที่ทรงอภิญญา คนเขาลือกัน แต่ความจริงพระที่ทรงอภิญญาสมบัติ ถ้าเป็นฆานโลกย์ ฤาษีไม่สนใจทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าพวกนี้ยังไม่พ้นรก เราไม่อยากลงนรก เราก็คงจะไปหาพระที่พ้นรก นี่หลวงพ่อบุญ ตามข่าวเขาก็บอกเขาก็พูดแบบนั้น แสดงว่าหลวงพ่อบุญเป็นพระทรงอภิญญาสมบัติ จริงหรือไม่จริงก็เป็นเรื่องชาวบ้าน พิสูจน์กันเอาเองลึงไม่เกี่ยว ตอนนี้เมื่อไปหาท่าน เขากลับบอกว่า ท่านจะออกมารับแขกไม่ได้ และก็ทราบว่าท่านป่วย ก็มาวัดถึงกำลังใจตนเอง ถ้าป่วยแล้วมันก็ไม่ไหวเหมือนกัน ตัวเองก็เคยยกป้ายบอกว่าป่วยไม่รับแขก อีร่างกายมันทนไม่ไหวมันก็ต้องระงับ ก็ไม่มีความหนักใจ

ในขณะที่คุยกันอยู่กับคุณชวาลา (พันเอกชวาลา) และคุณเนติศรี สุขสวัสดิ์ แล้วก็บิดาของคุณชวาลา ลูกน้องของคุณชวาลา บุตรสาวของคุณชวาลาทั้งสามคน คุณชวาลาบอกว่าบุตรสาวทั้งสามคนนี้ชอบอ่านหนังสือลึง หนังสือที่ลึงบันทึกลึงเสียแล้วเขาเอาไปทำเป็นตัวหนังสือ บุตรสาวทั้งสามคนชอบอ่าน และบริษัทของคุณชวาลาคือลูกน้องอีกคนหนึ่งบอกว่าผมก็อ่านจบเหมือนกันครับ ก็เลยดีใจ ไม่ใช่ดีใจว่าหนังสือลึงดีเป็นที่ถูกใจคน ดีใจว่าหนังสือฉบับนั้น เขียนตรงไปตรงมา ตามทัศนะของพระพุทธศาสนา แม้แต่เด็ก ๆ ซึ่งมีใจเล็ก ๆ อยู่ ลูกสาวคนหนึ่งเป็นสาว แต่ก็ยังเรียนหนังสือ อีกคนหนึ่งก็เริ่มเป็นสาว อีกคนหนึ่งรู้สึกยังเป็นเด็กอยู่น้อย แต่ก็จะเป็นสาวแล้ว เด็กรุ่นนี้ความ

จริง จิตใจหมกมุ่นในด้านโลกียวิสัยมาก แต่ว่าเธอเอาใจมาฝึกฝนกับพระธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระชินวรบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า อันนี้ที่เป็นที่สนใจของสิงเป็นกรณีพิเศษ กำลังคุยอยู่นั้นได้ข่าวว่า หลวงพ่อแหวนจะไม่ออกรับแขก ก็เลยย่องเข้าไปพบกับท่าน เมื่อพบแล้วก็บอกว่าไม่ต้องออกมาพบแขกก็ได้ครับ กำลังป่วย ท่านบอกว่าคนที่มานี้เป็นนักบุญเสียส่วนมาก ๔๔% เพราะคนไปหลายคณะด้วยกัน ท่านบอกว่า ๔๔% ของบุคคลทั้งหมดเป็นนักบุญที่จะเข้าถึงธรรมของพระพุทธเจ้าได้เป็นอย่างดีทีเดียวต้องออกไป แล้วสักครู่เดียวก็ปรากฏว่าเขาเข้าปิกหลวงพ่อแหวนออกมา เห็นก็น่าทุเรศใจ และก็เลื่อมใสในจริยาวัตรของท่าน ในฐานะที่ท่านเองแก่ชราภาพมาก ป่วยไข้ไม่สบายยังมีความกรุณา เมื่อท่านเข้าไปนั่งแล้วบริษัทของสิงก็เข้าไปล้อม นั่งล้อมรอบแต่ไม่มีใครส่งเสียงเอะอะโวยวายเพราะเห็นว่าท่านป่วย บริษัทของเราไม่ใช่ว่าเป็นสิงแต่ว่าเป็นนกระจอกจนกระทั่งจบตลอดเวลา ก็ดูตามจริยาสมควร เจอขณะใดเป็นเวลาของธรรม พวกเราก็นั่งบ ถ้าขณะใดเป็นในยามว่างก็ปล่อยไปตามอัธยาศัย โดยไม่ต้องตั้งกฎ ไม่ต้องบังคับกัน ทุกคนรู้จักกันโดยนัย

มีบริษัทอีก ๒-๓ บริษัทที่พบกับ แต่ว่ามีบริษัทหนึ่งไม่ได้ไปเอาบุญ เขาไปตั้งหน้าตั้งตาใช้หลวงพ่อแหวนให้เป็นทาสรับใช้ ก็คือมีพระหนึ่ง เพรโด่งหนึ่ง เพรโด่งนั้นก็หมายความว่าบวชมาแล้วตั้ง ๑๐ ปี ตัวเบ้อเร่อเบ้อร่า อายุเลยความเป็นเปรแต่ยังไม่บวชพระ แล้วก็มีส่วนสตรีสาวหน้าแฉล้มทรงสวยอยู่ ๒ คน นี่สิงก็ดูคนสวยเป็นเหมือนกัน แต่ใครเขาจะเห็นถึงสวยนั้นไม่มีหอรอกมันสัตว์หน้าคนคนเขาไม่คบ เข้าไปก็แล้วทุกคนสงบแสดงความเคารพในหลวงพ่อแหวนๆ แต่ว่าเปรโด่งองค์นั้น กับพระองค์นั้นเข้าไปตั้งหน้าตั้งตาใช้หลวงพ่อแหวน เอาแผ่นทองแดงไป ๓ แผ่นบอกว่าจะหล่อพระพุทธรูป ไปเกณฑ์แล้วก็ส่งเหล็กจารให้ไปเกณฑ์ให้หลวงพ่อแหวนเขียน มือท่านเองก็สั่นร่างกายก็แก่เป็นไข้หวัด ไอ้เรื่องเขียนแผ่นทองแดงแผ่นโลหะมันเขียนยาก เขาก็เกณฑ์จะให้เขียนอยู่นั้น หลวงพ่อแหวนก็รู้สึกรำคาญ สิงรำคาญขึ้นมาก็เลยยับยั้งบอกว่าไม่ต้องเขียนหรอก ให้ท่านเขียนทำไม ดีหรือไม่ดีมันอยู่ที่ปลุกเสก ทำกำลังใจให้เข้าถึง ถ้าเขียนดีแล้วก็ไม่ต้องปลุกเสก เดือนเขาถึง ๓ ครั้ง เขาก็ไม่ฟัง เขาก็ยืนยันจะเกณฑ์หลวงพ่อแหวนเขียน แล้วพระที่ไปด้วยก็บอกว่า ผมอุตส่าห์มานอนค้างตั้งคืนหนึ่งแล้วเพราะต้องการให้หลวงพ่อทำแบบนี้ พระองค์นั้นพูดอย่างนี้เท่านั้น ตกใจหันที่ว่า เอ๊ นี่เขามาตั้งหน้าตั้งตาใช้พระที่ได้นามว่า "สุปฏิปันโน" เป็นทาสรับใช้ และสิ่งที่ปรากฏกับตาก็ือนายบัณฺธิใหญ่ของนรก บันทึกกันที่ว่า ๒ องค์นี่ลงอเวจีมหานรก สบาย พ่อเขานั่งที

หลวงพ่อกวนก็หันไปถามเณรไต่ถามว่าบวชมากี่ปี เขาบอกว่าบวชมา ๑๐ ปี และท่านก็ถามว่า เขียนแล้วเอาไปเผาไฟไหม้ไหม เขาบอกว่า "ใช่" เขาว่าเผาไฟหมายถึง "หล่อ" ซึ่งมันไม่มีความจำเป็น ก็เลยบอกว่า หลวงพ่อไม่ต้องเขียนหรอกครับ เสกให้เขาไปเลยก็แล้วกัน หลวงพ่อกวนก็เลยเสกปากทงูบหงิบ ๆ นิ่งนิ่งประเดี๋ยวก็เสกให้ แล้วพร้อมกันนั้น หลังจากนั้นมา บริษัทของเราบริษัทของใครก็ตาม ถอดเครื่องรางที่ปรากฏในคอออกมาวางกันถาด เบื่อเรือให้หลวงพ่อกวนปลุก ก็มีหลายคนบรรดาบริษัทที่ไปไม่ถอดคล้องไว้ที่คอ อย่างนั้นไม่ใช่เป็นการเกณฑ์เอาไปวางไว้ ๒ ข้างหน้าท่าน ท่านจะทำยังงี้ก็เป็นเรื่องของท่านด้วยกำลังใจ มันไม่เหนียว ท่านตั้งใจส่งเคราะห์ พอเขาไปวางเสร็จ หลวงพ่อกวนท่านก็ตั้งท่าสงบ ลิงก็จับดูจิตของหลวงพ่อกวน ดูอารมณ์จิตว่า หลวงพ่อกวนจะทำยังงี้ เห็นอารมณ์จิตมองใสเป็นดาวประกายพลุณณ์เต็มดวงอย่างนี้ ที่บรรดาท่านทั้งหลายควรไหว้ควรบูชา สนิมไม่มีเลย ไม่มีแกนเลย จุดค้างจุดดำไม่มีสักนิด เวลานั้นกำลังใจจิตของท่านก็คิดว่า ขออาราธนาบารมีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ ให้มาโปรดช่วยทำของนี้ให้เกิดความศักดิ์สิทธิ์เป็นมิ่งขวัญมงคล ของบรรดาท่านพุทธบริษัทให้เข้าถึงธรรม โดยความจริงท่านไม่คิดจะให้เสกไปตีกับชาวบ้าน ไปปล้นกับชาวบ้าน ท่านบอกให้คนเข้าถึงธรรม ท่านนึกในใจนา แล้วไอ้เจ้าลิงมันรู้ยังงี้ ก็ลิงนี่ ไม่ใช่คนเสียก็แล้วกัน คนหรือพระก็เขาก็คงพูดว่าต้องใช้ฉาน ใช้ยาฉาน นี่ไม่ต้อง ใช้ลิง บทบาทของลิงมันมีอีกเรื่องหนึ่ง บทบาทของพระก็อีกเรื่องหนึ่ง คนจะมารู้เรื่องของสัตว์เดรัจฉานไม่ได้ แต่ที่ต้องไปท่านก็อาราธนาบารมีของพระอรหันต์ทั้งหมด พรหม เทวดาทั้งหมด ตลอดจนกระทั่งครูบาอาจารย์ พอนึกถึงพระอรหันต์เห็นหลวงพ่อดื้อปรีดมาถึงข้างหลัง เอากำปั้นลงหลังลิงบีบเข้าให้ถามว่าเฮ้ย มีม้านั่งอยู่ทำไมวะ ก็เลยบอกว่า นี่ พระเฒ่าไม่ต้องมาพูด เขาเชิญพระผินะ เขาไม่ได้เชิญพระมีเนื้อหนัง มีหน้าที่จะอะไรก็ทำไป ที่นี้ได้ถามความในใจของเรื่องหลวงพ่อดื้อ หลวงพ่อดื้อก็บอกตามความเป็นจริง แต่ไม่พูดในที่นี้ พูดทำไม พูดก็ไม่เกิดประโยชน์อะไร ดีไม่ดี คนอ่านลงนรกไปหลายคน ไม่พูด ใครอยากจะรู้ก็ไปถามหลวงพ่อดื้อ จะได้ไม่มีข้อสงสัย ถ้าไปไม่ได้ก็รอถึงเวลาที่ตัวดีเท่าหลวงพ่อดื้อ แล้วก็ถามหลวงพ่อดื้อดูก็แล้วกัน นี่จะถามว่าไอ้เจ้าลิงมันดีเท่าหลวงพ่อดื้อหรือยัง ท่านบอกว่ายัง ถ้าหากว่ายังแล้วก็รู้เรื่องราวหลวงพ่อดื้อได้ยังงี้ ก็หลวงพ่อดื้อท่านอยากให้รู้ผีนะ ไอ้ของที่เขากบปิดไว้ เรามองไม่เห็น ถ้าเขาบอกเรารู้ มันจะไปยากอะไรไม่เห็นเป็นของยากจะไปนั่งไล่เรียงจากตำราสังเขต ไอ้ผีนี่เป็นเรื่องของคนไม่เป็นเรื่อง

คนที่ทำแบบนั้น จะต้องเสียท่าสิ่งจะบอกให้ อย่าเป็นเถรตำราเกินไป อย่าเอาใจ
ที่เป็นกิเลสเข้าไปไว้กับเรื่องของพระพุทธศาสนา อย่าทำตนเป็นคนบ้าอายุให้พระเดินขบวน
ยุให้พระนั่งกางเกง อยากจะบ้าก็บ้าไปคนเดียว ไม่ต้องไปชวนชาวบ้านเขาบ้า และ
นักบวชในพระพุทธศาสนาก็เหมือนกัน ก็อยากจะบ้าก็เขยือกออกไป เรื่องพระธรรมวินัย
ไม่มีทางแก้ไข การที่บอกว่าเดินขบวนหรือตั้งสถานีไฮด์ปาร์ก บอกว่าจะให้พระวินัยกว้าง
ขวางไปกว่านี้ มีการเข้าถึงประชาชนให้มากกว่านี้ นี่มันเรื่องของพระธรรมวินัย ไม่ใช่
เรื่องกำลังใจของคนที่มีกิเลส พระธรรมวินัย สมเด็จพระบรมโลกเชษฐ์ พระองค์ทรง
ตรัส ถ้าเห็นว่าพระวินัยไม่ดี ก็สึกออกไปสิ จะได้ไปเดินขบวนให้สบาย ๆ จะมาเกาะ
ผ้ากาสาฬสตรอันเป็นขอบเขตของพระธรรมวินัย หากินเพื่อประโยชน์อะไร เราพูด
อย่างนี้อาจจะมีศัตรูมา แต่เราก็ไม่หนักใจ เพราะความตายเราถือเป็นเรื่องธรรมดา
ถ้าท่านมาฆ่าสิ่งระวังสิ่งมันจะฆ่าเอามัง ถ้าท่านนิทานาลิงลิงก็นิทานบ้าง ท่านแบ่งกับลิง
ลิงก็แบ่งบ้าง ท่านทำยังงี้ ลิงทำยังงั้น มันจะแปลกอะไร เป็นเรื่องของลิงไม่ใช่เรื่อง
ของพระ และระวังให้ดินะ เราห้ามผ้ากาสาฬสตรนี้ ระวังให้ดี ถ้าเข้ามาอยู่ใน
อาศรมของลิงทำตัวให้เป็นพระให้ดินะ ถ้าทำตัวไม่เหมือนพระ ลิงมันไม่ไว้หน้าใคร
ทั้งหมด เพราะลิงยอมเคารพบุคคลคนเดียว คือ องค์สมเด็จพระบรมสวดศาสดาสัมมา
สัมพุทธเจ้า และถ้าใครเคารพพระพุทธเจ้า ลิงก็เคารพเหมือนกัน ที่ใครฝ่าฝืนคำสั่ง
คำสอนของพระพุทธเจ้า หนักไปไหนลาก สักการะยศถาบรรดาศักดิ์ เมามันไปในโลกธรรม
ก็ได้โปรดทราบ ว่า ลิงมันประกาศแล้ว ไม่เข้านิกายไหนทั้งหมด นิกายใดก็ตาม ถ้า
ปรากฏว่ายังเคารพในโลกธรรม พอใจในโลกธรรม ก็จงถือว่าลิงไม่คบ จะไปคบทำไม
เอาผ้ากาสาฬสตร เอาศาสนาขององค์สมเด็จพระทรงสวัสดิโสภาค ไปอย่าเล่น คบ
ทำไม ถ้าไม่คบกับเขา เขาก็จะไล่ออกนอกเขต ก็เขตที่ลิงมันอยู่ มันไม่
ใช้เขตของคนพวกนี้ นี่มันเป็นเขตขององค์สมเด็จพระชินสีห์บรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า
เป็นเขตของพระไม่ใช่เขตของเปรต หรือไม่ใช่เขตของเณรนะ ที่เราเรียกว่าขโมย
อ้าว พูดตอนนี้ ท่านประเสริฐศรี ชักจะมองตาเบ่งซะแล้วสิ เพราะขอร้องแล้วนะ ว่า
พูดเบา ๆ บอกว่ามันจะเบา ยังไง นี่ยังเบาอยู่นะ ท่านประเสริฐศรี นี่ยังเบาพูดที่แรก
ว่าแรง นี่ไหนได้พอเทวดาโน้นจะไปเปิดไฮด์ปาร์ก จะไปเดินขบวน และเวลานี้ยัง
มีการจะให้พระนั่งกางเกงได้อีก จะเปลี่ยนแปลงพระธรรมวินัย นี่มันควรจะให้พูดให้แรง
กว่านี้ ช่วยกัน "ตอน" พระนี่ได้ไหมละ พระที่มันมีเปลี่ยนมาก ๆ นะ "ตอน"มันเสียทีชิ
ปปล่อยให้เปลี่ยนมาก อย่างงี้ ศักดิ์ศรีของพระพุทธศาสนาจะเสื่อมจะโทรม ชาวโลโก้ที่เขา

ไม่ได้นับถือพระพุทธศาสนา เขาจะคิดว่าพระพุทธศาสนาไม่มีความหมาย เป็นศาสนา
จัญไร ไม่ควรเคารพนับถือ แล้วท่านจะว่ายังไง จะมาเตือนอีกไหม ขอให้เบา จะ
ให้เบาได้ ไม่พูดแบบนี้ก็ได้ ถ้าพระทุกองค์ทั้งอยู่อธิศีลสิกขา อธิจิตสิกขา อธิปัญญาสิกขา
วางโลกธรรมเสียให้หมด วาจาอย่างนี้จะไม่ปรากฏอยู่ในโลกเลย เห็นชอบด้วยไหม
พระมียศทำไม ยศนั้นมันเป็นโลกธรรม จะบอกว่าพระเจ้าแผ่นดินทรงแต่งตั้งท่านทั้งหลาย
จะบอกท่านไม่ได้หรือว่า พระเลิกรับยศแล้ว ถ้าพระองค์จะส่งเคราะห์ให้ส่งเคราะห์อย่าง
อื่น พระเจ้าแผ่นดินท่านจะสนใจยิ่งไปกว่านั้น บอกให้ท่านอีก บอกว่านี่ไปปลุกกระต้อม
เล็ก ๆ ให้ตีเถอะ จะได้ทำศีลสมาธิปัญญา ให้มันสมบูรณ์ครบบริบูรณ์ ราคาพัดพระราชา
คณะ สมเด็จพระราชาคณะ สมเด็จพระสังฆราช ๑ เล่ม สร้างกระต้อมได้หลังสวย ๆ
เกินกว่าหลังเสียอีก บางทีจะสร้างกฎได้หลังสบาย ๆ และบรรดาพระทั้งหลาย ท่านมี
ความเคร่งครัด ไม่รับเงินไม่รับทอง ก็ไปปรนิตยภัตทำไม เงินเดือนนะ เบี้ยหวัด เงิน
เดือนที่เขาให้นะไปรับทำไม เงินทองที่ชาวบ้านเขาถวายนะ รับเอามาทำไม รับไม่ได้
เกิดประโยชน์อะไรเลย อย่าไปหลอกลวงชาวบ้านเขาซิ แล้วถ้าหากดีซะแล้ววาทาอย่างนี้
ไม่ดีก็ต้องขอยกยท่านด้วยนะ

เมื่อพวกเราณมัสการหลวงพ่อดวงพอมสมควร ในขบวนก็พากันณมัสการกลับ
การกลับเดินทางเข้ามาในจังหวัดเชียงใหม่ ในเวลากลางคืนก็มีธรรมสาส์กฉา มีบรรดา
ท่านพุทธบริษัททั้งหลายมาหน้าหลายตาด้วยกันมานั่งคุยด้วยช่วยเป็นเพื่อน เป็นอันว่าการ
ไปคราวนี้เป็นมีมงคลอย่างยิ่ง ในขณะที่บริษัทของลิงและบริษัทคณะอื่นนั่งอยู่ที่หน้าหลวง
พ่อดวงก็เห็นพระสำคัญองค์หนึ่งจัดว่าสำคัญมากที่สุด ในพระพุทธศาสนามาเป็นประธานอยู่
เฉพาะข้างหน้า และมีบรรดาเทวดาแต่งตัวประดับประดาไปด้วยเครื่องขาวทั้งหมด
ปรากฏว่ายืนอยู่ข้างหน้าหลวงพ่อดวงโดยใกล้ชิด จึงน้อมจิตณมัสการถามว่าบรรดาบริษัท
ทั้งหลายที่มานมัสการหลวงพ่อดวงนี้จะมีผลเป็นประการใด พระที่มีความสำคัญใหญ่ท่าน
ตรัสว่า คนถ้าเขาบูชาพระอรหันต์เขาก็เป็นพระอรหันต์ด้วย ถ้าบูชาเปรตเขาก็เป็นเปรต
ด้วย บูชาสัตว์นรกก็เป็นสัตว์นรกด้วย นี่ถามท่านว่าบูชาพระอรหันต์บูชาอย่างไร ท่านก็
เลยบอกว่าบูชาธรรมที่เขาทรงไว้ ไม่ใช่บูชาตัว

สำหรับหลวงพ่อดวงนี้ เมื่อเข้าไปบูชาใหม่ ๆ ท่านบอกว่าท่านเป็นไขหวัด ก็
เลยถามว่าไขหวัดกินตัวหรือกินใจ ท่านก็บอกว่ากินตัว ท่านบอกว่าอาการป่วยไข้ไม่สบาย
มันเป็นกรรม ถามท่านว่า "หลวงพ่อกำไว้มากหรือขอรับ" "ท่านบอกว่ากำไว้ผิดหน้อย"
แต่ว่าการพูดกันพูดด้วยวาจาจากันเบา ๆ คนห่างออกไปสัก ๒ เมตรฟังไม่ได้ยิน แต่ว่าจะ

ว่าตะโกนเสียงโหวก ๆ มาทราบตอนหลังคนเขาบอกว่าหลวงพ่อกวนท่านดับมานานแล้ว แต่วันนั้นก็แปลกพูดเสียงเบาที่สุดท่านได้ยิน แล้วก็ตอบตรงตามความมุ่งหมาย จะว่าหลวงพ่อกวนท่านดับได้ยังไง หรือว่าประสาทหูท่านดับใจของท่านไม่ดับ อันนี้ก็ขอให้ท่านผู้อ่านพิจารณาเอาเองก็แล้วกัน เอาละสัญญาณบอกเวลา ๓๐ นาทีหมดแล้ว แล้วเรื่องดอยแม่ปิ้งและหลวงพ่อกวนก็ขอยุติไว้แต่เพียงเท่านี้ ตอนหน้าจะว่ากันถึงเรื่องพระธาตุทริภุญไชย พระบาทตากผ้าแล้วก็วัดป่า วัดวนาราม น้ำบ่อหลวง สำหรับตอนนี้ก็ยุติไว้ตาม เวลาที่กำหนดไว้แต่เพียงเท่านี้

บทที่ ๔
เดินทางไปจังหวัดลำพูน

สำหรับการเดินทางหรือว่าการท่องเที่ยวลิมบอกไปตั้งแต่ต้นว่า วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ออกเดินทางจากซอยสายลม แล้วก็ถึงจังหวัดเชียงใหม่วันที่ ๑๖ ออกเดินทางจากจังหวัดเชียงใหม่เที่ยวบริเวณนั้นไปพระธาตุดอยสุเทพและภูฝางคราชนิเวศน์ ไปน้ำตกแม่สา ไปถ้ำเชียงดาว และก็ไปถ้ำผาปล่อง วันที่ ๑๗ ออกเดินทางจากถ้ำผาปล่อง จะไปดอยแม่ป๋ม แต่ทว่าไปพักที่สำนักสงฆ์อะไร... แม่กอย หรือยังงั้นไม่ทราบ ไปพักที่สำนักสงฆ์ตอนหัว แม่กอย ไปรับประทานอาหารกลางวันนั้น แต่ละบริเวณ บรรดาท่านพุทธบริษัทต่างก็พากันบำเพ็ญกุศลแต่ละแห่ง เรื่องสำหรับการบำเพ็ญกุศลนี้ จะได้นำมาพูดในตอนหลังว่าทำบุญที่ไหนกันบ้าง สำหรับวันที่ ๑๗ อ๊ะขอโทษ วันที่ ๑๘ ออกเดินทางจากจังหวัดลำพูน เอ้อ ขอโทษ ออกเดินทางจากจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งใจจะไปจังหวัดลำพูน เดิมทีเขากำหนดมีหมายกำหนดการบอกไว้ว่า จะไปวัดพระบาทตากผ้า เพราะว่า การเดินทางไปวัดพระบาทตากผ้านี้ ก็ที่ลำพูนมีสถานที่สำคัญอยู่แห่งหนึ่ง นั่นก็คือพระธาตุดุริยางค์หรือที่เรียกว่าพระธาตุเจดีย์หลวงอยู่ที่ตัวเมืองจังหวัดลำพูน จึงได้ตั้งใจจะไปนมัสการพระบรมสารีริกธาตุที่นั่นเสียก่อน ในระหว่างเดินทางไปก็คุยกันไปในรถ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรถโพล์ตู้ของแพทย์หญิงวีรธร คำนวนกิจ ซึ่งฤๅศีตัวสำคัญนั่งอยู่ด้วยเป็นรถประจำตำแหน่งเขายังงั้น เขาบอกให้ประจำหรือไม่บอกให้ประจำก็ไม่ทราบ ทึกทักเอาเองว่าเป็นรถประจำตำแหน่ง เพราะว่าจะไปไหนเขาก็อนุญาตให้ใช้

ที่นี้มาพูดถึงพระธาตุดุริยางค์ที่จังหวัดลำพูน พระธาตุองค์นี้รู้สึกว่ คำว่าพระธาตุนี้สำหรับคนภาคกลางจะเข้าใจมากสักหน่อย พระธาตุก็คือเจดีย์ ทางภาคเหนือเขาเรียกกันว่าพระธาตุ นี่พระเจดีย์องค์นี้เป็นที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ตามเขาเล่ากันว่า ยอดเจดีย์ตั้งแต่เลยคอร่ะวังขึ้นไปมีทองคำร้อยเปอร์เซ็นต์หุ้มอยู่ ที่คอร่ะวังมีทองคำ ๘๐% แล้วก็ลดหลั่นต่ำกันลงมาเป็นระยะ ๆ จนกระทั่งถึงตอนต่ำเป็นทองคำ ๔๐% เขากันอย่างนั้น จริงหรือไม่จริงก็ไม่ทราบ แต่รู้สึกว่พระธาตุหรือพระเจดีย์องค์นี้มีความสวยงามงดงามมาก การไปนมัสการพระธาตุดุริยางค์เขาถือกันเป็น เรื่องธรรมดาสำหรับบรรดาท่านพุทธบริษัท แต่ทว่าคณะของฤๅศี ความจริงนี้เข้าไปเป็นฤๅศีสิงคำ และขบวนทั้งหมดจะเป็นอะไรนะไม่ทราบ เพราะว่าผู้นำเป็นสิง และก็เป็นสิงที่มีความเคารพแด่องค์

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอย่างยิ่ง คือเรียกว่าไม่เคารพในโลกียธรรม เคารพแต่เฉพาะโลกุตระธรรม แต่นั้นพระสงฆ์องค์เจ้าทั้งหลายที่ยังมีความประพฤติปฏิบัติมีความพอใจอยู่ในโลกียธรรม หรือเรียกว่าพอใจในโลกธรรม คือพอใจในลาภ ยศ สรรเสริญ สุข คณะของญาติทั้งหมดจะเป็นผู้หึงผู้ขายก็ตาม ก็เรียกว่าไม่ยากนุชา พุดกันตรง ๆ เพราะจะบูชาไปทำไมเสียอะไร ใจตัวเองก็หมกมุ่นอยู่ในโลกเต็มไปด้วยความสกปรก โสมมไปด้วยกิเลส ตัณหาอุปาทานมันก็เต็มที่อยู่แล้ว แล้วอารมณ์แล้วกรรมที่ทำก็มักจะน้อมไปในด้านอกุศลกรรม นี่ถ้าหากว่าเรายังจะพากันบูชาพวกที่ยังสกปรกอยู่เราก็จะสกปรกต่อไป จึงตั้งใจบูชาท่านผู้สะอาด จึงได้พากันเดินทางไปในที่ต่าง ๆ หาพระที่สะอาดบูชา เพื่อว่าความสะอาดของท่านจะได้ติดตัวจิตใจของเราบ้าง แต่การไปคราวนี้ก็ไม่ได้เสียผล เพราะว่าบรรดาท่านพุทธศาสนิกชนทุกท่านมีจิตน้อมไปด้วยกุศลจริง ๆ เรื่องการยกยอบรรดาศักดิ์ ถือเนื้อถือตัว มีมานะทิฐิ ไม่มีสำหรับคณะที่เดินทางไป แต่นักกลที่น่าสนใจอย่างยิ่งเป็นพิเศษ ก็คือ เรือเอก ภูซงค์ คนนี้เป็นนักร้อง ตามปกติเขาบอกว่าทหารเรือที่กินเหล้าเก่ง แล้วปกติเขาก็เป็นอย่างนั้น จนกระทั่งภรรยาหนักใจ แต่การหนักใจก็ไม่ได้หมายถึงว่าสามีกินเหล้าแล้วก็เลวจนเกินไป ไม่ใช่อย่างนั้น นักใจว่าการกินเหล้าแล้วไอ้ความเมามายมันปรากฏจะเกิดความประมาทขึ้นมาได้ เมื่อไปนมัสการบรรดาพระที่สะอาดทั้งหลายแล้วกลับมาปรากฏว่า เรือเอก ภูซงค์ไม่ยอมดื่มสุรา เมรัยเด็ดขาด ถึงแม้ว่าจะมีการเลี้ยงใจ ๆ ก็ตามปรากฏว่าเธอดื่มเฉพาะน้ำส้มแทนสุรา นี่แหละบรรดาผู้อ่าน การไปนมัสการพระที่มีความสะอาด แต่ก็ เป็นสาวกขององค์สมเด็จพระบรมโลกนาถศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าจริง ๆ บรรดาท่านพุทธบริษัทชายหญิงย่อมมีประโยชน์อย่างนี้ ในการบูชาคนดี ความดีก็เข้าถึง การที่เราบูชาพระที่นิยมไปด้วยโลกียวิสัย มีความเมาในลาภ ยศ สรรเสริญ สุข มันจึงจะอะไรกันไม่ได้ นี่การไปคราวนี้เราจะเห็นได้ว่า คนทุกคนนะมีฐานะไม่เสมอกัน มีเผ่าพันธุ์ไม่เสมอกัน มีศักดิ์ศรีไม่เสมอกัน ตามวิธีการของโลก หรือว่าตามแนวทางของโลก แต่เท่าที่การไปคราวนี้ทุกคนวางหมดทุกอย่าง ทำตนเป็นพุทธศาสนิกชนเสมอกัน ถือว่าเป็นพี่เป็นน้องกันจริง ๆ

นี่แหละท่านผู้อ่านทั้งชายและหญิง หากว่าท่านยังไม่เคยไหว้พระผู้บริสุทธิ์ ก็ลองคิดดู ว่าความจริงที่ปรากฏมาแล้วมันเป็นอย่างนี้ หากว่าท่านทั้งหลายจะลองไปหาพระดีที่ไม่เมาใน ลาภ ยศ สรรเสริญ สุข ดูบ้าง จะมีความรู้สึกเป็นประการใด นี่ เรื่องอารมณ์บทพจนาคาถาก็หมดกันไปเสียดีกว่า ราคาลูท ราคาลูตาชาวบ้าน

นี่การจะไปไหว้พระธาตุทริภุญไชยนี้ ก็ต้องมีการสืบทอดประวัตินี้มาก่อน การสืบทอด

ประวิติไม่รู้จะหาที่ไหนนี่ ก็ต้องหาจากตำนาน ที่เขาดำนาน ๆ หมายความว่า ขยัน
ตำละเอียดถี่ถ้วนอย่างนี้ ก็แสดงว่าเราจะได้รับรู้เรื่องละเอียด แต่เรื่องบางเรื่องมัน
สั้นไปนานแล้วจึงดำ ใ้ความลึ้มมันก็ปรากฏ จึงเรียกว่านาน ๆ จึงได้ดำ นี่ความ
บกพร่องมันก็อาจจะมี ต่อจากนี้ไป ก่อนที่จะไปไหว้พระธาตุหริภุญไชย เราก็มาดู
ตำนานของพระธาตุหริภุญไชยก่อน ตำนานนี้จะหาที่ไหน เอาอย่างนี้ดีกว่า ถามใครสัก
คนดีกว่า ใครก็ได้ ไม่รู้จักชื่อก็ได้ ถามกันมา

ขณะที่นั่งไปในรถ ก็ปรากฏว่ามีบุคคลคนหนึ่งมาแล้วเรื่องราวต่าง ๆ ของ
พระธาตุหริภุญไชยให้ทราบ เขาคุยมามันก็เป็นเรื่องของตำนานนะ ใ้เรื่องของตำนาน
นี่ จะเชื่อกันเต็มที่มันก็ได้ไม่นัก แต่เราจะไม่เชื่อกันไม่ได้ ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะเรา
เกิดไม่ทัน แต่คนที่เขาคุยให้ฟังเขาเกิดทันหรือไม่ทันก็ไม่ทราบเหมือนกัน ฟังเขาต่อไป

เขาบอกว่า พระธาตุหริภุญไชย เหตุมีมาแต่จุลศักราช ๔๐๘ เขาว่ายังงั้น
มีพระราชอาชงค์หนึ่ง ราชาสมัยนั้น ท่านผู้อ่าน โปรดทราบว่ามีดินแดนที่ปกครองไม่ไกล
นัก และไม่กว้างขวางนัก บางทีเขตอำเภอนึงของเรา ก็ตั้งประเทศได้ประเทศหนึ่ง
ดังเราจะเห็นเขตของเชียงแสน สุโขทัย เป็นต้น มีบริเวณไม่กว้าง ถ้ายังก่อนไปจาก
นั้นแล้วก็ยังไมกว้างใหญ่ เพราะการใช้การปกครอง นี่เขาเดินไปด้วยเท้า ถ้าจะพูด
กันไปอีกทีหนึ่งก็หมายความว่า เป็นบุคคลผู้ครองแคว้น ๆ หนึ่งเล็ก ๆ เป็นเขต ๆ หนึ่ง
ไกล ๆ ในปี จ.ศ. ๔๐๘ มีพระราชาทรงพระนามว่า พระอาทิตย์ อาทิตย์นี่เขียนว่า
อาทิตย์ หรืออาทิตย์ใจ จ ๒ ตัว อาทิตย์ใจนี่แปลว่าแสงสว่าง ชาวบ้านเขาแปลว่ายังง
ก็ช่าง บางทีเขาแปลว่าความร้อน แต่ว่าพระอาทิตย์องค์นี้คงจะไม่ร้อน เพราะท่าน
เย็น มีความเคารพในพระธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า
เป็นอย่างยิ่ง เมื่อพระองค์ได้เสด็จขึ้นครองเมืองหริภุญไชย จึงได้โปรดให้สร้างปราสาท
ขึ้นหลังหนึ่ง แต่ว่าตามตำนานหรือตามตำราเรื่เขาบอกว่า สร้างปราสาทขึ้นองค์หนึ่ง ของ
พระราชานี้ละ ก็ต้องเรียกว่าองค์ ท่ามกลางพระนคร คือเขตกลางพระนครเลยนะ แต่
ใ้เมืองนี้มันคงเป็นเมืองไม่โต แล้วก็ถวายทานแด่พระภิกษุสงฆ์ตลอด ๗ วัน ทรงประ-
ภาศ อ้าว แล้วว่ากันจะว่ายังงั้น นี่ข้าว่ายังงี้ เมื่อถวายทานแก่ภิกษุสงฆ์ ๗ วันแล้ว
ทรงประกาศขายปราสาทองค์นั้น เอาเงินมาซื้อของถวายพระ แล้ว นี่พระราชายังง
กันนี่ อ้อ ขายบ้านนี่ ถ้าใครมีเงินก็เอามาซื้อ ปราสาทนี้มันสวยนี่ ปราสาทของพระ
ราชา แสดงว่าพระองค์ตั้งใจจะบูชาพระรัตนตรัยหมดตัวกัน ตลอดจนเป็นการขายบ้าน
ขายเรือนกินกันเลย ถวายกันเลย เอาเงินมาซื้อของถวายพระ นี่เขาเล่ากันมาว่า

จันนะ เมื่อพระเจ้าอาทิตย์เสด็จไปที่ชุมพระบังคน (อ๋อ นี่ทำบุญแล้ว แล้วก็ประกาศขายปราสาท เอาเงินมาซื้อของถวายพระแล้วพระท่านจะแบกไปไหนหรือพ่อคุณเอ๋ย พระสมัยนั้นก็พระอรหันต์มาก แต่ว่าอาศัยที่ท่านมีศรัทธาเป็นกรณีพิเศษ จึงได้ทำแบบนางวิสาขา คือขายเครื่องแต่งตัวของตัวเองแก่บุคคลอื่น เมื่อคนอื่นเขาไม่ซื้อ ก็เลยซื้อตามราคาเดิม เอาเงินมาซื้อของถวายพระ นี่เป็นการว่าทำบุญหมดตัว ตีมาก) ทรงเสด็จไปที่ชุมพระบังคน ชุมพระบังคนนี่ก็ล้วนนะเอง เป็นที่ถ่ายทอดจรรยาและปัสสาวะ ตอนนั้น ท่านบอกว่ามีกาดหัวหนึ่ง ถ่าย... เอายังงี้ดีกว่า พุดภาษาไทย... ชีรดลงมาบนศีรษะ - บนพระเศียรของพระเจ้าอาทิตย์ เมื่อพระองค์กำลังถ่ายทอดจรรยาเพลินอยู่ นี่ถ่ายทอดจรรยาและปัสสาวะไปพร้อม ๆ กัน จะถ่ายแต่จรรยาที่เดียวอย่างเดียวมันก็ไม่ได้ มันชอบออกพร้อมกัน กำลังนั่งชี่เพลิน กามาถึงชี่เมะลงไปบนหัวพอดี พระเจ้าอาทิตย์ตกใจว่านี่มันยังงี้กัน จึงแหงงหน้าขึ้นไปดู เมื่อแหงงหน้าขึ้นไปดูก็เห็นกาบินลอยอยู่ข้างบนตรงหัวพอดี ก็อ้าปากจะพูดว่าไอ้มันอะไรกันหว่า พออ้าปากขึ้นเท่านั้นแหละ พ่อกาตัวตึกชี่เมะลงมาในปากพอดี อย่างนี้ไม่เรียกว่าบังเอิญชี่ตรงร่อง เพราะตั้งใจให้มันตรงจริง ๆ แหม กาดหัวนี้เก่งมากชี่แม่น ดีกว่าคนพูดมาก กล้าชี่รดหัวพระราชา แล้วก็ชี่ใส่ปากพระราชาเสียอีกด้วย ชี่แล้วก็บินหนีไป พระราชาแสบไม่ได้ทำอะไร แก่ก็โมโหโง่โง่เป็นพิเศษ จึงได้เรียกบรรดาประชาชนมาบอกว่านี่ ไอ้เจ้ากาดหัวนี้นะ มันกล้าชี่รดหัวพระราชา เรา คือพระเจ้าอาทิตย์ นี่มันดูผิด มันไม่ใช่ดูถูก มันดูผิดเรา คิดว่าเราไม่สามารถจะทำได้ เพราะมันบินได้ พวกท่านทั้งหลายจงจับกาทุกตัวในเขตประเทศนี้ให้หมด ไปจับเอามา จับมาแล้ว เอามาให้เราก่อน อย่าเพิ่งฆ่า เราจะส่งประสานชีวิตกา ไอ้เจ้ากาพวกนี้จะได้ไม่กำเริบเลิบลาน เรียกว่าหมิ่นพระบรมเดชานุภาพพระราชาผู้ทรงอำนาจ (จะบาทใหญ่หรือเปล่าก็ไม่ทราบ) อย่างเรา

ที่นี่ ต่อมาบรรดาประชาชนทั้งหลายจึงได้พากันออกเที่ยวตามจับกาประชุมกัน แล้วก็สั่งกัน ถามกันว่าใครจะฆ่ากาดหัวนี้ได้หรือไม่ บรรดาอำมาตย์ทั้งหลายเหล่านั้นก็พากันไปตามสถานที่ต่าง ๆ เห็นกาที่ไหนจับที่นั่น (ฮึจับยังงี้ละ กามันบินได้นี่) ไป ๆ มา ๆ ก็ไปได้กามาตัวเดียว มีนกกาที่ไหนมันจะโง่ปล่อยให้คนจับ แต่ว่ามีนกกาตัวเดียวที่จับมาได้ ตัวอื่นหาไม่ได้ จึงนำเข้ามาถวายพระราชา พระราชาจึงได้ประชุมบรรดาอำมาตย์ข้าราชการว่านี่ เราจะฆ่ามันเสียเลยดีไหมนี่ ไอ้กาดหัวนี้ไม่เป็นเรื่อง มันดูผิด คิดทรยศ คิดว่าเราเป็นพระราชาไม่มีอำนาจ อำมาตย์ทั้งหลายจึงได้กราบทูลว่ายังก่อนพระเจ้าข้า ถ้าเราจะฆ่ากาดหัวนี้ ฆ่าเมื่อไรก็ได้ กาไม่มีทางจะสู้ อยู่ในมือของ

เราแล้ว แต่ทว่ากาตัวนี้จะเป็นกาตัวที่ถ่ายจุจจาระใส่ปากของพระองค์ ใช่หรือไม่ใช่ ก็ยังไม่แน่ เราต้องสอบสวนทวนพยานกันก่อน ถ้าทำผิดไปละก็ เดียวกาจะนิโทษา หาว่าพระราชาไม่ทรงอยู่ในทศพิธราชธรรม เขาจะซี พออำมาตย์ตัวดีไปพูดขึ้นอย่างนี้ ใครมันรู้ภาษากาบ้างละ หรือว่าคนสมัยนั้นเขารู้ภาษากาก็ไม่ทราบ ไอ้ในนาน ๆ คำนี้เขาไม่ได้บอกไว้ว่าใครรู้ภาษากา พระราชาจึงถามอำมาตย์ผู้นั้นว่า เราจะทำอย่างไร ในเมื่อเราจะสอบสวนทวนพยานกับมัน เราก็มารู้ภาษากา เราจะทำอย่างไร อำมาตย์ผู้นั้นเป็นคนฉลาด จึงได้กราบทูลพระราชาว่า เรายังงี้ซี พระพุทธเจ้าค่ะ ไปเรียกโหรา มา ความหนักมาตกกับโหรอีก ให้โหรพยากรณ์ดูว่ากาตัวนี้ควรจะทำอย่างไร เราควรจะทำ หรือยัง หรือจะชังคุกไว้ก่อน เออ ไอ้นี้ชังจะแปลกเสียแล้ว สมัยนี้ไอ้คุกตรางซังสัตว์ เจริญฉานไม่มีผี คนสมัยนั้นอาจจะมีไว้ก็ไม่ทราบ รู้ไม่ได้เหมือนกัน พระราชทานก็ไปเรียกเอาโหรมาสั่งโหรให้มาเผ่า เมื่อโหรเข้ามาเผ่าก็ได้ทราบถาม ว่านี่เราควรจะทำ ไรท่านพระยาโหรอธิบดี นี่เรียกส่งไปยังงั้นเอง จึงได้ลงเลขฉับ ๆ ฮือ...ลงไป ลงเลขทุกกัก ๆ เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงได้พยากรณ์เหตุการณ์ทั้งหลายนั้นว่า ยังไม่ควรฆ่ากาก่อนพระพุทธเจ้าค่ะ เพราะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้ไม่ใช่เป็นนิमितภัย อาศัยที่พระองค์ ทรงมีความเคารพในองค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นกรณีพิเศษ คือเมื่อสร้างปราสาทแล้วได้บำเพ็ญกุศลครบ ๗ วัน นอกจากนั้น พระองค์ยังได้ประกาศ ขยายพระราชฐาน เอาเงินมาถวายทานแก่พระสงฆ์ การบำเพ็ญกุศลอย่างนี้ ในศาสนาของ องค์สมเด็จพระชินสีห์ถือว่า เป็นปรมัตถทาน แน่ พระยาโหรเก่งเหมือนกัน เก่งมาก ถ้าอย่างไรก็ดีละก็ ขอพระองค์จะต้องพยายามสืบสวนทวนพยานหาเหตุผลจากกาตัวนี้เสีย ก่อน พระราชาก็นั่งอึ้งตันใจว่า เอ๊ะ โหรนี้แกมาพูดอย่างนี้นะ ฉันไม่ไหวแล้ว ปฏิบัติตามไม่ได้ ให้กักยังไม่ฆ่ากันทำได้ แต่ว่าสืบสวนทวนพยานกับกาตัวนี้ฉันทำไม่ได้ ฉันไม่ได้เรียนภาษากามา นี่ โหรจึงได้กราบทูลพระราชาบอกว่า เรายังงี้ซี พระพุทธเจ้าข้า เอกาณี่ไปเลี้ยงไว้ให้ดี บริเวรมให้กว้าง ทำกรงให้กว้างให้บินไปบินมา เป็นการ บริหารร่างกายให้สะดวก (ไม่เหมือนกับชาวบ้านเลี้ยงนกเขาเนะ) เพื่อเป็นการป้องกัน การหนี แต่ทว่าให้กาตัวนี้มีโอกาสบริหารร่างกายไปในตัว แล้วก็ต่อมาเหตุการณ์มันก็จะ ปรากฏขึ้น ความดีจะปรากฏ เขายังงั้น ให้ทำยังงี้ไว้ก่อน ยังไม่ให้ฆ่ากา ให้ทำกรง ให้ใหญ่ กากอยู่ในนั้นให้เลี้ยงให้ดี เพราะว่ากาที่กาซัดหัวแล้วซีใส่ปากเป็นนิมิตรดี (ผี บรรดาท่านผู้อ่าน อ่านแล้วก็จำไว้ด้วย ถ้าใครไปถูกจิ้งจกตุ๊กแกซัดหัว ซักตัว เข้าละ อย่าเพิ่งไปโกรธมัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้านั่งอยู่เฉย ๆ จิ้งจกซัดหัวจะได้ลาภภายใน

วันนั้น ถ้าซัลดตัวแค่ว่า แค่นั้น จะได้ลาภภายใน ๗ วัน เอาละถ้าไม่เชื่อก็ลองสังเกตดู ไอ้ฉันเป็น เรื่องจริงเหมือนกัน เพราะเคยสังเกตมาเอง

ทีนี้เมื่อพระเจ้าอาทิตย์ทรงโปรดให้เลี้ยงกาตัวนั้นไว้เป็นอย่างดี ป้องกันไม่ให้หนีและให้กาบริหารร่างกายได้ดีที่สุด เท่าที่จะพึงทำได้ ทำกรงให้ใหญ่ที่สุด ให้สูงที่สุด ให้กาบินไปบินมา แล้วสังเกตอาหารของกาว่ากาชอบอะไร หาวาอาหารอย่างนั้นมา เพื่อกาจะได้มีความสุข แหม่นี่ท่านเป็นนักบุญจริง ๆ นี่เป็นสมัยนี้ก็สั่งยิงเป้าไปแล้ว หรือว่าไม่ได้หรอก สมัยนี้สมัยหลวงตาครองเมืองนี้ บางที ท่านก็เป็นนักบุญ อย่างพระเจ้าอาทิตย์เหมือนกัน ทีนี้เมื่อสั่งอย่างนั้นเสร็จ เสด็จกลับเข้าพระราชนิเวศน์ ถึงเวลากลางวัน ทรงเข้าพระบรรทม เมื่อเวลาที่บรรทมหลับ ก็ทรงนิมิต อะไร สุบินนิมิต นอนฝันก็แล้วกัน นอนหลับไปแล้วก็ฝันว่า มีเทวดาองค์หนึ่งเข้ามาตรัสบอกกับพระองค์ว่า มีเทวดา นะ (นี่แก่เล่าให้มันชัด ๆ หน่อยสิ ชาวบ้านเขาจะไม่เข้าใจ เป็นภาษาหนังสือสิ พูดเป็นภาษาคนคุยกัน เอ้า นี่ถ้าอ่านก็คงสงสัยว่า ไอ้หมอนี่ฟังเสียแล้ว ถ้าจะเป็นโรคอะไรล่ะ โรคเล่าโพงขึ้นสมอง ไอ้ที่พูดแบบนั้นะ พูดกับคนที่เขาเล่าให้ฟัง เขาเอาตำนานมาให้ดู ดูตำนานแล้วมันก็ยังไม่ชอบใจ) เขาก็เลยเล่าต่อ เทวดาที่เข้ามาเข้าฝันพระองค์ในเวลา ที่บรรทมหลับ แล้วก็บอกว่า ถ้าพระองค์มีพระราชประสงค์จะทราบเรื่องราว กาท่่ายซี่ ซัลดหัวแล้ว ถ่ายมูลรดแล้ว (ไอ้มูลเมิลนี่ใช้ไม่ได้ เด็ก ๆ ไม่รู้เรื่อง) ถ้าอยากจะรู้เรื่องราวที่กาซัลด ก็ให้ไปเอาเด็กที่เกิดได้ ๗ วัน แน่ะ แหม่ต้องผลิตเด็กใหม่ซะแล้ว พระราชาทำเด็ก เก่งหรือเปล่าก็ไม่รู้ ไปเอาเด็กอายุที่เกิดได้ ๗ วัน เอามาเลี้ยงไว้ให้ มาอยู่ใกล้กับกา ภายในไม่ช้าเด็กก็จะรู้ภาษากา แล้วก็รู้ภาษาคน เอ๊ะก็ดีเหมือนกัน ไอ้ นี่ถ้าจะดี ราชาก็ทรงปฏิบัติตามนั้น ว่าง่ายจริง ๆ อำมาตย์เดอนก็ทรงรับปฏิบัติตาม โหร เดอนก็ทรงรับปฏิบัติตาม นอนฝันเห็นเป็นเทวดามาบอกก็ทรงรับปฏิบัติตาม นี่แสดงว่า พระราชาองค์นี้ทรงเป็นพระราชาที่ทรงประกอบไปด้วยทศพิธราชธรรมจริง ๆ นำเคารพ แหม่ อยากจะไหว้สักหมื่นครั้ง แต่เกรงว่าไหว้จะไม่ครบหมื่นครั้งจะตายเสียก่อน ก็เลย ยังไม่ไหว้ แต่ขออน้อมใจเคารพในความดีของพระองค์ เมื่อทรงตื่นจากบรรทมแล้วพระเจ้าอาทิตย์ก็โปรดให้นำเด็กที่มีอายุได้ ๗ วัน อือไปหาซี่ สั่งคนอำมาตย์ข้าราชการทั้งหลายก็เดือดร้อนแล้ว บอกว่านี่พวกแกไปดูซิว่าใครออกลูกได้ ๗ วันมีบ้างไหม ๖ วันไม่เอาละ ๔ วันก็ไม่เอา เอา ๗ วัน ว่ากันแบบเถตรง ๆ เพราะว่าเทวดามาบอกฉันอย่างนั้น เมื่อคืนนี้เทวดามาบอกฉันว่าให้เอาเด็กอายุ ๗ วันมาเลี้ยงไว้ที่ใกล้กา อำมาตย์ก็เดือดร้อน พระราชาต้องการก็เดินทางกันไป ก็คงจะหาไม่ยาก เพราะว่าสมัย

นั้นรถก็ไม่มี เครื่องบินก็ไม่มี คนไปไหนก็ไปยาก คนไปกันด้วยเท้า ไปเกรียน ตามนี้ งานท่องเที่ยวไกล ๆ มันก็ทำได้ยาก ก็ไม่เป็นไร ว่าง ๆ ก็สร้างเด็กไปตามเรื่องตามราว เป็นอันว่าไม่กี่วันก็ได้เด็กอายุ ๗ วัน ให้เขานำเด็กคนนั้นมาเลี้ยงไว้ใกล้ ๆ กา เลี้ยงอยู่ ๗ ปี แหม มันมีสัญญัตลักษณ์ ๗ เสียหมดเลย เด็กคนนั้นก็รู้ทั้งภาษากาและภาษาคคน นี่ดีมาก

มาวันหนึ่ง เขาจึงได้นำเด็กเข้าเฝ้าพระเจ้าอาทิตย์ พระองค์จึงได้ทรงรับสั่งให้ประกาศถามถึงเรื่อง ถามกา เรื่องที่ถ่ายมาซัดหัวครั้งก่อนนั้นนะ ในเรื่องราวอะไร ขอให้เด็กถามกา เด็กก็ได้ถามกาว่า นี่ ลุงกา พระราชามีความประสงค์อยาก จะรู้เรื่องราวว่า ถอยหลังไปจากนี้อีก ๗ ปี ที่พระราชาทรงนั่งถ่ายพระบังคนขี้และเยี่ยว และก็ลุงกาขึ้นมาถ่ายอุจจาระรดศีรษะพระราชาก็ถ่ายใส่ปากนี่เรื่องราวมันเป็นอย่างไร กาทัวนั้นจึงได้พูดกับเด็ก บอกว่าอย่างนี้ว่า เมื่อสมัยก่อนโน้นนะ มีกาทัวหนึ่ง ซึ่งเรา เรียกกันว่า ปู่เฒ่า เป็นบรรพบุรุษของเราเป็นต้นตระกูลของเรา หรือว่าเป็นต้นตระกูลของกา เขาเรียกพ่อปู่เฒ่าว่า พญากาเผือก พญากาเผือกตัวนี้มีความแก่เฒ่าชรามาก และก่อนในสมัยนั้นท่านอยู่ในที่นี้ และก่อนที่จะจากไปสู่ป่าหิมพานต์ได้สั่งพวกเราไว้ว่า สถานที่ตรงนั้น หมายถึงว่าที่ที่พระเจ้าอาทิตย์ไปสร้างส้วมสำหรับถ่ายอุจจาระปัสสาวะนั้น มีพระบรมสารีริกธาตุขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบรรจุอยู่ และก็สั่งให้พวกเราทั้งหลายบรรดากาทัวทั้งหลายที่อยู่ในบริเวณนี้รักษาสถานที่นี้ไว้ เพราะว่าพญากาเผือกเวลานี้ได้ไปอยู่เสียที่ป่าหิมพานต์ เพราะท่านแก่เฒ่ามาก การที่เราซัดหัวพระราชาก็พอพระราชาทรงเห็นหน้าไปอำปากจะพูดเราซัดใส่ปากเพราะห้ามพูด เพราะอะไร เพราะจะเตือนว่าที่ตรงนี้ไม่ควรจะทำเป็นส้วม เพราะเป็นที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ แต่ว่าถ้าอยาก จะทราบรายละเอียดยิ่งกว่านี้ละก็ เราไม่ได้เหมือนกัน เพราะท่านปู่เฒ่าบอกไว้เพียงเท่านี้ ถ้าอยากรู้รายละเอียดยิ่งกว่านี้ ก็จงให้ไปตามพญากาเผือกมาจากป่าหิมพานต์ เมื่อเด็กทราบจากกาทัวนั้นแล้ว จึงได้กราบทูลพระราชาทรงเจ้าอาทิตย์ให้ทราบทราบ พระเจ้าอาทิตย์จึงได้รับสั่งให้เด็กไปบอกกับกาให้เชิญพญากาเผือกมา ในขณะนั้นเด็กจึงไปบอกกับกา กาก็เลยบอกว่ากัณอยู่ในกรุงฉันทะจะไปได้อย่างไรละ พ่อคุณ มันจะบินไป ไหวได้ที่ไหน ให้พระราชาล่อยฉันทะออกจากกรุงก่อนสิ พระราชาก็ลืมไป ลืมไปว่าเรา ชงกาไว้ในกรุง จึงได้สั่งอำมาตย์ให้ไปล่อยกาออกจากกรุง

เมื่อกาทัวนั้นออกจากกรุงไปแล้วก็ไปป่าหิมพานต์ เดินทางไปป่าหิมพานต์ก็

ไปบอกกับพญากาเผือกเผ่า ว่าเวลานี้พระราชาคือพระเจ้าอาทิตย์ต้องการทราบความเป็นจริงถึงเรื่องความเป็นมาของพระบรมสารีริกธาตุ ขอเชิญพ่อปู่เฒ่าให้ไปเฝ้าพระราชากาเผือกก็เลยบอกว่าเรามั่นแ่ม่มากแล้ว อ้ายหนูเอ๋ย ปินไมไหว เจ้าจงไปตามเอากาหนุ่ม ๆ มา ๒ ตัว มา ๒ กา เมื่อกาตัวหนุ่ม ๆ มา ๒ ตัวแล้วก็บอกให้คาบไม้คนละข้าง เมื่อคาบไม้กันคนละข้างแล้วพญากาเผือกก็เกาะตรงกลางไม้ท่อนนั้นให้กาตัวหนุ่ม ๆ ๒ ตัวบินมา แล้วก็ทำนาก็เกาะมาตรงกลาง บินมาบ้างพักมาบ้างจากป่าหิมพานต์ กว่าจะถึงเมืองทริภุญไชยก็ต้องสิ้นเวลาถึง ๗ วัน นี่สัตยลักษณะตัวนี้มัน ๗ ไปหมด เด็กเกิด ๗ วัน แล้วถึงอายุ ๗ ปี ตอนที่พญากาเผือกจะเข้ามาถึงเมืองพระธาตุทริภุญไชยก็ ๗ วัน นี่มันเรื่องของตำนานนี้ นาน ๆ เล่ามันก็ต้องลงเลขมันก็ต้องลงตัวกันแบบนี้ ถ้าดำเร็วละก็อาจจะคลาดเคลื่อนได้ เมื่อพญากาเผือกมาแล้วพระเจ้าอาทิตย์จึงได้เชิญพญากาเผือกที่เกาะมากับไม้ที่มีกาหนุ่ม ๒ ตัวนั้นมาด้วยให้ลงที่ลานหลวงจึงพระราชทานอาหารให้บริโภคนให้กากินให้อิ่มหนำสำราญ ให้พักผ่อนเป็นอย่างดีแล้วจึงได้มีกระแสพระราชดำรัสตรัสสั่งเด็กที่รู้ภาษากาซักถาม เด็กถามตามพระราชประสงค์ว่าเรื่องราวที่ปล่อยให้กาถูกน้องมาชีริดหัว เรื่องมันเป็นอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

พญากาเผือกจึงได้เล่าให้เด็กฟัง ตามเด็กและเด็กเป็นล่ำ ว่าครั้งหนึ่งพระพุทธเจ้าครั้งที่ยังคงดำรงพระชนม์อยู่ และก็มีสมัยนั้นประทับอยู่ที่เมืองพาราณสี ตอนเช้าวันหนึ่ง พระองค์ทรงบาตรและจีวรแล้วก็เสด็จจากเมืองพาราณสีมาทางอากาศโดยพระลำพัง แล้วเที่ยวบิณฑบาตในหมู่บ้านในดงแห่งหนึ่ง คนก็พากันเลื่อมใสและพากันถวายของแก่พระพุทธเจ้าเป็นอันมาก พระพุทธเจ้าทรงเทศนาโปรดตามสมควรแก่ฐานะให้คนทั้งหลายเหล่านั้นตั้งอยู่ในศีลห้าหรือไตรสรณาคมน์ คำว่า ไตรสรณาคมน์ก็คือว่านึกถึงพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ เป็นที่พึ่ง และก็ตั้งอยู่ในศีล ๕ ประการ นี่พระเขาเทศน์กันนะ เขาบอกว่าพระพุทธเจ้าไม่เคยเสด็จมาสู่ประเทศไทย แต่ความจริงนี่ไม่ใช่ประเทศไทยนี่เมืองทริภุญไชย คนสมัยนั้นเป็นคนไทย คนเจ๊ก หรือว่าเป็นคนแขกคนลาว คนมอญ เขาไม่ได้บอกท่านก็เทศน์ถูกเหมือนกัน ท่านเทศน์ตามอัธยาศัยของท่าน ท่านลืมไปว่าองค์สมเด็จพระทรงธรรมบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงเป็นอัจฉริยะ ไม่ใช่บุคคลธรรมดา ลืมไปเสีย ชอบเอารอยเท้าไปวัดกับพระพุทธเจ้า มันถึงได้ลงเอยเป็นแถว ๆ ใ้ ติไม่ดีเวลามีชีวิตอยู่ เวลาใครเขาถวายสวดงค์ ก็ไม่รับมันแรง รับไม่ได้หรอก มันเป็นอาบัติ แต่เวลาตายแล้วมีพินัยกรรมเป็นสิบ ๆ ล้าน มีทรัพย์สินต่าง ๆ มาก นี่คนเขาเคร่งนะมันเป็นอย่างนี้ คนที่ชอบเอารอยเท้าไปวัดกับรอย

เท้าของพระพุทธเจ้าฉันะ โดยมากก็ไปอยู่กับเทวดา เพราะว่าเขานับถือศาสนาเทวดา นี่ตามตำนานเขาบอกว่า องค์สมเด็จพระทรงแสดงวิสุทธิโสภาคมาที่พระธาตุหริภุญไชย มาเมืองหริภุญไชยในสมัยนั้น เมื่อพระองค์ทรงเทศน์ให้คนมีความเคารพในศีลห้าและที่ตั้งอยู่ในสรวณคมณ์ เป็นชาวป่าชี่ สมัยนั้นไม่ใช่รถใช้เรื่อนี่ เป็นชาวป่าชาวคง ประเทศไม่เจริญ คนเข้าใจดี มีอารมณ์ประกอบไปด้วยธรรมมีเหตุมีผล แต่พอประเทศชาติเจริญขึ้นมามาก ๆ เหตุผลก็หายไป เพราะคำครองชีพบังคับ มีรายการทุจริตคิดมิชอบอยู่ด้วยประการทั้งปวง จากนั้นเมื่อพระองค์ทรงเทศน์แล้วก็ทรงเสด็จออกจากหมู่บ้านนั้น มา ถึงสถานที่ตรงนี้ คือที่ที่พระราชพระเจ้าอาทิจฉันะ สร้างลั้วไว้ พระองค์จึงได้ทรงวางบาตรไว้ตรงที่พื้นหิน และก็ทรงฉันภัตตาหารที่ตรงนั้น นี่ใจ เป็นที่ฉันอาหารของพระพุทธเจ้า ที่ตรงไหนไม่รู้ ก็ตรงที่เขาสร้างพระเจดีย์หริภุญไชยนั้นเอง และที่เรียกกันว่า พระธาตุหริภุญไชย ตรงนั้น นี่เป็นเมืองไทยหรือเป็นเมืองเจ๊กก็ไม่ทราบ ฟังแล้วก็ฟังกันไป เขาเล่ามาอย่างงี้ก็เล่าไปอย่างงี้ คนบอกให้ฟังโกหก คนเล่านี้ก็โกหกด้วย แต่คนพูดให้ฟังไม่โกหก เขาพูดตามความเป็นจริง คนพูดก็พูดตามความเป็นจริงด้วย เพราะเกิดไม่ทัน เพราะอีตาคนนั้นโกหก ก็ขอโกหกกันต่อ ๆ ไป ถ้าตานั้นไม่โกหก พูดตามความจริงก็ถือว่าเป็นเรื่องพูดตามความจริงกันต่อไป แล้วท่านผู้อ่านจะเชื่อหรือไม่ก็ตามใจ หนังสือเล่มนี้ไม่เกณฑ์ให้ใครเชื่อและก็ไม่เกณฑ์ให้ใครปฏิเสธตามอัธยาศัยของท่านผู้อ่าน เมื่อฉันแล้ว เมื่อพระองค์ทรงเสวยพระกระยาหารเสร็จ พระพุทธองค์ก็ทรงมีพระพยากรณ์คือทรงมีพระพุทธพยากรณ์ว่า เมื่อเรานิพพานไปแล้ว สถานที่ตรงนี้ จักเป็นมหานคร แ่นะ นครใหญ่ จะมีพระราชขององค์หนึ่งมีนามว่า พระเจ้าอาทิจฉันะ นี่แน่ะ นี่เป็นพระพุทธพยากรณ์นะ เขาว่าอย่างนั้น จะมีพระราชขององค์หนึ่งมีนามว่าพระเจ้าอาทิจฉันะ และก็พระธาตุคืออัฐิ กระดูกของเราฉันะ จะประดิษฐานอยู่ ณ ที่ตรงนี้ ท่านไม่ได้บอกว่ากระดูกตรงไหน เป็นอันว่ากระดูกของพระองค์ก็แล้วกัน

เมื่อเด็กได้ฟังกาเผือก พญากาเผือกพูดให้ฟังดังนั้น ก็กราบทูลพระเจ้าอาทิจฉันว่า นี่ท่านเจ้าพระยาภาเผือก หนอยแน่ เลื่อนยศเสียแล้วซี เลื่อนบรรดาศักดิ์นี่เขาพญาภาเผือกเท่านั้นนะ พ่อฤาษีลิงนี่ พ่อลิงเลื่อนเป็นเจ้าพระยา ความจริงก็ควรจะเลื่อนแล้ว แกเป็นพญามาตั้งนาน เวลานี้แกมา อายุตั้งเยอะแยะแล้ว นี่มากราบทูลพระราชารื่องดีเป็นกรณีพิเศษ คนที่มีความเคารพในพระพุทธเจ้าก็ควรจะเลื่อนยศเป็นเจ้าพระยา ตำนานเขาไม่เลื่อน เราเป็นผู้อ่านใหม่ ก็ทำใหม่ จัดว่าเป็นคำเร็ว ก็เลยขอเลื่อนให้เป็นเจ้าพระยาภาเผือกไป เด็กคนนั้นจึงได้บอกเรื่องราวที่

พญาภาเผือกเล่าให้ฟังทุกประการ ตอนนี่เมื่อพระเจ้าอาทิจจทรงฟังก็ทรงดีพระทัยอย่างยิ่ง แหม แทนที่จะโกรธกาทันนั้นนะ อันนี้ควรจะขอบใจพระยาโหราธิบดี หือ ใช้หรือไม่ใช่ก็ไม่รู้ พระยาโหร เขาเรียกโหรเฉย ๆ ตั้งเป็นพระยาลัง ก็ควรจะต้องนี้ โหรของพระราชาทรงให้เป็นพระยาเสีย พระยาลังตั้งนี้ใครถอดไม่ได้ จนกว่าลึงจะส่งถอดจึงให้รื้อที่บังคนหรือส้วม ไอ้หนู อีหนู อ่านจะได้รู้เรื่อง ไอ้คนอ่านไม่รู้เรื่องเดี๋ยวจะไปล่อเอาบังคลาเทศเขาว่าไอ้บังคลาเทศนี้น่ากลัวจะเป็นเมืองสำหรับขึ้นนะ บังคน บังคลิง บังคลาณี บังคลประเทศ บังคลาเทศ ไอ้คำว่าเทศนี่ก็แปลว่าแสดง แสดงว่าที่ตรงนั้นะ เป็นที่สำหรับคนขี่หรือสัตว์ขี่ เมืองนี้มันถึงได้ยุ่ง บังคลาเทศนี่ แล้วใครอย่าล้งหนังสือฉบับนี้ไปบังคลาเทศนะ เดี่ยวไอ้พวกนั้นมันไล่ล่อลึงแย่ ไม่เป็นเรื่อง

เป็นอันว่าพระราชาทรงสั่งให้รื้อที่พระบังคน คือ ส้วม เด็ก ๆ จะได้เข้าใจ รื้อทันที พอพญาภาล้ง บอกว่าไอ้ไม่ได้เรื่องแล้วเรานี้มันขี้ไรหนัก นี่มาขีรดพระบรมสารีริกธาตุนี้ หนอยแน่ะ เราอุตส่าห์บูชาพระพุทธเจ้า เอาพระสงฆ์ที่เป็นพระอรียเจ้า มาเลี้ยงมาถวายภัตตาหารแล้วก็ขายพระราชนิเวศน์เขตพระนครที่อยู่นะปราสาทเอาสดางค์มาซื้อของถวายพระ เมื่อไม่มีใครเขาซื้อ เราก็อ้างตามราคาที่เราสร้าง นี่เรากำลังจะบูชาความดีขององค์สมเด็จพระชินสีห์บรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า หนอยแน่ะ ความดีที่เราทำเราทำส่วนหนึ่งแต่เราดันไปขีรดพระพุทธเจ้าเสียแน่ะ ระบายไม่เอา ๆ ใช้ไม่ได้ ไอ้ส้วมนี่ระบาย หนอยแน่ะ เรามาขี ส้วมมันจะบอกเราสักคำก็ไม่ได้ว่า ตรงนี้มีพระบรมสารีริกธาตุ ไอ้เจ้าส้วมนี้มันขี้ไรนี่มันบอกเราไม่ได้ต้องรื้อมัน ทำลายมันเสีย เอาละซิ ดันไปโทษส้วม ในความจริงเขาโทษหรือไม่โทษก็ไม่ทราบนะ นี่มันไม่ใช่ตำนานหกรอกตำเร็ว ไอ้ตำเร็วนี้ใครมันตำ ไอ้เจ้าลึงมันตำ บอกว่าพระราชากรธส้วมนี่เขาไม่มีหกรอก คนบอกเขาก็ไม่ได้บอก ไอ้ลึงมันต่อ ในเมื่อรื้อส้วมเสร็จเรียบร้อยแล้วก็ให้เอาไฟเผาเผาไม่ได้ เผาขี้ให้หมด เผากลบกลืนไม่ใช่กลบ กลบกลืนมันจะหมดได้ยังไง กลบแล้วมันไม่หมดกลืนต้องเผากลืน เผากลืนให้หมดจนที่นั่น เป็นตะกอนเหลือแต่ถ่าน เมื่อมันเป็นแต่เพียงอะไร เขาเรียกว่าอะไรได้ สิ่งมันเกินกว่าถ่านนะ อะไรก็ไม่รู้มัน มันจะเหยียดลงไปที่นี่ก็สั่งคนขุด ขุดให้หมด ไอ้เชื้อสายขี้ไฟไม่ให้เหลือ อ้ายขี้จัญไร รู้แล้วว่าพระบรมสารีริกธาตุอยู่ตรงนี้แล้ว ดันลงไปได้ อีตอนที่นั่งขี้ถ่านมันไม่ออกจากท้องมันก็ล้นเรื่องไป น้อยรี ไอ้เราไม่รู้ว่่าพระบรมสารีริกธาตุอยู่ตรงนี้ มันก็เลือกไหลออกมาจากท้องได้ ก็โทษขี้ต่อไป นี่พระราชานะเขาไม่โทษหกรอก ไอ้คนพูดนะ พูดล้ง เมื่อขุดออกหมดแล้ว ยังไม่พอ เอา ไปเอามาใหม่ ไปเอา น้ำหอมที่ดีที่สุดนะไปตวงมา ก็ถึง ๆ ก็ถึงก็ตามราคา

กันลงไป ให้มันหอมฉุยอยู่ตลอดวัน เอาคันเต็มที พอเสร็จแล้วก็ประกาศให้ราษฎรทั่วไป และก็ทั้งส่วนพระองค์ด้วยมานมัสการพระบรมสารีริกธาตุ ยังไม่เห็นหрок กราบลงไป ขอขมาลาโทษ นี่ความจริงมันไม่เกี่ยวกับชาวบ้านเลยนะ ก็ตัวชี้คนเตี้ยนะไปทวนชาวบ้านเขา ขอขมาโทษแต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอย่างยิ่ง เสร็จแล้วยังไม่พอ เขา ป่าวประกาศให้บรรดาประชาชนทั้งหลายทั้งปวงมารวมกัน อาบน้ำดำหัว ชดสัจจวรรณาให้ ดีที่สุดให้สะอาดที่สุด แต่งเสื้อผ้าให้มันดีที่สุด สะอาดที่สุด เอาไอ้ชุดที่ใหม่ที่สุด แต่คนจน ๆ แรกก็มีชุดใหม่ที่สุด แต่ก็ขาดมากที่สุด รุ่งเรืองมากที่สุด ก็แต่งดีเต็มที่มันได้มันนะซี เมื่อดีเต็มที่ ไม่ได้ก็สั่งว่า ยายคนนั้นตาคนนี้ได้เรื่อง ฉันสั่งให้แต่งตัวให้สวยที่สุด ใหม่ที่สุด แกเอา ผ้าวอย่างนี้น่าดูได้สิ ตายายผู้นั้นแกก็บอกว่า ไอ้นี้ ผ้าที่นุ่งมา เสื้อที่สวมมานี้มันดีที่สุดเท่าที่มีอยู่แล้ว พระราชาก็เลยบอกว่าไอ้ผ้าวอย่างนี้นั้นแหละดีที่สุดสำหรับฉันจะใช้ ฉันไม่ใช่มันแล้วนะ แกว่ามันดีที่สุดได้ยังไง ตาคนนั้นก็เลยกราบทูลว่าข้าพระพุทธเจ้ามีเพียงเท่านั้นพระ พุทธเจ้าข้า พระราชาบอกไม่ได้ แกพวกแกทั้งหมด พวกท่านทั้งหมดต้องประชุมกันอยู่ที่นี่ แต่งตัวให้ใหม่ที่สุดแล้วก็ดีที่สุด ผ้าวแก่อย่างนี้ต้องทิ้งไป แต่ก่อนจะทิ้งประเดี๋ยวก่อน ใครอย่าเพิ่งทิ้งก่อนนะ ถ้าทิ้งก่อนถูกประหารชีวิต เพราะจะกลายเป็นทรงเช็ดชุดวันเกิด จึงสั่งให้บรรดาอำมาตย์ข้าราชการไปเบิกผ้ามาจากคลัง เอาผ้าที่ดีที่สุด ราคาแพงที่สุด มาให้บรรดาประชาชนนุ่ง คนที่เขาจน ๆ นะ ไอ้คนที่เขามีอยู่แล้ว ไม่ต้อง อย่างหาก เศรษฐีความดีแต่งตัวดีแล้วไม่ต้อง เอาพวกที่ผ้าเก่าที่สุด ที่ไม่ชอบใจพระราชาเนี่ยแจก แจกแต่งตัวกันแล้วสวยหรูเชียว ว่ากันเต็มที่ ก็ตรัสสั่งให้หาเครื่องสักการะบูชามา เอา กันให้เต็มที่ให้ดีกว่าเก่า ตามเสด็จมายังสถานที่ตรงนั้น ก็ทรงบูชาสถานที่นั้นแล้วก็ยก พระหัตถ์ขึ้นพนมนามัสการองค์สมเด็จพระประทีปแก้วบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วก็ ทรงกล่าวขอขมาโทษแก่พระพุทธเจ้า ในการที่ข้าพระพุทธเจ้านั่งถ้ายพระบังคน คือนั่ง ชีตรงนี้ก็เพราะไม่ทราบว่าจะพระบรมธาตุขององค์สมเด็จพระชินสีห์บรมศาสดาสัมมาสัมพุทธ เจ้าอยู่ตรงนี้ประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งก็ไม่เคยคิดเคยทราบมาก่อนว่าที่นี่เป็นปูชนีย-สถาน เป็นสถานที่ควรแก่การเคารพบูชา เพราะว่าองค์สมเด็จพระศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงเคยมาประทับอยู่ตรงนี้ ข้าพระพุทธเจ้าไม่ทราบ และเคยทรงเสวยพระกระยาหารตรง นี้ไม่ทราบ ข้าพระพุทธเจ้าพร้อมด้วยบรรดาอำมาตย์ข้าราชการ และบรรดาประชาชน ทุกท่านที่มีความเคารพในพระรัตนตรัย ขอน้อมเศียรแด่สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดา สัมมาสัมพุทธเจ้า ขอพระองค์ทรงให้คงโทษแก่บรรดาข้าพระพุทธเจ้าที่มีความเคารพใน พระองค์ด้วยเถิด พระพุทธเจ้าข้า เอ สงสัยเสียแล้ว สงสัยว่าเวลาที่พระเจ้าอาทิจจ

เขาขอขมาเขาขออย่างนี้หรือเปล่าก็ไม่รู้ นี่เจ้าสิ่งมันได้ยินแล้ว ๆ ว่าใครเขาว่าใน
ท่านองนี่ ก็เลยว่าเชื่อไปนะ ถ้ามันผิดไปจากความเป็นจริงละก็ขออภัยคนอ่านด้วย
ถ้าไม่ผิดก็ไม่ต้อง ไม่ต้องยินดีด้วยหรอก ไม่ต้องโมทนาก็อ่านไปนี่ แนวทางที่เราจะขมา
พระพุทธเจ้า ตะนี้ฮึดตอนนั้นตาคนนั้นที่แก่เล่าให้ฟัง แก่ชื่ออะไรก็ไม่รู้ แก่บอกว่าเมื่อ
พระเจ้าอาทิจจำสั่งอาราธนา ขมาและก็อาราธนาบารมีพระพุทธเจ้าอยู่นั่นเอง ก็
ปรากฏว่ามีพระอมตองค์หนึ่งผุดขึ้นจากพื้นที่ดิน และก็สูงขึ้นจากดินไปประมาณ ๓ ศอก ด้วย
อำนาจของเทวดา (อ้อ ก็ได้นี่พ่อคุณ) นี่เรื่องของเทวดาท่านตายนั่นนะ บรรดาพระ
ทั้งหลายที่ขอบใจตักทวดเทวดาและกัฬิง ๆ ไว้ด้วย ฟังแล้วก็อย่าเชื่อคนพูดเล่นนะ คน
พูดไม่ต้องเชื่อ ฟังไว้ อย่าฟังไปนั่งตำเทวดากันยิ่งไป มันไม่มีประโยชน์ เทวดามีจริง ๆ
ถ้าไม่มีพระพุทธเจ้าท่านไม่ตรัส ขอบรรดาท่านทั้งหลายถ้าไม่ใช่สาวกของพระเทวทัตละก็
ก็ควรจะเชื่อพระพุทธเจ้าเอาไว้บ้าง เพราะการรู้การเห็นเทวดานั้นเป็นการปฏิบัติแบบ
เบา ๆ ในพระพุทธศาสนา ไม่ใช่อย่างหนัก การเห็นเทวดาได้เห็นพรหมได้ เห็นสัตว์
นรกได้ มันยังไม่ขึ้นประณมปีที่หนึ่งในหลักสูตรของพระพุทธเจ้า สอนแก่บรรดาพระสาวก
พวกเราไม่ปฏิบัติตามและไม่คัดค้านคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า อันนี้พระพุทธเจ้าทรงตรัส
เรียกคนพวกนี้ว่าเป็นเดียรฉัตร ไม่ยอมรับว่าเป็นสาวกของพระองค์ ในเมื่อเราไม่ได้เป็น
สาวกของพระองค์แล้วก็มาทรงเครื่องแบบแบบสาวกของพระพุทธเจ้าก็ถือว่าเป็นสาวกปลอม
และว่ามีสภาพเหมือนพระเทวทัตไม่ได้ เพราะพระเทวทัตมีความหลงผิดไปเพียงชั่วขณะ
และในขั้นสุดท้ายก็มีความเข้าใจถูก ตั้งใจขมาพระพุทธเจ้า นี่ดีไม่ดี ท่านจะมากกว่าพระ
เทวทัตไปนา ระวัง ๆ ระวังอย่าเที่ยวไปนั่งตำเทวดาเขานัก เทวดาเขามีจริง เอ้า
ไปไหนเสียอีกล่ะ ตอนนี่ก่อน เที่ยวก่อนย้อนกลับมาใหม่ เมื่อมีพระอมตองค์หนึ่งผุดจากพื้นที่ดิน
สูงไปกว่าดิน ๓ ศอกด้วยอำนาจของเทวดา และก็มิริศมีพุ่งออกมาจากพระอมตเป็นฉัพพรรณ
รังษีศรีศรีออกตระการสวยงามมาก เหมือนกับดาวที่ลอยอยู่กลางพื้นอากาศ เมื่อลอยอยู่
โดยรอบ ๆ ที่พระบรมสารีริกธาตุบรรจุ ก็ลอยวนไปวนมา สวย เป็นประกายใสสะอาด
สวย สวยมาก ฮึดตาคนนั้นแก่ทักภาพให้ดูแพรวพราวสวยสดงดงามเป็นพิเศษ พระเจ้า
อาทิจจำและข้าราชการเห็นปาฏิหาริย์ดังนั้นก็รู้สึกประหลาดใจปลื้มใจพร้อมกันไป ดีใจ
คล้ายกับตัวจะลอยขึ้น แต่ตัวไม่ได้ลอยหรอก ใจมันลอย มีความปลื้มปิติเป็นอย่างมาก ดู
คล้าย ๆ กับพวกเราที่ไปไหว้พระตักกันนะ ไปแต่ละแห่งที่ไหน ๆ ก็รู้สึกเกิดธรรมปิติ ครึก
สวดคำทำนองกันอย่างชนิดที่เรียกว่าเจ้าของไม่ต้องเรียไร เจ้าของวัดไม่ทันเรียไร ไป
ถึงไหนก็ว่ากันสองพันสามพันสี่พัน รวมแล้วนับเงินเป็นหมื่น นี่ความดีของสาวกขององค์

สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า มีความดีขนาดนี้ถึงพวกเราให้เกิดศรัทธา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หรือเอกภพขงค์ โยนเหล้าทิ้งออกจากใจเลย ไม่ใช่ทิ้งจากปาก ทิ้งจากใจ ถ้าโยนทิ้งจากปากประเดี๋ยวใจมันถึงเข้ามาใหม่มันกระโดดใหม่ โยนทิ้งไปจากใจเลย นี่ความดีในศาสนาขององค์สมเด็จพระจอมไตรระชนาตพระสาวกเท่านั้น ยังสร้างธรรมปิติให้เกิดแก่บรรดาท่านพุทธบริษัทได้ และหากว่าเป็นความดีขององค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดาของจะดีขนาดไหน นี่ ลองนึกในใจดูท่านผู้อ่าน ว่าท่านเองถ้าไปพบปรากฏการณ์แบบนั้น แล้วความรู้สึกของท่านมันจะเกิดเป็นประการใด ทีนี้เมื่อบรรดาประชาชนทั้งหลายพร้อมทั้งพระเจ้าอาทิตย์เห็นปรากฏการณ์แบบนั้น ก็มีความปิติเป็นล้นพ้น แล้วก็มีความยินดี พากันเปล่งเสียง สาธุการ และทำความเคารพสักการะด้วยบูชาด้วยดอกไม้ของหอมธูปเทียน ล้อกันเป็นพลวัน ล้อกันนุงเลย ของอะไรที่ยังไม่มีวิ่งกันไปวิ่งกันมา ริ่งกันมาริ่งกันไปของอย่างนี้บูชาแล้ว เอ้า ไม่ชอบใจไม่พอใจ ริ่งไปเอาอย่างโน้น พระบรมสารีริกธาตุก็ยังไม่ลง ลอยอยู่อย่างนั้นแหละ ลอยอยู่ได้ตั้งแต่เช้าจนเกือบจะค่ำ แหม อัสจรรย คนทั้งหลายเหล่านั้นก็เลยไม่ต้องกินข้าวกินปลา ด้วยอำนาจธรรมปิติ มันขึ้นอกขึ้นใจวิ่งกันไปโน้นเอาที่บูชาแล้ว ไม่ชอบใจนึกขึ้นมาได้ โอโน่นดีกว่า ริ่งกันไปเอาริ่งกันมา ดีว่าจัดหลักกันพันนา ถ้าจัดหลักไม่ทัน ชนกันตายหลายคน

ทีนี้ในเมื่อบูชาไปบูชามา พระเจ้าอาทิตย์คิดใหม่ บอก เอ ที่ตรงนี้ที่เรามาทำสามัคคีเอาไว้ ถ้าเราจะอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุมาบรรจุไว้ที่ตรงนี้ ทำไม่เหมาะ เพราะมันเป็นสถานที่ไม่สะอาด เราจะย้ายไปที่ตรงโน้นดีกว่า ที่อื่นที่มันสะอาดกว่า จึงได้ทรงตรัสสั่งให้ขุดสถานที่ตรงนั้น บอกว่า เราจะย้ายไปที่ตรงนั้น ท่านทั้งหลายช่วยกันขุดอีกตรงนี้นั้น เป็นหลุมขี้ ไม่ดีหรอก เดี่ยวพระบรมสารีริกธาตุจะคลายอำนาจเสีย พอพระเจ้าอาทิตย์สั่งให้คนขุดหลุมใหม่จะฝังใหม่เท่านั้น ก็ปรากฏว่าอำนาจเทวานุภาพ ทำให้ผะอบทองคำที่มีพระบรมสารีริกธาตุจมลงไปแผ่นดินตรงเดิมแล้ว มองไม่เห็น เสร็จ เสร็จกันตรงนี้เอง เมื่อพระบรมสารีริกธาตุจมไปแล้ว ก็เสียใจ เหงื่อแตกพลั๊ก ทุกคนหมดกำลังใจว่าหากเราทำไม่ถูกเสียแล้ว ทำไม่ถูกเรื่อง พระเจ้าอาทิตย์ก็เสียใจเหมือนกัน คิดว่าการที่เราดำริอย่างนี้ พระบรมสารีริกธาตุหรือเทวดาคงไม่พอใจ ไม่เอาละ เมื่อท่านต้องการที่ตรงนี้ เราก็จะบรรจุไว้ที่ตรงนี้ จึงบูชากันใหม่ อัคราวนี้ บูชากันเป็นทวีหลายสิบเท่า แต่งตัวกันใหม่ให้ดีที่สุด อาราธนาใหม่ พระบรมสารีริกธาตุก็ผุดขึ้นมาใหม่ ลอยอีกตามเดิม มีรัศมีส่องไสเท่าเดิม ครานี้ก็กราบขอขมาโทษกัน บอกไม่เอาแล้ว ไม่ขอย้ายที่แล้ว เมื่อองค์สมเด็จพระประทีปแก้วมีความประสงค์จะให้พระบรมสารีริกธาตุอยู่

ที่ตรงนี้ ข้าพระพุทธเจ้าก็ตามใจพระองค์ จะทำเป็นสกุญเจตีย์ให้เป็นทีบูชาให้สมพระเกียรติ เป็นที่ควรแก่การมัสการ เป็นปูชนียสถานประจำประเทศเขตพระนคร เมื่ออธิษฐานแล้ว พระธาตุขององค์สมเด็จพระบรมโลกนาถลอยลงมา ที่หน้า ที่พระพักตร์ นั้นนะ อ้ายพระพักตร์นี้ไม่ได้แปลว่าตูดนะ เวลาพักเขาเอาตูดนั่งพักนี้ชาวบ้านเขาแปลว่าตูด แต่พระพักตร์นี้เขาแปลว่าหน้า ตรงหน้าของพระเจ้าอาทิตย์เจ้าอย่างนี้ดีกว่า เด็กจะได้เข้าใจ (พระพักตร์เขาแปลว่าหน้า หนู) แล้วพระเจ้าอาทิตย์ก็แบ มือ น้อมพระเศียรเข้าไปรับ น้อมพระเศียรแสดงความเคารพ แบบมือสองมือประสานกับผอบพระบรมสารีริกธาตุนั้นก็ลอยลงมาในมือ แล้วพระเจ้าอาทิตย์ได้สั่งให้ขุดสถานที่ให้ลึก ทำที่ให้มั่นคง บรรจุพระบรมสารีริกธาตุลงไป เอาดอกไม้เงิน ดอกไม้ทอง เครื่องเพชรนิลจินดาทั้งหลาย ตลอดจนกระทั่งของบรรดาประชาชนทั้งหลาย ผั่งเข้าไว้ บรรจุในที่นั้น มีค่าในสมัยนี้ จะนับประมาณได้ประมาณสัก ๓๐ ล้านเศษ ของที่ถวายไว้ในที่นั้น แล้วก็กลบทำแข็งแรงดีแล้วก็สร้างประสาทสูง ๑๒ ศอก มีเส้า ๔ เส้า มีประตู ๔ ด้าน ก็เป็นศาลาเล็ก ๆ

ที่นี้นับตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา บรรดาประชาชนทั้งหลายก็พากันมานูชาพระธาตุทริภุชไชย ซึ่งมีพระเจ้าอาทิตย์ พระบรมกษัตริย์เป็นประธาน นี่เรื่องราวของพระบรมสารีริกธาตุทริภุชไชยที่เราพากันไปถวายมัสการนั้นมีดังนี้ เรื่องที่ดี ๆ มีความสำคัญยังมีอยู่อีก การที่บอกว่าองค์สมเด็จพระทรงธรรมพระบรมศาสดาไม่เคยเสด็จมานี่ไม่จริงแล้วนะ ประเทศไทยดำเนันท่านเล่าไว้อย่างนั้น ว่ามีมาและยังก่อนความเป็นมาของพระธาตุทริภุชไชย ว่าสถานที่นี้ก่อนที่องค์สมเด็จพระชินสีห์พระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าจะเสด็จดับขันธเข้าสู่พระปรินิพพาน ไม่ใช่ว่าพระพุทธเจ้าจะทรงเสด็จมาคราวเดียวเท่านั้น ยังเสด็จมาอีกตั้งหลายคราว และมีพระสาวกขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ประจำจริง ๆ ก็คือ พระมหากัจจายนะ มาประจำเป็นกรณีพิเศษ มีพระโมคคัลลาน์ พระสารีบุตร พระอนุรุทธมาเป็นคราว ๆ ท่านบอกว่าในสถานที่นี้ย่อมเป็นที่ชุมนุมของบรรดาสงฆ์ทั้งหลาย คือเป็นแหล่งที่รวมพระอรียสงฆ์ถึง ๗๐๐ พระองค์ คือพระอรียสงฆ์ที่เป็นพระอรหันต์ในบริเวณที่ใกล้กัน และใกล้บ้าน เวลาจะมาประชุมกันก็มาที่ตรงนั้น ถือว่าเวลาที่พระพุทธเจ้าเคยมาฉันภัตตาหารที่ตรงนั้น เคยพักแรมที่ตรงนั้น เลยพยากรณ์ไว้ว่าที่ตรงนั้นจะบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ จึงบรรดาพระสงฆ์ทั้งหลายจึงพากันมาประกาศพระศาสนา และเวลาที่จะประชุมกันก็มาประชุมตรงที่สร้างพระธาตุทริภุชไชยตรงนั้น เพราะกล่าวกันว่า เคยมีพระอรหันต์ในเขตแคว้นนี้ประมาณถึง ๗๐๐ รูปเศษ ในสมัยนั้น

เอาละ ท่านผู้ฟังเรื่องความเป็นมาของพระธาตุทริภุชไชย ก็ควรจะยุติกันได้

แต่เพียงเท่านั้นะ ว่ากันเป็นชั่วโมง และต่อจากนี้ไปเราก็จะพูดกันใหม่ถึงเรื่องการไหว้
พระธาตุทริภุญไชย มีความรู้สึกอย่างไรในวันนั้น

บทที่ ๔

ประสพการณ์ที่พระธาตุหริภุญไชย

เมื่อได้คุยกันถึงความเป็นมาของพระธาตุหริภุญไชยเรียบร้อยแล้ว นั่นเป็น
ระยะของตอนต้น และก็การทูลนบารุงพระธาตุหริภุญไชยนี้ ตามที่ทราบมาว่าพระนาง
จามเทวีทูลนบารุงวาระหนึ่ง แล้วก็การที่สวดยสดงงามที่สุดนี้ก็ เป็นเรื่องของพ่อขุนเม็งราย
พ่อขุนเม็งรายได้ช่วยทูลนบารุงพระธาตุหริภุญไชยให้เป็นไปตามความประสงค์คือ เต็มศรัทธา
ของพระองค์ วันนั้นเมื่อเดินทางไปถึงพระธาตุหริภุญไชย บรรดาพุทธบริษัททั้งหลายที่มี
จิตประกอบไปด้วยศรัทธา จะเรียกว่าบรรดาญาติและมิตรทั้งหลายก็เห็นจะดี เพราะว่า
ตรงตามความเป็นจริง แล้วก็บรรดาพุทธบริษัทชายและหญิงทั้งหมดที่ปรากฏว่าที่ไปร่วม
กันไม่มีใครอื่นไกล เลยนอกจากญาติและบุคคลที่มีความสัมพันธ์กันมาในอดีตชาติ เมื่อเข้า
ไปนมัสการพระบรมสารีริกธาตุก็เรียกว่าไหว้พระพุทธรูปเจ้านั้นเอง ขณะที่ก้มลงกราบครั้ง
แรกก็ปรากฏเป็นภาพของพระพุทธรูปเจ้าและภาพของพระอรหันต์ทั้งหลายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
และตลอดจนกระทั่งบุคคลทั้งหลายผู้มีความเกี่ยวข้องในการทูลนบารุงสถานที่นี้ทั้งหมดทุกสมัย
ปรากฏกายภาพชัด บางท่านก็เป็นพระ บางท่านก็เป็นพรหม บางท่านก็เป็นเทวดา มา
แสดงความชื่นชมยินดีเป็นอย่างมาก และก็ก็มีเทวดาท่านหนึ่งบอกว่า ท่านที่ทูลนบารุงพระ
ธาตุในที่นี้ รายแรกก็ได้แก่พระเจ้าอาทิจจกันนั้น เป็นเชื้อรามัญคือ เป็นมอญนั่นเอง แล้วคน
ที่มานี้ที่เป็นเชื้อสายพระเจ้าอาทิจจกันมีอยู่ ที่เรมานั่งล่อกันที่หลังว่า อิตารามัญสำรวล
หรือว่าอิตารามัญเสียใจน้อยใจ บุคคลที่จะเป็นใครก็ไม่ขอจะบอก เพราะว่า เป็นคนที่ทรง
เกียรติ ปรากฏว่าหลังจากที่นมัสการพระธาตุหริภุญไชยแล้ว เธอก็มีอาการแปลกไปมี
ความน้อยใจเสียใจอะไรบางอย่าง เพราะว่าเรื่องมีมันเป็นเรื่องเก่า ๆ เล่าไปแล้วไม่
รู้เรื่อง

เมื่อนมัสการพระธาตุหริภุญไชยเสร็จ ความปลื้มปิติใจของบรรดาท่าน
พุทธบริษัททั้งหลายที่มีในองค์พระจอมไตรบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ก็รู้สึกว่ายืดยาว
อ้อมเอิบไปตาม ๆ กัน หลังจากนั้นจึงได้ยกขบวนกันไปวัดพระบาทตากผ้า จังหวัดลำพูน
ในเขตอำเภอป่าซางที่จริงสิ่งที่เราพูดนี้ก็เป็นเรื่องของจังหวัดลำพูนอยู่แล้ว สำหรับวัด
พระบาทตากผ้าที่เคยพูดมาแล้วในเรื่องของหลวงพ่อบานว่าสีลาของท่านเป็นยังงี้ คราว
นี้พอกลับเข้าไปก็ปรากฏว่าวัดสวดยสดงงามเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ.ที่ไปในคราวนั้นรู้สึกว่า
จะเป็น พ.ศ.ติดกันระหว่าง ๒๕๐๓ กับ ๒๕๐๔ ถ้านับเป็นปีเก่า ๆ ก็เป็น พ.ศ. ๒๕๐๓

ถ้านับระเบียบที่เขาตั้งขึ้นใหม่ก็เป็น พ.ศ. ๒๕๐๔ แต่ว่าฤดูหนาวเหมือนกัน เวลานั้น
วัดพระบาทตากผ้ายังไม่มီးอะไรมา พอเข้าไป ถึงคราวหลังนี่ปรากฏว่าเป็นาสถานเจริญ
ผิดคาดคิดใจมาก นี่ละบรรดาท่านทั้งหลาย พระที่บวชเข้ามาในพระพุทธศาสนาถ้าหากว่า
พยายามละโลกธรรมทั้งได้ ทำให้เขาถึงธรรมะที่องค์สมเด็จพระศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า
ทุกแห่งก็เป็นอย่างนี้ ถึงแม้ว่าเป็นป่าเป็นดอยความเจริญย่อมติดตามเข้าไปเสมอ ทั้งนี้ก็
เพราะอะไร เพราะว่าจิตใจของท่านทั้งหลายเหล่านั้นเป็นผู้เข้าถึงความเจริญแล้ว สำหรับ
วัดพระบาทตากผ้านี้ก็จะขอไม่พรรณนาถึงความสวยงาม เพราะว่าช้าเวลาเปล่า ๆ
บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายที่เคยไปมาในเวลาก่อน ๆ ก่อนหน้าโน้นหลาย ๆ ปี กลับเข้า
ไปเวลานี้จะรู้สึกว่าจะแปลกไปอย่างผิดปกติ

นี่เมื่อถึงเวลาเข้าไปก็ปรากฏว่าหลวงพ่ोज้าของวัด จะเรียกว่าเจ้าของ
วัดก็ได้ เพราะเวลานี้ท่านเป็นผู้ปกครองวัด ท่านก็ออกมาต้อนรับ สำหรับหลวงพ่อก็ค้นออก
มาในตอนต้นรู้สึกว่ามีสีลาเดิม โอ้เรื่องของสีลาหรือจริยานี้บรรดาท่านทั้งหลาย บรรดา
พระสาวกทั้งหลายไม่สามารถจะหึงสีลาหรือว่านิสสัยเดิมได้ เดิมคราวก่อนไปมาอย่างไร
ท่านก็มีจริยาแบบนั้น แต่ว่าคราวนี้ไม่ได้มานั่งหลับตา เพราะว่าเราไม่ได้มาพูดกันถึงเรื่อง
หลับตาหรือลืมตา จริยาของท่านมีท่าทางน่ารัก สงบเสงี่ยมมาก เมื่อเวลาเข้าไปเห็นว่า
จะเสียเวลาเพราะเวลาใกล้เพลก็เลยขอให้ท่านให้อโวกาห์กับบรรดาพุทธบริษัทที่เดินทาง
ร่วมกันไป ทั้งนี้ก็เพราะว่าบรรดาท่านที่ไปจะได้ทราบว่าพระที่เราไปไหว้นี้เป็นสุปฏิปันโน
แท้หรือเปล่า เมื่อตอนก่อนที่ท่านจะให้โอวาทแก่บรรดาท่านพุทธบริษัทแสดงทำเป็นตัวเอง
เสียนาน จับโน้นจับนี้ จับนี้จับนั้น จัดเครื่องแต่งกายเรียบร้อยทุกอย่าง ความจริงท่าน
แต่งกายก็เรียบร้อยอยู่แล้ว แต่สีลาของหลวงพ่อก็ค้นเป็นอย่างนี้ตลอดมา เพราะเป็นนิสสัย
เดิม ถ้าหากว่าคุยกันไปสักพักหนึ่งท่านก็จะเปลี่ยนแปลงไปใหม่เป็นคนเข้าถึงใจคน แต่ว่า
รู้ใจคนโดยเฉพาอย่างยิ่ง เจโตปริยญาณหรือว่าทิพยจักขุญาณของท่านนี่แจ่มใสมากและ
ว่องไวมาก เป็นพระที่ควรแก่การบูชา เมื่อจัดเสร็จท่านก็เทศน์ จำได้ว่าคราวไปคราว
แรกขอรับฟังโอวาทของท่าน ท่านพูดแค่สังโยชนห้า เมื่อพูดขึ้นต้นตั้งแต่ ๑ ถึง ๕ แล้วก็
กลับไปต้นใหม่ อย่างนี้ ๓ วาระ แล้วไปคราวนี้พระคุณเจ้าไม่ได้เทศน์อย่างนั้น กลับ
เทศน์วนอยู่แค่นิพพาน ตถังคณิพพาน ปหานนิพพาน และวิชัยปนนิพพาน รวมความว่า
ตถังคณิพพานเป็นนิพพานประเภทชั่วคราวทำจิตสงบสงัดมีอารมณ์รักพระนิพพาน แต่ใจเนื้อ
แท้จริง ๆ ยังไม่ถึงพระนิพพาน เป็นบุคคลผู้เจริญวิปัสณาญาณต้องการพระนิพพานเป็นปรกติ
แต่ในความต้องการใจจริงยังไม่ถึง สำหรับวิชัยปนนิพพานก็ได้แก่คนที่เจริญวิปัสณาญาณ

อารมณ์เข้าถึงสมาธิ และมีวิปัสณาพอสมควรสามารถพักกิเลสให้หมดไปได้ แต่ต้องระวังกันใหม่ เพราะกิเลสมีสภาพเหมือนเสือ ถ้าเรากดคอมมันไว้มันก็นิ่งอยู่ได้ ถ้าหากว่าปล่อยมือไร มันลุกขึ้นมาได้เมื่อไรมันก็กัดเราตายเมื่อนั้น อย่างนี้เป็นวิชมปนนิพพานคืออกตกิเลสด้วยอำนาจของฌาน แล้วต่อไปก็เป็นสมุจเฉตนิพพาน วิหารหรือปหานนิพพานก็ตาม เรียกว่า สมุจเฉต สมุจเฉตแปลว่าตัดให้มันขาดไป คือตัดกิเลสให้มันขาดไปจิตเข้าถึงพระนิพพาน อย่างพระโสดาตัดกิเลสได้ ๓ ระดับ คือ พระโสดา กับสกิทาคา อนาคาตัดกิเลสได้ ๕ ระดับ พระอรหันต์ตัดกิเลสได้ทั้งหมดทั้ง ๑๐ ระดับ ที่เราเรียกกันว่าละสังโยชน์ นี่การเทศน์ของพระคุณเจ้าวนไปวนมาอยู่แค่เรื่องของพระนิพพาน ต่างกับสมัยก่อนที่เข้าไปถึงในการขอให้ท่านเทศน์ และได้บอกท่านด้วยว่าคนที่มาเป็นนักปฏิบัติ นี่ตามธรรมดาท่านพุทธบริษัท พระที่เขาเป็นนักปฏิบัติจริง ๆ หรือว่าเป็นคนเข้าถึงธรรมกันจริง ๆ เราจะจับสืลากันได้ ตอนที่เรียกว่า ถ้าเราบอกว่าเราต้องการภูมิปฏิบัติ อันนี้ถ้าหากว่าท่านผู้นั้น ได้แค่ไหนท่านจะเทศน์แค่นั้นท่านจะไม่เทศน์เลยไป ไม่เหมือนกับนักเทศน์ที่อ่านตำรา ว่าตะสังเดช เพราะการเทศน์เรื่องของมรรค ของผลที่เข้าถึง ถ้าเรายังไม่เข้าถึงเพียงใด เราก็ไม่สามารถเข้าใจได้ดี เพราะว่าการเข้าใจตามตำรานั้นมันไม่เข้าถึงความเป็นจริง ถ้าปฏิบัติจริง ๆ แล้ว พอเข้าถึงจะรู้สึก ว่า เอ๊ะ เวลาที่เราเข้าใจในขณะที่อ่านตำรานั้นมันผิดไปถนัด อันนี้บรรดาท่านพุทธบริษัท ผู้ปฏิบัติแล้วจะมีอารมณ์เข้าถึง และมีความรู้สึกได้ เรื่องนี้ก็ไม่ขอพูดมาก เพราะพยายามจะให้หนังสือเล่มนี้ไม่ใหญ่เกินไป จะรวบรัดให้เร็วขึ้น

เมื่อมัสการท่านวัดพระบาทตากผ้า ชมสถานที่ มองดูสืลาเป็นที่น่ารักของท่าน ในตอนต้น แต่ว่าระยะตอนปลาย ก่อนที่จะกลับ ตอนนี้จะเริ่มแสดงสืลาใหม่ แต่ก็เพลเสียแล้ว จึงต้องอ่าลาสาวกขององค์สมเด็จพระประทีปแก้ว มาที่อำเภอป่าซางหรือตลาดป่าซาง นี่มาที่ตลาดเป็นเวลาอาหารกลางวัน บรรดาคณะที่ไปทุกท่านก็รับประทานอาหาร ฤาษีก็กินเหมือนกัน ฤาษีตนนี้ ไม่ใช่ฤาษีประเภทจำศีล กินวาตา เพราะว่ากินแต่ว่าตามาวาตะก็แปลว่าลม โออย่างนี้ไม่ไหวแน่ เวลานี้ในท้องลมก็อัดเต็มที่แล้วก็ต้องกินอาหาร เมื่อกินอาหารเสร็จก็เดินไปเดินมาในตลาดป่าซาง ไปดูของที่ก็จะซื้อ มันไม่น่าจะซื้อเลยเพราะไม่มีอะไรจะน่าซื้อ ส่วนที่น่าซื้อมีอยู่อย่างเดียวคือคนขายของสาว ๆ เจ้าผู้ขายของดูหน้าตาแจ่มแว้มซ้อยดี อย่างนี้ถ้าชาวโลกหนุ่ม ๆ เขาบอกว่าสวยน่ารัก สืลาน่าชม แต่ว่าสิ่งนี้ หมดท่า ถ้าจะไปเจรจาขอความรักกับคนนี่ไม่มีใครเขาเอาด้วยแล้ว ไอ้สัตว์หน้าขนนี่ไม่มีใครเขาคบ เมื่อเดินไปเดินมา เดินมาเดินไป ก็พบ

วัด ๆ หนึ่ง จำชื่อไม่ได้ว่าวัดอะไร เลยย่องเข้าไปอาศัยนั่งในวัดนั้นพอสมควร ถึงเวลา เขาก็ชวนกันกลับ

ที่นี่เดินทางต่อไป ตั้งใจจะไปโน้น ที่ไหนล่ะ นึกไม่ออกแล้วสิ อ้า พระธาตุจอมทอง แต่ว่าผู้นำเขาไม่ได้พาแวะพระธาตุจอมทอง เขาเลยไปอีกวัด ๆ หนึ่ง คือวัดอะไร วัดวนา วัดป่าณะ น้ำบ่อหลวง วัดวนาราม วนารามก็แปลว่าอยู่ในป่า อารามเขาแปลว่าที่อยู่ วนาเขาแปลว่าป่า คือวัดที่อยู่ในป่า แต่ความจริง วัดที่อยู่ไกลจากเขตบ้านประมาณ ๑ ก.ม. จากนั้นไปไปอีกไม่มีบ้านเลย ก็ชื่อว่าเป็นอรุณวาสจริง ๆ แต่ว่าท่านผู้อ่านชายและหญิง เป็นเรื่องที่น่าแปลกที่สุด วัดนี้อยู่ในแดนไกลแสนไกล ถ้าเราจะเอาวัดถูกก่อสร้างมาสร้างกันนะ มันแสนลำบากมาก ต้องลากต้องบรรทุกมาไกลมาก ค่าพาหนะก็กินจัด แต่หาว่าการเข้าไปถึงแล้ว บรรดาคณะพุทธบริษัท จะแปลกใจไปตาม ๆ กัน เพราะว่าวัดนี้มีความสง่างามมาก วัดถูกก่อสร้าง ถ้าจะประมวลราคาเวลานี้ เราสร้างกัน สิบล้าน มันก็ไม่เสร็จ เป็นวัดที่มีความสวยงามสดงดงามมาก สิ่งที่น่าอัศจรรย์จากวัดนี้ นั่นก็คือ หลวงพ่อวัดนี้มีอายุ ๘๖ ปี เขาเล่ากันมาว่าท่านป่วยหนัก เป็นอัมพาตอย่างหนักและเป็นโรคมะเร็ง ไปรักษาที่โรงพยาบาลไหนก็ไม่ทราบ แพทย์บอกว่ารักษาไม่ไหวจะต้องตายภายในเวลา ๒๐ นาฬิกาของวันนี้เขาว่าอย่างนั้น เวลาตอนเย็นเขาก็ส่งท่านกลับให้มาตายที่วัด แทนพวกหมอผีใจดีจัง เพราะพระอยู่ในวัดถ้าไปตายที่อื่นเกรงพระจะลืมนัด ก็ส่งท่านให้มาตายเสียที่วัด พอกลับมาแล้วปรากฏว่าท่านเลยเลิกตาย ถ้าอยู่ที่โรงพยาบาลท่านอาจจะตายเพราะคนมากมีเพื่อนมีฝูงมาก มีหมอมาก มีพยาบาลมาก มีผู้หญิงยิงเรือหน้าแจลัมแซมซ้อยมีความน่ารัก ท่านคงอยากตาย นี่ส่งมาวัดมีความเปลี่ยวใจก็เลยไม่ตายซะส่ง เวลานี้ร่างกายแข็งแรงอายุ ๘๖ ปีแล้ว พอเข้าไปปรากฏว่าแม่ชีปูลานานที่ศาลา คงจะเป็นสถานที่รับรอง แต่ว่าคณะที่ไปนับบรรดาท่านพุทธบริษัท หัวหน้าใหญ่คือสิงอุง โอ้..ขอโทษไม่ใช่สิงอุง สิงอุงนี่มันลิงรวย นี่เป็นลิงก็แล้วกัน บรรดาบริษัททั้งหลายเขาเป็นอะไรกันก็ไม่ทราบ ในเมื่อพ่อทัพเป็นลิง พวกเราแทนที่จะไปนั่งกันที่ศาลาการเปรียญ รอท่านออกมารับกลับบุกเข้าไปถึงที่กุฏิ อย่างนี้คงจะเป็นที่น่าแปลกใจของบรรดาบริษัทของท่านที่อยู่ในวัด และแต่ละวัดพระห่มผ้าเรียบร้อยผ่องใส นี่วัดต่าง ๆ เขามีจริยาดีแบบนี้น่ารัก นี่ความจริงไม่เหมือนกับวัดของลิง แล้วก็นักของลิงหรือว่าอาศรมของลิง ในอาศรมของลิงนี้ไม่ยังงั้น ทุกสิ่งทุกอย่างในมีสภาพเป็นลิงหมด นี่บรรดาท่านทั้งหลายที่มีความเคารพในองค์สมเด็จพระบรมสัคค ถ้าจะมาหาสิงลจะก็โปรดทราบ ว่าที่นี่ไม่ได้รับ ไม่ได้จำกัดจริยาเหมือนที่อื่น บอกกันให้ทราบด้วย ท่านที่เคยไปสำนัก

ในภาคอีสานก็ดี ในภาคเหนือก็ดี ไปภาคอื่นมาก็ดี ถ้าจะมาสำนักของฤาษีลิงดำละก็โปรดทราบ ว่าที่นี่เป็นสำนักงานลิง ไม่ใช่สำนักงานผ้าพับไว้ จริยาต่าง ๆ พวกเราไม่ได้จำกัดให้ เป็นการผินฮัวยาศัย ให้เป็นไปตามแบบสบาย ๆ แต่ที่ระวังนิด ๆ ก็แล้วกัน เพราะว่าลิงนี่ถือระเบียบของลิงเป็นสำคัญ เวลาที่นั่งคุย เขาจะนั่งคุยก็ได้ นอนคุยก็ได้ ยืนคุยก็ไม่ว่าอะไรใคร อยู่แต่ว่าเวลาไหนที่ต้องใช้ธรรมะขององค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ระวังตรงนั้นไว้นิดเดียวก็แล้วกัน ถ้าตอนนั้นท่านทั้งหลายที่มาไม่ใช่จริยาให้ถูกต้อง ฮิตอนนี่แหละลิงไม่เกรงใจใคร ตวาดเอาเฉย ๆ เพราะอะไร เพราะตอนนั้นไม่ใช่เรื่องของลิงแล้ว เป็นเรื่องของพระพุทธเจ้าท่าน ถ้าแสดงความไม่เคารพในธรรมะของพระพุทธเจ้าเพียงนิดเดียว จะถูกลิงตะคอกทันที นี่ท่านทั้งหลายก็รู้สึกละของลิงทั้งหลายอยู่แล้ว ว่าสิ่งต่าง ๆ มันลิง มันชนแต่ว่าดีไม่ดีมันก็ชู้ตะคอกได้ ลิงในป่ามีสภาพฉันทะ ลิงในอาศรมก็มีสภาพฉันทะ เพราะมันเป็นลิงเหมือนกัน จำไว้ด้วย เอ้า ตอนนี้ไป พูดกันพอเข้าใจแล้วนะว่าคนที่เขาจะมาที่นี่ บางทีกลับไปเขาไปนั่งนิมิต แต่ความจริง เขาไม่ได้นิมิต เขานั่งปรารภกัน ว่าเป็นที่น่าเสียดายว่าอาศรมของลิงนี่ โอโฮ ไม่ได้ความ ขาดความสำรวม มีความสำรายน้อยไป ดีไม่ดี ลิงเองก็มีแต่เซ็ดอะไร ก็เลยเซ็ดชู้วันเกิดละมั้งแต่ไม่ได้แก้ผ้าทั้งหมดหรอก ผ่านุง ใส่เสื้อก็ตัวเดียวเดินไปเดินมา บรรดาบริษัทั้งหลายก็มีสภาพเหมือนลิง อยากจะนั่งก็นั่ง อยากจะนอนก็นอน บางทีเจ้าลิงนั่ง ลิงใหญ่นั่ง ลิงเล็กนอนก็คุยกันก็ได้ตามฮัวยาศัย นี่ท่านผู้หวังดีทั้งหลาย ท่านไปคุยกันเบื้องหลัง เพราะว่า เป็นที่น่าเสียดาย ขาดจริยาในการสำรวม อันนี้ขอท่านทั้งหลายโปรดทราบ ว่าเท่าที่พูดมานี้ ไม่ได้ปกปิดมันเป็นความจริงตามนั้น แล้วก็ถ้าจะถามว่า ก็เมื่อมันไม่ดีแบบนั้นละก็ แล้วปล่อยให้บรรดาลูกศิษย์ ทำแบบนั้นทำไมหรือว่ากองทัพลิงทำแบบนั้นทำไม ก็เลยบอกว่า เรื่องของลิงนี่ ไม่ชอบชู้ฮัวยาศัย นิสัยเดิมของคน พระพุทธเจ้าบอกว่า คนที่มีสึลาเปลี่ยนนิสัยเดิมได้โดยเฉพาะก็คือ มีพระพุทธเจ้าเท่านั้น นี่คนทั้งหลายเหล่าอื่นที่เป็นสาวกไม่สามารถจะเปลี่ยนสึลาเดิมของตนได้ แต่สำนักงานของลิงนี้มีความต้องการอยู่อย่างเดียว คืออารมณ์ของจิต ถ้าจะมาในลักษณะเสื้อขาด กางเกงขาด กางเกงขาสั้นข้าง ยาวข้าง จะมาในลักษณะไหนก็ตาม นั่งรถยนต์มา ขี่เครื่องบินมา เดินมา ขี่เกวียนมา ขี่รถจักรยานมาก็ตาม จะแต่งตัวแบบไหนก็ตาม สำนักงานลิงมีที่รับแห่งเดียว คือ ไม่ปูเสื่อรับ ไม่ปูพรมรับ ให้นั่งกับพื้นกระดานธรรมดาเสมอกันหมดเพราะอะไร เพราะว่าคนก็ดี สัตว์ก็ดี ที่เกิดมาในโลก เมื่อมีความเกิดขึ้นในเบื้องต้น แล้วก็มีความตายในที่สุดเหมือนกัน และร่างกายของคนและสัตว์

ที่บอกกันว่าแยกชั้นวรรณะ ฉันคนชั้นนั้น ชั้นนี้ ฉันเป็นผู้ดีบ้าง ฉันเป็นผู้ร้ายบ้าง แต่ว่าเป็นผู้ดีบ้าง ผู้ชั่วบ้าง ก็ตาม มันก็เสมอกันที่เกิดแล้วก็ตาย ร่างกายเต็มไปด้วยความสกปรก แต่ความจริงร่างกายสกปรกนี้ ไม่น่าเกลียด แต่หัวใจสกปรกไปด้วยกิเลสมันน่าเกลียดมาก ตอนที่ลึงในฐานะที่ประกาศตนเป็นสาวกขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาค เห็นว่าเป็นสามัญลักษณะคือว่าเป็นอาการที่เสมอกัน จันศกดีศรีหรือการต้อนรับ จึงให้สถานะเสมอกันหมด คือนั่งกับพื้นกระดาน นั่งแล้วก็จะนอนก็ได้ ตามใจ คุยไปคุยมาเมื่อยก็นอน ลึงนั่ง ลูกน้องนอน ลึงนอน ลูกน้องนั่ง นี่ใครจะมาสำนักลึงก็โปรดทราบด้วยนะ ว่าลึงนะมีจริยาเป็นแบบนั้น อย่าไปเอาจริยาที่อื่นที่ท่านมีความเรียบร้อย อย่างภาคอีสานและภาคเหนือและสำนักอื่นมาใช้ในกรณีของลึง เพราะอะไร เพราะว่าลึงต้องการใจ ทราบแล้วหรือยัง ลึงไม่ต้องการกาย ลึงต้องการใจเท่านั้น ทว่าท่านผู้มา มีน้ำใจบริสุทธิ์คือ

๑. ทรงพรหมวิหาร ๔

๒. เว้นอคติ ๔

๓. มีศีลบริสุทธิ์

๔. ระวังนิวรณ์ ๕

แล้วก็

๕. หัดสังโยชน์

อันนี้ลึงกราบไหว้ได้สบาย และก็พอใจในการต้อนรับ ถ้าหากว่าท่านผู้มาแบกเอาโลกธรรมมาเต็มที่ นิยมโลกเต็มอัตราบาปมีที่เคยทำมาแต่กาลก่อน และก็ไม่มีเพิกถอนวางไว้ละก็ ระวัง ระวัง ระวังหน่อย เจ้าลึงมันจะตะคอกเอา เพราะลึงนี้ ใครจะว่ามันยังใจมันก็ไม่เสียนิสัยแล้ว เพราะนิสัยมันเป็นลึง ความเสียหายมันมีน้อย อันนี้พูดอย่างนี้ก็เพราะว่าไปสถานที่อื่น เห็นท่านมีจริยาเรียบร้อย ก็เกรงว่าท่านทั้งหลายมาสู่สำนักของลึง ก็จะเป็นบาป ก็จะมานั่งคิดกันว่า แหม อ้ายสำนักของลึงนี้ เวลานี้ใครเขาก็ลือกันว่าอาศรมฤๅษีลึงดำ อาจจะมากุยกั๊กบ้าง อาจจะมาหาบ้าง พอมาแล้วคิดว่าจะมีจริยาเรียบร้อย น่ารัก สงบเสงี่ยม กลับมา โอ้อโฮ ดูอาการเป็นลึงดูไปหมด ก็จะมานึกไปว่า เอ๊ะ สาวกขององค์พระบรมมูรข ทำไม่เป็นอย่างนี้ แล้วดีไม่ดี ท่านก็จะไปนั่งสร้างบารมีกันขึ้น ไปนั่งนิภาสน์กัน โอ้อบาปมันจะเข้าถึงตัว ที่ว่านี่ไม่ใช่การนิภาสนะ นตฺถิโลก อนินฺทิตฺ พระพุทธเจ้าทรงกล่าวว่า คนที่ไม่ถูกนิภาสน์เลยไม่มีในโลก ท่านนิภาเท่าไร ลึงก็ไม่สะเทือน และก็ไม่มีมีความเดือดร้อน แต่ว่าท่านนะซิ ท่านผู้นิภาที่จะลำบากคือ

๑. มันเสียเวลาการทำงานของท่าน

๒. อารมณ์ใจของท่านเศรษฐีหมอง

จิตเต สงฺกิลฺลิสฺเส ทฺวคฺติ ปาฏิกงฺขา

พระพุทธเจ้าทรงกล่าวว่า ถ้าอารมณ์ใจของเราเศรษฐีหมองเวลาตายก็ไปสู่ทุคติ นี่ไม่ได้ขู่ท่านผู้อ่าน แต่ว่าพูดให้ฟัง ยังไง ๆ ท่านก็รักษากำลังใจของท่านให้บริสุทธิ์ผุดผ่องก็แล้วกัน ไม่ต้องมาห่วงฝูงลิง ฝูงนี้จะไปนรก จะไปสวรรค์ จะไปนิพพาน ก็เป็นเรื่องของฝูงลิง พระพุทธเจ้ากล่าวว่า อุตตนา โจทยตตานา ขอให้ท่านทั้งหลายพยายามตรวจนิสัย อธิยาศัยความรู้สึกของใจของตัวเองเป็นสำคัญ พยายามหาจุดบกพร่องของใจ อย่าไปหาความดีของใจ ถ้าเราหาความดีของใจ เราจะไม่พบดี เราจะไม่พบดี ตรงไหน เพราะว่าไอ้ใจมันชั่วตรงไหนเราไม่ดูมัน เราไม่ดูแต่ตรงที่มีรูรั่ว เราไปดูแต่ที่เนื้อมันดี น้ำมันไหลซึมเข้ามาตลอดเวลา ไม่ช้าเร็วมันก็จมน เรื่องนี้มีสภาพฉันใด จิตใจของบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายก็เหมือนกัน จงระมัดระวังน้ำใจของท่าน อย่าไปห่วงใจหรือจรรยาของบุคคลอื่น แต่ก็สำนักของลิงก็มีที่น่าจะดำหนิอยู่ คือควรที่จะรักษากำลังใจของท่านพุทธบริษัทให้เข้มแข็งโดยการทำความเรียบร้อย แต่ไอ้อย่างนี้สิ่งไม่นิยม บรรดาท่านพุทธบริษัท ทั้งนี้ก็เพราะอะไรก็เพราะว่า มันเป็นสิ่งที่มียายา มายานี้เขาเรียกกันว่าเจ้าเล่ห์ ถ้าอุปนิสัยเป็นอย่างนั้นจริง ๆ ละก็มันไม่เป็นไร อย่างที่ทั้งหลายที่มีความเรียบร้อย สำนักต่าง ๆ นี่ไม่เชื่อว่าไปดำหนิท่าน กิริยาของท่านเป็นแบบนั้น ระเบียบของท่านเป็นแบบนั้น ท่านทำเป็นปรกติอย่างนี้น่าสรรเสริญท่าน แต่ถ้าหากว่าใจของเราสกปรก แต่ทำจรรยาภายนอกคัดแปลงให้ชาวบ้านเขาเห็นว่า เราสะอาดเรามีความเรียบร้อยปราศจากกิเลสเป็นสมุจเฉทประหาร อย่างนี้องค์สมเด็จพระพิชิตมารกล่าวว่า ท่านผู้นั้นเป็นนักมายาสาไถย คือ เจ้าเล่ห์ หลอกลวงชาวบ้านเป็นของไม่ดี นี่แหละท่านผู้อ่านทั้งหลายที่อาศรมของลิงนี้ที่ปล่อยไปตามอัธยาศัย ก็ไม่ใช่อะไรก็เพราะว่าต้องการอย่างเดียวคือกำลังใจ ต้องการเห็นใจของบรรดาท่านพุทธบริษัทให้เข้าถึงธรรม สำหรับด้านกายนั้นต้องการให้สบาย ๆ ไม่ต้องการให้เคร่งเครียดจนเกินไป ถ้ามีการระมัดระวังเกินไปแล้วละก็จิตใจมันลำบาก จะเข้าไปในเกณฑ์อติกลมถานิโยค ถ้าหากบรรดาท่านพุทธบริษัทท่านใดมีอาการสงบเสงี่ยมเรียบร้อยด้วยกำลังใจแท้ อย่างนี้ลิงก็สรรเสริญเหมือนกันและลิงก็ยอมรับ ไม่เชื่อว่าใครมาในที่นี้แล้วจะเกณฑ์ให้เป็นลิงไปหมดไม่ใช่อย่างนั้น ปล่อยให้เป็นไปตามอัธยาศัยตามความพอใจ ตามสบายของท่าน เพราะสิ่งที่สนใจกับบอกแล้วมีใจตัวเดียว ถ้าเวลาที่จะมาที่อาศรมของลิงหรือว่าวังของลิงโปรดเตรียมใจมาซะ เพราะถ้าใจพลาดนิดเดียวละ ระวังนะ ถ้าบังเอิญลิงอยากรู้เข้าละก็ยุ่งเหมือนกัน ลิงน่ะอยากรู้

รู้ใจใคร อยากเห็นใจคน ไม่อยากเห็นหน้าคนคือว่าหน้าคน ลิงไม่สนใจไม่ใช่เกลียด
สนใจเฉพาะใจอย่างเดียว คือว่าโผล่หน้าเข้ามาบีบลึงก็ดูใจทันที ว่าใจของท่านผู้นี้มี
ประกายแล้วหรือยัง หรือมีใจเป็นแก้วแล้วหรือยัง หรือมีใจเป็นสีดำ สีแดง สีประกาย
สีแก้ว นี่ลึงดูใจอย่างเดียว เมื่อทราบแล้วก็เตรียมใจมาไว้ด้วยถ้าจะมาสำนักของลึง
คราวนี้เราจะคุยกันถึงเรื่องหลวงพ่อด่าน้ำบ่อหลวง ลิงก็เลยมาตั้งท่ากัน เรื่องจริยาเสีย
จนเพลินไป บรรดาท่านผู้อ่านท่านก็คงจะรำคาญใจ อีต่อนี้ก็ยุติไว้เพียงเท่านั้น

ต่อแต่นี้ไปเราก็มารื้อ เรื่องจริยาของหลวงพ่อด่าน้ำบ่อหลวงกันดีกว่า
ว่าจริยาของท่านเป็นประการใด เดี่ยวท่านทั้งหลายจะได้ทราบชัดว่าสาวกขององค์
สมเด็จพระทรงแสวงหาที่พบบรรดาท่านพุทธบริษัทมานับแสนปี มีความดีขนาดไหน
ค่อยฟังกันต่อไป

ตอนนี้ให้หัวข้อว่าจริยาของหลวงพ่อด่าน้ำบ่อหลวง เมื่อเข้าไปถึงแล้วก็
ปรากฏว่าท่านกำลังนั่งรอรับอยู่ บรรดาบริษัทของหนูมาดทั้งหลายก็รอบกันล้อมบริเวณ
ทั้งหมด วันนั้นก็ปรากฏว่าหลวงพ่อก็อารมณ์ข่มขื่นมาก พอเข้าไปถึงก็หักท่ายปราศรัย
ไปด้วยดี แล้วก็พูดคุยกันไปได้หน่อยหนึ่ง ท่านก็บอกว่าที่มานี้ดีที่ว่ามีแสงสว่างมาให้
เพราะว่าวัดเป็นวัด...อะไรเป็นวัดอรุณราชวรารามไกลจากบ้านไม่มีไฟฟ้า เข้าใจว่า
บรรดาญาติโยมพุทธบริษัทที่มาก็คงจะนำไฟฟ้ามานำให้ จะได้ถามท่านว่าไกลก็ไกล ท่าน
บอกว่าไฟฟ้าหลวงไกล ๕ กิโลเมตร ก็คิดว่าถ้าจะซื้อเครื่องถวายก็ลำบากแก่ผู้ใช้ ถ้าต่อสาย
ไฟเข้าไปได้ก็จะดี แต่ไอ้เงิน ๕ กิโลเมตร นี่น่ากลัวเขาจะคิดเป็นแสน ก็เลยพูดสัพยอกกัน
ว่า นำมาเหมือนกันด้วย ไฟฟ้ามีมาตั้งใจจะถวายหลวงพ่อด่าน้ำบ่อหลวงและ เป็นไฟฟ้า เดินทางเขา
เรียกว่าไฟฉาย ท่านก็หัวเราะชอบใจว่าไฟฉายมันเล็กไป เราก็คุยกันสนุสนานสลับ
ของท่านดีมาก มาคุยกันไปคุยกันมาเลยเห็นจริยาของท่านน่ารัก ความจริงบรรดาพระ
ที่เป็นสุปฏิปันโน นี่ไม่พยายามพูดว่าท่านเป็นอะไรนะ บรรดาท่านผู้อ่านสนใจเอาตัวเอง
ก็แล้วกัน ท่านวัดพระบาทตากผ้าไปคราวก่อนท่านเทศน์แต่สังโยชน์ ๔ แล้วไปคราวนี้ท่าน
เทศน์ยืนอยู่แต่พระนิพพาน วันไปวนมาอยู่ถึง ๓ วาระ แล้วไปวัดน้ำบ่อหลวงไม่ได้มีมนต์
เทศน์เพราะเวลาไม่จำกัด คณะบรรดาพุทธบริษัทมีเวลาคุยกับท่านมาก ได้รับความรื่นเริง
บันเทิงเป็นกรณีพิเศษ ก่อนที่จะเข้าไปถึงระยะทางประมาณ ๔ กิโลเมตร ลิงก็จัดแจงใช้ไฟ
ฉายประจำตัว ฉายไปดูใจของหลวงพ่อด่าน้ำบ่อหลวง ก็ปรากฏว่าหลวงพ่อด่าน้ำบ่อหลวง
มีใจไม่แตกต่างอะไรกับใจของวัดพระบาทตากผ้า วัดดอนแม่ปิ้งหรือว่าถ้าผาปล่อง ทั้งนี้
เพราะอะไร เพราะว่าใจเป็นพระเสียแล้ว แสดงว่าพระองค์นี้เป็นสาวกขององค์สมเด็จพระ

พระประทีปแก้วบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าเต็มตัว จึงได้เอาใจถวายความเคารพตั้ง
แต่ต้น นับตั้งแต่เห็นใจ เพราะไม่เคยรู้มาก่อนว่าเขาจะพาไปที่นั่น มารู้ว่าเขาพาไป
ที่นั่น แล้วก็เห็นใจของท่านมาแต่ไกล มานึกดีใจว่า เออ เป็นโชคใหญ่สำหรับบรรดาท่าน
พุทธบริษัทที่ลงทุนเหนื่อยยากกันมา ว่าเรานาน ๆ ที่เราจะมาพบกับพระวางโลกธรรมนะ
เห็นว่า ลาม ยศ สรรเสริญ สุข เป็นปกติของโลก เกาะไปก็ไม่มีประโยชน์ ฝึความจริง
การไปวัดพระบาทตากผ้าและไปวัดทุกวัดนี้ มันมีเรื่องอยู่เรื่องหนึ่งก็มีสภาพเหมือนกันคือ
เป็นโรคหวัด ไปวัดไหนก็บอกว่าเป็นหวัด พอบอกว่าเป็นหวัด บรรดาท่านพุทธบริษัทที่
ร่วมไปด้วยก็ฮา กันตึง บางทีท่านเจ้าของหวัดอาจจะไม่ทราบว่าเขาฮาทำไม ที่หัวเราะ
กันยกใหญ่ก็เพราะว่าเห็นว่าเป็นธรรมดาที่ไหน ๆ กันทั้งนั้น เห็นแต่ว่าทุกท่านที่ไปถามว่า
ไอ้โรคหวัดที่มันกินนี่มันกินกายหรือมันกินใจ ท่านก็บอกว่าหวัดมันกินแต่กาย
ไม่ได้กินใจ ไปที่วัดน้ำบ่อหลวงก็เหมือนกันท่านบอกว่า ๔-๕ วันมานี้โรคหวัดมันกิน เป็น
โรคหวัด ก็เลยถามว่าโรคหวัดนี้มันกินถึงกายหรือถึงใจครับ ท่านก็บอกว่ามันกินกายไม่ได้
กินใจ เลยคุยกันมาคุยกันไปก็เลยถึงได้ถามท่าน ถามท่านที่ความจริงนักปราชญ์เขาไม่
ถามกัน เมื่อคนฉลาดเขาไม่ถามกันจะถามแต่คนโง่เท่านั้น และก็ต้องจำเป็นที่จะต้อง
เอาใจเข้าไปถาม เพราะว่าป็นวัดสุดท้ายแล้วนี้ ไม่มีนักรบจะสู้อีกแล้ว พอถึงเวลา
จะกลับวันนั้นเป็นวันเดินทางกลับ เมื่อเราไปพบนักรบที่พอจะรบกันได้วันนี้ก็ต้องรบกันประ
เภทชนช้างหรือว่าประจัญบานกันเลยเป็นรายสุดท้าย ไอ้ที่รบนี้ไม่ใช่จะรบเอาแพ้เอาชนะ
อะไรกัน จะรบให้บรรดาบริษัทที่ไปรู้ลึลว่าท่านที่เราไปรบนั้นไม่ใช่ที่รบที่ป้อแป้ เป็น
นักรบที่มีความแก่กล้า เป็นนักรบที่หาความแพ้ไม่ได้มีแต่การชนะ ไม่ใช่ไปเอาท่านชนะเรา
เราต้องการเห็นท่านชนะเรา ไม่ใช่เราจะเป็นผู้ชนะ เราต้องการให้ชาวบ้านหรือคนที่
ไปทั้งหลายเห็นว่าท่านไม่ใช่แพ้เรา ท่านเป็นผู้ชนะตลอดเวลา จะว่ากันตรง ๆ ก็
จะพูดให้ฟังว่าเป็นพระที่เข้าถึงวิชาแล้ว เอาอย่างนี้ก็แล้วกัน รู้เรื่องไม้อะไร หนูน้อย ๆ
พอฟังตรงนี้จะไม่รู้เรื่องนะ หลวงตาพูดมันสูงไป หลวงตาลิง พูดสูงไปหน่อยมันก็จำใจจำเป็น
จะต้องพูด หนูเอ๋ย จะพูดให้มันเบาไปกว่านี้ไม่ได้หรอก เพราะว่า คนที่เขาอยากไปนรกมันมี
มาก ถ้าไปพูดเบาไปกว่านี้ บ้างเขาจะหาว่าเป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนี้ดีไม่ดีเขาจะไปนรก
สงสารเขา ลูกหลานทั้งหลายก็ทราบไม่ใช่สิ ว่าหลวงตาลิงนี่แกล้งเป็นคนชน เดียวก็ไปนรก
บ้างเดี๋ยวก็ไปสวรรค์บ้าง เดียวก็ไปพรหมโลกบ้าง ดีไม่ดีก็เตลิดเปิดเปิงไปที่เขายังไม่
มีก็ยังไม่ได้ ก็ไปยังใจ ไปอย่างลึง วิชานี้อะไรเรียนเลยนะ วิชาลึงนี้อะไรเรียนเลย ค่อย ๆ
ไป ค่อย ๆ ทำไป ตามที่องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าท่านสอน ประเดี๋ยวฉันพูดทีหลัง ว่าที่

ท่านเป็นนักรบเก่งนะ เขาเก่งกันยังงี้

นี่เรามาพูดกันต่อไปอีกสักนิด เมื่อคุยกันไปแล้วก็มาถามท่านว่าท่านเข้าถึงความดับไม่มีเชื่อมากี่ปีแล้ว พอถามตอนนี่สิ หนูน้อย ลูกหลานทั้งหลายฟังเข้าใจไหม ถ้าไม่เข้าใจก็จะบอกให้ความดับไม่มีเชื่อเป็นศัพท์ในพระพุทธศาสนา เขาถือว่าเป็นการดับความรัก การดับความโลภ การดับความโกรธ การดับความหลง ดับนะหนูนะ ไม่ใช่หับเข้าไว้หรือครอบเข้าไว้ ถ้าเราเอาอะไรไปครอบไฟเข้าไว้ เราเปิดขึ้นมาเมื่อไรไฟมันก็ปรากฏแสง หรือว่าวัตถุที่ครอบเข้าไว้มันถูกไฟกัดพังเมื่อไรไฟก็ปรากฏแสง แสดงความร้อนให้ปรากฏ แต่ว่าการดับสนิทไม่มีเชื่อเหลือเลยนี่ก็ได้ชื่อว่าดับไฟหมด คำว่าไฟในที่นี้ก็หมายถึงความรัก ความโลภ ความโกรธ ความหลง แต่ว่าความจริงพระพุทธเจ้าท่านพูดไว้แค่ ๓ ไฟ แต่นี่หลวงตาหลวงปู่เป็นลึงนี่หลาน ก็เลยพูดให้เป็นภาษาของลึง ๔ ไฟ ราคะคือราคะ ได้แก่ความรัก ความรักปรากฏแก่ใจเราเมื่อไรเราก็มียแต่ความร้อน คนที่เรารัก เราห่วงใย เราหวงแหน ของที่เรารัก เราห่วงใย เราหวงแหน ถ้าอันตรายจะพึงเกิดขึ้น ถ้าใครมาละเมิดเราก็กโรธ เมื่อโกรธก็เป็นโทษคติไฟ คือความโกรธมันก็ตามขึ้นมา ถ้าเป็นวัตถุเราอยากจะได้ไฟ ได้เข้ามาแล้วถ้าถูกทำลายไปด้วยบุคคลใด ความโกรธก็เกิดแก่ความอยาก คือความโลภ เป็นโลภคติไฟ คือโลภะ ความโลภ ความโลภทำให้เราร้อนเผาใจ และก็โมหคติ ความโง่ นี่เขาแปลกันว่าความหลง แต่คนมันไม่โง่มันก็ไม่หลง หลงว่านั่นเป็นเรา นี่เป็นเรา ความจริงมันทั้งหมด มันสลายตัวหมด แต่ความโง่มีอยู่ ความร้อนมันก็เกิด เพราะว่าสิ่งทั้งหลายมันทั้งมันสลายตัว เราคิดว่ามันจะไม่เป็นอย่างนั้น ในเมื่อมันเกิดมีขึ้นมาแล้ว เราก็มียสบายใจ

ฉะนั้นสมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าตักเตือนสอนให้บรรดาพุทธบริษัท หรือว่าพุทธสาวกผู้รับฟัง พุทธบริษัท แปลว่า พวกของพระพุทธเจ้า พุทธสาวก แปลว่า บุคคลผู้รับฟังคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าแล้วปฏิบัติตาม แต่ว่าพวกที่เขาแต่งกายแบบพุทธสาวกแต่ไม่พยายามปฏิบัติตามนี่พระพุทธเจ้าเรียกว่าเดียรฉาย เป็นคนภายนอก คำสั่งสอน อย่างพวกที่เขาเดินขบวนเป็นต้น เขาแต่งตัวเหมือนพระแต่ใจไม่ใช่พระละ บรรดาลูกหลานทั้งหลาย แบบนี้เราไม่เรียกว่าพระ ทำบุญให้ก็ไม่ได้นิยาม ยกมือไหว้ก็ไม่ได้นิยามได้แต่บาป บาปคือความชั่ว แต่ว่าใจเขาชั่วเสียแล้ว เมื่อเราไปยอบูชาความชั่วมันก็วิ่งเข้ามาถึงใจ ดีไม่ดี เราบวชบ้าง เราก็กเดินขบวนกับเขาบ้าง ไปแสดงไฮด์ปาร์ค

กับเขาบ้าง แต่ว่าการไปไหว้พระผู้ที่เข้าถึงความดับไม่มีเชื่อนี้ต่อไปเราก็ดับบ้าง เพราะ
ว่าเชื่อของท่านมันติดใจของเรามา เอา ดานี้ว่ากันต่อไป ที่พูดยาวไปนิคลูกหลานจะได้
เข้าใจ ว่าเดี๋ยวจะคิดว่า เอ ความดับไม่มีเชื่อนี้มันดับกันตรงไหน ไปดับกันที่ร่างกายก็
เอาไฟเผาแล้วก็ดับ ยังใช้ไม่ได้ มันต้องดับที่ใจ เพราะใจไม่มีสนิมเสียแล้วเป็นแก้วใส
แล้ว ตอนที่ท่านนั่ง นั่งไม่ยอมพูด พอหนึ่งไปประเดี๋ยวหนึ่ง ท่านก็เลยบอกว่า "ไม่บอก"
ใช้คำว่าไม่บอก ก็เลยบอกว่าไม่บอกผมก็รู้ ท่านก็เลยารู้แล้ว ถามทำไม ต่อมาท่านก็พูด
ว่า ถามให้พูดเองไม่พูด นี่การไม่บอกท่านนี้ ลูกหลานที่รักหรือว่าท่านบอกว่ายังไม่ได้ มัน
ก็เป็นการพูดเท็จ เพราะท่านได้ ท่านดับได้แล้ว หากว่าท่านจะบอกว่าได้ กับบริษัทที่เดิน
ไปเดินมาที่นั่นอยู่ด้วยกันหลายคน มีคนหลายชั้น ไม่ควรจะบอก และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ถึงแม้ว่าผู้ถามเองก็เหมือนกัน จะเป็นอะไรก็ช่างถามอย่างนั้นก็ไม่ควรบอก นี่เป็นอาการ
ที่ไม่ควรบอกแต่เราก็สามารถจะรู้กันได้ ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าถึงแม้ว่าพวกเราจะ
เป็นฝูงลิง แต่ว่าผู้พูดจะเป็นหัวหน้าลิง แต่ว่าลิงก็มีจิตใจเหมือนกัน หรือจะเรียกกันว่า
ลิงก็มีหัวใจ ที่นี้ลิงมีหัวใจ ลิงก็สามารถใช้หัวใจให้เป็นประโยชน์เหมือนอย่างคนได้เหมือน
กัน ดีไม่ดี มนุษย์เสียอีกหรือว่าคนเสียอีก ยังใช้ใจได้ไม่เสมอถึงก็ยังมียู๋ ที่เข้าใจใน
คำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระบรมครูยังไม่แน่ชัดนี้ก็ยังมีถมไป ดีไม่ดี ลากเอาคำสั่งสอน
ขององค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดาไปเป็นการค้า ไปเป็นการขู่พรตพวก อวดตัวว่า
เป็นผู้รู้เป็นนักปราชญ์ เป็นอย่างนี้องค์สมเด็จพระโลกนาถไม่สรรเสริญ และต่อมาแล้ว
ก็คุยกันไป คุยไปคุยมาท่านก็ถามว่า เออ สัมถามไปว่า ว่าเป็นอาจารย์แผนกไหน ที่เขา
ถามกันอย่างนั้นะลูกหลาน ที่ท่านถามแบบนี้เพราะอะไร เพราะว่าหลงตา หลวงปู่ลิงนี้เคย
ฝึกมาบ่อย ๆ มีพระก็ดีมีฆราวาสก็ตาม บางทีเข้ามาถึงสำนักแล้วหรือมาถึงอาศรมแล้ว
เขาก็บอกว่า เขาเป็นอาจารย์สอนสมณะอาจารย์สอนวิปัสณา เป็นครูเป็นอาจารย์สำนัก
โน้นสำนักนี้ เขาแสดงตนกันเป็นแบบนั้น นี่หลวงพ่อดัดน้ำบ่อหลวงท่านก็เคยพบแบบนี้เหมือน
กัน ว่าเวลาเข้าไปก็ไปรายงานตัวว่าเป็นอาจารย์แผนกนั้นเป็นอาจารย์แผนกนี้ ท่านจึง
ได้ถามบอกว่าสัมถามไปว่าเป็นอาจารย์แผนกไหน ความจริงบอกหรือไม่บอกท่านก็รู้ พระ
ประเภทนั้นนะไม่มีทางโกหก เพราะใจไม่มีสนิมเสียแล้วเป็นแก้วใส ใ้ใจเป็นแก้วใสนี้
มันเปรียบได้กับ แม่นต หนะลูกหล นที่รัก แว่นตาของเราเป็นกระจกใส ถ้าหากปล่อยให้
โคลนตมทั้งหลาย หรือสิ่งทั้งหลายมาพอกกระจกจนมืดมิดสนิท เราก็มองอะไร
ไม่เห็น ดานี้ถ้าหากเราขัดสิ่งสกปรกโสโครกออกไปได้เหลือราง ๆ มันก็มองได้ไม่ชัดนัก
หากว่าเร ขัดสิ่งโสโครกจากกระจกให้กระจกผ่องใสเราก็มองอะไรได้เป็นปกติ เห็นตาม

ความเป็นจริง นีใจของสาวกของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เหมือนกัน เมื่อได้ชัดเจนเป็นกระจก เป็นประกายแบบนั้นแล้ว เราจะบอกหรือไม่บอกท่านก็รู้ ท่านรู้ก่อนที่เราจะเข้าวัดเสียอีก

แล้วพระที่ไปพบทั้งหมด เรียกได้ว่าเป็นพระอภิญญาชำนาญในทิพยจักขุญาณทั้งหมด และยิ่งกว่านั้นไม่บอกเพราะว่าพระไม่ถึงขนาดนี้ไม่ไปหาหรอกเสียเวลา นอนอยู่ที่อาศรม อยู่ที่รังคิกว่า ไปหากก็ไม่เกิดประโยชน์ ดีไม่ดี ก็ทำท่าแบบพระอรหันต์ แต่นำน้ำใจของตนนั้นยังมากไปด้วยความโลภ ความรัก ความโกรธ ความหลง ยังมีการสะสมอยู่ ยังพอใจอยู่ในโลกธรรม พระประเภทนี้ไปหาแล้วก็เกิดสนิมใจ ไม่เกิดประโยชน์อะไร ฉะนั้นการที่เราจะไปกัน เราก็ต้องไปหาพระที่ดีที่มีใจสะอาด เพราะว่าบรรดาท่านพุทธบริษัทที่ร่วมทางเป็นผู้ที่มีจิตสะอาดแล้ว เข้าถึงธรรมขององค์สมเด็จพระปรีชาญาณทั่วกันทุกคน มีจิตแนบไปในกุศล เราจะเห็นได้ว่าคนทุกคนไม่มีใครถือชั้นวรรณะ คนทุกคนไปอย่างพื่ออย่างน้องกันดี ทั้งชายและหญิงมีสภาพเป็นปกติ ไม่เหมือนที่เราเห็นกันที่อื่น เราเห็นในที่บางแห่งเขายังแบ่งพรรค แบ่งชั้นวรรณะ แบ่งวิชาความรู้ ฉันทสูง แค้นันสูงแค่นี้แกล้งโน้น ว่ากันไป แต่คณะของเราไม่ใช่อย่างนั้น ไปสมำเสมอกัน อ้าว เตียวจะลืมนะ เมื่อท่านถามว่าเป็นอาจารย์แผนกไหนก็เลยตอบท่านบอกว่า เป็นอาจารย์แผนกเดินไปเดินมา ท่านก็เลยหัวเราะชอบใจ ท่านเลยบอกว่าอาจารย์ฝ่ายพระที่ศนาจร พวกเราก็เลยหัวเราะกัน ฉะนั้นหนังสือเรื่องนี้จึงให้นามว่า "หนังสือฤาษีที่ศนาจร" จะว่าพากันไปเที่ยว นีการไปเที่ยวอย่างนี้มีประโยชน์แล้ว ต่อมาบรรดาบริษัทของเรามีความพอใจที่จะควักสดวงค์ทำบุญโดยที่ท่านเจ้าของไม่ต้องเรียลละลูกหลานทั้งหลาย พระที่มีน้ำใจดีแล้ว มีใจสะอาดแล้ว มีอารมณ์ผ่องแผ้วในจิต คนใดที่เข้าไปใกล้ชิด ใจความผ่องแผ้วผ่องใสทั้งหลาย เหล่านั้นมันก็ติดเรามาด้วย ช่วยให้เกิดกำลังใจในด้านบุญกุศล

ฉะนั้น ในสมัยที่องค์สมเด็จพระทศพลสัมมาสัมพุทธเจ้ายังทรงชีวิตอยู่ สมเด็จพระบรมครูไปไหนจึงได้มีคนห้อมล้อม เป็นกรณีพิเศษ ทั้งนี้ก็เพราะว่าองค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐ์มีอารมณ์แจ่มใสยิ่งกว่าอริยสาวกทั้งหมด องค์สมเด็จพระบรมสุดตจึงได้ทำอารมณ์แจ่มใสของพระองค์เข้าไปปะปนกับเชื้อความสกลปรกของจิตของบุคคลอื่น ให้กลายเป็นสนุหรือผงซึกฟอก ฟอกใจของบุคคลอื่นที่มีหมองอยู่แล้วให้ผ่องแผ้วเป็นจิตใจที่สะอาด นีอำนาจบารมีขององค์สมเด็จพระบรมโลกนาถเป็นอย่างนี้ ในที่สุดพวกเราทำบุญกัน จำนวนทำบุญเท่าไร จะประกาศทีหลัง วัดไหนแคไหน ยังจำไม่ได้ ตอนพูดนี้ยังไม่ได้จ้างตำรา

ขึ้นมาดู เมื่อทำบุญแล้วก็ยังไม่พอ ถ้ามีพระสำหรับชำระ้วย คือชาวลำพูนเขามาให้ท่านทำ ท่านก็ส่งถุงมาให้บอกว่า เอ้า อาจารย์แจกเอง แจกกันพอตินะ ห้ามเกิน (ความจริงพระเกินจำนวนคน) ก็เลยมาส่งดูในถุง ท่านรู้ท่า บอกว่า อ้าว น้อย่าเหมามา ห้ามเหมา เรียกว่าห้ามเหมาเกิน นี่ พอส่งดูเท่านั้นแหละ ท่านรู้จิตใจทันที แต่ความตั้งใจของหลวงตาไม่ได้คิดว่าจะทำอะไรหรอก แกล้งเหมาเสียก็ยังได้ นี่ ท่านก็รู้เลย บอกว่า เอ้าห้ามเหมามา ก็เลยส่งกลับไปบอกว่าหลวงพ่อก็ควรจะแจกเอง เขาจะได้ชื่นใจ ท่านก็เลยบอก ไม่ไหว มากด้วยกัน ก็เลยบอกว่าไม่เป็นไร บริษัทของผมมาด้วยกันนี่เป็นคนดีทั้งนั้น หลวงพ่อไม่ต้องเหนียว เขาจะเข้ามารับเองด้วยความเคารพ แล้วก็รับรองว่าไม่มีมือปลอม หมายความว่ารับแล้วไม่เข้ามารับอีก ไม่มีใครเลวขนาดนั้น น่าใจเลว ๆ อย่างนี้ไม่มีในบริษัทของสำนักสิงคำ เว้นไว้แต่จะมีตัวปลอมเข้ามาเท่านั้น จึงจะมีอาการเลว ๆ อย่างนี้ แล้วท่านก็เอาพระเข้าไปแจก เข้าไปแล้วจะแจกเอง ก็เลยบอกว่าหลวงพ่อ พระน่ะเกินจำนวนคน แจกคนละ ๒ องค์ก็ยังไม่หมดเลย ท่านก็เลยมองหน้า ตามจริงจำนวนพระไม่ได้นับ ถุงไม่ได้นับ มองหน้าท่านก็รู้ที่ทำว่าเรารู้จำนวนพระที่มีอยู่ ท่านก็เลยบอกว่า เอา สององค์ก็สององค์ ในที่สุดแจกคนละ ๒ องค์แล้วก็ยังเหลืออีก ๔ องค์ เลยโยนมาให้ ส่งมาให้ว่า เอ้า อาจารย์ให้ ๔ องค์ แล้วไปคราวนั้นก็มีการตรวจตระเวนชายแดน คือ ร.ต.ท.อรรถพร เธอไปด้วย ก็เลยให้เข้าไปหาบอก หลวงพ่อ ที่เชียงคำกับเชียงของ ตำรวจตระเวนชายแดนกำลังปะทะกันหนัก มีความลำบาก ต้องการให้มีความปลอดภัย ในฐานะที่เป็นสาวกขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราช่วยเขาได้ด้วยกำลังใจ เพราะเขาต้านทานไม่ไหว เราก็ลำบากเหมือนกัน ท่านก็เลยเรียก ร.ต.ท.อรรถพรเข้าไป ถามว่าปริมาณของตำรวจตระเวนชายแดนมีเท่าไร เขาบอกจำนวนให้ทราบก็ปรากฏว่าของไม่พอ คุณอรรถพรก็เลยบอกว่าเอาแค่ที่หลวงพ่อก็จะกรุณาก็แล้วกัน แหม เด็กคนนี้ก็ดีเหลือใจ มีจริยา อธิษฐานเรียบร้อยน่ารัก และเป็นคนระมัดระวังในจริยา ก็แสดงว่าต่อไปจะมีน้ำใจเข้าถึงศาสนาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้เป็นอย่างดี คน ๆ นี้ ถ้าบวชในสำนักดี ๆ ละเอาดีได้แน่นอน เอาละ บรรดาท่านพุทธบริษัท เมื่อเราคุยกับหลวงพ่อเห็นว่าเวลาพอสมควรเพราะว่าจะต้องกลับไปแหวะที่พระธาตุจอมทองอีก จึงได้พากันอำลาหลวงพ่่ออกมา หลวงพ่อก็ดีใจรีบนั่งรถรับแขก บอกว่าวันนี้สนุกดีจริง ๆ

เมื่อกลับออกมาแล้ว จึงได้พาบรรดาท่านพุทธบริษัทชายหญิงไปที่สำคัญ สถานที่สำคัญของพวกเราหรือคนทั้งหลายทั่วไปมันมีอยู่แห่งหนึ่ง นี่เขาตั้งขึ้นไว้เป็นบริษัท แต่

บริษัทในที่นี้ ไม่ได้หมายความว่าบริษัทที่ลงทุนเป็นการค้าขาย บริษัทอันนี้เราเรียกกันว่า
ส้วม พอออกมาแล้วก็หาส้วมเป็นที่ถ่าย นี่ไอ้เรื่องทุกซ์ มันมีประจำกายประจำใจนะลูก
หลานทั้งหลาย เมื่อถ่ายเสร็จเรียบร้อยแล้วก็มาชุมนุมกัน ต่างคนก็ชมทิวทัศน์ในวัดว่ามี
เป็นที่รื่นเริงผ่องใส หลวงพ่อก็บอกว่าทีหลัง...โดยเฉพาอย่างยิ่งในวันนั้นท่านชวน
ค่าง ตอบว่าค่างไม่ได้เพราะจะเดินทางกลับในวันนี้ ท่านบอกว่าคราวหลังมาละก็ค่าง
กันนะ ที่ค่างมีมาก ที่พักมีมาก นี่สืบบรรดาท่านพุทธบริษัท น้ำใจของพระที่ดี การเข้า
ไป ของพวกเรานี้ท่านไม่ได้ดูตัว อันนี้ช่วยกันคิดไว้ให้คีนะ แล้วก็ช่วยกันจำไว้ด้วยนะ
พระที่เข้าถึงความเป็นพระ พระที่เราเรียกกันว่าสุปฏิปันโน มีความประพฤติดีประพฤดี
ชอบตามพระธรรมคำสั่งสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่เราใช้คำว่าสุปฏิปันโนนี้
จงอย่าคิดว่า ถ้าเป็นพระโกนหัวหมดผ้าเหลืองแล้ว เป็นสุปฏิปันโนทั้งหมด ก็ชื่อว่าเป็น
สาวกขององค์สมเด็จพระบรมสัพทที่ควรบูชา นะ อย่าเพิ่งคิดอย่างนั้นนะ ลูกหลานทั้งหลาย
ถ้าคิดอย่างนั้นแล้วก็จะเสียใจภายหลัง ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่า คำว่า สุปฏิปันโน
แปลว่าผู้ประพฤติดีประพฤดีชอบตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า สุปฏิปันโนไม่ได้แปลว่า
โกนหัวหมดผ้าเหลือง เมื่อโกนหัวหมดผ้าเหลืองแล้ว เวลาบวชเข้ามามีร่างกายเป็นพระ
แต่ว่าจิตใจยังพอใจอยู่ในความร่ำรวย จิตใจพอใจในการได้ยศถาบรรดาศักดิ์ จิตใจยัง
มีความพอใจในการสรรเสริญเยินยอ จิตใจยังพอใจในกามสุข กามสุขก็หมายความว่า
มีอารมณ์ที่อยากได้คล้ายชาวบ้าน ชาวบ้านเขามีสถานที่สวดย ๆ ก็อยากจะมีที่สวดย ๆ ถือ
ว่าเป็นของตัวเอง เขาเล่นกล้วยไม้ ก็จะเล่นมึง อยากกินชาติบ้าง อยากมีเครื่องลาย
ครามบ้าง อยากมีอะไรต่อมีอะไรเยอะแยะอย่างชาวบ้าน อยากมีเงินเดือนเงินดาวบ้าง
อยากมีตำแหน่งหน้าที่การปกครอง อยากมียศถาบรรดาศักดิ์ อยากจะแบ่งบารมีด้วยประ-
การทั้งปวง อย่างนี้เขาเรียกว่ากามสุข คือสุขเกิดจากความใคร่ อันนี้แหละบรรดาลูก
หลานที่รัก องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้ายังไม่เรียกว่า สุปฏิปันโน (คือว่าปฏิบัติดี
ปฏิบัติชอบ) ท่านเรียกว่า "ทุปฏิปันโน" ต้องแปลว่า ปฏิบัติชั่ว ๆ เลว ๆ ทราม ๆ
เขาไม่ใช่กับพวกทุปฏิปันโนนี้ ถ้าเราบูชาเขาเท่าไรก็ตาม เราก็มีความเลวติดมาเพียง
นั้น เพราะว่า เขาจะสอนอารมณ์เลว ๆ ของเขา ฉะนั้นเรื่องราวในศาสนาขององค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีความสำคัญ

หลังจากนั้นเมื่อพวกเราถ่ายของเก่าเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็ตั้งขบวนตั้งใจ
จะไปพระธาตุจอมทอง ที่นี่เรื่องราวของพระธาตุจอมทองมีความสำคัญอยู่มาก มีความ
เกี่ยวข้องกับองค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า แล้วก็เป็นที่ดินแดนที่พวกเราไปครั้งหลังที่สุด

ที่นี่เรื่องราวของพระธาดูจอมทอง ก็ต้องคุยกันยาวนิด เพราะอะไร ทั้งนี้ก็เพราะว่ามี เรื่องที่ควรจะสนใจ เนื่องด้วยองค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ ก่อนที่เราจะคุยเรื่องพระธาดูจอมทองนี้ (นี่เราผ่านพระกันมา ๔ องค์แล้วนะ คือ

๑. หลวงพ่อลิม ที่น้ำผาปล่อง
๒. หลวงพ่อแหวน วัดดอยแม่บึงหรือว่าดอยแม่สีม่วง บึงแปลว่าสีม่วง ดอยสีม่วง แล้วก็
๓. หลวงพ่อวัดพระบาทตากผ้า แล้วก็
๔. หลวงพ่อวัดน้ำบ่อหลวง

สิ่งนี้คือพระที่ควรแก่การบูชา) ตานี้ สำหรับต่อแต่นี้ไป จะเดินทางต่อไป ก็ถึงวัดพระ ธาดูจอมทอง ในตอนนั้นเราก็จะพบกับเรื่องราว ความเป็นมาของพระธาดูจอมทอง แล้วก็จะถือเป็นการจบเรื่องสำหรับหนังสือเล่มนี้ เป็นเรื่องที่ฤาษีเป็นคนพูด ถ้าจะมี เรื่องอื่นต่อไปก็เป็นเรื่องที่บุคคลอื่นเขาจะแทรกเข้ามา ถ้าถือว่าเป็นเรื่องดีก็ควร ถ้า ไม่ดีก็แล้วไป ตานี้เรื่องพระธาดูจอมทองเป็นเรื่องยาว ก่อนที่จะพูดเรื่องพระธาดูจอม ทองก็จะพูดเรื่องจริยาหรืออภินิหารที่ทำให้เข้าถึงความเป็นพระดี เรียกว่า สุปฏิปันโน ให้บรรดาลูกหลานฟังแบบง่าย จะได้จำไปประพฤติ ปฏิบัติบ้าง จะได้เกิดผล ทำจิตให้ เข้าถึงศาสนาขององค์สมเด็จพระพุทธบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ดีไม่ดีก็เที่ยวสวรรค์ ก็ได้เที่ยวนรกก็ได้ เที่ยวเลยไปสักหนึ่งก็ยังได้เลย เอาละสำหรับตอนจะออกเดินทางก็ระงับไว้ ต่อแต่นี้ไป ก็จะขอพูดถึงจริยาทั้งหลายที่พระทั้ง ๔ ท่านทำได้ ว่าเป็นมา อย่างไรให้บรรดาลูกหลานทั้งหลายได้ฟังกันตามอัธยาศัย ตอนนี้ขอให้ชื่อว่าจริยาของพระ

บทที่ ๑๐

จริยาของพระ

ทำให้ชื่อว่าจริยาของพระ ก็เพราะว่า การประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เข้าถึง
ความเป็นพระ อันนี้เป็นของยากเหมือนกัน บรรดาลูกหลานที่รัก ไม่ใช่ว่าเราบวช
คือโกนหัว ห่มผ้าเหลืองแล้วก็ เป็นพระ อย่างนี้พระพุทธเจ้าเรียกว่า สมมุติสงฆ์ และ
การเป็นสมมุติสงฆ์นี้ถ้าหากว่า เราปฏิบัติในพระธรรมวินัยไม่ครบถ้วน อย่างบรรดาพระ
ที่ออกเดินขบวน หรือพระที่พอใจอยู่ในโลกธรรม บวชเข้ามาแล้วไม่ประพฤติปฏิบัติตาม
พระธรรมวินัย ใ้เรื่องการที่จะมีศถาบรรดาศักดิ์แค่นั้นนั้นนะมันคุ้มรอกไม่ได้ ถ้า
ลูกหลานคิดว่า รู้ได้อย่างไรก็ขอตอบว่าไม่ยาก ถ้านักบวชลงนรกเมื่อไรก็รู้ได้ทันที ทั้งนี้
ก็เพราะว่า สำนักของนรกเขาไม่ปกปิด เขาไม่มีบัญชีลับ ส่วนใหญ่ พระที่เข้าถึงความ
เป็นพระแล้วทุกท่าน ได้ตั้งแต่วิชาสามชั้นไป เรารู้เรื่องกันหมด เพราะอารมณ์ใจ
ของเขาดีพอ ตานี้สำหรับหลวงตา เป็นลิงรู้เขาได้อย่างไร ลูกหลานทั้งหลายก็รู้อยู่
แล้วนี่ว่า ลิงตัวนี้เป็นลิงผิดปกติ คือว่าเป็นลิงชอบชุกขน อยากรู้มัน อยากรู้ดี ตามวิสัย
ของลิง เมื่อเห็นพระท่านรู้ได้ ลิงก็อยากจะรู้ได้ มันก็หมดเรื่องกันไป เราพูดกันถึง
เรื่องลิงนี้ ไม่ใช่พูดถึงพระ ถ้าพระท่านพูดไม่ได้ พระพูดแล้ว ดีไม่ดีชาวบ้านเขาหาว่า
โอ้อวดอุตริมนุสธรรม แต่ความจริงถ้าเขาได้จริง ๆ แล้วพระพุทธเจ้าไม่ได้ปรับ บุคคล
ที่ควรจะปรับก็คือคนที่ทำอะไรไม่ได้ เพราะมันถูกปรับทั้งวัน

การบวชพระเข้ามา ลูกหลาน เพียงแค่กินข้าวไม่ได้พิจารณาเป็น อาหาเร
ปฏิภูลสัญญา อย่างนี้ก็ตกนรกแล้ว ถ้ายังไม่เคารพในพระธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระ
พระประทีปแก้ว แสดงจริยาหลอกลวงชาวบ้าน ก็เลยยิ่งไปกันใหญ่ ยิ่งมัวเมาอยู่ในลาภ
ยศ สรรเสริญ สุข แล้วยิ่งเปิด หมดตีกัน เออ หมดตีกัน แล้วก็เมื่อฟังอย่างนี้แล้ว
บรรดาลูกหลานทั้งหลาย อย่าไปคิดวั้นว่าพระที่พระเจ้าแผ่นดินท่านตั้งสถาปนาบรรดาศักดิ์
ให้ท่านเป็นพระเลว จงอย่าคิดตามนั้น นั่นพระเจ้าแผ่นดินท่านถวายด้วยความเลื่อมใส
และก็ท่านรับมาแล้ว ท่านไม่เมาในยศ อันนี้ไม่เป็นไร พระที่มียศลาภบรรดาศักดิ์บรรลพ
อรพตผลไปนับไม่ถ้วนแล้ว นี่ข้าบบรรดาพวกลูกหลานทั้งหลายมองพระก็จ้องมองที่ใจ อย่า
มองภายนอก มองที่จริยาว่าพระองค์ไหนสอนให้ชาวบ้านเขาเสียสละ และก็พระก็เสีย
สละด้วย อย่างนี้ใช้ได้ นี่เรามองกันแบบหยาบ ๆ และหากว่าท่านมีศลาภบรรดาศักดิ์
เวลาที่ท่านไปไหน ท่านไม่ได้เมาในยศ ท่านไม่ได้แบกยศไปด้วย ท่านไปอย่างประภท

กันเอง นี่ขณะที่พูดอยู่นี่ ท่านเจ้าคุณธรรมมาเจ้าอาวาสวัดบุปผาราม ท่านมากับท่าน พระครูปลัด มาอย่างยศใหญ่ มาเต็มยศเต็มที่เลยทีเดียว นั่งรถโดยสารมา เป็นยังงี้ แล้วมาประ เภทที่ว่าพอเข้ามาถึงแล้ว ก็เข้าไปหาท่าน เวลานั้นกำลังดูเขาสร้างโบสถ์ ท่านลงจากรถ โยมคำรง นุตาลัย พบเข้าก็เลยบอกว่า สิ่งกำลังไปดูอาศรมที่สร้างใหม่ ก็เดินไปหาพอเห็นเข้าก็ตกใจว่า นี่ท่านอายุแปดสิบกว่าแล้ว ท่านลุดล่าห์มาอย่างชนิดประ เภทที่ไม่มีใครมากันเลย มีท่านพระครูปลัดมาแต่ผู้เดียว ทีนี้ก็เดิน พอเข้าไปแล้วจึงได้ยกมือไหว้ท่าน เมื่อยกมือไหว้ท่านด้วยความเคารพ ท่านก็เลยบอกว่า อย่าคิดอะไรนะ ผมมานี่นะผมมาอย่างกันเองเท่านั้น ไม่ได้มาเป็นอย่างอื่นจงอย่าคิดเป็นอย่างอื่น นี่ละบรรดาลูกหลานที่รัก พระอย่างนี้นะ หายาก ที่ท่านมาอย่างนี้ ท่านมาอย่างพระแท้ ๆ แล้วก็เจตนาที่มาก็ไม่ได้มาทำไม ความจริงสำนักลิงนี้ พระผู้ใหญ่ พระราชาคณะชั้นธรรมไม่น่าจะมานี่ แล้วก็น่าจะวางตัวว่า ไอ้ฉันนี่นะ เป็นพระราชาคณะ เป็นเจ้าคุณชั้นธรรมนะ แต่ว่าหลวงพ่อก็คืนี้ไม่ได้เป็นอย่างนั้นนะซี ลูกหลานที่รัก ว่าง ๆ ก็ไปเที่ยววัดบุปผารามบ้างนะ สองวัดนี้แนะนำให้ไปคือวัดเทพศิรินทร์ ท่านพระครูอะไรก็ไม่ทราบ ชื่อว่าอำพัน มหาอำพัน พระครูปัญญาอะไรก็ไม่รู้ โสภณะอะไรก็ไม่รู้ หรอก ยศดาบบรรดาศักดิ์นี้ไม่ค่อยได้จำ แล้วก็ท่านเจ้าอาวาสวัดบุปผาราม หรือเจ้าคุณใหญ่ ที่เรียกกันว่า เจ้าคุณธรรม ธรรมอะไรก็ไม่ทราบ จำชื่อไม่ได้หมด สององค์นี้อยู่ในเกณฑ์แห่งความเป็นพระแล้วนะ เมื่อนำใจท่านเป็นพระจริง ๆ นี่ความจริงก็ไม่ได้มีเพียงสององค์นี้เท่านั้น สำหรับที่วัดต่าง ๆ ในกรุงเทพฯยังมีอีกมาก ไม่ใช่พระในกรุงเทพฯบวชแล้วก็จะมุ่งหน้ามุ่งตาสว่างแต่ความเลว ไม่ใช่อย่างนั้น จะเมานในยศดาบบรรดาศักดิ์ ก็ไม่ใช่ไม่ถูก อย่างคิดอย่างนั้นนะ พระดีมีมาก และคนหมุ่มมากนี้ คนดีมันก็มี คนเลวมันก็มี มันอดประสมกันไม่ได้

นี่มาว่ากันถึงจริยาที่จะทำความดีอย่างพระ อันดับแรกพระที่เราพูดถึง ๔ ท่าน คือ หลวงพ่อสิมา หลวงพ่อแหวน ท่านวัดพระบาทตากผ้า ท่านวัดน้ำบ่อหลวง เรามาดูจริยากันองค์เดียวกันแล้วก็แล้วกัน หรือหลายองค์ก็ยังได้ อย่างหลวงพ่อสิมานี้ท่านบวชแล้ว เขาตั้งให้เป็นเจ้าอาวาสตั้งหลายแห่ง เป็นแล้วท่านก็หนีเรื่อยไป จนกระทั่งเข้าป่า ทั้งนี้ก็ต้องการอย่างเดียวกัน คือบวชเข้ามาแล้วตัดความโลภความโกรธความหลง อย่างท่านวัดพระบาทตากผ้า ท่านเองท่านก็จุดธูปมานับเวลาไม่ถ้วน จุดธูปจนเดินไม่ไหว นี่เป็นอันว่าแต่ละองค์ท่านบวชเข้ามาเพื่อมุ่งความดี ตานี้ ความดีเขาเป็นยังงี้ถึงจะเป็นยังงั้นได้

อันดับแรก ลูกหลานทั้งหลาย พอบวชเข้าไปก็ดูพระวินัยให้ครบถ้วน ปฏิบัติตามพระวินัยครบถ้วนทุกอย่าง เป็นเครื่องระมัดระวัง พระวินัยนี้ ความจริงอดพลาดไม่ได้ แต่ว่าควรระวังพลาดแต่สิ่งที่ตัวเล็ก ๆ แต่เมื่อมีอารมณ์จริงเสียแล้วการพลาดในพระวินัยก็ไม่มี เพราะเรารักพระวินัย หลังจากนั้นแล้ว ก็ทำใจตามที่พระพุทธเจ้าประสงค์ คือพระพุทธเจ้ากล่าวว่า เมื่อบวชเข้ามาแล้ว ต้องทำศีลให้บริสุทธิ์ ที่นี้การทรงพระวินัยบริสุทธิ์ ศีลมันกับบริสุทธิ์ ศีลกับวินัยเป็นอันดับเดียวกัน คือตัวเดียวกัน ของอย่างเดียวกัน ต่อมาก็ตั้งใจเจริญสมาธิจิต คือระงับนิวรณ์ทั้ง ๕ ประการ อันดับแรก ก็ทำใจไม่ยุ่งกับอารมณ์ของบุคคลอื่น ใครเขาจะดี ใครเขาจะชั่ว ช่างเขา เรามีอารมณ์อย่างเดียว มุ่งชำระใจของเรา ระงับใจของเราให้ตั้งอยู่ในขอบเขตของศีลเป็นอันดับแรก แล้วประการที่สองก็ระมัดระวังความชั่วของจิต ๕ อย่าง คือ ๑. เราไม่สนใจในรูปสวย กลิ่นหอม เสียงเพราะ รสอร่อย สัมผัสตามที่ต้องการ แล้วอารมณ์ที่หมกมุ่นไปในการอารมณ์เกลือกกลิ้งไปด้วยความสวย เกลือกกลิ้งด้วยความรำรวย ยศถาบรรดาศักดิ์ การสรรเสริญเยินยอ อันนี้เราไม่เอา แล้วก็ไม่หนักใจเรื่องไม่มีรูปสวย ไม่มีเงินทองใช้ ไม่มียศถาบรรดาศักดิ์ ไม่มีใครเขาสรรเสริญ มีแต่คนนินทา เรายังไม่สนใจ แล้วประการที่ ๒. ต่อไป เราก็ระงับความโกรธ ความพยายาด้วยความอำนาจเมตตากรุณา ประการที่ ๓. ขณะที่ปฏิบัติความดี เราก็ไม่สนใจกับเรื่องอื่น ไม่สนใจกับความง่วงเหงาหาวนอน ไม่ยอมให้ความง่วง ความโงกเข้ามาหับใจ ประการที่ ๔. เวลาที่ตั้งใจจะทรงอารมณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ภาวนาว่า พุทโธ อัมโม สังขโธ ก็ให้อยู่แค่ พุทโธ อัมโม สังขโธ หรือว่าเราจะภาวนาว่าพุทโธ ก็ให้อยู่แค่พุทโธ อย่าให้เลยไปถึง อัมโม สังขโธ เพราะเราตั้งใจไว้แค่นั้น เป็นการรักษาอารมณ์ใจให้เป็นปกติ ที่เราเรียกกันว่าฌานสมาบัติ แล้วก็ประการที่ ๕. เราไม่สงสัยในความดีที่องค์สมเด็จพระชินสีห์บรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสั่งสอน อารมณ์ทั้ง ๕ ประการนี้ คือ ๑. ความพอใจในรูป เสียง กลิ่น รส และสัมผัส และอารมณ์เนื่องด้วยกามารมณ์ ๒. ความโกรธ ความพยายา ๓. ความง่วงเหงาหาวนอนในขณะที่ปฏิบัติความดี ๔. ปล่อยอารมณ์ให้พุ่งช่าน ไม่ทรงอารมณ์เต็มไว้ ๕. สงสัยในคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ห้าประการนี้ต้องไม่มีในอารมณ์ใจของเราเด็ดขาด เราบังคับมันไว้ ว่าเราจะไม่คบกับอารมณ์ชั่วทั้ง ๕ ประการ

เมื่อเราตัดอารมณ์อย่างนี้ได้แล้ว จิตใจเราก็สบาย มีอารมณ์เป็นสมาธิ ตอนนี่ชื่ บรรดาลูกหลานทั้งหลาย จะทำใจให้ได้ทิพยจักขุญาณ เห็นผี เห็นเทวดา เห็นนรก เห็นสวรรค์ หรือว่าจะเป็นโมณียิทธิ ถอดกายภายในไปเที่ยวนรก สวรรค์โลกก็ได้ตาม

อภัยสย หรือจะฝึกอภิญาสมาบัติก็ได้ แต่ว่าวิธีปฏิบัตินะ ลูกหลานที่รัก จงอย่าทำให้ลำบาก นึกถึงคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าไว้ให้ดี ทั้งนี้ก็เพราะองค์สมเด็จพระชินสีห์บอกว่าปฏิบัติแบบสบาย ๆ ที่เรียกกันว่ามัชฌิมาปฏิปทา ไม่ใช่จะทำให้เครียดเกินไป แต่การเครียดเกินไปก็สุดแล้วแต่บุคคล เพราะว่าบางคนเขานั่งกรรมฐานได้ ๓ ชั่วโมง ๔ ชั่วโมง อันนี้เขาสบาย จะไปหาว่าเขาทำเครียดเกินไปก็ไม่ได้ และไ้การเจริญสมาธิ ก็ไม่ใช่ว่าจะนั่งขัดสมาธิอย่างเดียว แต่นั่งให้มันสบาย ทำไหนมันไม่ฝืนกายทำนั้นเรานั่ง จะนั่งก็ได้ จะนอนก็ได้ จะยืนก็ได้ จะเดินก็ได้ อย่างอาศรมของฤาษีลิงดำ ขอโทษ จะอ้างตัวเกินไป ไม่ได้รอด ที่อาศรมนี้ปล่อยไปตามสบาย เพราะว่าตามใจพระพุทธเจ้า คือว่า ต้องการอย่างเดียว ให้จิตใจของท่านทั้งหลายนั้น ที่มานั้น เข้าถึงความมีจิตเป็นสมาธิ ไม่ใช่ฝืนกาย แต่ว่าสำนักใดที่ท่านจะมีอาการเครียด แต่ว่าอาการเครียดเป็นที่สบายของท่าน ก็อย่าไปโทษท่านนะ อย่าไปหาว่าท่านทำผิด ใจว่าสบายในที่นี้มันไม่แน่นี่ บางคนนั่งน้อยไม่สบาย ต้องนั่งให้นาน ๆ ใจมันถึงจะสบาย บางคนก็นั่งนานไม่ได้ มันเมื่อย มันปวด อย่างนี้ผ่อนนอนเสียมั่งก็ได้ เดินก็ได้ ยืนก็ได้ แต่คุมกำลังใจทรงไว้ในความดี คือว่า ป้องกันอารมณ์เลว ๆ ๕ ประการที่กล่าวมาแล้ว อย่าให้เข้าถึงใจ ตอนที่ฝึกใจให้มันสบาย ให้ทรงอารมณ์ดีเข้าไว้ ตามเวลาที่กำหนด ที่นี้มาตั้งจิตเป็นสมาธิได้แล้วเท่านั้น เขาเรียกว่า จิตเป็นสมาธิ มันไม่ยากหรอกลูกหลานที่รัก นี่เราฝึกก็หาสมาธิด้านทิพยจักขุญาณ หรือมนโณยทิธิ หรือว่าอภิญา ๖ อย่างนี้ก็ทำได้หรือว่าจะทำใจให้เข้าถึงสมาบัติ ๘ หรือรูปฌานก็ได้ อย่างนี้ ถ้าสงสัยไปเปิดคู่มือพระกรรมฐานดูนะ ลูกหลานที่รัก มีไว้ในนั้นครบถ้วนแล้ว พยายามทำ รักษาอารมณ์ใจได้แล้ว ก็ทำได้ทุกคน

วิธีการรักษาอารมณ์ใจใหม่ ๆ อย่าใช้เวลาให้มันมากนัก เพราะเรากำลังฝึก จงคิดว่าเราไม่ใช่เป็นผู้แพ่ เราต้องเป็นผู้ชนะ ใช้เวลาเล็กน้อยตามสมควร แต่คุมอารมณ์ใจให้อยู่ ทำบ่อย ๆ แต่อย่าทำให้ท่านนักจะไปฝืนอารมณ์เกินไป เท่านั้นอารมณ์ใจของทุกท่านก็จะเป็นสมาธิ เมื่ออารมณ์ใจเป็นสมาธิแล้วต่อไปนี้ไปก็เหลือด้านวิปัสณาญาณ การทำตนให้เข้าถึงความเป็นพระ การทำตนให้เข้าถึงความเป็นพระนี่ เมื่อจิตเป็นสมาธิแล้วก็ไม่มีอะไรยาก คือเรื่องความยากไม่มีเสียแล้ว แต่ที่เหลือแต่ความง่าย ในด้านวิปัสณาญาณนี่ ความจริงไม่มีอะไรยาก มันยากตอนทำสมาธิ เพราะต้องคุมกำลังใจด้วย เป็นของใหม่ ฉะนั้นมาตอนเจริญวิปัสณาญาณเราก็ไปดูในอริยสัจหรือว่าชั้น ๕ หรือวิปัสณาญาณ คำว่า วิปัสณาญาณนี่มีกำลังอยู่อย่างหนึ่ง คือที่เราจะต้องรู้ คือยอมรับนับถือ

กฎของความเป็นจริง อันนี้ไม่มีอะไรมันยากหรอก อ่านตามตำราที่รู้สึกว่ายาก ถ้าไปอ่านตำราที่คนไม่เคยได้อะไรเลยยิ่งยากใหญ่ เพราะทั้งนี้ เพราะอะไร เพราะว่าท่านผู้เขียน ท่านไม่รู้เรื่องอะไรเลย ท่านเดาส่งเดชเข้าไว้ ก็ยาก บอกไม่ถูก ทำไมมันจะไม่ยากล่ะ ก็คนนำทางยังไม่รู้จักทาง ไม่รู้ว่าไปถูกหรือไปผิด ौคนตามมันก็ยากตามนี่เป็นเรื่องธรรมดา

นี่อารมณ์ของวิปัสสนาญาณ มันก็คือ ยอมรับนับถือกฎของธรรมดา หรือว่ายอมรับนับถือกฎของความเป็นจริง ให้รู้ว่าร่างกายนี้มันไม่ใช่เรา มันไม่ใช่ของเรา เพราะว่าอะไร เพราะว่ามันพังแน่ ถ้ามันเป็นเราจริง มันเป็นของเราจริง มันจะอยู่ได้อย่างไร มันก็ต้องตามใจเรา แต่ที่ทุกอย่างเราไม่ต้องการ ให้มันแก่ มันก็จะแก่ เราไม่ต้องการให้มันป่วย มันก็ป่วย เราไม่มีสวดสังคจะซื้ออาหารกิน เดินทางไป ไม่ต้องการให้มันหิว มันก็จะหิว พอเดินทางไปยังไม่ทันถึง เราไม่ต้องการให้มันเหนื่อย มันก็จะเหนื่อย เราไม่มีหมวก เราไม่มีร่ม แดดออกมา เราไม่ต้องการให้มันร้อนมันก็จะร้อน เรายังไม่ถึงที่บริษัท คือส้วมไม่มีที่จะถ่าย เราไม่ต้องการให้มันปวดอุจจาระ ปัสสาวะ ถึงเวลามันจะปวด มันก็ปวด มันไม่ตามใจเราสักอย่าง นี่เป็นอันว่า มันกับเราคบกันไม่ได้ มันไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเรา เรารู้แต่เพียงว่า ร่างกายเป็นที่อาศัยชั่วคราวของเราเท่านั้น เราคือหิสมานกายหรือที่เรียกกันว่าจิตใจที่เข้ามาอาศัยกาย เมื่อรู้แล้วเราก็ไม่เมาในมัน เมื่อมันจะตายเมื่อไรก็ช่าง มันจะป่วยไข้ไม่สบายก็ช่าง มันจะแก่ก็ช่าง มันจะหิว ถ้าไม่มีกินก็ไม่วิตกกังวล รู้แล้วว่ามันจะหิว แต่มันไม่มี ก็ไม่รู้จะทำอย่างไร ป่วยไข้ไม่สบาย ไม่มีสวดสังคซื้อยารักษาโรคก็ทนเอา นึกว่าก็เดี๋ยวมันตายแล้ว ก็เลิกกัน ร่างกายอันนี้นั้นมันเป็นปัจจัยของความทุกข์ เราไม่ต้องการมันอีก พอจิตใจของเราเปื้อนในร่างกาย คิดว่ามันไม่ดี ดินแดนที่ดีมีแห่งเดียวคือพระนิพพาน จิตจับพระนิพพานเป็นอารมณ์ พอจิตจับพระนิพพานเป็นอารมณ์แล้ว ความสงสัยในคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าก็ไม่มี นี่ก็ไปดูอีกทีว่า ศิลของเราบริสุทธิไหม ไปมองดูศิลป เอ้อเฮอ ศิลบริสุทธิ์จริง ๆ เราไม่ต้องระมัดระวัง มันก็ไม่ละเมิดในศิลป ไปมองดูอารมณ์ความรักในเพศตรงกันข้าม เอากันอย่างง่าย ๆ ผู้ชายเห็นผู้หญิงสวยไหม หรือว่าผู้หญิงเห็นผู้ชายสวยไหม อยากได้เป็นคู่ครองไหม อยากได้ประดับประดาไหม อยากจะเคล้าคลึงไหม และเห็นว่าวัตถุสวย ๆ เห็นบ้านสวย ๆ ไปเห็นของสวย ๆ มันน่ารัก มันจับใจไหม ถ้าอารมณ์จับใจไม่มีความต้องการไม่มี เห็นว่าสิ่งทั้งหลายเหล่านี้ มันสวยชั่วคราว เดียวก็เก่า เดียวก็พัง อารมณ์อยากได้ ติดใจอยากจะได้จริง ๆ ไม่มี แต่สิ่งที่ต้องการมี ก็สร้างในสิ่งที่

ประโยชน์เท่านั้น คือเป็นส่วนสาธารณประโยชน์ ให้เป็นประโยชน์กับตนเอง เวลาที่อยู่แล้วก็ เป็นประโยชน์แก่บุคคลอื่นด้วย จิตใจคิดเท่านี้ ไม่ต้องตั้งใจจะอดกับใคร ความพอใจในการมรณไม่มี ความรู้สึกในเพศไม่มี ความต้องการจะสมสู่อยู่ร่วมกันในฐานะสามีภรรยา ในเมื่อจะจับความรู้สึกในเพศไม่มีสำหรับเราอีกแล้ว อย่างนี้ชื่อว่า เราเข้าถึงธรรมะขององค์สมเด็จพระประทีปแก้วละ

ต่อไปนี้ขยับไปอีกนิดดูชื่อว่า เอ๊ะนี่เรา โกรธชาวบ้านเขาไหม เขานินทาว่าร้ายอย่างหลวงตาเป็นะ ลูกหลานที่รัก มีคนหลายคนเขาไปพูดว่าไม่สำรวม นี่หลวงตาก็รับว่าไม่สำรวม ไม่รู้จะสำรวมไปทำไมนี่ลูกหลาน ถ้าเราสำรวมกันเพียงใดมันก็แค่นั้นแหละ ลูกหลานที่รัก อย่าทำให้มันเป็นมายาเลย หลวงตาบอกแล้วว่า ลูกหลานหลวงตาดต้องการที่ใจ ถ้าว่างกายสำรวม แต่หัวใจไม่สำรวมนี่มันบาปหนัก อย่าทำมันเลย ตั้งตนไว้แบบสบาย ๆ แต่ว่าร่างกายพอใจในการสำรวมแล้ว ใจก็พอใจด้วย มันพร้อมกันทั้งกายทั้งใจ แล้วก็ทำเถอะ เป็นของดี อันนี้ก็ไม่มีปฏิเสธเหมือนกัน หลวงตาเองก็ยอมรับนับถือว่า คนประเภทนี้ท่านดี แต่ถ้าหากว่ากายเราสำรวม แต่หัวใจมันยังดิ้นรนไปด้วยความรัก ความโลภ ความโกรธ ความหลง อันนี้ท่านตำหนิมาก เพราะมันเป็นมายา นี่มาดูจริยา ใครเขานินทาว่าร้ายเรา เราโกรธเขาไหม ถ้าโกรธก็ใช้ไม่ได้นะ มันต้องไม่โกรธเขา เขาจะด่า เขาจะว่าเรายังไง ก็ช่างเขาปะไรละ เขาเหนียวเองนี่ ลูกหลานที่รัก เราไปเหนียวที่ไหน เราไม่ได้เหนียวด้วย ตอนนี้เป็นอารมณ์หยาบ ๆ เราตัดได้แล้ว ต่อไปก็มาถึง เอ๊ะ นี่เรามาเมาอยู่ในรูปผานใหม่ การทรงรูปผานเป็นของดีมีกำลังตั้งมั่น จิตใจมันคงเมามันอยู่ในรูปผานไม่สร้างความดีต่อไป ใช้ไม่ได้ เราถือว่าแค่รูปผานหรือรูปผานทั้ง ๒ ประการนี้ เป็นบันไดเพื่อวิปัสณาญาณเท่านั้น แต่ว่าเรื่องผานเราก็ตึงไม่ได้เหมือนกัน ประคับประคองไว้คู่กันกับวิปัสณาญาณ มันเป็นการคุมกำลังใจให้ยอมรับนับถือกฎของความเป็นจริง

นี่การมานะ ถือตัว ถือตน ว่าเราดีกว่าเขา เราเลวกว่าเขา เราเสมอเขา นี่มันมีในใจแล้วหรือยัง หมดไปแล้วหรือยัง ถ้ายังไม่หมดก็ต้องตำหนิว่าเลวเกินไป การเปรียบเทียบอย่างนั้น มันเปรียบเทียบไม่ได้ ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นมันเป็นเรื่องของธรรมดา ไม่มีใครดี ไม่มีใครเลว แล้วไม่มีใครเสมอกัน เอาอะไรมาเสมอกัน เวลาที่เราหิว เขายังไม่หิว เวลาที่เราร้อน เขายังไม่ร้อน เวลาที่เราว่าง เขายังไม่ว่าง มันจะเสมอกันได้ยังไง ถ้ามันเสมอกัน ทุกสิ่งทุกอย่างมันต้องพร้อมเพรียงกัน ก็ยังไม่มีอะไรเสมอกัน ในที่สุดอารมณ์พุ่งขึ้น อารมณ์ปล่อยพระนิพพานมันมีหรือเปล่า ถ้ายังมี

อยู่ ยังใช้ไม่ได้ อารมณ์ของเรา จับไว้เฉพาะพระนิพพานอย่างเดียว และในที่สุด ก็ ตัดฉันทะ ความพอใจ ในการเกิดเป็นมนุษย์ เป็นเทวดา เป็นพรหม ราคะที่เราเห็นว่า โลกมนุษย์ เทวโลก พรหมโลก สวยสดงดงาม โยนทิ้งไปเสีย เห็นว่าสิ่งทั้ง ๓ ประการ นี้ไม่มีอะไรจะดี คือมนุษย์โลก เทวโลก พรหมโลก มาหาดีไม่ได้ สิ่งที่เราต้องการมี แห่งเดียว คือพระนิพพาน ตอนนี้จิตใจของบรรดาลูกหลานทั้งหลาย ถ้าทำได้นะ มัน จะมีแต่ความสบายอย่างเดียว

นี่พระที่เราไปหาทั้งหมดนี่นะ ท่านมีอารมณ์ใจอย่างนั้นะ ลูกหลานที่รัก ที่นี้ อารมณ์ใจของท่านมีแต่ความเผื่องใส มองไปทีไรมันเป็นแก้วประกายฤทธิ์ สวยสดงดงาม สว่างจ้า หากความมืดมนนอนธกานต์ไม่มีเลย หากความมืดมอมองไม่มี จึงได้พาลูกหลานและ บริษัททั้งหลายไปนมัสการท่าน ที่นี้ปฏิบัติาทักกล่าวมานี้ ถ้าเราจะฟังไปแล้ว รู้สึกว่าเป็น ของยาก แต่ความจริง มันไม่มีอะไรยาก ถ้าเรามีกำลังใจเป็นเครื่องชนะใจเสียตัว เดียว เราตัดกิเลส ๓ ตัว คือ ความโลภ หรือว่าความโกรธ หรือว่าความหลง ๓ ตัว นี้ ถ้าเราฟังตัวใดตัวหนึ่งให้มันฟังไปได้เสียตัวเดียว อีก ๒ ตัวก็สิ้นกำลังเหมือนกัน ถ้าเราทำลายความโลภเสียได้ตัวเดียว โลกอยากรวย โลกอยากมีศ โลกอยากมีชื่อ . เสีย มีศักดิ์ต่าง ๆ โลกอยากมีเกียรติยศ โลกอยากปกครองโลก โลกอยากเดินขบวน โลกอยากพูดไฮด์ปาร์ค สำหรับพระนะ ขรवासไม่เกี่ยว สำหรับนักบวช ความโลภ . อย่างนี้ถ้าไม่มีในใจ เราทำลายความโลภกันได้แล้ว ความโลภนี้มันเป็นปัจจัยแห่งความรัก และเป็นปัจจัยให้เกิดความโกรธ ที่เราโลภก็เพราะว่าเราโง่ ถ้าเราไม่โง่มันก็ไม่ โลก คำว่าโลภนี้หมายความว่า อยากได้เกินพอดี เกินอุปนิสัย เกินวิสัยที่ตนจะพึงได้ ตะเกียกตะกายให้มันได้มา ถ้ามันได้มาด้วยความสุจริตด้วยความสบายแล้ว ก็ไม่ติดใจ ในสมบัติทั้งหลายเหล่านั้นว่า มันจะทรงสภาพอยู่ว่า มันเกิดได้ มันก็พึงได้ ถ้ามันเกิด มา เรารู้ว่ามันจะพัง ความดีใจไม่มี แต่ว่าพอใจเหมือนกัน แต่ว่าไม่เมา มันเกิดอยู่ กับเรารู้สึกว่าไม่ซำมันก็พึง พอรู้ว่ามันจะพังเราก็กเกิดความสบายใจ ที่นี้มันพึงจริง ๆ แล้วเราก็กไม่ตกใจอะไร นี่ความสบายใจมันเกิด เมื่อความโลภมันไม่เกิดเสียอย่างเดียว ความโกรธมันก็พึง โอ้ความโกรธที่มันจะมีขึ้นมาได้นั้น ก็เพราะอาศัยความโลภเป็นปัจจัย เพราะเราได้คนที่เป็นที่รักมา ได้สัตว์เป็นที่รักมา ได้วัตถุเป็นที่รักมา เรารัก ในเมื่อ สิ่งทั้งหลายเหล่านั้น ใครเขามากลั่นแกล้ง ใครเขามาทำร้าย มาหยิบเอาไป มาเยี่ยง เราก็กโกรธ นี่แสดงว่า ความโลภเป็นปัจจัยของความโกรธ เราโกรธเพราะอะไร เราโกรธเพราะความโง่ สิ่งทั้งหลายเหล่านี้เมื่อเกิดขึ้นได้แล้ว มันก็สลายตัวได้ มันจะ

สลายไปด้วยอาการอย่างไร มันก็เป็นเรื่องของมัน มันจะสลายไป เขาแย้งไป หรือมัน
พังเอง ก็เหมือนกัน นี่ถ้าหากเราละทิ้งความโลภเสียได้อย่างเดียว ก็สบาย ความ
โกรธ ความหลง มันก็พังไปพร้อม ๆ กัน นี่มันไม่มีการยากแก่บรรดาลูกหลานที่รัก ฉะนั้น
การที่จะตัดกิเลส ๓ ตัว ถ้าเราตัดกิเลส ๓ ตัวได้เมื่อไร จิตใจของเราก็ใส เหมือน
กับพระทั้ง ๓ องค์ เอี้ย ๔ องค์ที่กล่าวมาแล้วเมื่อนั้น

นี่ถ้าจะตัดตัวไหนก็ตามความพอใจของเราซิ เราจะตัดโลกก่อนหรือว่าเรา
จะตัดโกรธก่อน หรือว่าเราจะตัดหลงก่อน เลือกตัดกันตามอัธยาศัย ตามที่เราพอใจ
ความโลภเราได้ตัดด้วยการให้และเวลาที่เราจะให้ เราต้องให้ด้วยการไม่หวังผลในการ
ตอบแทน เราต้องการอย่างเดียวให้เพื่อการสงเคราะห์ และให้ผู้รับมีความสุขในการให้
นี่ให้ด้วยอำนาจของวัตถุและมีให้อีกตัวหนึ่งที่ทำให้เข้าไปตัดกิเลสอื่นทั้งหมด ก็คือให้อภัย ที่
เรียกกันว่า อภัยทาน ใครเขาสร้างความไม่ดีให้เกิดขึ้นกับเรา เราไม่โกรธเขา ให้อภัย
ถือว่าเป็นความเข้าใจผิดของเขาโดยเฉพาะ ถ้าเขาไม่มีความเข้าใจผิดแล้วเขาก็ไม่
สร้างความชั่ว ไม่สร้างความสะเทือนใจให้เกิดขึ้นแก่เรา นี่ทำง่าย ๆ เพียงเท่านั้นแหละ
บรรดาลูกหลานที่รัก ค่อย ๆ ทำไปนะ วันหนึ่งตั้งกำหนดใจไว้วันละ ๒-๓ นาที ว่าเรา
จะชนะความโลภ เราจะชนะความโกรธ เราจะชนะความหลง ตั้งเวลาไว้จาก ๑
นาที ถึง ๕ นาที เราจะทำใจให้ว่างจาก ความโลภ ความโกรธ ความหลง ใครมาพูด
เรื่องความร่ำรวย ตอนนี้อย่าง พูดเรื่องคนเขานินทาว่าร้าย ให้โกรธ-วาง ไม่เอาพูด
ว่าไอ้นั่นดี ไอ้นี่ดี ไอ้นั้นก็ของกู นี่ของกู เราก็คิดว่า นี่มันพัคนะ ทั้งนั้น เรากำลังควบคุม
กำลังใจไว้วันละสัก ๕ นาที เพียงเท่านั้นแหละ ลูกหลานที่รัก เพียงไม่นานนักจิตใจของ
บรรดาลูกหลานทั้งหมดก็จะปรากฏว่าเป็นดวงใจที่มีความสดใสเหมือนดาวประกายพสุทธ์
เช่นเดียวกับพระ ๔ องค์ที่เราไปนมัสการ ถ้าอยากจะรู้จักท่าน รู้จักบุคคลใดได้นั้น ก็
ต้องฝึกด้านทิพยจักขุญาณ อันนี้ตำรามิแล้วในคู่มือปฏิบัติพระกรรมฐาน เอาละลูกหลานที่รัก
เราเดินทางต่อไปถึงวัดพระธาตุจอมทองดีกว่านะ

ตอนนี้เรามาพูดถึงจริยาของพระที่เราไปนมัสการ ทุกท่านที่เข้าถึงอย่างนั้น
เพราะว่าปฏิบัติตามแนวนี้ แต่ว่าวิธีปฏิบัติจริยาแห่งการปฏิบัติ อาจจะแตกต่างกันบ้าง
มันเป็นของธรรมดา เอ้า พูดไปพูดมาเวลานี้ก็ถึงวัดพระธาตุจอมทองแล้วนี่ เราไปชม
วัดพระธาตุจอมทองกันดีกว่า สวัสดิ์

บทที่ ๑๑

ประวัติพระธาตุจอมทอง

สำหรับประวัติพระธาตุจอมทองนี้ มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตของจังหวัด เชียงใหม่ คือ อำเภอจอมทอง แล้วก็ตั้งอยู่ ณ ที่วัดศรีจอมทอง ในเขตอำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ นั่นเอง สำหรับประวัติของพระธาตุจอมทองนี้ นี่จะเล่าให้ บรรดาลูกหลานพุทธบริษัททั้งหลายฟัง ก็คงจะแตกต่างจากการเล่าประวัติที่เล่าให้ ทราบสมัยเมื่อไปเที่ยวดอยอินทนนท์ เพราะว่าคราวนี้จะมีความละเอียดละออมากกว่า ทั้งนี้ก็เพราะว่าสมัยที่ไปเที่ยวดอยอินทนนท์นั้น ไปทราบเรื่องราวประวัติจอมทอง เวลา เข้ามีด แล้วก็มีการท้าวชิระ หรือที่เราเรียกกันว่า ท้าววิเชียร มาพูดให้ฟังย่อ ๆ ใน เวลาเข้ามีด และเรื่องราวที่เกี่ยวข้องในวันนั้นหรือว่าที่เล่าให้ฟัง ก็พาดพิงไปถึง เรื่องอื่นหลายอย่าง ฉะนั้นการคุยของท่านวิเชียร ที่คุยให้ฟังเวลานั้น ก็คงจะเป็นการ ย่อเกินไป พอให้ได้เห็นว่าพระธาตุจอมทองหรือว่าดอยอินทนนท์ มีความเกี่ยวข้องกับ พระพุทธศาสนาอย่างไรบ้าง พอเป็น นิทสนะ คงจะไม่ละเอียดละออนัก

สำหรับคราวนี้ มีผู้รับอาสา คุยเรื่องพระธาตุจอมทองให้ฟัง เขาคงจะ เล่าละเอียดละออมากหน่อย นี่การที่เขาคุยให้ฟังอย่างนี้เราก็ต้องถือกันว่าเป็นตำนาน ที่นี่คำว่าตำนาน ก็แปลว่า นาน ๆ จึงได้คำ หรือว่าตำนาน ๆ ถ้าเขาริบทำเร็ว ๆ หมายความว่า ถ้าเรื่องราวมันเกิดขึ้น เขาก็บันทึกไว้ ความละเอียดละออ ความแน่นอน ของตำนานก็จะมีในขณะนั้น และเราก็จะได้ความจริงกันมาก แต่ว่าเรื่องราวที่ปล่อย มาจนนานแล้ว จึงคำ หมายความว่า จึงจะได้บันทึกเอาไว้ อันนี้ความบกพร่องของ เรื่องราวต่าง ๆ ก็อาจจะปรากฏมี หรือว่าดีไม่ดี เดียวก็จะกลายเป็นว่าแถมเรื่องเข้าไป แถมเรื่องเข้าไปมากมายจนเกินพอดีก็ได้ ฉะนั้นเรื่องราวพระธาตุต่าง ๆ ก็ดีหรือ ความเป็นมาของที่ต่าง ๆ ก็ดี บรรดาลูกหลานทั้งหลายไปอ่านแล้ว ก็จงใช้ปัญญาพิจารณา อย่าเชื่อจนเกินไปว่าทุกสิ่งทุกอย่างมันจริงไปหมด แล้วก็อย่าเพิ่งปฏิเสธเสียเลยทีเดียว เพราะว่าเรื่องทั้งหลายเหล่านั้นเราเกิดไม่ทัน ตอนฟังก็ฟังไว้เพื่อเป็นเครื่องพิจารณาว่า ท่านทั้งหลายที่เกิดในสมัยนั้น และ เป็นผู้เป็นเจ้าของเรื่องก็ดี ที่เรียกกันว่าเป็นตัวเอกใน เรื่อง หรือผู้ร่วมงานในเรื่องก็ตาม แม้เพียงว่าสถานที่หรือวัตถุก่อสร้าง เวลานี้ก็มีการ สลายตัวไปมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ชีวิตของคนที่เกี่ยวข้องด้วยสถานที่ต่าง ๆ ไม่ ปรากฏมีขึ้นแล้ว การฟังเรื่องราวต่าง ๆ ในศาสนาขององค์สมเด็จพระปิ่นเกล้าบรม

ศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ตี หรือสถานที่ที่เกี่ยวเนื่องก็ตี บุคคลที่เนื่องด้วยเหตุการณ์ที่กล่าวเล่ามาก็ตาม อันนี้ขอบรรดาลูกหลานที่รักจงจำไว้ว่า คุยกันให้ฟังเพื่อเป็นการประดับความรู้อย่างหนึ่ง แล้วอีกประการหนึ่ง ก็มีความมุ่งหมายอยู่ว่าต้องการให้ลูกหลานทั้งหลายได้ทราบความจริง ว่าทุกสิ่งทุกอย่างในโลกที่เกิดขึ้นแล้วหาความแน่นอนไม่ได้ ที่เราเรียกกันว่า อนิจจัง คือมีความแปรปรวนไปเป็นปกติ ในที่สุดก็พัง ดูตัวอย่างองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์ทรงเป็นอัจฉริยะทุกอย่าง แต่ทว่าเวลานี้พระวรกายของพระองค์ พระรูป พระโอบของพระองค์ที่ประกอบไปด้วยชั้น ๕ ที่เราเรียกกันว่า เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ หรือร่างกาย อันนี้ไม่ปรากฏมีสำหรับเราแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง องค์สมเด็จพระประทีปแก้วเป็นผู้มีความประเสริฐทุกอย่างยิ่งกว่ามนุษย์ เทวดา หรือพรหม กระนั้นพระองค์เองก็ไม่สามารถจะทรงพระวรกายไว้ได้ ปล่อยให้พระวรกายสลายไปตามสภาพของมัน ที่เราเรียกกันว่า กฎธรรมดา แม้แต่สิ่งก่อสร้างก็เหมือนกัน เขาทำด้วยศิลาแลงบ้าง ทำด้วยหินบ้าง ทำด้วยวัตถุที่แข็งกว่าร่างกายบ้าง ที่คุยกันมาว่า สมัยนั้นมืออย่างนั้น สมัยนี้มืออย่างนี้ เวลาที่เขาทำกันก็ปรากฏว่าสร้างให้แข็งแรงที่สุด ไม่คิดว่ามันจะพัง แต่ว่าในที่สุดมันก็พังไปได้ ที่ทรงตัวอยู่ได้ก็เพราะอาศัยการบูรณะซ่อมแซมกันเข้าไว้ นี่แหละบรรดาลูกหลานที่รัก เรื่องราวความเป็นมาต่างๆที่คุยให้ฟัง ก็จะได้ทราบว่า ทุกสิ่งทุกอย่างในโลกเป็นของไม่เที่ยง ถ้ามันไม่เที่ยงเราเอาจิตใจไปยึดถือเข้าไว้ ความทุกข์มันก็จะเกิด ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าเราไปคิดว่ามันเที่ยง คิดว่ามันจะทรงตัว ถ้ามันถึงเวลาสลายตัวเข้ามาจริงๆเราก็หนักใจ ความเสียใจ ความเสียดยเกิดขึ้น ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าเราไม่ยอมรับนับถือกฎของความเป็นจริง ถ้าหากว่าเรายอมรับนับถือกฎของความเป็นจริงว่า ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นในโลกแล้ว มันก็มีความแปรปรวน มีความทรุดโทรม มีการสลายตัวไปในที่สุด ฉะนั้นเมื่อความแปรปรวนปรากฏ การสลายตัวจะปรากฏ เราก็ไม่หนักใจ ทั้งนี้เพราะว่าเราทราบตามความเป็นจริง รู้อยู่แล้วว่ามันจะพัง ตัวอย่างเช่นเวลาเช้า พระอาทิตย์ปรากฏขึ้นมาในโลก ทำแสงสว่างให้ปรากฏ ที่เรารู้ว่าตอนเช้าพระอาทิตย์ขึ้น แต่ว่าเวลาตอนเย็นพระอาทิตย์ก็ลับหายไป ความมืดก็ปรากฏเข้ามาแทนที่ อาการอย่างนี้ปรากฏกับเราเป็นของธรรมดา เราก็ทราบกันอยู่ว่า ถ้าตอนเย็นแสงสว่างจะหายไป เวลาเช้าแสงจะปรากฏขึ้นมาใหม่ ความหนักใจของเราย่อมไม่มี ทั้งนี้ก็เพราะว่าเราทราบดี ว่าธรรมดาของพระอาทิตย์เป็นอย่างนั้น เมื่อเรารู้ว่าพระอาทิตย์เข้าขึ้น เย็นตก เมื่อความมืดปรากฏ เราก็

คอยดูว่าในไม่ช้าพระอาทิตย์ก็จะปรากฏขึ้นใหม่ อารมณ์อย่างนี้คืออยู่เสมอทุกวัน เราก็เกิดความไม่หนักใจ

ที่นี่ หากว่าเราจะมาดูความจริงของโลก วัตถุก็ดี สิ่งที่มีชีวิตก็ดี เมื่อกฎธรรมชาติของมันเป็นอย่างนี้ มันเกิดขึ้นมาแล้วก็เสื่อม เสื่อมแล้วก็สลายตัว ถ้าเรารู้เสียอย่างนี้ มีอารมณ์ยอมรับนับถือความเป็นจริง บรรดาลูกหลานชายหญิงทั้งหมดจะหมดจากความหนักใจ ความกังวลใจ จะหาความทุกข์ใจไม่ได้ เพราะว่าจิตยอมรับนับถือความเป็นจริง กฎอย่างนี้ ที่เรายอมรับนับถือความเป็นจริงและไม่ทุกข์ เพราะความเสื่อมสลายของวัตถุและสิ่งที่มีชีวิต อันนี้แหละที่องค์สมเด็จพระบรมสามิสรค์ทรงยอมรับ ว่าเป็นพระอรหันต์ คือ เป็นบุคคลผู้ไกลจากความทุกข์ ตัดความทุกข์ได้แล้ว องค์สมเด็จพระประทีปแก้วกล่าวว่า ท่านทั้งหลายที่มีจิตเข้าถึงประเภทนี้ หรือว่าระดับนี้ บุคคลประเภทนี้ในระหว่างที่มีชีวิตอยู่ก็หาความทุกข์ไม่ได้ เมื่อตายไปแล้วก็ถึงที่สุดของความทุกข์ ไม่มีความทุกข์อีก ที่เรียกกันว่า พระนิพพาน

เอาลูกหลานทั้งหลาย นี่ก็อารมณ์บทกันมานาน หวังว่าบรรดาลูกหลานจะรำคาญใจ ต่อจากนี้ไปเรามาคุยถึงพระธาตุจอมทอง

เมื่อเดินทางจากวัดน้ำบ่อหลวง ซึ่งมีพระผู้เป็น สุปฏิปันโน ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบแท้ แล้วก็ลูกหลานทั้งหลายจงอย่าลืมว่า พระที่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ถ้าอยู่ที่ไหน ความเจริญปรากฏที่นั่น แล้วก็สถานที่นั้นเต็มไปด้วยความเยือกเย็น เต็มไปด้วยความสุข ไม่มีความทุกข์ บรรดาประชาชนทั้งหลายเข้าไปหาก็มีแต่ความชื่นมื่น ไม่มีความเร่าร้อน เพราะว่าพระทั้งหลายเหล่านี้ตัดจากความโลภ ความโกรธ ความหลง ไม่มีความเมาในชีวิต ไม่มีความเมาในลาภ ในยศ ในสรรเสริญ ในความสุข ซึ่งตรงกันข้ามกับความรู้สึกของบรรดาท่านพุทธบริษัท ที่การบูชาพระจะต้องเลือกเฉพาะพระที่มียศถาบรรดาศักดิ์ นั่นเป็นการเข้าใจผิด เพราะว่าพระในพระพุทธศาสนาที่บวชเข้ามานี้ พระพุทธเจ้าสอนให้ละโลกธรรม พระพุทธเจ้าไม่ได้ทรงแนะนำให้เกาะโลกเป็นสำคัญ การที่เราเข้าไปเกาะ ท่านที่เกาะโลกเป็นสำคัญมันก็ไม่มีอะไรดีขึ้น เพราะเราเป็นชาวโลก เราอยู่ในโลกเต็มไปด้วยความทุกข์ ถ้าเราไปเกาะเหตุของความทุกข์เข้าอีก เราจะหาความสุขได้อย่างไร ฉะนั้นบรรดาลูกหลานที่รัก จะเห็นได้ว่า พระทั้งหลายเหล่านี้ที่หนีไปอยู่ในป่าไกลฝูงชนมากปานใดก็ตามที่ แต่ในที่สุดก็หนีคนไม่พ้น เพราะอำนาจความดีของท่าน เอาละเรื่องนี้จะมีความสำคัญเพียงใดจะขอยกไว้ เรา

มาคุยกันถึง เรื่องพระธาตุจอมทองดีกว่า

เมื่อเดินทางมาถึงวัดพระศรีจอมทอง ที่เขตอำเภोजอมทองอันเป็นดินแดนสำคัญดินแดนนี้ ความจริงน่าจะอยู่ในเขตจังหวัดลำพูน คือมันล้ำเข้ามาในเขตจังหวัดลำพูนมาก ถ้าจะพูดถึงการเดินทางกันแล้ว ไปจังหวัดลำพูนง่ายกว่าไปจังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้ก็เพราะว่าดินแดนล้ำเข้ามาเกินพอดี พอเดินทางลัดเข้าไปจังหวัดลำพูนประเดี๋ยวเดียวก็ถึง แม้ว่าเขตจะเป็นเขตของจังหวัดเชียงใหม่อยู่ นี่ก็เป็นความต้องการของแต่ละคน เรื่องนี้ไม่เกี่ยวกับตำนานหรือประวัติที่จะเล่ามา สำหรับประวัติที่จะเล่าต่อไป นี่ก็ขอให้เข้าใจว่าเป็นการนำมาจากเรื่องเก่าๆ คนเก่าๆ เขาเล่าสู่กันฟัง ก็เลยมาคุยให้บรรดาลูกหลานฟัง จริงหรือไม่จริงก็พิจารณาเข้าไว้ แต่อย่าลืม ว่าจริงหรือไม่จริงไม่มีความสำคัญอะไร ความสำคัญที่มีอยู่ว่า ท่านทั้งหลายเหล่านั้น บางทีก็มีตัวอยู่จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอันเป็นที่เคารพภักดีของบรรดาลูกหลานชายและหญิง มีจริงในโลก แต่เวลานี้พระองค์ก็สลายตัวไปแล้ว คือตาย ที่เราเรียกกันว่า พระนิพพาน คือชั้นที่ ๕ พัง นี่เป็นของจริง สิ่งเหล่านี้ควรจะนำไปคิด นำไปพิจารณา ยิ่งกว่าเรื่องราวต่างๆ ที่คุยกันมา การคุยเรื่องราวต่างๆ ให้ฟังก็เพื่อว่าเป็นแนวทางแห่งการคิดเท่านั้น และเป็นการเปรียบเทียบความจริงในปัจจุบัน เอาละพักเรื่องราวตอนนี้เสียที มาคุยกันถึงวัดศรีจอมทอง เรื่องราวของพระธาตุจอมทอง

คำว่าพระธาตุ หมายถึง เจดีย์ หรือว่าคำว่า พระธาตุ หมายถึงสถานที่ที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาค คือหมายถึงพระบรมสารีริกธาตุขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคโดยตรง นี่ ความประสงค์ในการใช้คำว่าพระธาตุ มีความประสงค์อย่างนี้ ตอนที่มาคุยกัน คุยไปคุยมาพูดเลอะเทอะปาเข้าไป ๑๕ นาที

เมื่อถึงวัดพระธาตุจอมทองแล้ว เห็นวัดสวยงาม สง่า มีความน่ารัก มีความน่าเลื่อมใส น่าไหว้ น่าบูชา แต่ทว่าพระที่เป็นประธานอยู่ในพระอุโบสถยังปรากฏว่ามีจิตใจที่เป็นสนิมอยู่มาก ทั้งนี้หมายความว่าพระสงฆ์นั้น ไม่ใช่พระพุทธเจ้า การเข้าไปสู่พระวิหารที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ วันนั้นพบพระองค์หนึ่งท่านนั่งอยู่ จะเป็นเจ้าอาวาสหรือไม่ก็ไม่ทราบ แต่ปรากฏว่าเมื่อเข้าไปถึงแล้ว บรรดาบริษัททั้งหลายมองไปแล้วคลายความเลื่อมใส ซึ่งต่างกับพระทั้ง ๔ ท่านที่ผ่านมาแล้ว ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าเข้าใจว่าท่านบวชเข้ามาในพระพุทธศาสนาขององค์พระประทีปแก้วบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าก็จริง แต่ว่าอารมณ์จิตของท่านอาจจะยังมีชังอยู่ในโลก

ธรรมอยู่บ้าง จึงได้สามารถมีกำลังใจจุดศรัทธาของบรรดาท่านพุทธบริษัทที่ร่วมทางไปได้ หากคนสนใจได้ยาก นี่เป็นเครื่องเปรียบเทียบกันในระหว่างการเดินทาง

แล้วก็เมื่อเข้าไปในวิหารของพระธาตุจอมทองแล้ว นอกจากจะมีพระบรมสารีริกธาตุที่ทางวัดจัดไว้ให้บรรดาท่านพุทธบริษัทบูชา และสร่งน้ำพระบรมสารีริกธาตุ นอกจากนั้นก็ยังมีพระพุทธรูปที่น่าเคารพ น่าไหว้ น่าบูชา พอเดินเข้าไปเบื้องหลังสถานที่พระประธานในโบสถ์ ก็ปรากฏว่ามีตู้ต่างๆตั้งอยู่มากมาย ในสมัยก่อนที่เคยเข้าไปปรากฏว่าตู้ทั้งหลายเหล่านี้มีแต่กระจุกธรรมดาบิอยู่ข้างหน้า เราสามารถจะเห็นพระทำด้วยทองคำแท้ แล้วก็ทำด้วยเงิน มีมงกุฎทองคำที่ประดับไปด้วยเพชร แล้วก็มีความทองคำ ขอโหษ มีดาบที่มีฝักทองคำ ด้ามทองคำ กับของสิ่งอื่นอยู่มาก เป็นของที่มียาค่าสูง คือล้ำค่ามาก จะคิดราคาในเวลานี้ก็เป็นจำนวนล้านๆบาท รวมความว่าเรามีเงินสัก ๒-๓ ล้านบาทเราก็อึดไม่ไหว เพราะค่าของวัตถุที่มาทำเป็นพระกิติ เป็นมงกุฎ กิติ ทำเป็นดาบกิติ ทำเป็นของที่มีค่าทั้งหลายกิติ มีค่ายิ่งไปกว่านั้น แต่มาสมัยนี้ปรากฏว่าตู้ทั้งหลายเหล่านั้นถูกลูกกรงเหล็กหีบเข้าไว้ ทำลูกกรงเหล็กซ้อนไว้ถึงสองชั้น ทำให้เห็นวัตถุทั้งหลายในนั้นได้ยาก เช่น พระพุทธรูปเขาเขียนไว้ว่าใครเป็นคนสร้าง มีน้ำหนักเท่าไร อย่างนี้ เวลาที่เราอ่านไม่ได้แล้ว เพราะว่ากระจุกที่อยู่ภายในทำ ความสะอาดไม่ได้ ถูกลูกกรงเหล็กหีบข้าง ลวดเหล็กข้างซึ่งเข้าไว้จนทำความสะอาดไม่ไหว เห็นไม่ชัด นี่ก็แสดงให้เห็นว่าบรรดาบริษัทชาวโลกทั้งหลายในเวลานี้ มีความเคารพในพระศาสนาของสมเด็จพระชินสีห์ ที่เคารพจริงๆ ปฏิบัติจริงๆก็มีมาก แต่ว่ามีคนอีกประเภทหนึ่งคอยทำลายความดีศาสนาขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคด้วย จริยาประเพณีปฏิบัติ คือพยายามฝ่าฝืนคำสั่งสอนของสมเด็จพระผู้ทรงสวัสดิไสภาคก็มีไม่น้อยเหมือนกัน และนอกจากนั้นก็คอยทำลายวัตถุอันมีค่าที่เป็นบุญเขต คือเป็นทัศนะของพระพุทธศาสนาให้พินาศไป ฉะนั้นทางวัดจึงต้องทำโครงเหล็กซ้อนเข้าไว้ถึงสองชั้น และนอกจากนั้นก็ยังมีลวดเหล็กซึ่งเข้าไว้อีกด้วย ช่วยรักษาสมบัติของพระพุทธศาสนาให้ ยืนยงคงทนตลอดไป

นี่แหละลูกหลานทั้งหลาย เหตุที่เป็นอย่างนี้ก็เพราะว่าท่านที่บวชเข้ามาในพระพุทธศาสนาทั้งหลายรุ่นใหม่ๆหลายท่านด้วยกัน มุ่งหน้าสร้างชาติให้เป็นไปตาม กระแสธรรมขององค์สมเด็จพระชินสีห์บรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ทรงแนะนำสั่งสอน คือบวชเพื่อทำศีลให้บริสุทธิ์ ทำสมาธิให้ตั้งมั่น ทำจิตใจให้ผ่องใสจากอำนาจกิเลส มุ่งให้เป็นสมุจเฉตประหาร วางโลกธรรมทั้ง ๘ ประการเสียเรียบร้อย ไม่ยอมรับ

นับถือ ไม่ถือว่าเป็นสละ เป็นที่พึง รวมความว่าไม่เมาในลาภ ไม่เมาในยศ ไม่
เมาในความสรรเสริญ ไม่เมาในกามสุข เรื่องลาภ ยศ สรรเสริญ สุข ถือว่าเป็น
ความทุกข์ เชื่อพระพุทธเจ้า อย่างนี้ก็มียาก แต่ก็มีส่วนมากกว่านั้น นิยม ลาภ
ยศ สรรเสริญ สุข ซึ่งเป็นการฝ่าฝืนคำสั่งสอนของสมเด็จพระชินวรบรมศาสดาสัมมาสัม
พุทธเจ้า ที่นี้สำหรับคนที่เข้าไปบูชา จิตใจของชาวโลกเต็มไปด้วยความโลภ ความ
โกรธ ความหลง ความพอใจในลาภ ยศ สรรเสริญ สุข มีเป็นประจำใจอยู่แล้ว
มาเห็นคนที่แต่งกายในเครื่องแบบสาวกของสมเด็จพระประทีปแก้วบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธ
เจ้า เต็มไปด้วยลาภ ยศ สรรเสริญ สุข มียศถาบรรดาศักดิ์ใหญ่ มียศถาบรรดาศักดิ์
สูง ก็เลยนิยม เข้าใจว่าเป็นความดี การเข้าไป ทานที่บูชาโลกธรรมแบบนี้จิตใจ
ก็ติดไปด้วยโลกเหมือนกัน เป็นอันว่าจะโลภไม่ได้ เมื่ออารมณ์ของโลกมันติดมากเกิน
ไป ใจนั้นใจมันก็เลย คือเห็นวัตถุในพระพุทธศาสนาเป็นสินค้าที่มีราคาสูง เป็นสินค้า
ที่มีค่าล้ำมาก จึงได้นำเอาวัตถุในศาสนาขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าไปเป็นสิน
ค้า ค้าขายกันได้กำไรดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วัตถุทั้งหลายเหล่านี้ ถ้าขโมยจาก
วัดไปได้ก็ไม่มีการลงทุน กำไรดี เป็นกำไรทั้งหมด นี่แหละวัตถุสำคัญในพระศาสนา
ขององค์สมเด็จพระบรมสัพคตที่เป็นการแสดงสัญลักษณ์ประวัติศาสตร์ด้านพระพุทธศาสนา
และพื้นที่ที่ปรากฏภูมิพอลจะเป็นพยานได้ จึงได้ถูกป้องกันอย่างขนาดใหญ่ ถึงกระนั้นก็ดียก
ยังไม่พ้นมือของบุคคลประเภทนี้ไปได้ เอาละลูกหลานทั้งหลาย จำไว้ก็แล้วกัน ถ้า
ลูกหลานที่รักต้องการเป็นคนมีความสุขใจในชาติปัจจุบัน หรือว่าตายไปแล้วก็ให้มี ความ
สุขตลอดไป หากความทุกข์ไม่ได้ ก็จงจำปฏิปทาขององค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดา
สัมมาสัมพุทธเจ้าที่เทศน์โปรดเอาไว้ นำไปประพฤติปฏิบัติ บรรดาลูกหลานและพุทธ
บริษัทจะประสบแต่ความสุขอย่างคาดไม่ถึง ถ้าอยากจะมีศักดิ์ศรีต่างๆให้คนเคารพนับถือ
ว่าเราเป็นคนดี ก็ดูตัวอย่างพระคุณเจ้าทั้งหลายที่ไปมัสการมาแล้ว นี่ท่านเป็นสาวกของ
สมเด็จพระประทีปแก้ว เป็นเนื้อนาบุญแท้ เรียกว่าสาวกอย่างแท้จริง จะอยู่ไกลแสน
ไกลปานใดก็ดี บรรดาท่านพุทธบริษัทชายหญิงยอมเสียเวลาที่จะต้องอยู่บ้านนอนสบาย
เดินทางไปด้วยแสนลำบาก แล้วยิ่งไปกว่านั้น เมื่อเข้าไปถึงแล้วก็เกิดธรรมปิติอารมณ์
ชุ่มชื่นเป็นกรณีพิเศษ ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าท่านมีความเคารพในคำสั่งสอนของ
องค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐ์ศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าอย่างแท้จริง จึงเป็นกำลังดุจดิจใจ
ของบรรดาท่านพุทธบริษัทชายหญิงเข้าไปถึงท่านได้โดยศรัทธาแท้ อ้าว นี่ว่าจะเลิก
อารมณ์ภททนา ก็ปรากฏว่าล่อเข้าเฝ้าฯ เยอะแล้ว

คราวนี้ การเดินทางเข้าไปในเขตของพระวิหารจอมทอง สิ่งที่สุดตา
สุดใจนั้นก็คือมณฑลทองคำประดับเพชรอย่างหนึ่ง แล้วตามผักทองคำ ตามทองคำคู่หนึ่ง
มีข้อนทองคำ แล้วมีเครื่องทองคำที่เป็นเครื่องประดับที่มีค่ามากอีกมากมายหลายประการ
นี้แสดงว่าสถานที่นี้เดิมทีเดียวต้องเป็นราชธานี เพราะว่ามณฑลทองคำประเภทนี้อำมาตย์
ข้าราชการบริหารใช้ไม่ได้ เป็นเครื่องของกษัตริย์โดยตรง การที่ท่านทั้งหลายนำเอาสิ่ง
ทั้งหลายเหล่านี้ขุดขึ้นมาจากพื้นแผ่นดิน แล้วก็มาบรรจุไว้เป็นสัญลักษณ์ว่าเดิมทีเดียว
สถานที่นี้ต้องเป็นเมืองใหญ่ และเป็นสถานที่ผู้มีอำนาจปกครองอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
พระมหากษัตริย์ปกครองอยู่ นี่เป็นสัญลักษณ์สำคัญ เอาละบรรดาลูกหลาน เรามา
เริ่มงานกันต่อไป

ที่เราเดินเข้ามาเที่ยวในวิหารของพระธาตุจอมทอง ทุกคนได้พากันมัส
การพระพุทธรูปด้วยความเลื่อมใสศรัทธาแท้ มีจิตสงบ มีอารมณ์สบาย เพราะสิ่งอีก
สิ่งหนึ่งนั้นไซ้ที่เรามองไปด้านขวามือ ที่ปรากฏอยู่บนอาสน์สงฆ์ นั่นก็คือพระสงฆ์สาวก
ของพระพุทธเจ้าที่บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายที่มาในวันนั้น ปรากฏว่าท่านสนใจได้
ยาก อย่างนี้ก็ขอได้โปรดช่วยกันให้อภัย อย่าประนามกันเลย เพราะว่าท่านที่บวช
เข้ามาในพุทธศาสนานั้นทุกท่านก็คงจะมุ่งดี เพราะว่าคำขอบรรพชาในตอนต้นของยุค
รัตนโกสินทร์นี้ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ใช้กันอยู่ คือส่วนของมหานิกาย มีบาลีอยู่
ตอนหนึ่งว่า "นิพพานสุส สจฺฉิกิริยาเย เอตํ กาสาวัก เตหฺวา" ซึ่งแปลเป็นใจความ
ว่า ข้าพเจ้าขอรับผ้ากาสาวพัสตร์เพื่อทำให้แจ้งซึ่งพระนิพพาน เวลานี้การบรรพชาถูก
ตัดเอาบาลีข้อนี้ทิ้งไปสำหรับบุคคลบางคนแล้ว บางคนก็ยังใช้อยู่ แต่ว่าลัทธิศาสนา
ของสมเด็จพระบรมครู เมื่อเวลาที่บวชเข้ามา มุ่งเอาแต่เพียงว่าทำอย่างไรหนอเราจะ
มีลาภสักการะมาก ทำอย่างไรเราจะได้มีศถาบรรดาศักดิ์เป็นพระครู เป็นเจ้าคุณ
เป็นสมเด็จ เป็นอะไรต่ออะไรตามๆกัน ทำอย่างไรเราจะอยู่ในเกณฑ์ได้รับการสรรเสริญ
เยินยอจากบรรดาพุทธบริษัท แล้วก็ทำอย่างไรเราจะเป็นผู้มีความสุขในทรัพย์สินต่างๆ
หรือว่าในการที่ได้มาจากกามารมณ์ โดยนิยมเรียกว่าติดโลกเป็นสำคัญ ให้ชาวโลกสรรเสริญ
เอาแบบนี้มันเป็นเรื่องเดิมของคนที่บวชเข้ามาในพระพุทธศาสนา ถ้าจะทำจิตให้บริสุทธิ์
ผูกมัดจริงๆ มันต้องค่อยๆเคาะกันไป บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย พระที่บวชเข้า
มาในศาสนาขององค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดาก็อย่าเกณฑ์ว่าให้เท่ากันเสมอไป
บางคนที่มีวาสนาบารมีใหญ่ คือมีกำลังใจดี มีกำลังใจเด็ดขาด ยึดถือคำสั่งสอนของ
องค์สมเด็จพระบรมโลกนาถศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าโดยเฉพาะ ว่าเป็นพระสงฆ์ที่ควร

แก่การไหว้การบูชาได้ง่าย แต่ท่านผู้ใดที่มีกำลังใจอ่อน โลกธรรมสามารถครอบงำจิตใจได้ ท่านผู้นั้นก็ยังไม่เป็นพระได้นานหน่อย หมายความว่ากว่าจะเป็นพระที่บริสุทธิ์ได้ก็นานหน่อย ต้องคอยเวลา

ฉะนั้นขอบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายโดยถ้วนหน้าและลูกหลานที่รัก ถ้าเห็นพระแล้วก็นึกถึงข้อนี้ไว้บ้างว่าท่านอาจจะตั้งใจดี แต่ว่าปฏิบัติหรือกำลังใจที่ปฏิบัติมันยังไม่เข้าถึงจุดที่สุดของพระพุทธศาสนา ถ้าหากว่าท่านทั้งหลายเหล่านั้นยังไม่ละวิริยะ อุตสาหะ คือความเพียร ความบากบั่น ก็ควรจะให้อภัยแก่ท่านไว้เสียก่อน จงอย่าประนามว่าสาวกขององค์สมเด็จพระชินวรเลวมากเกินไป ความจริงทุกท่านเมื่อบวชเข้ามาแล้วก็ตั้งใจดี เว้นไว้แต่สิ่งแวดล้อมเท่านั้นแหละ บรรดาท่านพุทธบริษัท อย่างเวลานี้สิ่งแวดล้อมบังคับ ทำให้จิตใจของพระกำเริบไปเดินขวนกันได้ แล้วมีบุคคลทั้งหลายมาเดินขวนโจมตีพระเถระ พระเถระ พระผู้ใหญ่ที่ลงโทษพระเดินขวน แล้วเขาบอกว่าเขาเป็นสมาคมส่งเสริมพุทธศาสนานั้น เป็นเรื่องของกิเลสที่เข้ามาเบียดบังใจ ที่หัวใจก็เพราะความหวังดี แต่ว่าการทำนั้นมันไม่ตรงกับความดี มันไปตรงกับความอปรียของกิเลสเข้าเลย เป็นเหตุให้สะเทือนใจบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายทั่วประเทศ หนังสือพิมพ์เขาถ่ายภาพมา เขาอ้างว่าบุคคลนั้นเป็นอย่างนั้น บุคคลนี้เป็นอย่างนี้ เมื่ออ่านแล้วก็มีคนเข้าใจว่าท่านทั้งหลายเหล่านั้นมีความปรารถนาดี แต่ที่มีความเข้าใจผิดจึงได้ทำไปอย่างนั้น เอละบรรดาลูกหลานที่รัก ว่ากันมานานแล้ว สัญญาบอกเวลา ๓๐ นาทีปรากฏ ต่อจากนี้ไปก็ขอนำตำนานของพระธาตุจอมทองอันนี้มากล่าวแก่บรรดาพุทธบริษัททั้งหลายหรือบรรดาพี่น้องผู้เดินทางร่วมกันจะได้สดับ เข้าใจ

ขอเริ่มต้นเรื่องราวของพระธาตุจอมทองตั้งแต่สมัยโบราณ ตอนนี้นำมาถึงตามตำนานที่เขาคุยกันมาแต่สมัยโบราณ จริงหรือไม่จริงก็ตามใจ เพราะว่าพวกเราทั้งหลายก็เกิดไม่ทัน เมื่อเกิดไม่ทันแล้วก็อย่าเพิ่งปฏิเสธว่ามันไม่จริง แล้วอย่าเพิ่งยอมรับนับถือว่าจริงเอากันจริงแต่เพียงว่าตัวละครในเรื่องทั้งหมดตายหมดแล้ว แล้วภายในไม่ช้าเราที่อ่านหนังสือเล่มนี้ก็จะตายเหมือนกัน เอากันตรงนี้ดีกว่า

เรื่องราวของพระธาตุจอมทองท่านว่าไว้มีอย่างนี้ ตามตำนานว่าพระธาตุจอมทอง ภูมิประเทศที่เกี่ยวข้องได้แก่จังหวัดเชียงใหม่แล้วก็ประเทศอินเดีย ไม่ใช่อาณาเขตติดต่อกัน แต่เรื่องเกี่ยวเนื่องกัน คือพระธาตุองค์นี้หรือเจดีย์องค์นี้ตั้งอยู่ที่วัดศรีจอมทอง อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ประวัติที่เขาเล่ากันมา มีอย่างนี้ มีอยู่ว่าในสมัยพุทธกาล มีเมืองหนึ่งอยู่ในเขตอำเภोजอมทอง เมืองนี้มีชื่อว่า เมืองอังครฐ บรรดาลูกหลาน

ที่รัก เมืองอังครฐนี้ถ้าบรรดาคนที่เคยอ่านเรื่องราวในพระพุทธศาสนา คงจะเจาะชื่อของพระเจ้าอังครฐหรือเมืองอังครฐ ชื่อนี้เป็นชื่อแขก ๆ เขาไม่ได้บอกว่าเป็นชื่อไทย หรือว่าเขาไม่ได้ประกาศว่าเวลานั้นเป็นประเทศไทย ฉะนั้นเรื่องราวที่พระพุทธเจ้าเสด็จเข้ามาในประเทศไทยจึงไม่มี แล้วดินแดนแห่งนี้มีนามว่าเมืองอังครฐ จำไว้ให้ดี เขาไม่ได้บอกว่าเป็นเมืองสยาม หรือว่าเมืองไทย ฉะนั้นคำว่าเมืองไทยไม่มีละก็ บรรดาลูกหลานทั้งหลายเชื่อกันว่าด้วยว่าพระพุทธเจ้าไม่เคยเสด็จเข้ามาในประเทศไทย แต่ว่าเคยเสด็จเข้ามาในแคว้น ๆ หนึ่งหรือหลาย ๆ แคว้นในดินแดนของเมืองไทยปัจจุบัน แต่ว่าสมัยนั้น ไม่ใช่ประเทศไทย ที่มีนักปราชญ์ทั้งหลายบอกว่าพระพุทธเจ้าไม่เคยเสด็จเข้ามาในประเทศไทยนั้นเป็นความจริง บรรดาลูกหลานที่รักอย่าเถียง เพราะว่าสมัยนั้นไม่ใช่เมืองไทยนี้ เราจะเรียกกันว่าประเทศไทยไม่ได้ หรือว่าเมืองไทยไม่ได้เพราะไทยยังไม่ได้เจ้าของประเทศ เวลานี้เราเข้ามาเป็นเจ้าของทีหลัง เราจะไปเอาประวัติของพระพุทธเจ้าบอกว่าเข้ามาในประเทศไทยนั้นมันไม่ถูก เราจะต้องเรียกชื่อตามดินแดนที่เขาตั้งไว้ในเวลานั้นดีกว่า เอามาคุยกันต่อไป

แล้วก็ในเมืองอังครฐนั้น มีคอยจอมทองอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ นี่พูดถึงตัวเมือง ตัวเมืองที่ตั้งอยู่ แล้วก็คอยจอมทองที่บรรจุพระธาตุจอมทองนี้อยู่ทางทิศตะวันตก แล้วก็เฉียงใต้ของตัวเมือง ที่นี้ตัวเมืองจะตั้งอยู่ที่ไหนก็เดาเอาที่แล้วกัน ลักษณะของคอยมีรูปร่างเหมือนเต่าดำ เขาวัวยังงั้น มันนูน ๆ เป็นสันขึ้นมา คล้าย ๆ กับว่าเป็นโคก ๆ เอาละ โอ้เต่านี่เรารู้กันอยู่แล้ว จะมานั่งอธิบายให้รำคาญทำเกลือกกันทำไม ความจริงเรื่องราวของหลวงตาองค์นี้ เวลาจะพูดมันไม่ค่อยจะตรงทางเท่าไรหรอก มันคอยจะเบี่ยงไปเนมา เนมาเบี่ยงไปอยู่ตลอดเวลา ยังจี้อบรมบรรดาลูกหลานทั้งหลายก็ได้โปรดให้อภัยด้วย เพราะมันช่วยไม่ได้ มันเป็นนิสัยนี้ พระพุทธเจ้าบอกว่านิสัยนี้มันช่วยไม่ได้ แล้วสำหรับคอยนี้คอยเต่า แล้วก็ล่อเต่า เอาเต่าทองดีกว่า คอยจอมทองหรือว่าคอยเต่าทอง มันอยากเป็นรูปเต่าก็เลยให้ชื่อมันว่าเต่าทองเสียเลย หรือเต่าดำ เขาบอกว่าเหมือนกับเต่าดำ แต่ว่าคอยจอมทอง เอามาบวกกันทั้งสองอย่างก็เรียกว่าคอยเต่าทอง นี่ตั้งใหม่นะ ตำนานเขาไม่ได้บอก อันนี้เป็นคำเร็ว ไม่ใช่ตำนาน คือคำเวลานี้เอง เร็ว ๆ นี้ วันที่ ๑๑ เดือนธันวาคม ๒๕๑๗ โอ้คอนเต่าทองนี่เพิ่งดำกันจริงนี้ ดำไม่นาน มันอยากเป็นเต่าดำ ดำมันนานเข้าสนิมมันหมด เลยกลายเป็นสีทองให้นามว่าคอยเต่าทองไป หมดเรื่องหมดราวนี้คนที่อ่าน ถ้ามีสัมปชัญญะดีละก็โปรดอย่าคิดว่าคนพูดนี้สติสติงไม่ค่อยจะดี ความจริงสติก็ยังมีพอใช้ได้ แต่สตาบคิไม่ค่อยจะมี ถ้ามีสตาบคิก็ดี สตาบคิเก็ไม่มีไม่ใช่ เพราะอะไร เพราะ

สตาบคี่ที่เขานำมาให้ทุกคน เขาไม่นำสตาบคี่เก็บมาให้ แต่มานำให้แล้วเท่าไรก็ไม่พอกับ
หนี้สักที เวลานี้ของหนี้ไว้ใหม่ ๒ ล้าน รวมความว่านับแต่วันนี้เป็นต้นไปกว่าจะถึงวันที่
๖ สิงหาคม ๒๕๑๘ เป็นอันครบรอบร้อยรอบปีของหลวงพ่อบาน กะเป็นหนี้ไว้ประมาณ ๒
ล้านเศษ ๆ ฉะนั้นสตาบคี่ของบรรดาท่านทั้งหลายที่หลังไหลมาสู่อาศรมของฤาษีลิงคำก็
โปรดได้เข้าใจไว้ด้วย ว่ามาแล้วมันไปหนี้ที่ไม่พอกับหนี้ที่เป็น เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม
๒๕๑๗ คือวันวานนี้ คุณอรุณ คุณวิภาภรณ์ พรายศิริ มาเยี่ยม มอบสตาบคี่ถวายตาม
อัฐยาศัย ๑,๐๐๐ บาท ก็พอดีรายการเจ้าของเก่าอี๋ สั่งซื้อเก่าอี๋เขามาถึงพอดี บอก
เก่าอี๋มาแล้วครับ ปรากฏว่าต้องชำระเก่าอี๋ ๓๐๐ ตัว ค่าเก่าอี๋ ๓๐๐ ตัว ราคา
๑๓,๒๐๐ บาท สบาย ได้รับ ๑,๐๐๐ บาท จ่าย ๑๓,๒๐๐ บาท เท่ากันพอดี ที่ว่าเท่า
กันพอดีคืออัตราที่มันมี ๑,๐๐๐ บาทในวันนั้น เมื่อมี ๑,๐๐๐ บาทก็ให้เขาไปพันบาท ไม่มี
จะเอาอะไร จะมาหาว่าฤาษีลิงคำโกง ยังไม่ได้นึกว่าจะโกง นี่มันยังไม่มีให้ เอาละ
บรรดาท่านผู้อ่านทั้งหลาย ถ้าสนใจละก็จะช่วยกันสร้างเก่าอี๋ก็ได้ ไม่ได้บอกเสียไรนะ
บอกให้ทราบว่ามันเป็นส่วนหนึ่งของงานที่ทำเท่านั้น งานที่จะทำต่อไปมีอะไรบ้างฟังที่หลัง
ฟังเรื่องราวของพระธาตุศรีจอมทองเสียก่อน อ้อ นี่ความจริงเขาไม่มี "ศรี" นะ ล้อ
ศรีเขามาหลายหนแล้ว ก็เลยแปลคำว่าศรีให้ฟังด้วย คำว่าศรีนี่แปลว่ามิ่งขวัญ พระ
ธาตุจอมทองนี้เป็นพระธาตุที่เป็นมิ่งขวัญของบรรดาพุทธบริษัทที่มีความเคารพในพระพุทธ-
เจ้า พวกกันมานับสการไม่ขาดสาย ฉะนั้นเราจะใส่คำว่าศรีเข้าไป มันก็คงจะไม่ผิด
เห็นไหมล่ะ บรรดาลูกหลานที่รัก ลิงนะมันเป็นอย่างนี้นะมันยอมผิดเสียเมื่อไร เติม
เข้าไปแล้ว มันไม่มีอยู่ น่าจะตำหนิตัวเองตามที่พระพุทธเจ้ากล่าวว่าจะเตือนตนด้วยตน
เอง จงกล่าวโทษโทษที่ทำความผิดด้วยตนเอง ไอ้เจ้าลิงมันไม่ทำอย่างนั้น นี่มันทำ
เกินไป มันไม่ได้ตัดออก แทนที่จะบอกว่ามันทำไม่ดีเพราะทำเกินประวัติดิมเขา หรือ
ว่าตำนานเดิมของเขา มันกลับชมมันเองว่ามันดี นี่ไอ้สันดานสัตว์เดรัจฉานนะมันเป็น
อย่างนี้นะ สัตว์ตัวอื่นเขาจะมีนิสัยยังงี้ไม่รู้ แต่ไอ้เจ้าลิงตัวนี้นั้นเลวแสนเลวนะลูก
หลานที่รัก ดูซิมันมองความชั่วของตัวเองเมื่อไร นี่มันเป็นสัตว์เดียรัจฉานอยู่แล้วนะ
เอาหมวกฤาษีเข้ามาใส่สมมุติตนว่าเป็นฤาษี นี่เลวไม่ใช่เล่น เลวระยำ บรรดาลูก
หลานที่รักจงอย่าทำความเลวทั้งหลายเหล่านี้ไปประพฤติปฏิบัติตาม เพราะว่าเจ้าลิงนี้
มันเป็นสัตว์เดียรัจฉานก็เลวอยู่แล้ว เพราะเป็นสัตว์หน้าคนลู้คนเขาไม่ได้ ยศถาบรรดา
ศักดิ์ใด ๆ ไม่มีใครเขาแต่งตั้งให้หรอก สัตว์เดียรัจฉานนะ เขาจะแต่งตั้งกันบ้างก็คือช้าง
เผือก แต่ว่าช้างเผือกถึงจะได้เป็นพระยา จะได้เป็นขุนนางก็ต้องอยู่ในปโลก ไม่มีอิสรภาพ

มีหน้ากินเป็นปกติ ไม่มีอะไรดี เจ้าลิงตัวนี้จึงได้แผ่นออกมาจากเขตที่เขาจะตั้งยศถา-
บรรดาศักดิ์ แล้วมานั่งดำข้าวบ้านเขาอยู่อย่างนี้ ใครเขาจะตั้ง ตั้งเขาไปได้หรือพ่อตัว
ดี ถ้าขึ้นตั้งให้เตี้ยพ่อมียศถาบรรดาศักดิ์ใหญ่ขึ้นมา พ่อดำ ใหญ่แล้วจะว่ายังงัย ความ
จริงที่พูดอย่างนี้พูดไม่อยากจะให้ใครเขาตั้ง แล้วคนตั้งก็ไม่อยากตั้ง อ้ออาศัยมันตรงกัน
เลยมีความสุขสบายใจด้วยกันทั้งสองฝ่าย คือ ผู้จะตั้งให้ก็ไม่หนักใจ ไม่ได้ไปแสวงหายศ
ถาบรรดาศักดิ์ที่เหมาะสมมาให้ เพราะว่าไม่มีโอกาสจะให้ จะให้ก็ไม่สมควร ผู้รับก็
ไม่ยอมรับ ก็เลยไม่หนักใจด้วยกันทั้งสองฝ่าย อ้าว ไปแล้ว ออกป่าไปแล้วไอ้ลิง ไอ้
ลิงเข้าป่าโคตรขึ้นยอดไม้ยอดไร่ไปแล้ว ไม่เข้าเรื่องแล้ว อย่างนี้สภาผู้แทนราษฎรหรือ
สภาแห่งชาติเขาเรียกว่าออกนอกประเด็น นี่เคยอ่านหนังสือพิมพ์กับฟังวิทยุเขาว่ายังงั้น
ถ้าพูดไม่เข้าเรื่องเข้าราว เขาบอกว่าออกนอกประเด็นไปแล้ว กระเด็นออกไปเสียแล้ว
เอามาเข้ากันใหม่ กระเด็นเข้ามาใหม่ ประเด็นหรือกระเด็นก็ไม่รู้ แต่ศัพท์ช่าง ๆ
บ้านเขาเรียกว่ากระเด็น กระเด็นคล้ายกระโดด กระโดดนั้นตั้งใจออกไป แต่กระ-
เด็นถูกเขาเหวี่ยงออกไป ตานี้กระเด็นออกไปข้างนอกเสียแล้วซี กระเด็นเข้ามาใหม่
เตี้ยวก่อนไปถึงไหนละ เมื่อกี้ไปตั้งอะไร คอยที่มีรูปร่างเหมือนกับเต่าดำ แล้วก็คอย
อันนี้ มีแม่น้ำสำคัญ ๒ สายไหลผ่านมา ความจริงไม่ได้ผ่านคอย แต่มาใกล้ ๆ คอย ไม่
ได้เข้าไปในคอยนะ ไ้ผ่านนั้นมันต้องไหลเข้า นี่คนเล่าไว้ในตำนานก็พูดไม่ถูก (อ้าว
ทะเลาะกับเขาเสียอีกแล้ว) มันผ่านไปใกล้ ๆ นะลูกหลานที่รัก ประเดี๋ยวจะไปที่คอย
นั้นจะไปนั่งดูแม่น้ำสองสาย เอ๊ะ มันไปที่ไหน ความจริงมันอยู่ไกลออกไปนิดนึง ไม่ใช่
ผ่านคอยเข้ามา แต่ผ่านเข้ามาใกล้คอย

แม่น้ำสองสายนี้ก็ได้แก่ แม่น้ำระมิงคนที จำชื่อได้ไหมละ แม่น้ำระมิงคนที
นี่แปลว่าน้ำ ชื่อว่าแม่น้ำระมิง เองง่าย ๆ ไอ้คะนี่คงจะเป็นการันต์ คะนี่มาจาก
อังคะแปลว่าองค์ ไอ้ระมิงนี่มันแปลว่าอะไรก็ไม่รู้ ตานี้มีสระอี เอาตัว ง แทนตัว อ
ใส่เข้าไปก็เป็นระมิง แปลว่าอะไรก็ช่างมัน ไม่ได้เกิดประโยชน์ ความจริงแม่น้ำระมิง
คนทีที่เขาให้ชื่อกันเวลาไหนก็ไม่รู้ แม่น้ำสายนี้ที่เขาเรียกกันว่าแม่น้ำปิง ซึ่งมีศัพท์เพี้ยน
มาจากคำว่าแม่น้ำอิง แล้วก็มาจากชื่อเดิมว่าแม่น้ำขุนฟู อันนี้ลูกหลานจำไว้นะ ที่บอก
มาที่มันจริงหรือไม่จริงก็ไม่รู้ คนบอกเขาบอกอย่างนั้นนี่ เขาเล่าให้ฟังอย่างนั้นก็พูดตาม
เขา เมื่อเขาโกหก ก็โกหกตามเขาไป ไอ้เรามันเกิดทีหลังเขา นี่ เขาเกิดก่อนถ้า
เขาพูดจริง ก็ถือว่าเป็นความดีของเขา สัจจาของเขาไม่ใช่เรื่องของคนพูดปัจจุบัน ถ้า
เป็นเรื่องโกหกก็ถือว่าเป็นความโง่ของคนทีพูดตาม อยากเลือกเกิดมาทีหลังไม่รู้เรื่อง

จริง ๆ ปล่อยให้ตาเต่าเจ้าเล่ห์โกหกเสียได้ อ้าว ออกป่าอีกแล้ว เจ้าลิง กระเด็นเข้ามาใหม่ดีกว่า นี่ก็กระเด็นออกไปอีกแล้ว แม่น้ำระมิงคนที่นี่ ท่านบอกว่าก็คือแม่น้ำปิงในปัจจุบัน ท่านว่ายังงั้นนะ ก็เลยสืบสาวเข้าไปว่าไอ้แม่น้ำปิงมันก็มาจากแม่น้ำอิง แม่น้ำอิงก็มาจากแม่น้ำซุนหู่ เลยต่อกันไปเสียเลย มันเป็นตัวเร็ว ไม่ใช่ตัวนาน เพราะเกรงว่าลูกหลานจะจำไม่ได้

แม่น้ำสายนี้ไหลออกมาจากทางเหนือ ไหลผ่านคอย คอยอะไร คอยจอมทอง หรือคอยเต่าทอง ชื่อ เอาเข้าแล้ว คอยจอมทองทางด้านทิศตะวันออก เดินไปดูเอา ก็แล้วกัน ถ้าไปถึงพระธาตุจอมทองเดินออกไปดูทางทิศตะวันออก เจอหรือไม่เจอก็ตามใจ แล้วแม่น้ำอีกสายหนึ่งมีชื่อว่าสักการณที แน่ะ เอาเข้าแล้ว สักการณทีเขาแปลว่านมัสการ แม่น้ำนี้เก่าไปไหนใครก็ไม่รู้ สักการณทีคือการบูชา ยอมรับนับถือ แม่น้ำนี้เก่าไปไหนไปบูชาใครที่ไหนก็ไม่รู้ หรือว่าคนที่เขาจะมานูชามาไหว้พระธาตุจอมทองเขาอาจจะลงเรือมาทางนั้นก็ได้ มันจะใกล้มากกระมัง คงจะใกล้พระธาตุจอมทองจึงได้นามว่าแม่น้ำสักการณที หรือในปัจจุบันเรียกว่าแม่น้ำกลางนั่นเอง คำว่าแม่น้ำกลางก็หมายถึงว่าน้ำที่ไหลมาจากแม่กลาง น้ำตกแม่กลาง ที่ไหนล่ะ มาจากคอยอินทนนท์ ใช่ไหม ใช่แน่ อันนี้แน่ใจว่าใช่ เพราะเคยไปเที่ยวบ่อย ๆ แม่น้ำสายนี้ไหลมาทางทิศตะวันตก เวลาไปที่พระธาตุจอมทองก็เดินไปทางทิศตะวันตก ดูทิศให้ดี เดินไปจนกว่าจะพบแม่น้ำ มันอยู่ตรงไหนก็ไม่รู้ ความจริงไม่ได้สำรวจ นี่เขาเล่ามาสมัยเก่า ๆ เขาคุยให้ฟัง ก็คุยให้ฟังต่อไป รวมความว่า คอยจอมทองอยู่ระหว่างแม่น้ำกลาง ที่เรียกกันว่าแม่กลาง อ้อ ระหว่างกลางแม่น้ำทั้งสอง เมื่อก็ฟังผิดไป นี่มันเข้ามิดฟังผิดไป สะสมสะสม สืบขึ้นมาใหม่ ๆ คือทางตะวันออกก็มีแม่น้ำ ตะวันตกก็มีแม่น้ำ แต่ที่ว่าแม่น้ำกลางนี้ได้ไหลมาบรรจบ (ฮือพูดจี้ถูกหรือ อ้อ ก็ถูกเหมือนกัน) คือแม่น้ำที่มาจากแม่กลางนี้ ได้ไหลมาบรรจบกับแม่น้ำปิง หรือว่าแม่น้ำระมิงคนที ที่ตำบลกับกลาง ซึ่งอยู่ทางใต้ของคอยห่างกันประมาณพันวา ห่างใครก็ไม่รู้นี่ ระหว่างแม่น้ำต่อแม่น้ำห่างกันหรือแม่น้ำห่างจากคอยนี่ ฮิตาคนพูดไม่บอกให้ชัด เอางี้ก็แล้วกัน ถ้าเวลาไปที่นี่ก็ไปเดินสำรวจกันเอาเอง แล้วก็ไปนั่งวัดกันว่า คอยห่างจากแม่น้ำพันวา หรือแม่น้ำต่อแม่น้ำห่างกันพันวา ก็ไปวัดกันเอาเองก็แล้วกันนี่ พูดนะพูดให้มันละเอียดหน่อยก็ไม่ได้พ่อกุณเอย ชาวบ้านชาวเมืองเขาจะารู้เรื่องให้มันชัดเจนลงไป ดันพูดค้าง ๆ แบบนี้ เขาจึงได้บอกว่าคนโบราณนะ ไม่เป็นเรื่อง เลอะเทอะ นี่คนโบราณปกครองกันเองได้ เป็นอิสระภาพมานาน มีคนไม่กี่คนยึดประเทศชาติจากเจ้าของเดิมได้ ปกครองจนให้เป็นประเทศใหญ่ได้ นี่แสดงว่าคนโบราณ

ไร้สมรรถภาพ ใจเต็มที จู้สมัยนี้ไม่ได้ ความจริงคนไทยอยู่ในประเทศจีนมาก่อน อยู่ไม่ได้ก็เพราะว่าบรรดาประชาชนจีนมีความร่ำรวย มาพึ่งคนไทยอยู่ที่ไร เขามีกำลังที่ไร เขาก็ล้อคนไทยกระเด็นมาเมื่อนั้น คนไทยอยู่ไม่ไหว เวลานี้คนไทยที่มีความรู้ดี เป็นปัญญาชนและก็เป็นคนที่มีความฉลาดมาก กำลังจะนำประเทศชาติของเราไปมอบให้แก่ได้ ตักต้อนเต็ม เพราะถือว่าการปกครองเองนี้มันลำบาก ระมัดระวังยาก ดีเหมือนกัน ให้เขาปกครองแทนเสียเราไม่ต้องระมัดระวัง อะไร ๆ ก็ตาม บังเกิดแก่ประเทศชาติ เขาจะได้จัดการกำจัดการเอง เรานอนสบาย แต่ว่าไปนอนที่ไหนล่ะ ประเทศชาติที่เขายึดเอาไปแล้วก็ไปนอนในน้ำในทะเลสิ ให้ปลาฉลามมันกินตามสบาย หรือไม่ฉะนั้น ถ้าจะไปให้มันพันภัยก็ให้ไปนอนเสียในนรก เพราะตัวเองไม่ก็คน เห็นแก่ความสุขส่วนตัวอาศัยความโง่ของตัวเป็นสำคัญ เห็นว่าประเทศชาติที่เราปกครองกันเองนี้นั้นมันไม่ดี การมีพระมหากษัตริย์ที่ทรงทศพิธราชธรรม มีความห่วงใยในความเป็นอยู่ของพลนิกรของพระองค์ เห็นว่าไม่ดี จะไปเอาไล่ตักนี้เข้ามาเป็นเจ้าเป็นนาย ก็ดูน้ำใสใจจริงของเขาสิ ที่เขาอยู่กับเรามานาน เขารักเราแค่ไหน แต่ตรุษจีนสารทจีนเท่านั้นที่เขาเลี้ยงเรา แต่ว่าทุกสิ่งทุกอย่าง พอได้ข่าวว่าเงินเดือนจะขึ้น ไม่ทันจะขึ้น ขงขึ้นแล้ว แล้วก็อยู่ดี ๆ เขายากจะขึ้นราคาของขึ้นมาเมื่อไรเขาก็ขึ้นราคา เขายากจะไม่ขายเมื่อไร เขาก็บอก "ปิด ไม่ขาย" คนไทยกินอะไร ที่ต้องมีตลาดนัดขึ้นมาก็เพราะว่าเหตุการณ์เยาวราชเมื่อหลังสงครามโลกครั้งที่สอง มันก่อความวุ่นวาย เขาปิดตลาดกัน เราไม่มีอะไรจะกิน ในที่สุด จอมพลแปลกในสมัยนั้น มีใครร่วมบ้างก็ไม่รู้ ต้องคิดตั้งตลาดนัดขึ้นมาเป็นการแก้ขัด เพราะว่าเขาปิดตลาดเมื่อไร เราไม่มีอะไรกินเมื่อนั้น ทั้ง ๆ ที่เป็นเจ้าของประเทศ นี่แค่นี้ถ้าเราคิดเป็นมันก็พอจะรู้แล้ว ว่าใครเข้ามาเป็นเจ้าเข้าครอง เขาจะต้องบังคับขับไล่ เคี้ยวเชื้ญเย็นคำกรำไป ตามวิสัยเชิงเช่นผู้เป็นนาย รัชกาลที่ ๖ ท่านเขียนไว้อย่างนี้ ก็น่าจะอ่านน่าจะฟัง ตัวอย่างก็มี เขมรก็ดี ลาวก็ดี พม่าก็ดี ที่เป็นผู้เข้าเขามาก่อนนะ มันมีอิสระที่ไหน ผลที่สุดประเทศทั้งหลายที่เขาเป็นผู้เข้าชาติอื่นอยู่ เขาดั้นรนกันมาเป็นอิสระภาพเพื่อหาความเป็นอิสระ แต่ว่าประเทศไทยมีคนที่มีน้ำใจประเสริฐกำลังจะมอบประเทศให้แก่ชนชาติอื่น ถือว่าเขาดีกว่าคนไทยด้วยกัน ดีมันก็แปลก อ้าว ไอ้ลิงเข้าป่าไปอีกแล้ว ขอโทษด้วย เอาคุยกันต่อไป เข้าเรื่องกันไปใหม่ ฝั่งใจฝั่งนี้ ปุโทโฮ เอ๊ย อุดเข้ารกเข้าป่าไม่ได้ดี ดีขึ้นมาเข้ามืด มาไม้คนเดียว ไม่มีใครเขาชดคอเลยเข้าป่าส่ง ถ้าได้มีมนุษย์หรือมีคนเขาตั้งทางไว้บ้าง ก็เข้าป่าไม่ค่อยได้หรอก ค่อย ๆ ดึงไว้ ถ้าปล่อยตัวเดียวเมื่อไหร่มันเข้าป่าทุกที

มาว่ากันต่อไปว่า เมืองนี้มีพระเจ้าแผ่นดินผู้ครองเมือง มีชื่อเหมือนเมือง คือเมืองอังครฐนี้มีพระราชทานพระนามว่าอังครฐเหมือนกัน มีพระนามเหมือนกับเมือง นั้นเอง เขายังงั้นนะ ถูกละ เมืองก็ชื่อว่า อังครฐ พระราชาก็ชื่อว่าอังครฐ (แล้ว ต้องมาบอกด้วยว่าชื่อเหมือนเมือง หนอย ทำให้เราเปลืองไป บอกมาทำไม ก็ชื่อมัน เหมือนกันอยู่แล้วใครเขาอ่านเขาก็รู้ พ่อคุณ ปัทโธเอ๊ย ไม่น่าเลย ไม่น่าจะมาทำให้ มันเสียเรื่อง ไอ้คนพูดตามนี้ มันก็ไม่ได้อยู่แล้ว มันคอยจะเข้าป่าอยู่แล้วก็เสือกมาบอก อย่างนี้ มันก็ไล่ไปนะซิ เอ้าว่ากันต่อไป อ้าว เอาอีกแล้ว เลี้ยวเข้ามาประเดี๋ยวเดียว ก็กระเด็นเข้าป่าไปอีก)

ครั้งหนึ่ง (ท่านว่ายังงั้น ว่ามีอยู่ครั้งหนึ่ง ครั้งไหนก็ไม่รู้ สมัยโบราณเขียน ไว้อย่างงี้ เขาว่าอะไร อติเต กิร ในอดีตกาลบ้าง ตลมิ สมเย ในสมัยหนึ่งบ้าง อะไรอย่างนี้ คือว่าท่านจำวันที่ จำเดือนไม่ได้ท่านก็บอก "ครั้งหนึ่ง" นี่ความจริงจะมี ครั้งสอง ครั้งสามหรือเปล่าก็ไม่รู้ ว่าตามท่านก็แล้วกัน อย่าโมโหนา คนบอกอย่าเพ็ง โมโหนา ถ้าโมโหละไม่ใช่คนคิดแน่ เป็นคนซี้โมโห เขาเรียกว่าคนมีซี้ ซี้มันไม่ดี อย่า โมโหโงโง ไม่ได้) ครั้งหนึ่งปรากฏว่ามีพ่อค้าต่างประเทศมาจากเมืองราชคฤห์ นี่ฟัง ให้ดีนาหลวงพี่ที่รักที่พากันเทศน์ว่าพระพุทธเจ้ามาประเทศไทยไม่ได้ นี่ชาวบ้านเขามาติดต่อ คำขายกันได้นา มันไม่ไกลเท่าไรนัก เวลาเทศน์ เทศน์ออกอากาศบ้าง เขียนหนังสือบ้าง อะไรต่ออะไรบ้างนี่นะ อย่างสมณะว่าที่นี้ ในสมัยนั้นเขาไม่เรียกว่าประเทศไทย แล้วก็พระ- พุทธเจ้ามีภิกษุยานะ เหาะเหินเดินอากาศได้ ทางระยะไกล ๆ จะคิดให้มันใกล้เข้ามา ทางประมาณ ๑,๐๐๐ กิโลเมตร คิดว่าเดินทาง ๓ นาทีถึงยังเดินได้เลยนะ อย่าเอาหัวไปวัด กับรอยเท้าของสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า เพราะเท้าท่านใหญ่ท่านจะเหยียบหัวแตกเอา ถ้าเหยียบหัวแตกถ้าขึ้นสวรรค์ไม่ทันละก็ ดีไม่ดีลงพุดแตกจะตึงไปนรก เอาว่ากันต่อไป

เมื่อมีพ่อค้ามาจากต่างประเทศ คือเมืองราชคฤห์ (รู้ไหมเมืองนี้ใครปกครอง) แล้วก็พ่อค้าทั้งหลายในเมืองเหล่านั้น เมื่อมาถึงเมืองอังครฐ นำของมาขายก็มาคุยโฆษณา คุยโฆษณาโจ่งเจง (อย่างไอ้ลิงที่กำลังคุยอยู่ เวลานี้แหละ เหมือนกับเจ้าลิงนี้แหละ อด ไม่ได้หรอก มีอะไรใหม่ ๆ มันต้องคุย) ว่าไอ้บ้านเรามันมีของแปลกประหลาด คือแปลก ที่สุดในโลกเกิดขึ้น นั่นก็คือเรื่องของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงอุบัติขึ้นในโลก เขาคุย บอก แหม นี่ แกเอ๊ย ชาวเมืองอังครฐ (สมัยนั้นเขาอาจจะเรียกว่าเมืองตะ ๆ เจย ๆ ก็ได้ละ) นี่พวกแกมันอยู่ที่นี่ มันสู้ข้าไม่ได้นา ข้าจะคุยให้ฟัง ข้าพูดให้ฟังแล้วแกอย่าท้าวว่า

ข้าคุยไวนา เวลาที่เมืองข้ามีพระสำคัญเกิดขึ้นว่า เอ๊ะ ว่าจะหรือเปล่านั้นไม่รู้ อ้อ ชอบ ๆ กันนี่ รักกันมาก เป็นเพื่อนกันแล้วก็ต้องวะ ๆ เวอะ ๆ กันได้ซี นี่แกอย่า เอะอะไปนา ข้าจะคุยให้ฟัง เมืองข้านะเว้ย มีพระพุทธเจ้าตรัสขึ้นในโลก แหม สวยสะเด็ดเลยแกเอ๊ย รูปร่างหน้าตา ผิวพรรณสวยบอกไม่ถูก แม้นางงามจักรวาล นางงามโลก นางงามพิภพ ไหนพิภพไหนอะไร พิภพมัจจุราชชย นางงามพิภพมัจจุราชงาม สวย ไม่ได้แม้แต่นางควา นางไขว่ก็สวยสู้พระองค์ไม่ได้ คือ นางควา นางไขว่เป็น ยังไง ไอนางที่มีรูปร่างสวย ๆ แล้วหนุ่ม ๆ เขาควาเขาไขว่กันนะ เรียกว่านางควา นางไขว่ ไม่ใช่ว่านางฟ้า ฟ หัน สระอา ไมโท ไม่ใช่ยังวัน ค วอ สระอา ไมโท นี่ ผิดแล้ว แคสเปลดัวแค่นี้ก็ผิด ไอนั่งสื่อนี่ ไม่ได้เรียนกับเขามา นี่ ลิงมันอยู่ป่าเรียนไม่ได้ เขาคุยโขมงบอก นี่ บ้านข้าพระพุทธเจ้าเกิดวะ โอโฮ สวยสะเด็ดยาด มีฉัพพรรณรังสี รัศมี หกประการคล้ายกับพระอาทิตย์ทรงกลด เวลาเสด็จไปไหนนี่ แหม คนตาม เป็นฝูงเหียว ตามที่นับ เป็นโกฏี ๆ คนอะไร โกฏีอะไรก็ไม่รู้ พาคุยแบบนี้หรือเปล่านั้นไม่รู้ นี่ลิงมันคุยแทน แล้วยิ่งไปกว่านั้น ก็มีพระอรหันต์ที่เป็นสาวก โอโฮ เก่งสัดยาด อย่างพระโมคคัลลาน์ นี่แกเอ๊ย เหาะเหินเดินอากาศเป็นปกติ แหม เก่งสัดเลย พระสารบุตรนี่ก็โอโฮ ปัญญาเลิศ ใครพูดอะไรก็ตาม ไม่มีจนแถม เก่งจัง เก่งบอกไม่ถูก แล้วก็ที่ท่านที่เก่งอีกองค์หนึ่ง แหม เหาะสะเด็ด วันนั้นเข้าไปนั่งดู แกเอ๊ยที่เศรษฐีเขา เอาท่อนจันทร์ เอาไม่จันทร์ไปไว้ที่สูง ประกาศว่าถ้าพระพุทธศาสนาหรือศาสนาใด ก็ดีมีพระอรหันต์ ให้เหาะมาเอาไม้จันทร์ แหมบรรดาอาจารย์ทั้งหลายที่ประกาศตัว เป็นอรหันต์สอนมาก่อน เจิง เป้งไปตาม ๆ กัน เหาะไม่ได้ แต่สาวกของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่มีนามว่า บิณฑิลการทวาช โอโฮ พ่อเหาะลิว ๆ ๆ ๆ มา แถมแบก เอาหินก้อนเบ้อเร่อติดเต้ามาเสียอีกด้วย ไม่ได้แบกแฮะ เอาเท้าหนีบหินมาเสียอีกด้วย แหม พวกข้าดูแล้วกลัวหินมันจะทับหัววะ ยกกระดังบ้าง ตะกร้าบ้าง ตะแกรงบ้าง กะบุงบ้าง ปิดหัวเอาไว้ เกรงหินมันจะหล่นลงหัว บอกว่าพระคุณเจ้าระวังนะ หินจะลงหัว เท่านั้นแหละ ท่านสลัดบิณฑิลหนีบหินไปตกอยู่ที่เดิม ที่นี้ตัวท่านก็มาจ่อ (เอ๊ย ไม่ใช่ จอนัน ภาษาเจ๊ก) มานั่งอยู่บนหลังคาท่านเศรษฐี เศรษฐีก็เลยนิมนต์ให้มาข้างล่าง ปูอาสนะไว้แล้วจึงได้นำท่อนจันทร์ถวายเข้าไป แหม คือว่าพระพุทธเจ้าเกิดขึ้นมาแล้ว แกเอ๊ย เทศน์ก็เพราะ ฟังนี่โอโฮ เพราะจับใจ ข้าฟังทีไรข้าไม่วิวข้าวักที เวลาเจอพระองค์นี่มันปลื้มปิติบอกไม่ถูก

นี่เป็นอันว่าข่าวการเล่าลือของพ่อค้าทั้งหลาย ความจริงที่เขาคูยนี่นะ เขา

คุยไม่ได้เกินเรื่อง แต่ไอ้การรอดเซื่องของชาวบ้านนี่มันเป็นเรื่องธรรมดา เวลาคุยก็ต้องแถมท้ายไปบ้าง แต่ความจริงอีตาคคนที่เล่าตำนานแกไม่ได้บอกแบบนี้หรอก แกบอกแต่เพียงว่าเขาคุยว่าเรื่องสำคัญที่เกิดขึ้นในเมืองราชคฤห์นั่นก็คือ พระพุทธเจ้าเกิดขึ้นแล้วในโลก เขาว่าเพียงเท่านั้น ไอ้ผอยต่าง ๆ สล้าแห่งการคุยนั้นเป็นเรื่องของเจ้าลิงมันกุกขึ้นเป็นดำเร็ว ไม่ใช่ตำนาน

ในเมื่อ บรรดาพ่อค้าทั้งหลายคุยกันแบบนั้น ชาวมันก็เข้าไปถึงพระเจ้าอังครัฐผู้เป็นพระราชา พระองค์เองฟังแล้วก็แปลกใจ เอ คำว่าพระพุทธเจ้านี่เกิดขึ้นในโลก เราก็คเคยฟังมานานแล้วนะว่าผู้วิเศษในโลกนั้นมีอยู่ ได้แก่ฤาษีทั้งหลาย แม้แต่ในเขตที่พระองค์อยู่ใกล้ ๆ นี่ นี่พระองค์อยู่จอมทอง แต่ว่าที่เขตของเมืองพระเจ้าอาทิจจ์ แปลว่าความร้อน พระเจ้าอาทิจจ์โน้น แล้วก็พระเจ้าอะไรต่อพระเจ้าอะไรใกล้ ๆ นี่ มีอยู่เยอะ หลายพระองค์ด้วยกัน (เพราะเขตเมือง ๆ หนึ่งเวลานั้นมันก็เท่ากับเขตอำเภอ ๆ หนึ่งสมัยนี้เท่านั้น) ในแดนใกล้ ๆ กันนี้ก็ปรากฏว่ามีนักพรตอยู่มาก ทำตนเป็นฤาษี เขาว่าเป็นนักบวชประกาศตนว่าเป็นผู้วิเศษ แต่ว่าชาวเล่าลือที่บรรดาชาวราชคฤห์มาเล่าสู่กันฟังกับบรรดาประชาชนทั้งหลาย คือมีอำมาตย์ข้าราชการบ้าง มีชาวบ้านบ้าง เวลานั้นพระราชากับชาวบ้านเข้ากันได้ดี เรียกว่าถึงกันได้ง่าย เวลาจะเข้าเฝ้า ก็ไม่ลำบากนัก ความจริงมันก็ไม่น่าจะลำบาก เพราะพระราชาเองก็ทำไร่ทำนาทำสวนเหมือนกัน อย่างนี้ เราก็เรียกว่าพ่อบ้าน แต่ที่ว่าเขามีความเคารพนับถือกัน เขาไม่โจมตีพระราชาทั้ง ๆ ที่ทำความดี แต่ว่าหาว่าทำความชั่วอย่างพระราชาของเรา คิดน่ะเป็นน้ามันก็ได้ คิดโง่เหล็กก็ได้ คิดอะไรต่ออะไรตั้งเยอะแยะ ทรงมีความห่วงใยพสกนิกร แต่มันก็มีมนุษย์จอมกะล่อนทั้งหลายกุกข่าวต่าง ๆ ว่าพระราชาไม่ดี มีไว้หนักเงินงบประมาณ แน่ะเอาเข้านั้น ความจริงพระราชาของเรารัชกาลที่ ๔ ที่มีไว้หนักเงินงบประมาณนี่เจ้าลิงก็เห็นด้วยเหมือนกัน เพราะอะไร เพราะว่าเงินงบประมาณมีไว้ให้ท่านแล้วท่านก็ไปทำโน่นทำนี่ ทำนี่ทำนั่น ทำให้มันเกิดขึ้นนี่หนักจริง ๆ แต่เจ้าพวกที่พูดนั้นถ้ามันได้เป็นหรือมันไม่ได้เป็นก็ตาม มันทำให้เงินงบประมาณเบาขึ้นเพราะอะไร เพราะว่าตั้งงบประมาณแล้วหนึ่งล้านบาท ไปให้มันทำอะไรมันโกงซะ ห้าแสน เบาไปห้าแสน นี่ไม่เหมือนกษัตริย์ นี่กษัตริย์องค์นี้ท่านหนักเงินงบประมาณจริง หนักมาก บาทหนึ่งทำได้เป็นสามบาทหนักขึ้นตั้งเยอะ ไม่น่าจะเบา แต่หนักอย่างนี้พวกเราควรจะบูชา

ก็เป็นอันว่าเมื่อพระเจ้าอังครัฐ พระองค์ทรงทราบ ก็จึงได้บอกให้คนใช้ตาม

ชาวราชคฤห์เข้ามา

เป็นอันว่า เมื่ออำมาตย์ข้าราชการได้รับพระบัญชาแบบนั้นแล้ว ก็ออกไปตามพ่อค้าเมืองราชคฤห์เข้ามา พ่อค้าเมืองราชคฤห์เข้ามาพระองค์ก็ทรงซักถามด้วยความสนใจ เพราะมีความปรารถนามานานแล้วที่จะทรงได้พบพระพุทธเจ้าอย่างเหลือเกิน ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่ามีคนหลายคนเขาประกาศว่าเขาเป็นศาสดาเอกในโลก คำว่าศาสดาก็คือผู้สอน แต่ว่าพระองค์เห็นแล้วว่าสอนพระองค์ไม่ได้ แต่ว่าศิลปะเบื้องต้นที่คนเขาปฏิบัติมีศิลปะเหล่านั้นนะ เขาสอนจริง ถ้าแม้ว่าเขายังไม่พบพระพุทธเจ้า เขาก็ยังรู้จักสอน การเจริญสมาธิทำฌานสมาบัติก็มีอาจารย์สอนแต่พระองค์ยังไม่ค่อยจะเลื่อมใสนัก จิตใจมีความคิดอยู่อย่างเดียวว่า เมื่อไรหนอเราจะพบพระพุทธเจ้า เพราะสมัยนั้นเขาก็ใช้คำว่าพระพุทธเจ้าเหมือนกัน ที่พระพุทธเจ้ายังไม่ทรงตรัสขึ้นในโลกใช้คำว่าศาสดาเอกในโลก คือความเป็นอรหันต์ นี่พระอรหันต์นี้มีมานานแล้ว มีมานานก่อนพระพุทธเจ้าตรัส เมื่อความปรารถมียังนี้ เมื่อบรรดาพ่อค้ามาบอกว่าพระพุทธเจ้าคือเป็นจอมอรหันต์ เป็นพระอรหันต์องค์แรกจึงได้นามว่าพระศาสดาแปลว่าผู้สอน ต่อมาเมื่อพระอรหันต์ติดตามมากและบรรดาพ่อค้าทั้งหลายเหล่านั้นก็กราบทูลว่า เมื่อพระพุทธเจ้าทรงบรรลุวิเศษสัมมาสัมโพธิญาณแล้ว องค์สมเด็จพระประทีปแก้วที่เดินทางไปสู่กรุงราชคฤห์มหานคร เพราะว่าจอมบพิตรอติศร พระเจ้าอะไรละ ลืมชื่อเสียอีกแล้วซี พ่อเจ้าประคุณเออ นี่ไม่ค่อยออกมันเข้ามิดเดียวจะไปล่องกรุงสุทโธณะ เข้าให้อีก เอาละนี่ไม่ออกไปเที่ยวเองก็แล้วกัน พระราชาก็ครองเมือง เออ พระเจ้าพิมพิสารบรมกษัตริย์ พระบาทท้าวเธอเคยเป็นพระสหายมาในกาลก่อน ในสมัยที่เป็นเด็ก ๆ เคยร่วมสำนักกับองค์สมเด็จพระชินวรศึกษาในสำนักของอาจารย์ทศปาโมกข์ เมื่อพระองค์ทรงเสด็จลุ่มหาภิเนษกรรม จะออกบวชเพื่อแสวงหาโมกขธรรม คือธรรมเป็นเครื่องพ้นได้ผ่านกรุงราชคฤห์ แล้วก็พระเจ้าพิมพิสารบรมกษัตริย์ พระบาทท้าวเธอเสด็จออกไป ขวนให้มาช่วยกันครองประเทศ แต่ว่าองค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐ์บอกว่า เราต้องการบวชเพื่อเป็นพระพุทธเจ้า เพื่อสำเร็จพระสัมมาสัมโพธิญาณ จะเอาธรรมที่ไม่ตาย คือไม่รู้จักตาย คนเกิดแล้วไม่ตาย มาสอนพุทธบริษัท สอนชาวโลก เพราะว่าชาวโลก เวลานี้เต็มไปด้วยความทุกข์ เราจะหาที่สุดของความทุกข์ คือหมดทุกข์ ปฏิบัติหาใดที่ทำให้คนหมดทุกข์ได้เราจะนำมาสอน เมื่อเราหาพบแล้ว แล้วต่อไปคำว่าแก่ เจ็บ ตาย จะไม่มีอีก นี่เป็นของดีพิเศษ ฉะนั้น เมื่อองค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐ์ตรัสอย่างนั้น พระเจ้าพิมพิสารก็ทรงตรัสว่า ถ้าหากว่าได้บรรลุธรรมพิเศษแล้วเมื่อไรขอท่านจงมาโปรดข้าพเจ้าก่อน นี่ เดิมเป็นเพื่อนกัน

เมื่อองค์สมเด็จพระภควันต์บรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงบรรลุนิเสก
สัมมาสัมโพธิญาณแล้ว องค์สมเด็จพระประทีปแก้วทรงจะหาพยาน จึงได้มาโปรดปัญจ-
วัคคีย์ ฤาษีทั้งห้า มีท่านอัญญาโกณฑิยา เป็นต้น แล้วต่อจากนั้นองค์สมเด็จพระ
ทศพลก็สอนคนเรื่อย ๆ เข้ามาจนกระทั่งถึงกรุงราชคฤห์มหานคร เวลานั้น จอมบพิตรอดิศร
ได้ถวายพระเวฬุวัน คือป่าไม้ไผ่ แล้วสร้างให้เป็นวัดถวายของค์สมเด็จพระจอมไตรบรม
ศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วพระพุทธเจ้าเมื่อเข้ามาถึงใหม่ ๆ ก็เทศน์โปรดจบเดียว
ปรากฏว่าพระเจ้าพิมพิสารกับบริวารส่วนมากเป็นพระโสดาบัน ที่เหลือจากนั้นก็เข้าถึง
ไตรสรณาคมน์ มีศีล ๕ เป็นปกติ นี่ เขาคุยให้ฟัง เอ เขาคุยยาวยังงี้หรือเปล่าก็ไม่
รู้ เป็นอันว่าเขาคุยทำนองนี้ก็แล้วกัน

เมื่อพระเจ้าอังกะรัฐได้ทรงทราบ ว่าพระพุทธเจ้าเกิดขึ้นจริง และนอกจาก
พระพุทธเจ้าแล้ว ก็มีคนบรรลุตามจริงเสียด้วย เยอะแยะบอกไม่ถูก แล้วท่านที่บรรลุตาม
ก็มีคุณธรรมพิเศษ ปรากฏชัดกับบรรดาพุทธบริษัทที่นับถือพระพุทธเจ้า แหมเกิดธรรมบิบัติ
มีความเลื่อมใสปราโมทย์ อยากจะกระโดดขึ้นไปบนหลังคา (อ้าว ไม่ใช่ ๆ นั้นมันถึง
พระราชานุไม้มายังงั้น มันพูดภาษาลิง) มีความปราโมทย์ยินดีเป็นที่สุด อาศัยความดีใจ
ที่พระพุทธเจ้าเกิดขึ้น ปรากฏขึ้นมีพระอรหันต์ แล้วมีคนมาบอก (ความจริงเขาไม่ได้ตั้งใจ
มาบอก เขามาขายของ) เท่านั้น พอเขาบอกให้ฟัง อาศัยความดีมีศรัทธา สั่งให้คนไป
นำเอาข้าวของเงินทองผ้าผ่อนท่อนสไบอย่างดีมาพระราชทานแก่อัศวินเป็นอันมาก เป็นอัน
ว่าเจ้าพวกนั้น เทียนัน ได้ของฟรี ดีกว่าขายของ มีผ้ามีราคาเยอะแยะ เอาเข้าแล้ว
ไหมล่ะ นี่ไอ้คนเราปากดีก็เป็นศรีแก่ตัวถ้าปากชั่วมันก็ได้รับความทุกข์เหมือนไอ้ลิงนี่แหละ
ไอ้ลิงนี่ปากมันชั่วนา ปากไม่ดีหกรอก พูดแล้วไปชนคนนั้นเขาย่าง ไปชนคนนี่เขาย่าง เลย
ต้องมาอยู่ป่า เมื่อมาอยู่ป่านี้ก็เป็นป่าร้าง ๆ มีทรากรก ๆ มาทำป่าให้มันดีขึ้น เอ ไอ้
คนที่ทำป่าพังเขาซักจะหาเรื่องเสียอีกแล้ว เขาจะหาทางไล่ลิงให้ออกจากป่านี้ไป บอก
ทำรังดีเกินไป นี่ลิงทำรังแล้วมันอยู่ไม่ได้เพราะอย่างนั้น แต่ไม่เป็นไร ลิงมีเขี้ยว ลิง
ตัวนี้ไม่ได้ถอดเขี้ยวโยนทิ้ง ถอดเขี้ยวใส่กระเป๋าวัว หรือบางทีก็อมไว้ เวลาต้องการ
จะใช้เมื่อใด ใส่แบ็บเข้าที่เดิมกัดได้ทันที นี่ระวังนาท่านทั้งหลายเข้าใกล้ ๆ ลิงระวัง
บางทีมันก็ทำท่าดีเหมือนฤาษีจำศีล บางทีก็ขู่ครอก ๆ ๆ บางทีก็โดดหน้าโดดหลังทำยอก
แย็ก ๆ เหมือนลิง ดีไม่ดีเจ้าลิงผีเอาเขี้ยวใส่เข้าแล้ว พอกัดตะ ไม่เลือก แน่ เป็นงั้น
นี่การคบลิ้งซึ่งเป็นสัตว์หน้าคนสู้คนไม่ได้ คบคนดีกว่าท่านทั้งหลาย อย่าคบลิ้งเลย ถ้าจะ
คบลิ้งให้ดี ก็คบองค์สมเด็จพระชินสีห์บรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า คบพระพุทธเจ้าดีกว่า

คือคบพระธรรมวินัย ดีกว่าคบใครทั้งหมด คบได้ไม่ได้ก็ทำตามใจท่าน

เมื่อทรงพระราชทานทรัพย์สมบัติแก่บรรดาพ่อค้าทั้งหลายเหล่านั้นแล้ว หลังจากนั้น อาศัยที่พระองค์มีความเคารพในองค์สมเด็จพระประทีปแก้วก็ตั้งใจรักษาศิลห้เป็น สมุจเฉท คำว่า "สมุจเฉท" แปลว่า "ขาด" ไม่ใช่ว่าศีลขาดนะ ไม่ใช่รักษาศิลห้จน ศีลขาดหมดไม่ใช่ยังงั้น สมุจเฉทแปลว่าขาด หมายความว่ารักษากันขึ้นเด็ดขาดว่าเรา จะไม่ละเมิดศีลห้ ถ้าหากว่าตัวเราจะตายเสียดีกว่าที่จะยอมให้ศีลห้พัง โอโฮ เก่ง ขนาดนี้ไม่ใช่เล่น เก่งมาก นี่คนที่มียุทธวิธีการนะ เป็นอย่างนั้นนะ เพียงแต่ได้ยินยินข่าวว่า พระอรหันต์ พระพุทธเจ้าปรากฏว่ามีในโลก ตั้งใจเด็ดขาดเลยว่าจะนับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป เราจะไม่วะเมิดศีล ๕ เป็นอันขาดถึงแม้ชีวิตจะตกลงจนหาไม่ ก็ข้างมันปะไร เรายอม ตายดีกว่าศีลขาด เนอะ เป็นยังงั้น นี่คนดี แต่ก็ยังดีไม่เท่าพระในสมัยปัจจุบัน เมื่อเวลา บวชประกาศตนว่าฉันมีศีล ๒๒๗ นี่เอาบางองค์มา น้อยองค์มา ไม่ใช่ทั้งหมด ที่ที่ท่านมี เยอะ ถูกใจมิดด้วยไฮด์ปาร์ค อยากดีเกินไป นี่อยากเคารพในพระธรรมวินัย นี่พ่อค้าส่ง เสียเนอะ เอาใจนักนี้ มัวเชื่อพระพุทธเจ้าอยู่ได้นี่ องค์ที่ท่านนับนั้นก็ถือว่า ท่านเดินขวน ก็ได้ ท่านใจมิดผู้ใหญก็ได้ ท่านขยายพระธรรมวินัยให้มานุ่งกางเกงได้ มีเมียได้ก็ยังได้ เอ้อะ ดีเหมือนกัน พ่อคุณ ดี ดี คนดีประเภทนี้พระยายมชอบ โอ้อ่อย ไม่น่าเลย อยาก จะเดินขวนกับเขา อยากจะเล่นการเมืองก็สึกออกไป ไม่มีใครเขาว่า ได้ยินข่าวเขา บอกว่านักบวชนี้ยังไม่ทันจะสึก ซักหาเสียงเล่นการเมืองเสียอีกแล้ว ไม่เข้าหอรอก มีเมียได้ หรือคันมีเข้าบ้างแล้วก็ไม่รู้ซี้ น่ากลัวพ่อจะมีหมกเข้าที่ไหน เข้ามึงแล้วก็ไม่รู้ นี่เราไม่เห็น แกไม่ได้ประกาศโฆษณาเหมือนกับการหาเสียงของแก เหมือนกับการเดินขวนเอา มีเมีย กันเสียได้ก็ดีพระ เณรจะได้มาก ลูกพระเขาเรียกว่าเณร

เอา ว่ากันไป เมื่อพระเจ้าอังครัฐทรงเลื่อมใสรักษาศิลห้กับวิสุทธิ พร้อม ด้วยทรงตั้งสัตยาธิฐานไว้ว่า ขออำนาจบุญบารมีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพร้อม ไปด้วยพระสาวก ได้มีพระมหากษัตริย์ทรงโปรดข้าพระพุทธเจ้า ซึ่งเป็นคนอนาถา คือว่าอยู่ ไกลเกินไป ไม่ทราบว่าจะเวลานี้เมืองราชคฤห์ตั้งอยู่ที่ไหน การที่จะไปนั้นก็แสนลำบาก ถ้า องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาค เจ้ามีพระมหากษัตริย์คุณเพื่อจะส่ง เคารวะที่ข้าพระพุทธเจ้าพร้อม ด้วยบรรดาพสกนิกรทั้งหลายแล้ว ขอองค์สมเด็จพระประทีปแก้วพร้อมไปด้วยพระสาวก จงเสด็จมา ณ ที่นี้ โปรดข้าพระพุทธเจ้าพร้อมด้วยบรรดาพสกนิกรทั้งหลาย เพื่อให้ได้มี โอกาสบำเพ็ญทานบารมี และสดับพระธรรมเทศนาตามศรัทธาเกิดพระพุทธเจ้าข้า นี่เมื่อ

พระองค์ทรงศิลปวิสุทธิไม่ทรงศิลปองค์เดียว ขวนขวายบ้านชาวเมืองทรงศิลปด้วย บอกว่าพระพุทธรูปเจ้าอยู่ที่ไหนก็ช่าง ถ้าเรามีความเคารพเสียอย่างเดียว ใจเราถึงแล้วก็ชื่อว่าเราถึง พระพุทธเจ้า ขวนขวายรักษาศิลปให้บริสุทธิ์ผุดผ่อง เพราะทรงทราบจากบรรดาพ่อค้าเหล่านั้นว่าพระพุทธเจ้าเสด็จไปไหน ให้ขามบ้านรักษาศิลป ก็เลยพากันรักษาศิลปให้บริสุทธิ์ แล้วก็ตั้งสัตยาธิษฐานอยากรจะถวายทานกับพระพุทธเจ้าพร้อมไปด้วยหมู่อริกษุสงฆ์

ที่นี่ ตามตำนานท่านบอกต่อไปว่าการอธิษฐานของพระเจ้าอังครฐนั้นมีผลปรากฏ เพราะว่าองค์สมเด็จพระบรมสุคตนี้เป็นอัครวิมลมนุษย์ มีพระพุทธรูปเป็นพิเศษ คืนวันนั้นเอง เวลาใกล้รุ่งองค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐ์ศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรวจอุปนิสัยของสัตว์ด้วยอำนาจของพระพุทธรูป ตรวจดูว่า เอ๊ะ วันนี้สมควรที่เราจะไปไหนดีหนอ ใครบ้างที่พอจะฟังเทศน์ของเราได้ (มีพระพุทธเจ้านะ ไม่ใช่ลิง เจ้าลิงนะมันพูดให้ใครฟังรู้เรื่องไม่รู้เรื่องมันก็พูดส่ง ดีไม่ดีก็พูดภาษาลิง พูดภาษาสัตว์เดรัจฉาน บางคราวก็พูดภาษาคน เอาแน่ไม่ได้ นี่เล่าเรื่องนี้ก็ล้อภาษาสัตว์เดรัจฉานเข้าเยอะแล้ว ไม่เข้าเรื่อง กระเด็นออกนอกเรื่องไป) องค์สมเด็จพระพิชิตมารจะเทศน์สอนใครก็ต้องตรวจดูเสียก่อน ถ้าใครตกอยู่ในข่ายพระญาณของพระองค์ ๆ ทราบว่าคนนั้นชื่ออะไร อยู่ที่ไหน อาศัยบำเพ็ญบุญมีมาอย่างไร แล้วเวลาไปเทศน์นะ ไปเทศน์เรื่องอะไรเขาจึงจะเข้าใจ พระองค์ควรจะไปด้วยพระองค์เองก่อนหรือจะให้ใครไปก่อน การที่ให้พระองค์อื่นไปก่อนก็ให้องค์ที่เป็นคู่ปรับไปก่อน เป็นการสร้างศรัทธา เขาเคยบำเพ็ญบุญมาร่วมกันมา ถ้าพระองค์เสด็จไปก่อนแล้วองค์สมเด็จพระชินวรเห็นว่าไม่มีประโยชน์ เพราะว่าไม่ได้ใกล้เคียงกันมาในกาลก่อน เขาใกล้กับคนอื่น เราถ้าใกล้กับคนไหนก็ชอบกับคนนั้น มีนิสัยคล้ายกันนั้น ถ้าเขาเป็นคนพวกของใครซึ่งเป็นพระสาวก พระพุทธเจ้าก็ส่งองค์นั้นไปก่อน เมื่อองค์นั้นไปแล้วพูดกันไม่ก็คำก็รู้เรื่องกัน แบบคนชาติเดียวกันภาษาเดียวกันพูดรู้เรื่องกันง่าย แล้วเมื่อรู้เรื่องเขามีศรัทธาแล้ว องค์สมเด็จพระจอมไตรจึงไปทีหลัง เทศน์ทั้บลงไปอีกทีก็ได้สำเร็จมรรคผล

นี่ครั้งนี้ก็เหมือนกัน สมเด็จพระทศพลทรงตรวจด้วยอำนาจพระพุทธรูป ก็ทราบชัดว่าพระเจ้าอังครฐตกอยู่ในข่ายพระญาณ แต่ว่าดินแดนที่อยู่ใกล้ไกลมาก นับเป็นโยชน์ ๆ ได้ก็โยชน์ก็ไม่รู้ เขาไม่ได้บอกไว้ดี ชี้แจงไปวัด นิกเอาแล้วก็กันว่าจากประเทศอินเดีย ในเขตที่พระพุทธเจ้าอยู่กรุงราชคฤห์พินคิรี แต่ความจริงกรุงราชคฤห์นี้ จริง ๆ นาสถียมนั้นจริง ๆ มันตั้งอยู่ไม่ไกลประเทศนี้นัก เว้นไว้แต่ว่าพิฆังแกลงโกทกคนไทยเท่านั้นแหละ

ไอ้เรื่องโกหกคนไทยนี่ฟังแกล้งนั้ดมาก ดูก็แล้วกัน ถ้าเราคบกับแขกละระวังไว้ให้ติดไม้ติดแกเอนานี่นะ น้ำตาลเคียวโกหกกว่าเป็นน้ำผึ้งเสียก็ยิ่งได้ เมื่อสงครามโลกครั้งที่ ๒ มีพระองค์หนึ่งเป็นเพื่อนกัน เวลานั้นยังอยู่กรุงเทพ หาน้ำผึ้งแท้ ๆ ไม่ได้ไปเจออะไรที่บังแก แกบอกว่าแกมีแต่น้ำผึ้งโน้ด ไอ้ค่าน้ำผึ้งโน้ดนี่ก็หมายถึงน้ำตาลโตนดเคียว เท่านั้นก็เลยนึกว่าน้ำผึ้งแท้ ๆ เขาเรียกว่าน้ำผึ้งโน้ด เลยถามว่าไอ้ค่าน้ำผึ้งโน้ดนี่มันแท้หรือไม่แท้ แกบอกว่าแท้ แล้วราคาก็ถูกดี เพราะมีมาก หาไม่ยากเหมือนน้ำผึ้งธรรมดา มีคุณค่าเสมอกัน พระองค์นั้นก็ซื้อมา มาปรากฏว่าเมื่อพิสูจน์เป็นน้ำตาลเคียวไป ทีหลังไปต่อว่าแก แกก็บอกว่าผมบอกแล้วว่าผมมีแต่น้ำผึ้งโน้ด ไอ้ค่าน้ำผึ้งโน้ดนี่ก็หมายความว่าน้ำตาลเคียว มันเหนียวคล้าย ๆ น้ำผึ้ง ไปโทษแกไม่ได้ว่าแกโกหก พระองค์นั้นอยากโง่กว่าแกเอง นี่นิสัยที่บังแกชอบโกหกแบบนี้แหละ ฉะนั้นสถานที่ที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสและสถานที่สำคัญ ๆ นั้น ถ้าเราจะพิจารณากันจริง ๆ แล้วละก็ ผิดคนพูดนี่ะถึงสิ่งที่พูดนี่ไม่ค่อยจะเชื่อที่บังนักหรอก มีคนเขามาโฆษณาให้ไปเที่ยวประเทศอินเดีย เขาบอกว่าที่ประสูติของพระพุทธเจ้าสูงขึ้นมาตั้ง ๒ ชั่วโมง เวลานั้นที่บังแกชุดลงไปถึงพื้นแผ่นดินเดิม นี่อยากจะทราบว่าเรื่องราวของพระพุทธศาสนานี้ประเทศอินเดียไม่คบมาหลังพุทธกาล หมายความว่าหลังจากพระพุทธเจ้าเสด็จปรินิพพาน ๒๐๐ ปีเศษ ฉะนั้นองค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐ์จึงไม่ได้มีความหวังตั้งใจจะฝังรกรากพระพุทธศาสนาไว้ในประเทศอินเดีย เพราะพระองค์รู้ จนกระทั่งทรงพยากรณ์ไว้ที่เชียงแสนก็ดี ที่ลำพูนก็ดี ที่พระธาตุจอมทองก็ดี ที่พระแท่นศิลาอาสน์ก็ดี และที่ไหนก็ดีกว่า พระพุทธศาสนา คือศาสนาของเราจะทรงอยู่ในเขตนี้แหละสิ้นเวลา ๕,๐๐๐ ปี ไม่ได้หวังว่าจะตั้งอยู่ในประเทศอินเดีย เพราะพระองค์ทรงรู้นิสัยของที่บังแกดี นี่เมื่อพระพุทธศาสนาสูญจากประเทศอินเดียหลังจากพระพุทธเจ้าปรินิพพานมา ๒๐๐ ปีเศษ แล้วคนที่รู้เรื่องราวขององค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐ์ว่าเกิดตรงนั้น บรรลุตรงนี้จะไร่นี่ะ มันแน่หรือ แน่ใจหรือ ว่าที่บังแกจะพูดจริง เอาพูดตรงนี้ให้จบไปเสียตอนหนึ่งก่อนดีกว่า เจ้านี่ยุ่งใหญ่แล้ว

เมื่อพระเจ้าอังครฐทรงอธิษฐาน องค์สมเด็จพระพิชิตมารก็ทรงทราบด้วยอำนาจพระพุทธญาณ ว่าเวลาเข้าวันนี้ควรจะโปรดพระเจ้าอังครฐ แต่ก็ไม่ควรไปเอง ควรจะส่งมหาโมคคัลลานะพร้อมด้วยสาวกอีก ๔ องค์ไป แล้วองค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดาจึงได้มีบัญชาารับสั่งให้พระมหาโมคคัลลานะซึ่งเป็นอรธรรคสาวกเบื้องซ้ายมีฤทธิ์มาก

(เพราะว่าเจ้าพวกนั้นเขามาคุยไว้ พวกพ่อค้า ว่าพระนี่หาจะได้ แหมเก่งจัง) เพื่อเป็นการประกาศความเลื่อมใสให้บรรดาประชาชนทั้งหลายเห็นเป็นอัศจรรย์ ว่าพระสงฆ์สาวกของสมเด็จพระทรมธรรม์หาได้จริง ๆ ตามที่พ่อค้าคุยไว้ พร้อมด้วยพระอรหันต์ ๔ องค์ รวมเป็น ๕ องค์ด้วยกัน มาสู่เมืองอังครฐ แล้วก็มาลงที่คอยจอมทอง พระโมคคัลลัน กับพระอรหันต์ ๔ รูปก็หาจะมาสู่อังครฐ พอมาถึงคอยจอมทองก็ลงตรงนั้น นี่แหละบรรดาท่านผู้ฟัง นี่เรื่องราวในตอนต้น

เหตุการณ์ของคอยจอมทองที่จะเกิดขึ้น จะมีพระบรมสารีริกธาตุ เรื่องราวกล่าวกันว่าองค์สมเด็จพระบรมโลกนาถทรงมีบัญชาสั่งพระมหาโมคคัลลันมาเจริญศรัทธาก่อน พร้อมด้วยพระอรหันต์ทั้ง ๔ รูป แล้วองค์สมเด็จพระชินวรจึงได้มาทีหลัง เวลาของพระพุทธานุเจ้าก็หาจะมาเหมือนกัน นี่ถ้าพูดกันถึงเรื่องการหาหานักปราชญ์ใหม่ ๆ มักไม่ค่อยเชื่อ ข้างเขาเชื่อไม่เชื่อก็ตามใจ ตำนานเขาเล่ามาอย่างนี้ เพราะความรู้ในพระพุทธศาสนาก็มีว่าการหาหานะทำได้ มันเรื่องไม่ยากนัก เป็นเรื่องของฉานโลกีย์ไม่ถึงความเป็นพระโสดา สกิทา อนาคา อรหันต์ เป็นพระอริยะเจ้าท่านยังเป็นได้ แต่ฉานโลกีย์เป็นไม่ได้มันก็เต็มที นี่โดยเฉพาะองค์สมเด็จพระประทีปแก้วเป็นอัจฉริยมนุษย์ โอโฮ ถ้าบอกว่ามาไม่ได้ก็ไม่ไหว ก็พ่อค้าทั้งหลายมาด้วยเท้าเขายังมาถึง โอ้เมืองกรุงราชคฤห์ในสมัยนั้น มันไม่ไกลจากประเทศไทยนัก แล้วคนเขาฉลาดในการเดิน แล้วข้อเท็จจริง ๆ นายบั้งเวลานี้ก็ตั้งหน้าตั้งตาโกหกคนไทยเสียแย่ แกก็แก้ตัวว่าเมืองนั้นอยู่ที่นั่น เมืองนี้อยู่ที่นี่ อะไร ๆ ก็เกิดในประเทศอินเดียทั้งนั้น ปรากฏว่าในสมัยนั้นพวกแกเองไม่ค่อยเคารพพระพุทธเจ้า พระพุทธานุเจ้านิพพานแล้วแค่ ๒๐๐ ปีเศษ ๆ แกก็เฉดพระพุทธเจ้าออกจากประเทศทั้งหมด แล้วเวลานี้แกไปตั้งตัวว่าดินแดนของแกเป็นดินแดนที่สมเด็จพระบรมสุคตฝังรกรากพระพุทธศาสนา มันเชื่อไม่ได้ ท่านทั้งหลาย เวลา ๓๐ นาทีปรากฏ ขอมตตอนไว้ตรงนี้ก็ก่อน แล้วเรามาขึ้นต้นกันใหม่ ว่าเมื่อพระมหาโมคคัลลันกับพระสงฆ์ทั้งหลายมาแล้ว มาด้วยกันทั้ง ๕ รูป ท่านทำอะไรบ้าง ฟังตอนต่อไปรอสักนิดนะ เว้นสักหน่อยหนึ่ง

ตอนนี้พักหายใจน้อยแล้ว ความจริงไม่ได้พักเหนื่อยเลย ๆ มันถึงเวลากินข้าวจึงยอมไปกินข้าวกลับมาแล้ว เราก็มาคุยกันเรื่องพระธาตุจอมทองต่อไป ขณะนั้น เมื่อพระโมคคัลลันกับพระอรหันต์ทั้ง ๔ รูปกำลังหาหาจากกรุงราชคฤห์ เป็นเวลาเข้ามิด

นี้สำหรับท่านผู้อ่านได้โปรดทราบว่พระพุทธเจ้านั้นมีเวลานอนน้อยมากเต็มที่ เพราะว่า เวลาหัวค่ำพระพุทธเจ้าทรงเทศน์กับบรรดาเทวดาทั้งหลายเวลา ๒ ยามไปแล้วพระพุทธเจ้าก็เทศน์โปรดพรหม เวลา ๔ นาฬิกา ยามที่ ๔ พระพุทธเจ้าก็ทรงตรวจดูอุปนิสัยของสัตว์ ฉะนั้น ถึงแม้ว่าพระองค์จะเป็นพระพุทธเจ้า เวลาเมื่อมีชีวิตอยู่ในกาลบางครั้งก็ต้องพักเหมือนกัน เพราะต้องพักคราวละ ๑๕ วัน ที่เรียกว่าอยู่สุขวิหาร เมื่อเวลาที่พระองค์จะทรงพักก็สั่งพระทั้งหมดว่าเวลานี้พระองค์จะพักผ่อนเพราะเหนื่อยมาก จะต้องพัก ไม่ยอมให้ใครพบ พระอรหันต์ก็นั่งอยู่ยามอยู่หน้าถ้าจนกว่าจะครบ ๑๕ วัน เวลาที่พักของพระพุทธเจ้านั้นท่านจะพักแบบเข้านิโรธสมาบัติหรือยังงี้ ทางบาลีไม่ได้บอกเอาไว้ ก็เป็นอันว่าพระพุทธเจ้าเองก็รู้จักพัก เพราะว่าชาวบ้านธรรมดาที่บรรดาท่านพุทธบริษัทเขาเคยคิดว่าพระนี่บวชเข้ามาแล้วเป็นผู้รับใช้ประชาชน เวลาที่จะเข้าไปหาพระก็ไม่ได้ดูเวลาแล้วว่าพระท่านจะเหนื่อยหรือไม่เหนื่อย ดีไม่ดีพระกำลังป่วย พ่อเสียวชาญใช้ด้วยประการต่าง ๆ ตามที่ไปพบมาที่ดอยแม่ปิ้ง นั้น เห็นพระท่านไปบังคับหลวงพ่อบุญให้เขียนแผ่นทองคำ นี่แหละบรรดาท่านผู้อ่าน กาลัญญ การรู้เวลา ปริสัจญ การรู้จักบริษัท บุคคลัญญ การรู้บุคคล มันเป็นของยาก จงจำไว้ว่าแม้แต่องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคท่านก็มีเวลาพัก ที่นี้การที่ไปเกณฑ์พระสงฆ์เพื่อใช้แบบนั้น ทางที่เราจะได้ในการไปพบพระ การพบพระนั้น เขาไปสวรรค์กัน ไปพรหมโลก ไปนิพพาน ถ้าจะกลับมาเกิด เป็นมนุษย์ก็มนุษย์ชั้นดี แต่ว่าการไปเกณฑ์พระแบบนี้เขาไปนรกกัน เขาไม่ได้ไปสวรรค์ เขาไม่ได้ไปนิพพาน เขาไปนรกกัน มันไม่มีอะไรจะดี ฉะนั้น ฎีกาแบบนี้ของบรรดาท่านพุทธบริษัท ผู้อ่านโปรดทราบไว้ด้วยว่าพระไม่ใช่ผู้รับใช้ประชาชน ผู้รับใช้ประชาชนก็คือผู้แทนราษฎรหรือบรรดาข้าราชการที่กินเงินเดือนของประชาชน พระที่บวชเข้ามา บวชเข้ามาเพื่อสงเคราะห์ตัวเองให้หมดกิเลส เมื่อตนเองหมดกิเลสแล้วก็ต่างต่างสงเคราะห์ประชาชนเพื่อเป็นการสนองความดีของท่านพุทธบริษัทที่มีการสงเคราะห์ตน นี่แหละบรรดาท่านพุทธบริษัท ฉะนั้น การเข้าไปหาพระต้องระวัง ๆ หน่อย ดีไม่ดีก็จะไปเอนรกกกลับบ้านไม่มีประโยชน์อะไร พระไม่ใช่ลูกจ้างของชาวบ้าน แต่ต้องพึ่งพาชาวบ้านในความเป็นอยู่จริง แต่บรรดาท่านพุทธบริษัทหลายหมู่ก็ต้องดูพระพุทธเจ้า เพราะว่าพระพุทธเจ้าท่านเองก็มีเวลาพักผ่อนพักคราวถึง ๑๕ วัน นี่ท่านบำเพ็ญการมีเพื่อเป็นการสงเคราะห์ชาวบ้านโดยตรง ท่านยังต้องพัก แต่บรรดาพระสงฆ์บริษัท มีท่านปฏิบัติมาเพื่อบรรลุผลของท่านโดยเฉพาะ เจตน แท้จริงก็ไม่ได้หวังสงเคราะห์ประชาชนเหมือนพระพุทธเจ้า แต่ทว่าในเมื่อท่าน

แต่ทว่าในเมื่อท่านอ้อมแล้วก็แบ่งเบาให้แก่ท่านพุทธบริษัทที่กำลังหิวความดี เมื่อความจริงเป็นอย่างนี้การเข้าหาพระก็ควรจะไปเอาบุญไม่ควรไปเอาบาป นี่ความเข้าใจของบรรดาท่านพุทธบริษัทเป็นอย่างนี้เสียมาก แม้แต่ผู้พูดเองก็เหมือนกัน แม้แต่มีสภาพเป็นลิงนี่เขาก็นั่งไข่ม้อยไม่เลือก แต่ว่าเวลานี้ดีแล้ว คนไข่ม้อยไม่เลือกลิงก็ขู่ตะคอกเอา ดีไม่ดีถ้าขู่ตะคอกไม่ฟังลิงก็เอาเชียวใส่กัดเอาด้วย หมกเรื่องกันไป เป็นอันว่าลิงสบายใจ เวลานี้ขู่ก็เป็นกตึกก็เป็น ระวังให้ตื่นนะ แต่ท่านทั้งหลายจะไปสู่สำนักลิง ก็รู้ไว้ด้วยว่าลิงเป็นสัตว์หน้าขน ไม่ใช่คนเหมือนชาวบ้าน ฉะนั้นปฏิบัติหาใด ๆ ของลิงจึงไม่เหมือนชาวบ้านเขา ทำกันแบบสบาย ๆ เอ้า ลิงออกไปป่าอีกแล้ว นี่จะพูดเรื่องพระอรหันต์ ๔ องค์ ดันเถลือกไกลไปไหนก็ไม่รู้ เอาเข้าแล้ว

เอาเรวว่ากันต่อไป เมื่อพระโมคคัลลานกับพระอรหันต์ทั้ง ๔ รูปได้รับบัญชาจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วก็กราบบังคมลาพระประทีปแก้วเหาะมากรุงราชคฤห์ให้สมกับที่บรรดาพ่อค้าทั้งหลายเขาเล่าลือกัน ที่เจ้าผู้้นั้นเขามาคุยไว้ แต่ว่าเจ้าลิงไม่ต่อเราพูดว่ายังงี้บ้างก็ไม่ทราบ เจ้าลิงมาฟังแทน มันตรงหรือไม่ตรงก็ไม่รู้ แต่ว่าตามธรรมดาคนมักจะคุยเชื่อง มักจะคุยกันแบบนั้น ก็เลยใช้ลิลิตคุยสู้กันฟัง แต่ความจริงคนสมัยก่อนคนเขามีจริยาดี มีความน้อมนวลตรงไปตรงมา ไม่ใช่โก่งไปโก่งมาเหมือนคนสมัยนี้ ฉะนั้นบ้านเมืองในสมัยนั้นจึงมีความเป็นอยู่เป็นสุข บรรดาประชาชนก็เป็นสุขเป็นส่วนใหญ่ พ่อขี้ พ่อเมืองทั้งหลายมีความซื่อสัตย์สุจริต ปกครองบรรดาลูกบ้านลูกเมืองอย่างลูกพ่อบ้านถือว่าเป็นพ่อ ลูกเมืองถือว่าเป็นลูก ก็ถือว่าเป็นกันเอง ฉะนั้นจริยาต่างๆ เขาคงไม่รุ่มร่ามเหมือนจริยาลิง เล่ากันต่อไป เมื่อพระทั้ง ๔ องค์ เหาะมาจากกรุงราชคฤห์นั้น เพื่อจะมาสู่เมืองอังครฐ อังครฐนะ นั่นเอง พระเจ้าอังครฐยังนอนไม่ตื่น นี่ตามตำนานเขาบอกว่ายังบรรทม แล้วก็ทรงพระสุบินนิมิต ยุ่งสัวไ้หนู พ่อหนู น้อยทั้งหลาย ลูกหลานที่รัก คำว่าบรรทมแปลว่านอนหลับ ทรงสุบินนิมิตก็แปลว่านอนฝัน ก็แปลว่าฝัน สุบินนี่ฝัน นิมิตเห็นภาพ นิมิตนี้แปลว่าภาพ นอนฝันเห็นไปว่ามีพญาหงส์ ๕ ตัว บินมาลงที่พระลานหลวง ว่าอย่างนั้น ที่นี้พระเจ้าอังครฐก็สะดุ้งตื่นจากบรรทม ตื่นจากหลับ เมื่อตื่นจากหลับแล้วก็ทอดพระเนตร คำว่าทอดพระเนตรก็แปลว่ามองดู ทอดสายตาไป คือมองดู มองดูเห็นพระโมคคัลลานกับพระอรหันต์ทั้ง ๔ รูปที่เหาะมานั้นพอดี แต่ว่ายังเหาะไม่ลง เหาะแล้วยังไม่ลงที่ พ่อฝันว่าพญาหงส์ทั้ง ๕ ตัว พญาหงส์ทองทั้ง ๕ ตัวเหาะมา แล้วก็มาลงที่พระลานหลวง ในฝัน แต่ความจริง

พระทั้ง ๕ องค์นั้นยังไม่ลง ท่านสะดุ้งตื่นก็มองไปดู รีบวิ่งไปดูที่หน้าต่าง เห็นพระมหาเถระทั้ง ๕ รูปเหาะมาพอดี เมื่อเหาะมาแล้ว ก็ทรงเข้าใจเลยว่า เห็นพระเถระนะ ทรงเข้าใจว่า การที่ฝันว่าพญาหงส์ทองนั้นก็คือพระ แล้วพระที่มานี้ก็คงเป็นพระพุทธรูปเจ้ากับพระสาวกมาโปรด เพราะว่าพระองค์อธิษฐานขอให้พระพุทธรูปเจ้ากับพระสาวกมาโปรด เพื่อจะถวายเป็นทาน ก็คิดว่าคำการอธิษฐานของพระองค์มีผลดีใจมาก เวลานั้นลางหน้าแปรงฟันหรือแปรงก็ไม่ทราบ ไอ้แปรงสีฟันนั้นเขามีขายหรือยังก็ไม่รู้ บางทีเขาเอาไม้อะไรก็ไม่ทราบมาเคี้ยวๆ เป็นการแปรงฟัน เมื่อเห็นพระลงแบบนี้ก็ตาลานดีใจ น่ากลัวจะไม่ทันลางหน้าแปรงฟัน จึงรีบลงไปนิมนต์พระทั้ง ๕ รูปเข้ามาสู่ท้องพระโรง คำว่าท้องพระโรงนะ บรรดาลูกหลานที่รัก แปลว่าห้องประชุม เป็นห้องโถงใหญ่ เป็นที่ประชุมกัน เมื่อนิมนต์พระทั้ง ๕ รูปเข้ามาในท้องพระโรงแล้ว พระราชาก็ประกาศป่าวร้องประชาชนในเมืองอังครฐให้มาร่วมประชุม แล้วก็โดยเสด็จพระราชกุศล คำว่าโดยเสด็จพระราชกุศลก็หมายถึงว่าบำเพ็ญกุศลร่วมกันตาม คำว่าโดยนี้แปลว่าตาม ให้ทำบุญตามท่านพร้อมเพรียงกัน เวลานั้นพระราชาฐานของพระราชา ก็คิดถึงแล้วกัน อย่าไปเทียบกับพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท หรือว่าพระที่นั่งสวนจิตรลดาวัลย์ ไม่ใช่อย่างนั้น หรือว่าพระที่นั่งอนันตสมาคม อย่าคิดว่าเป็นแบบนั้น แล้วก็การมีรั้วรอบขอบชิดก็ไม่สนิทเหมือนกัน เพราะว่าเมืองสมัยนั้น เวลานั้นสร้างเมืองกันเล็กๆ บริเวณไม่ใหญ่ สถานที่ของพระราชาก็ไม่ใหญ่ รั้วกำแพงก็ไม่ใหญ่ ดีไม่ดีก็สร้างบ้านด้วยไม้ถ้าเป็นเมืองใหม่ ถ้าเป็นเมืองเก่าก็ทำเป็นอิฐขึ้นมาทีหลัง เป็นตึกขึ้นมา เป็นอันว่าสถานที่ของพระราชาไม่กว้างขวาง ไม่ใหญ่โต เข้าออกไม่ยากเหมือนสมัยปัจจุบัน แล้วคนสมัยนั้นมีความจงรักภักดีพระมหากษัตริย์เหมือนบิดา คือเหมือนพ่อ บรรดาประชาชนทำตนเหมือนลูก การระวางอันตรายจากประชาชนยังมีไม่มากนัก ไม่เหมือนพระมหากษัตริย์ในปัจจุบัน ถึงแม้จะทำความดีเพียงใดก็ตามที คนที่มองเห็นความดีนั้นมันน้อยเต็มที คือหาได้ยาก ฉะนั้น พระมหากษัตริย์ต้องอยู่ในสถานที่แวดล้อมมีการระมัดระวังเป็นอย่างดี นี่น้ำใจของคนสมัยก่อนกับน้ำใจของคนสมัยนี้ไม่เหมือนกัน

เอาว่ากันต่อไป เมื่อบรรดาประชาชนมาประชุมพร้อมกันแล้ว พระราชาก็อาราธนาพระมหาโมคคัลลาน์ให้ให้โอวาท พระมหาโมคคัลลาน์ก็ถวายพระพร แจ้ง

แก่พระมหากษัตริย์ คือ พระเจ้าอังครัฐให้ทรงทราบ ว่า ตัวท่านเองนี้ไม่ใช่พระพุทเจ้า หากแต่ว่าเป็นพระอัครสาวกที่ได้รับบัญชาให้มา คือมาแทนพระองค์ เพื่อมาโปรดพระเจ้าอังครัฐ เพราะการที่พระเจ้าอังครัฐนั้นอธิษฐานขออาราธนาบารมีองค์สมเด็จพระพิชิตมารบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าให้มาโปรด อันนี้พระพุทเจ้าทรงทราบได้ดี แหม ตอนนี่ซี บรรดาลูกหลานที่รัก พระเจ้าอังครัฐเกือบจะโดดลอยขึ้นไปบนอากาศ เพราะคิดไม่ถึงเลยที่การที่พระองค์ทรงอธิษฐานอยู่ไกลแสนไกล แต่ว่าพระพุทเจ้านี้ก็ทรงสามารถจะทราบวาระของจิตของพระองค์ได้ นี่ มัน เป็นของแปลกที่สุด จึงคิดใจที่สุด เหมือนกันนะ พวกเราก็คงจะ เหมือนกัน แต่เวลานี้พระประ เภทที่เขารู้ใจคนก็มีมาก แต่แสดงออกไม่ค่อยได้นัก ก็มีอยู่องค์หนึ่งที่วัดพระบาทตากผ้า ถ้าไปพูดอะไรไม่เข้าที่เข้าท่า ไหนี่กอะไรไม่เหมาะ ท่านก็ไม่พูด เรื่องของเราที่เรานึกว่าเราจะพูด แต่ว่าท่านพูดออกมาตรง ๆ ว่าอย่างนั้นมันไม่ถูก อย่างนี้มันไม่ดี แต่ท่านก็ไม่ซัดลงไปว่าแกคิดอย่างนั้นแกคิดอย่างนี้ นั่นแสดงว่าท่านมีเจโตปริยัตติญาณได้รวดเร็วมาก การที่จะฝึกให้มีเจโตปริยัตติญาณนี้ลูกหลานทั้งหลาย ก็ฝึกทิพยจักขุญาณนั่นเอง ถ้าเราได้ทิพยจักขุญาณคล่องแล้ว เจโตปริยัตติญาณมันก็เกิดขึ้น ถ้าเราใช้จนคล่องความรู้สึกละเอียดก็รวดเร็วมาก นี่ว่าต้องขยันใช้ แต่ว่าใช้ให้รู้จักใช้ ใช้แต่ในสิ่งที่ เป็นประโยชน์ ที่นี้การจะฝึกให้ได้เจโตปริยัตติญาณ คือญาณที่รู้วาระจิตของบุคคลอื่น มันไม่ยาก ไปเปิดดูในคู่มือปฏิบัติพระกรรมฐาน ทำง่าย ๆ ลูกหลานที่รัก อยากจะทำให้ได้ อยากจะ เหาะ เห็น เดินอากาศอย่างพระมหาโมคคัลลาน์ และพระทั้ง ๔ องค์ ก็ทำไม่ยากเหมือนกัน ไปเปิดดูในคู่มือพระกรรมฐาน ฝึกกสิณสิทธาน หัดจ้องอะไร เล่นโก๋ ๆ ในอันดับแรกจ้องพระพุทธรูปเล่นก็ได้ จ้องมองดูให้จำได้แล้วก็หลับตานึกถึงภาพให้เห็นชัด นึกเห็นเอาเอง ต่อเมื่อจิตคล่องแล้วก็ไม่ต้องจ้อง เดินไปไหน นั่งที่ไหน นอนที่ไหน อยู่ที่ไหน นึกถึงภาพพระพุทธรูปองค์นั้นเมื่อไรเห็นได้ทันที ถ้าทำได้อย่างนี้ ต่อไปก็ฝึกกสิณ ๑๐ ได้ แล้วก็เหาะได้อย่างพระโมคคัลลาน์แล้วพระทั้ง ๔ ที่มาด้วย แม้แต่องค์สมเด็จพระทรงธรรมบรมศาสดาก็ทำได้ ไม่ใช่ทำไม่ได้ นี่การมาสู่แผ่นดินประเทศไทยปัจจุบัน เป็นของไม่ยากสำหรับพระอรหันต์ อย่างว่าแต่พระพุทเจ้าเลย แต่ว่าสมัยนั้น เขาไม่เรียกว่าประเทศไทย จึงไม่มีเรื่องราวเกี่ยวกับประเทศไทย ในสมัยที่พระพุทเจ้าทรงพระชนม์อยู่

ตอนนี้คุยกันไป พระเจ้าอังครัฐเมื่อพระมหาโมคคัลลาน์บอกตามความเป็น

จริงก็ดีใจ จึงให้พระมหาโมคคัลลาน์ให้โอวาท พระมหาโมคคัลลาน์จึงถวายศีล ๔ (ไม่ใช่ศีลอุโบสถนะ ศีล ๔ กับศีลอุโบสถมีลักษณะเหมือนกันไม่มีอะไรเหลื่อมล้ำต่ำสูงกว่ากัน ที่พระบอกล่าวไม่เหมือนกันนะไม่จริง ไม่ใช่พระหรรค นักรบวช แตกต่างกันอยู่นิดหนึ่งที่กำลังใจสร้างไว้ไม่เหมือนกัน เพราะว่าศีลอุโบสถลงท้ายด้วย อิม ยรตตี อม จ ทิวส เราจะรับเฉพาะวันหนึ่งกับคืนหนึ่ง สำหรับศีล ๔ นะไม่จำกัดเวลา ความจริงศีล ๔ นี้เป็นศีลของพระอนาคามีท่าน ท่านที่ปฏิบัติจนเข้าถึงพระอนาคามีแล้ว การทรงศีล ๔ ก็เป็นของปกติขึ้นมาเอง ไม่ต้องดัดแปลง ไม่ต้องระมัดระวัง ไม่ต้องแก้ไขน้ำใจ ใจทรงศีล ๔ ขึ้นมาเอง ทีนี้ถ้าจะถามกันว่าการทรงศีล ๔ กับศีลอุโบสถใครจะเก่งกว่ากัน คือ น้ำใจของใครจะแน่นกว่ากัน ก็ต้องบอกว่าคนที่สมาทานศีล ๔ โดยเฉพาะ น้ำใจเข้มแข็งกว่าคนที่สมาทานอุโบสถศีล เพราะว่าบุคคลที่สมาทานเฉพาะอุโบสถศีลก็มีลักษณะ ๔ เหมือนกัน แต่จำกัดเวลาไว้ว่าข้าพเจ้าจะรักษาไว้เฉพาะวันหนึ่งกับคืนหนึ่ง แต่พวกที่รักษาศีล ๔ นี้เขาไม่จำกัดเวลา ก็ปี ก็ปีก็ได้ ตลอดชาติตลอดสมัย ก็ได้ นี่แสดงว่าน้ำใจของบุคคลที่สมาทานศีล ๔ มีอารมณ์เข้มแข็งกว่าท่านที่สมาทานอุโบสถศีลโดยเฉพาะ ลักษณะเหมือนกันแต่มีอันสงฆ์เหมือนกัน แต่น้ำใจเข้มแข็งกว่ากัน รักษาได้ตลอดกาลตลอดสมัย อันนี้ถ้าเจ๊กเขาเรียก อ้อจ้าย แปลว่าดีจริง ๆ เอาว่ากันต่อไปดีกว่า เลอะ-เทอะ เจ้าลิงตุง)

เมื่อพระเจ้าอังครัฐและบรรดาประชาชนทั้งหลายสมาทานศีล ๔ ตั้งใจรักษาด้วยดี (เออ นี่ชักสงสัยเสียแล้วถ้าคนทั้งหลายรักษาศีล ๔ เสียหมด ราษฎรเมืองนั้นก็น่าจะน้อย เพราะอะไร เพราะว่ากิจการการสร้างมนุษย์มันต้องยับยั้งนี้ เขาจะรักษากันตลอดหรือเฉพาะ เวลาก็ไม่ทราบ ที่ตำนานไม่ได้บอก) ต่อจากนั้นไปพระเจ้าอังครัฐกับประชาชนก็ถวายอาหารและบิณฑบาตแด่พระโมคคัลลาน์และพระสงฆ์ทั้ง ๔ รูป เมื่อพระโมคคัลลาน์และพระสงฆ์ ๔ รูปฉันแล้ว พระมหาโมคคัลลาน์ก็แสดงพระเทศนาโปรดพระราชา กับบรรดาประชาชน ใจความที่ท่านเทศน์เวลานั้น เขาให้พระราชาตั้งอยู่ในทศพิธราชธรรม ทศพิธราชธรรมนี้แสดงว่าธรรมของพระราชามี ๑๐ อย่าง อันนี้มีไหมลูกหลานทั้งหลายรู้หรือยัง ว่าพระราชาทรงธรรม ๑๐ อย่างนั้นเป็นอย่างไร ถ้ายังไม่รู้จัก ไปถาม ร.๔ พระเจ้าแผ่นดินองค์ปัจจุบัน นี่ท่านทรงทศพิธราชธรรมครบถ้วนเป็นอันดี ทีนี้ก็จะบอกลักษณะไปก็ไม่เห็นจะเป็นยิ่งใจ เพราะว่าพระเจ้าแผ่นดินของเรา

องค์นี้ท่านคืออยู่แล้ว ทรงทศพิศราชธรรม ถ้าเรายังจะคิดว่าไม่ดีอีกก็เข้าท่านองที่เรียกว่า
เขาส่งขอนไม้มาให้แล้วไม่ชอบ เห็นที่อาศัยของกบพักผ่อนนอนสบาย กบไม่ชอบ ต่อไปถ้า
เขาส่งนกกระสามาให้จะดีใหญ่ กบยังที่เราประสกับบุคคลผู้มีอำนาจในประเทศมาแล้ว
เขาสร้างความดีความเจริญให้แก่ประเทศชาติ บ้านเมืองก็สงบเรียบร้อย และเงินใน
พระคลังก็ปรากฏมากขึ้น เงินทองก็สภาพดี บรรดาประชาชนทั้งหลายมีความสุขสบาย
จากภัยอันตรายภายนอกและภายใน การเงินก็คล่องตัวแต่ไม่ชอบ ต่อมาเมื่อขอนไม้
หายไปนกกระสาใหม่ อัครมนตรีถึงท่อนไม้แล้ว นี่พระราชชาของเราก็เหมือนกัน
เวลานี้พระองค์ทรงทศพิศราชธรรม มีความห่วงใยพสกนิกรชาวไทย ทรงเสียสละทุกอย่าง
ความสุขส่วนพระองค์ไม่คิด คิดแต่ทำอย่างไรประเทศไทยจึงจะยังเป็นประเทศอยู่ได้ แล้ว
ก็คนไทยจะเป็นไทยอยู่ได้ นอกจากนั้นก็ต้องการให้เป็นคนไทยที่มีความอุดมสมบูรณ์ นี่
เมื่อบรรดาที่บังทั้งหลายรวม คือหาเรื่อง ๆ น้ำมัน พระราชาของเรานั้นพระองค์
นั้นก็ทรงคิดน้ำมันขึ้นขึ้นมาได้ นี่จะเอาอย่างไรกับพระองค์กันอีก และคนที่หาว่าพระองค์
หาว่ามีพระราชทานกบประมาณจะจริง ทำให้กบประมาณหนัก หมายความว่าบประมาณ
ให้ท่านไป ๕ ล้าน ท่านทำผลขึ้นม เป็นสิบ ๆ ล้านเป็นร้อย ๆ ล้านเป็นพันล้านเป็นแสน ๆ
ล้าน นี่งบประมาณที่ให้พระองค์ไปหนัก แต่ว่าบรรดาคนที่ว่าพระองค์หนักงบประมาณนั้น-
แหละ เขาทำงบประมาณเขาดีเหลือเกิน โกงกันสะบัดหันแหละ ไม่รู้จักมองตัวเองเสียบ้าง
(เอา ไปว่าเขาทำไมเจ้าลิง ไล่ปากลิงนี้มันปากสัตว์เดรัจฉาน เอาดีอะไรไม่ได้ เล่า
เรื่องนี้ คุยเรื่องโน้น จะพูดเรื่องโน้นดันไปพูดเรื่องนั้น ไม่เข้าท่าเข้าทาง เอา ลูกหลาน
ทั้งหลาย ความเลวอย่างนี้อาจจะไปประพฤติดูปฏิบัติ เอาแต่ส่วนที่ดีไปใช้)

ต่อแต่นี้ไปเรามาคุยกันต่อไป ว่าเมื่อพระราชทานถวายแล้ว พระมหาโมคคัลลาน์
ก็เทศน์ให้พระมหากษัตริย์ทรงทศพิศราชธรรม แล้วมีความเคารพในศีล ๕ เป็นอย่างน้อย
ต่อจากนั้นไปให้ปฏิบัติตามถ้อยคำที่องค์สมเด็จพระชินสีห์บรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าทรง
แนะนำว่า ให้ละความชั่วทั้งหมด นี่ทั้งพระราชประชาชนเหมือนกัน ประพฤติตั้งอยู่
แต่ในความดี ทำจิตใจของตนให้ผ่องใส เนื้อความที่พระมหาโมคคัลลาน์เทศน์เวลานั้น
เทศน์ท่านองนี้ แต่ความจริงท่านองนี้ไม่ได้เขียนไว้ นี่มันนาน ๆ คำจะมั่ง จึงเล่ากันไว้
ไม่ละเอียดละออนัก มันต้องปล่อยให้ลงมาเสริมมาสร้าง ดีไม่ดีมันสร้างเลยเถิดไปนะ
เจ้าลิงนี้ แล้วเมื่อพระมหาโมคคัลลาน์เทศน์ถวายแล้วก็ถวายพระพรลากลับ ลาไปไหน

ยังไม่กลับเลย ลาออกไปจากพระราชนิเวศน์เขตพระราชฐาน โนน ๆ ย่อง ๆ เอ๊ะ ย่องหรือเปล่า ไม่ได้ย่องนะ ท่านเหาะไปนี่ โอ้เจ้าพวกพ่อค้ำม้ามาคุยว่าพระเหาะได้ ก็เลขต้องเหาะให้ดู เหาะจากพระราชมณเฑียรของพระราชบิดาไปโน่น ไปสู่คอยอินทนนท์ เรื่องคอยอินทนนท์นะ ฮิตอนันต์ที่ไปหาคอยอินทนนท์นะ อย่างสมณะว่าคุยไว้ตอนนั้น ท่านวิเชียร หรือชिरนะบอกไว้แต่เพียงย่อ ๆ เท่านั้นนะ เวลามันน้อย เวลามีเวลามากก็เลยว้าง ยาวเหยียดให้มันเต็มที เอ้า แกบอกมาอย่างงี้ข้าก็ว่าไปยังงั้น ข้าไม่รู้นี่ จริงก็จริงด้วยกัน โทกโทกด้วยกัน สบายใจดี เอา ดกนรกก็ตกด้วยกันซีเพื่อน เรามีเพื่อนดกนรก เอ้า นี่พูดกับใคร โอ้หนูอย่ารู้เลย หนูน้อยทั้งหลายที่กำลังอ่านเรื่องของหลวงตาลิง อย่าเพิ่งรู้เลย หลวงตาลิงนา ไม่ใช่ข้าตาลิง

ในขณะที่พระคุณเจ้าพระโมคคัลลาน์ไปสู่คอยอินทนนท์แล้ว ในขณะนั้น เขาเรียกชื่อคอยอินทนนท์ว่า "คอยอังกสิการะ" ฮี คอยนี้มันชื่อไม่เหมือนกันนี่ เวลามีมีชื่อว่า คอยอินทนนท์ อ้อ แปลไม่ยาก อินท แปลว่าใหญ่ นันทะ แปลว่าบันเทิง แปลว่าคอยที่มีความรื่นเริงใหญ่ จริง พระพุทธเจ้าเสด็จประทับที่นั่น พระอรหันตสาวกไปพักที่นั่น ก็เป็นที่รื่นเริงสำหรับคนที่มีจิตเป็นกุศล แล้วต่อมาเขาก็เรียกคอยนั้นว่าคอยอังกสิการะ ก็เรียกว่าพระเจ้าอังคราชนะ อังครัฐ อังคราช ราชานของอังครัฐทำการสักการะพระพุทธเจ้า พระอรหันต์ จึงให้ชื่อคอยนั้นตามฉายาของพระองค์ ว่าคอยอังกสิการะคอยนี้อยู่ทางทิศตะวันตกของเมือง ไปที่จอมทองก็รู้แล้ว ว่าคอยอินทนนท์อยู่ทางทิศตะวันตก อยู่ไม่ไกลกัน วังปืดเดียวถึง เอารถวิ่งนา ถ้าเอาคนวิ่งเห็นจะหอบหลายหอบ หลังจากนั้นแล้ว พระมมหาโมคคัลลาน์ก็พยากรณ์ว่าต่อไปเมืองอังครัฐจะเป็น เมืองที่มีความเจริญก้าวหน้า จะมีพระพุทธศาสนารุ่งเรืองตลอด ๕๐๐๐ ปี หลังจากที่พระพุทธเจ้าเสด็จปรินิพพานแล้ว นี่ เขาบอกว่าเมืองเจริญก้าวหน้านะ เขาไม่ได้บอกว่าความเป็นกษัตริย์หรือการทรงเป็นกษัตริย์ ก้าวหน้าอยู่ที่นั่น เขาบอกว่าจะเป็น เมืองที่มีความเจริญก้าวหน้าดี ท่านพูดถึงเมือง จำให้ตึ้นะ เดียวจะไปเสี่ยงกันว่าเมืองเจริญก้าวหน้า เวลานั้นทำไมถึงได้เป็นจังหวัด ๆ หนึ่ง หรืออำเภอ ๆ หนึ่งของประเทศไทย ให้มีความเข้าใจในศัพท์ของพระท่านไว้ก่อน พระท่านพูดนะ ท่านพูดตรง ๆ แต่โอ้พวกเราเองนะคิดไม่ค่อยตรงกับศัพท์ที่พระท่านพูด จะไปนั่งเสี่ยงกัน

เมื่อพยากรณ์เสร็จแล้ว พระมมหาโมคคัลลาน์กับพระอรหันต์ทั้ง ๔ รูปก็กลับ

ทรงราชคฤห์โดยทางอากาศ แน่ว่าศัพทแสงให้สวय ชื่นเครื่องบินเจ็ต ไม่ใช่ ไม่ได้ไป
ไม่มีเครื่องบิน เทาะ หาเครื่องบินขึ้นไม่ได้ก็บินมันเสียเอง คือเทาะขึ้นอากาศไปยังกรุง-
ราชคฤห์มหานคร เพียงแค่สัดนิ้วมือเดียวก็นึกถึง การเทาะนี้ บรรดาลูกหลานทั้งหลาย พระ
เขาใช้วาโยกสิณ วาโยนี้แปลว่าลม เข้ายกสิณลมแล้วก็ตัวเบา เทาะไปได้ตามใจนึก ถึง
รวดเร็วดีกว่าเครื่องบินเสียอีก จำไว้ให้ตึนะ ลูกหลานที่รัก ถ้าอยากจะได้จะก็
ไปดูวาโยกสิณในคู่มือปฏิบัติพระกรรมฐาน เมื่อเข้าเผ้าองค์สมเด็จพระพิชิตมารที่เวฬุวัน
ก็กราบทูลเรื่องราวที่ไปเมืองอังครฐให้ทรงทราบทุกประการ เอละ ท่านผู้อ่าน จังหะ
นี่ก็ถึงตอน ๓๐ นาทีพอดี ขึ้นตอนใหม่กันดีกว่า

บทที่ ๑๒

สมเด็จพระสังฆราชเจ้าสด็จเมืองอังกะ

เมื่อพระมหาโมคคัลลาน์กราบทูลองค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ในกาลหลังต่อมา ปรากฏว่าองค์สมเด็จพระประทีปแก้วมีพระพุทธรูปประลงค์จ-โปรดพระเจ้าอังกะรัฐ แต่ทว่าพระพุทธรูปเจ้าเมื่อใครยังไม่นิมนต์ก็ยังไม่มาก่อน ก็นั่งดูศรัทธาเสียก่อน ดูชื่อว่าบรรดา พลณิกที่พระมหาโมคคัลลาน์ไปโปรดนั้นจะมีจิตเป็นกุศลเพียงใด แล้วภายในไม่ช้า ในฐานที่พระเจ้าอังกะรัฐเป็นผู้มีอุปนิสัย แค่นั้นรู้ไหม อุปนิสัยจะได้รื้อผลพร้อมไปด้วยประชาชนจำนวนมาก นี่ที่ท่านกล่าวว่าในแหล่งแห่งจังหวัดลำพูนเป็นที่ประชุมกันของบรรดาพระอรหันต์ทั้งหลาย เอาเฉพาะพระอรหันต์นะ ที่อยู่แดนไกลประมาณถึง ๗๐๐ รูปที่เป็นพระโสดา สกิทอนาคาณียังไม่ได้นับ นี่น่าจะจริง เรื่องนี้ไปยืนยันเข้าอีกแล้ว

ต่อมาพระเจ้าอังกะรัฐก็มีความปรารถนาจะได้เฝ้าองค์สมเด็จพระประทีปแก้วโดยตรง ในการที่พระมหาโมคคัลลาน์ให้ศีล ๔ ไว้ คนที่รับทุกคนในวันนั้นก็ไม่วายละศีล ๔ เป็นอันว่างานการสร้างชาติ สร้างพลเมืองของชาติต้องระงับไปชั่วคราว แต่ไม่เป็นไร วันหลังทำกันใหม่ ระงับไว้ชั่วขณะหนึ่ง

พอถึงเวลากลางคืนวันหนึ่ง พระเจ้าอังกะรัฐก็ตั้งสัตยาธิษฐานว่าขององค์สมเด็จพระพิชิตมารบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าพร้อมไปด้วยพระพุทธรูป ขอได้โปรดข้าพระพุทธเจ้าอีกวาระหนึ่ง เพื่อสร้างความชื่นใจให้กับบรรดาพุทธบริษัททั้งหลาย ความจริงที่ส่งพระโมคคัลลาน์มาก็ถือว่าเป็นการดีแล้ว แต่ว่าบรรดาประชาชนอยากจะนมัสการพระประทีปแก้วอีกโดยตรง เพราะว่าการเห็นพระอรหันตสาวกก็ถือว่าเป็นผู้วิเศษเกินกว่าที่จะคิดไว้ ถ้าหากว่าบรรดาประชาชนทั้งหลายได้นมัสการองค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดา และได้สดับพระธรรมเทศนาแล้ว อารมณ์จะเข้าถึงธรรมมากกว่านี้ นี่ความจริงท่านเป็นพระราชาที่ฉลาดมาก เพราะคนในประเทศทั้งหมด ถ้าปรากฏว่าเป็นคนที่มีศีล ๕ หรือทรงธรรม การปกครองประเทศก็เป็นไปด้วยความสะดวก ไม่ยากแก่การปราบปราม เพราะคนเลวไม่มี มีแต่คนดี ดีกี่ตรงกับความเป็นจริง ไม่ใช่ดีค่อนข้างของความดี เมื่ออธิษฐาน แล้วก็นอนหลับไป อดคิดก็ขยับหลับ เวลากลางคืนนั้นะ ท่านเขาบอกว่าเข้าบรรทมนอน นอนหลับไปแล้วก็พระสุบินนิมิต นอนฝัน ฝันไปว่ามีช้างเผือกเชือกหนึ่งกับบริวารอีกห้าร้อยเหาะมาสู่คอกจอมทอง แหมขยันจริงวันนี้ ถ้าฝันเวลานี้คงจะฝันเห็นลอตเตอรี่

มากกว่า แล้วบรรดาชาวเมืองทั้งหลายก็ถือดอกไม้ธูปเทียน ไปบูชาข้างเผือกกับบรืวาร
เต็มไปหมด ให้ความฝันเป็นอย่างนั้น เวลาที่พระองค์ทรงตื่นขึ้นจากบรรทม คือจากนอนหลับ
ก็ทรงดำริห์ คือคิดว่า เมื่อครั้งก่อนนั้นเรามีศรัทธาปรารถนาจะเฝ้าพระพุทธเจ้า แล้วก็จุด
ดอกไม้ธูปเทียนอธิษฐาน แล้วก็สู่ห้องที่นอน ห้องบรรทม ก็ทรงสุบินนิมิตฝันไปว่า เห็นพญา
หงส์ทอง รุ่งขึ้นเราก็เห็นพระโมคคัลลานกับพระอรหันต์ทั้ง ๔ รูป เทาะมาให้บำเพ็ญกุศล
มาคราวนี้บางที่เราได้เห็นข้างเผือกอาจจะได้บำเพ็ญกุศลกับสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
หรือมิฉะนั้น ก็ต้องเห็นพระสงฆ์ที่มีศักดิ์ใหญ่กว่าพระมหาโมคคัลลาน เพราะว่าข้างเผือก
นี้เป็นสัญลักษณ์ของบุคคลผู้มีบารมีสูง ฉะนั้นพระองค์จึงโปรดให้ประชาชน จัดอาหาร
บิณฑบาตรพร้อมไปด้วยเครื่องเข้าไว้ ว่าดีไม่ว่าตอนนี้แหละพระพุทธเจ้าจะต้องเสด็จ ท่าน
เสด็จมาคราวนี้ต้องมีพระตามมาถึงห้าร้อยรูป ถ้าพระพุทธเจ้าไม่มาเอง ก็ต้องมีพระสงฆ์
ผู้ทรงศักดิ์ใหญ่เป็นหัวหน้ามา เพราะบรรดาประชาชนทั้งหลายจัดเครื่องอาหารบิณฑบาตร
ไว้ เพราะตั้งห้าร้อยรูปนี้ไม่ใช่เล็ก ฉะนั้นพระราชาก็ได้ทรงสั่งให้ประชาชน จัดอาหาร
บิณฑบาตรและเครื่องสักการะ เครื่องบูชา ประชุมพร้อมกันคอยอยู่ที่คอยจอมทอง เพราะว่า
ในความฝัน ฝันว่าข้างมันลงที่คอยจอมทอง ห่างจากตัวเมืองไปนิดหน่อย และความจริงก็
เป็นดังนั้น เมื่อพระราชาร่วมไปด้วยประชาชนทั้งหลายมาประชุมกันที่ตรงนั้นแล้ว ภายใน
ไม่ช้าองค์สมเด็จพระประทีปแก้วพร้อมไปด้วยพระสงฆ์ทั้งห้าร้อยรูป ก็เทาะมาทางอากาศ
แล้วก็ลงที่คอยจอมทองจริงๆ ฝันแม่นยำนี้ ถ้าฝันสมัยนี้ลี เลขลอดเดือรู่ถูกกันเป็นระนาว
ไปหมด นีบรรดาลูกหลานที่รัก พระพุทธเจ้าทรงรู้วาระทางจิต รู้จิตรู้คำพูดของบุคคลที่
พูดในแดนไกลได้อย่างไรกัน อันนี้ลูกหลานทั้งหลายโปรดทราบ ว่าพระที่ได้อภิญาสมบัติ
หรือปฏิสัมภิทาญาณ ย่อมได้ยินเสียงของคนที่อยู่ไกลแสนไกล ก็พ้นก็แสนโยชน์ก็ได้ยินได้
ทั้งนี้ก็อาศัยทิพย์โสตญาณ คือมีหูเป็นทิพย์ ดูวิธีปฏิบัติอภิญา ๖ ในคู่มือปฏิบัติพระกรรมฐาน
ว่าเขาปฏิบัติกันแบบไหนจึงได้ทิพย์โสตญาณ แล้วก็การรู้ใจนี้ลูกหลานรู้แล้ว โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งองค์สมเด็จพระประทีปแก้ว คือพระพุทธเจ้ารู้เป็นพิเศษ อันนี้เมื่อพระเจ้าจักรพรร
ได้ทอดพระเนตรเห็นพระพุทธองค์ พร้อมด้วยพระสาวกทั้งห้าร้อยรูป ก็เกิดศรัทธาว่าการ
เห็นพระพุทธเจ้านั้น รู้ทันทีว่าองค์นี้คือพระพุทธเจ้า รู้ยังใจ เพราะพระรศพวกพ่อค้าก็มานั่ง
เทศนาเสียนานแล้ว คุยความงามของพระพุทธเจ้าว่างามยิ่งกว่าใครทั้งหมด ไม่มีบุคคลใด
ในโลกนี้ที่จะมีความงามเสมอไปด้วยพระพุทธเจ้า มีลักษณะสมบูรณ์บริบูรณ์ทุกประการยิ่งไป
กว่านั้น องค์สมเด็จพระพิชิตมาร ยังมีฉัพพรรณรังสีรัศมี ๖ ประการล้อมพระกาย มองไป

แล้วคล้ายพระอาทิตย์ทรงกลด งามยิ่งกว่าบุคคลและ เทวดาและพรหมทั้งหมดที่มีอยู่ในโลก
แห่มสวายนอกไม่ถูก เวลานั้นพระพุทธเจ้ามาถึงแล้วก็ทรงแปลงฉัพพรรณรังสี พระวรกาย
ของพระองค์นี้ที่มีความสวยงามอยู่แล้วก็สวยงามยิ่งขึ้น คนทุกคนมองแล้ว แหมไม่อยากจะ
พระพุทธเจ้าคลาดแคล้วไปอยู่ ณ ที่อื่น มีความข่มขื่นไปด้วยอำนาจธรรมบิบัติ พระราชา
พร้อมไปด้วยประชาชนทั้งหลายก็พากันถวายบังคมด้วยเบญจางคประดิษฐ์ เบญจางคประดิษฐ์
นี้เขาแปลว่า วางไว้ ๕ จุด คือ หน้าผาก มือทั้งสอง เข่าทั้งสอง ถึงพื้นเวลาเขากราบ
ลงไป เวลาเขากราบลงไปไม่ใช่เอามือรองหน้าผาก แยกมือให้ห่างกันให้หน้าผากถึงพื้น
มือสอง หน้าผากหนึ่งเป็นสาม กับเข่าอีกสองเป็นห้า อย่างนี้เรียกว่าเบญจางคประดิษฐ์
นี่คือการกราบพระ ลูกหลานที่รัก ต้องกราบแบบนี้ถึงจะถูกต้อง

เมื่อพระพุทธเจ้าได้ทรงประทับเรียบร้อยแล้ว บรรดาประชาชนทั้งหลายมีพระราชา
เป็นหัวหน้า ได้มีสักการองค์สมเด็จพระบรมศาสดากันแล้ว องค์สมเด็จพระประทีปแก้วจึงได้ทรง
ตรัสกับพระราชา คือพระเจ้าอังครู้ว่า เมืองนี้ต่อไปจะก้าวหน้าเจริญมาก เอาอีกแล้วนี่
องค์สมเด็จพระประทีปแก้ว เอาอีกแล้ว มาพยากรณ์กับพระมหาโมคคัลลาน์ลงไปอีก แหม
พระมหาโมคคัลลาน์ดอกเสาลงไปแล้วสิ ๑๐ วา พระพุทธเจ้ามาตกลงไปอีกสิ ๑๐ กิโลเมตร
๑๐ กิโลเมตร มันก็แน่นบึ้น ว่าโดยเฉพาะดอยจอมทองนี่จะเป็นที่ประดิษฐานพระเมาสีจอม
หัวของเรา เมื่อเราปรินิพพานแล้วพระมหาภิกษุสงฆ์จะส่งพระเมาสีจอมหัวของเรา หมายความว่า
ว่ากระดูกกะหม่อมนะ ไม่ใช่ผม ผมนะเขาไปเก็บไว้แล้ว เมาสีตรงนี้จะจอมหัวความจริงน่าจะ
เป็นผมมากกว่านะ โมสินะ แต่ความจริงไม่ใช่ผมเป็นกระดูก กระดูกกะหม่อม จอมกะหม่อม
หลังจากที่เราปรินิพพานไปแล้ว พระมหาภิกษุสงฆ์จะส่งมา จะนำมาบรรจุไว้ หรือว่าจะเอาให้มา
ก็แล้วกัน แล้วต่อจากนั้นไปอีก ๒๑๔ ปี จะมีพระธาตุย่อย ๆ ของเรา ๕ องค์ คือว่าเมื่อ
เราปรินิพพานไปแล้ว ๒๑๔ ปี จะมีพระธาตุย่อย ๆ จากพระเมาสี หรือพระรากขวัญเบื้องขวา
ได้แก่ไหปลาร้าข้างขวา ได้แก่พระธาตุย่อย ๆ รวม ๕ องค์ด้วยกัน จะนำมาโดยพระเจ้าอโศก
มหาราชแห่งชมพูทวีปจะเสด็จมาขุดอุโมงค์ แล้วก็บรรจุเอาไว้ สำหรับเป็นที่นั้มีสักการของบรรดา
ประชาชนทั้งหลาย นี่พระพุทธเจ้าทรงพยากรณ์ไว้เองนะ ตามตำนานเขาว่าอย่างนี้ นี่คนอ่านเชื่อ
หรือไม่เชื่อ ไม่เชื่อก็ไปตามคนที่เขาเล่าให้ฟังก็กลัวกัน แต่ไม่ใช่มาถามเจ้าลิงถุ่นนะ ลิงถุ่น
ไปเอาน้ำลายปากคนอื่นเขามาจะ ไม่ใช่ตัวเองรู้ ไม่ใช่มาประกาศเป็นสัตย์พญารู้เท่าพระพุทธ
เจ้า ดีไม่ดีไปอยู่กับพ่อเทวดา ไม่เอาละพ่อคุณเอ๊ย ให้หลวงพี่ท่านนอนสบาย ๆ อย่าไปกวน
เจ้านายเลยหลวงพี่เทวดานะ แต่ระวังนะ ไม่ได้อยู่แต่เทวดาหรอก เวลานี้ปรากฏว่าพระผู้มี

ศักดิ์ศรีใหญ่ก็ไปแย่งที่เทวทัตอยู่หลายองค์แล้ว ไหนยังเบียดท่านทำไม ไม่น่าจะไปรบกับคนเลย หลวงพี่ท่านอยู่องค์เดียวสบาย ๆ ท่านอยู่กับท่านโกกาลิกะสองคนเก็บเพื่อนคุยกันก็ดีแล้วนี่ นี่เข้าไปอีกหลายคนก็ไปแย่งกันคุยให้มันมากเรื่องไปเปล่า ๆ ไม่น่าจะไปทวนใจท่าน

นี่แหละ บรรดาท่านผู้อ่านและลูกหลานที่รัก การบวชเข้ามาในพระพุทธศาสนาไม่ใช่ว่าดีนักนะ ถ้าเราทำดีมันก็ดีเหลือขนาด เกินที่เราคาดไว้ ถ้าเราสร้างความจริงใจแล้ว ก็ ลูกหลานเอ๋ย ไม่ต้องห่วง ลงอเวจีสบาย ๆ ดูตัวอย่างท่านผู้ใหญ่ ผู้มีศักดิ์ศรีใหญ่เป็นทั้งจำวัดด้วย เป็นทั้งพระด้วย คือท่านพระเทวทัต เมื่อตายแล้ว....ไม่ทันจะตาย...ท่านเสด็จลงอเวจีมาทานรกไป นี่ท่านเห็นจำวัดต้องใช้คำว่าเสด็จ นี่เวลาลูกหลานทั้งหลาย ถ้าเวลาจะบวชจะตั้งใจไว้ให้ดี จำวัด ๆ หนึ่งไว้ว่า "นิพพานสุส สจฺฉิกริยาจย เอตฺถ กาสาวัก เตหฺวา" ที่เขาแปลว่า เราขอรับผัวกาสาวพัสดร์เพื่อทำให้แจ้งซึ่งพระนิพพาน เวลานี้การขอบรรพชาบางเหล่า เขาตัดเอาศัพท์นี้ออกไป แสดงว่าบวชตอนหลังนี้เขาไม่ใช่กันหรอก เรื่องพระนิพพาน ไม่ใช่ ถ้าลงไม่ใช่ก็โง่ในรกก็แล้วกัน แต่อย่าไปว่าท่านนะ ท่านที่บวชประเภทนั้น ที่เขาไม่ใช่ศัพท์นี้ที่เขาปฏิบัติก็มีเยอะตัวอย่างในกรุงเทพฯ ในปัจจุบัน เราจะเห็นได้ง่าย ๆ เอาที่รู้จักกันนะ ที่ไม่รู้จักก็ไม่รู้อยู่ที่ไหนมั่งนี่ พูดถึงไม่ได้ อย่างท่านพระมหาอำพัน วัดเทพศิรินทร์ อายุท่าน ๘๖ กว่าแล้ว ตั้งท่าตั้งทางวางตัวดี ทำจิตใจเข้าถึงพระรัตนไตร ยกพระพุทธเจ้าเป็นสรณะ ยกพระธรรม พระสงฆ์เป็นที่พึ่ง ทำจิตใจเข้าถึงธรรมได้เป็นอย่างดี องค์นี้เป็นพระครูไม่ทราบว่าเป็นพระครูอะไร แล้วอีกองค์หนึ่งก็คือหลวงพ่อบุญรอดวัดบูรพาภิราม เจ้าคุณธรรม เจ้าคุณธรรมองค์ปัจจุบันนะ วันนี้วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๑๗ ท่านมีชีวิตอยู่ในขณะนี้ แต่ธรรมรุ่นหลังจะไม่รู้ะ รุ่นก่อนก็ไม่รู้ เอาธรรมรุ่นนี้ เจ้าคุณธรรมปัจจุบันนี้ ท่านเป็นเจ้าอาวาส มีอายุ ๘๐ ปีเศษ ประกาศตัวเป็นสาวกขององค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐ เป็นที่น่ารักอย่างยิ่ง ท่านเคยมาเยี่ยมที่วัด วันนี้ก็ยังอยู่ที่วัด มาแล้วก็มาอย่างดี มายศใหญ่เต็มที มารด ๓ - ๔ ทอด คือรดพระที่นั่ง คำว่ารดพระที่นั่งก็หมายความว่ารดที่พระนั่งมานะ ท่านไม่ได้มีรดเก่งมา ท่านมารดโดยสารมากับท่านพระครูปลัด องค์นี้พอเห็นหน้าฉันก็นึกในใจว่า เอ พระองค์นี้ น่ากลัวจะไม่ใช้พระแบบเราเสียแล้ว ถ้าเป็นพระแบบเราก็คือเป็นแบบเก่า เมื่อก่อนที่เดิวนั้นเราเคยปรารธน พุทธภูมิ แล้วต่อมาในฐานะที่มีสภาพจะเป็นลิง มันเอาอะไรจริง ๆ ไม่ค่อยได้นัก ก็เลยชี้แจงเป็นพระพุทธเจ้า ละจากพุทธภูมิ ละจากพุทธภูมิมาปรารธน เป็นสาวกปกติธรรมดาสามัญกว่า ชี้แจงจะมีเรื่องพ่วง เรื่องโยงมาก แต่ถึงกระนั้นก็ดี อาศัยความดีขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ทั้ง ๆ ที่ไม่ตั้งใจจะมีเรื่องพ่วง เรื่องโยง เวลานี้ก็เลิกไม่ค่อยไหวเต็มที เพื่อยึด ไล่เรือกก็เต็มใจลาก

สำคัญไอ้เรอรัวนี้สิ ดีไม่ดีเรอลากให้ไปข้างหน้า มันกลับหลังเสียอีก พอไปโดนเรอ
ประเภทนี้เข้าเมื่อใด ลิงแยกเขี้ยวใส่เมื่อนั้น ไม่ต้องห่วง ไม่คบไอ้เรอเลย ๑ ประเภทนี้
ไม่เอา ถ้าขึ้นคนกับเรอประเภทนี้เมื่อใด เดี่ยวลิงจะต้องไปอยู่กับเทวดา เวลานี้ก็เอาหัว
จุ่มลงไปตั้งเยอะแยะแล้ว ดีไม่ดี พ่อตึงไปหมดตัวขึ้นไม่ได้ ตันะ ยังใช้ทั้งมือทั้งเท้าได้ มัน
เกาะได้ ยังไม่ลง เอาหัวที่มลงไปเลยปากแล้ว ปากเวลานี้อยู่ในอเวจี เพราะอะไร
เพราะว่าปากมันไม่ตึ้นะซี ไปแะคนโน้นแะองค์นี้เข้า พอมองเห็นพระองค์นี้เข้า (เจ้าคุณ-
ธรรมฯ วัตถุบุพการีกับท่านพระครูปลัด) เห็นหน้าเข้าก็รู้สึกในใจว่า เอ้ พระองค์นี้ไม่ใช่พระ
แบบเรอลมัยปัจจุบัน เป็นพระแบบเรอลมัยเก่าเสียแล้วนี่ นึกในใจว่า พระองค์นี้น่ากลัวจะ
ปรารถนาพุทธภูมิ คือ มองหน้ามองท่าทางของท่านแล้ว มันบอกก็หือ ต่อมาจึงให้ท่านดา
อมาตกุลไปสอบถามว่าท่านปรารถนาพุทธภูมิหรือเปล่า แต่ท่านตอบว่าอย่างไรก็ช่างท่าน แล้ว
วันหลังไปพบกันก็นั่งคุยกันเมื่อวันที่ ๑๑ นี้เวลาท่านมาจนกระทั่งถึงวัด เราหาเวลาคู่กับท่าน
ยากเต็มที่ ไอ้เรามันคนงานมาก ไอ้แขกนะไม่มีหอรอก มีไทยกับเจ๊ก แต่มันเยอะเหลือเกิน
ไอ้โฮ เอาเรื่องเอาราวไม่ค่อยได้ ไอ้งานก็หนัก งานบริษัทยิ่งหนัก งานเกี่ยวกับการบันทึก
เสียงก็หนัก ไอ้คนไปคนมาก็หนัก เมื่อวันที่ ๑๒ พอโผล่ขึ้นมา ตั้งใจว่าจะมาดูหมอ ดู
ไล่ไปไล่ตะเพิดไปเลย ลิงแยกเขี้ยวเข้าใส่แถมตะคอกบอกไม่เอา ไอ้เรื่องหมอ หมอเดา
เล็ก เล็ก มันยุ่ง ไอ้แถมจะรวยหรือจนมันขึ้นอยู่กับความขยันหมั่นเพียร ยังเลือกมายุ่งกับลิงอีก
ไม่ได้ ลิงไม่ยอมดูให้ แยกเขี้ยวใส่ตะเพิดเปิดไปหลายราย จ้าไว้ให้ตึ้นะ ถ้าใครไปเจาะ
หน้าลิงละก็ตั้งทำให้ตึ้นะ ลิงมันไม่ใช่คน เป็นสัตว์หน้าคนจะเอาอะไรกันมัน ตานี้ มาถามท่าน
ท่านก็ยอมรับ แล้ววาทะของท่านที่พบกับวันแรก ท่านก็คิด แล้วบอกว่า นี่อาจารย์ แน่
เรียกลิงเป็นอาจารย์แน่ เอาลิงเป็นอาจารย์ เสร็จแล้วไม่ช้าไม่นานก็เป็นลิงกันไปตาม ๑ กัน
แบบหลวงพ่อบุญมา กับหลวงพ่อบ้านา หลวงพ่อบุญมา ใคร จ้าว่าท่านบ้า หลวงพ่อบ้านา
จะไปเรียนด้วย ท่านก็ว่าแกอยากบ้า ขำขำนี้ แกเรียนกับข้า ไม่ขำแกก็บ้า นี่หลวงพ่อบุญ
คุณธรรม วัตถุบุพการีก็เหมือนกัน มาเรียกลิงเป็นอาจารย์ นี่ไม่ขำก็เป็นอย่างลิงหอรอก องค์
นี้ทำทางท่านเอาจริงเสียด้วย เวลานี้ท่านกำลังสร้างพระอุโบสถที่นครศรีธรรมราช ใช้เงินหลาย
ล้านบาท ถ้าบรรดาท่านพุทธบริษัทที่อยู่ในกรุงเทพฯ ถ้ามีความประสงค์จะทำบุญกับพระละก็ ถ้า
ไปไกล ๑ ไม่พบ (องค์อื่นท่านก็เป็นพระเหมือนกันนะ) แต่ว่าองค์นี้เป็นพระที่อาตมารู้จัก และก็
ท่านพระมหาอำพันฯ วัดเทพศิรินทร์ฯ อีกองค์ ไปทำกับสงฆ์องค์นี้บุญของท่านแรงแน่ เงินของท่าน
ไม่เป็นหมัน เป็นอันว่าได้ชื่อว่าช่วยกันทำบุญ รุ่งพระพุทธานุส เพราะที่ปรารถนาพุทธภูมิ

นั่น แหม ต้องใช้กำลังใจหนักเวลาที่ท่านมาหา ท่านบอกว่า อย่าคิดว่าท่านเป็นเจ้าของเจ้าคุณ เจ้าคุณ ท่านไม่ยอมเป็น เวลาเป็นเจ้าคุณนั้นมันถือผิด อยู่นิ่งหน้านิ่งหลังท่านก็ไม่มีวามประสงค์ แล้ว เข้ากับคนอื่นได้ดี ทำตัวเป็นปกติ ไม่มีท่ามีทางเป็นพระราชาคณะ พระอย่างนี้ควรกราบ ควร ไหว้ ควรบูชา บูชาได้แล้ว ใครอยากบูชาพระที่ลึงรู้จัก แต่ที่ไม่รู้จักก็ยกไว้ละ ท่านก็เป็นพระ เหมือนกัน จะไปหาว่าท่านไม่ดีไม่ได้ละ ไม่ใช่ว่าท่านไม่ดี แต่ว่าลึงไม่รู้จัก ที่รู้จักก็รู้จักกัน เข้า ไล่เข้าหุง ในกรุงเทพฯ เวลานี้มีอยู่ ๒ องค์ คือท่านพระมหาอำพันฯ (ชื่อเดิมนะ) เป็นพระ ครูอะไรก็ช่าง พระคงพระครูนี้ไม่สนใจหรอก ชื่อตั้งใหม่ไม่สำคัญ สำคัญชื่อเก่า อันนี้องค์หนึ่ง กับท่านเจ้าคุณธรรมฯ วัดบุปผารามอีกองค์หนึ่ง สององค์นี้ ไปช่วยท่านได้ ท่านพระมหาอำพันฯ วัดเทพศิรินทร์ฯ ก็กำลังสร้างวัดอยู่โน้น ระยอง กำลังจะสร้างโบสถ์ ท่านเจ้าคุณธรรมฯ เจ้า อวาสวัดบุปผารามก็กำลังสร้างโบสถ์ และก็กำลังจะสร้างศาลาการเปรียญที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ถ้าอยากทำบุญก็ไปทำไม่ได้เสียสวดงค์เปล่า นี่ไม่ได้โฆษณาให้ละ เห็นว่าเป็นพระดี ถ้าดีก็สรร- เสริญ และท่านที่ดีในกรุงเทพฯ ยังมีอีกมาก แต่ยังไม่รู้จักหน้ากัน ก็ยังไม่บอก ก็ไม่รู้จักกันนี้จะ ช็อกได้ยังไงเล่า โอ้เรื่องตำแหน่งหน้าที่ที่จะให้สรรเสริญเย็นยอนนั้น ยังก่อน ยังก่อน ต้องว่ากัน ถึงด้านปฏิบัติในด้านธรรมปฏิบัติ โอ้เรื่องตำแหน่งหน้าที่ พระราชาท่านให้ นี่เราพูดกันถึงเรื่อง พระพุทธเจ้า เอ้า ว่าเรื่องอะไรเล่า เสร็จ สิมแล้วมั่งโยม โอ้หนูฮิหนู นี่สิหมดแล้ว นี่ โอ้แป๊ะนี่มันพูดเรื่องอะไรส่งเดชไปนี่ โอ้แป๊ะลึง เอ้า ว่าใหม่

พระพุทธเจ้าก็ทรงพยากรณ์ไว้ว่า ต่อไปในที่นี้ เมื่อเรานิพพานแล้ว พระมหาภิณโส- ลังพระโมฬีหิว คือกระดูกกระหม่อมมาบรรจุไว้ที่นี่แล้วต่อไปเมื่อเรานิพพานไปแล้ว ๒๑๘ ปี กระดูกรากขวัญเบื้องขวาคือกระดูกไหปลาร้าด้านขวากับกระดูกย่อย ๆ อีก ๔ ของเราจะมาประดิษฐาน อยู่ ณ ที่นี้ สถานที่นี้ จะเป็นที่บรรจุพระธาตุโดยพระเจ้าอโศกมหาราช แห่งชมพูทวีป จะเสด็จ มาขุดอุโมงค์ สำหรับเป็นที่ประดิษฐานไว้ใต้พื้นดอย เมื่อทรงพยากรณ์เสร็จเท่านั้นก็ปรากฏว่ามี เทวดา ๒ ท่าน หนอยแน่ นี่ตำนานบอกว่า ๒ คนนี้มันใช้ได้หรือ เทวดาเค้า ๒ องค์เจ้าคะ เพราะ เขาแปลว่าประเสริฐ พระที่บวชเข้ามายังเรียกว่าองค์ บางองค์ก็แหม ปฏิบัติไม่เหมือนเทวดา เลย บางทีก็ไม่เท่าคนชั้นดียังเรียกองค์ นี่เทวดาดันเรียก ๒ คน โอ้ไครนะเป็นคนเขียน เป็น คนเขียนตำนานนี่ เขียนไม่เป็น ก็เลือกเขียนด้วย เอ้า เขียนแล้วบอก เขียนบอก ว่าเหมือน กัน พญานาคเรียก ๒ ตัวได้หรือ พญานาคต้องเรียกว่า ๒ พญา ซึ่งอยู่นี่ดอยจอมทองนี่เอง เขา อยู่ใกล้ ๆ เขามาเผ้ากราบทูลองค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า รับอาสาว่าจะรักษาดอยจอมทอง เพื่อไม่ให้พระบรมสารีริกธาตุอันตรธานหายไป จากนั้นพระเจ้าจักรพรรดิถวายก็อาราธนาพระพุทธเจ้า

กับพระสงฆ์สาวก เสด็จรับอาหารบิณฑบาตรยังสถานที่ที่ทรงโปรด โปรดตรงไหนละ ให้จัดแจงไว้ในทางทิศเหนือของคอยจอมทอง เมื่อพระพุทธองค์กับพระสงฆ์สาวก เสด็จรับอาหารบิณฑบาตรแล้วก็เสด็จไปสู่คอยจอมทอง แล้วก็ทรงฉันภัตตาหารบิณฑบาตร เดียวก่อนมีมันยังงี้ เมื่อพระพุทธองค์พร้อมด้วยพระสงฆ์สาวก เสด็จรับบิณฑบาตรแล้ว เมื่อถึงมันฉันมันถูก ลิ่นมันไม่ถูก คือรับบาตรเขาดังท่าจะไล่บาตรกัน พระพุทธเจ้าพร้อมพระสงฆ์ก็เดินรับบาตรแล้ว ก็เสด็จไปที่คอยจอมทอง แล้วก็ฉันอาหารบิณฑบาตทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ คือสถานที่รับบาตร ที่รับบิณฑบาตในปัจจุบันนี้ เป็นวัดร้างเสียแล้ว ตรงนั้น ชื่อวัดค้าง ความจริงน่าจะไปสร้างวัดเข้าสักแห่งนะ ถ้าไม่สร้างวัดก็สร้างศาลา มีพระพุทธรูปสักองค์ก็ดี ปัจจุบันเป็นวัดร้าง ชื่อว่า วัดค้าง นีว่าง ๆ มีสแตงค์จะไปสร้างศาลาขึ้นสักหลัง สร้างพระพุทธรูปให้สักองค์ แต่ว่าน่ากลัวมันจะว่างยาก ก็ไอ้ที่ไอ้ทางที่กำลังทำมันยุ่งจังเลย เวลาที่จะเสร็จมันยาก ถ้าใครมีเวลาว่างจะไปทำก่อนก็ได้ แต่คนที่อยู่ใกล้ ๆ รู้เรื่องแล้วควรจะไปทำนะ เป็นปูชนียสถานสำคัญที่พระพุทธเจ้าเคยประทับ แล้วก็ทรงเสวยอีกที่หนึ่งก็คือ ที่ตั้งโบสถ์(ที่ทรงเสวยนะ) นะ ที่รับบิณฑบาตคือที่วัดร้างชื่อวัดค้าง วัดค้างนะ (ค้าง) เมื่อรับบิณฑบาตแล้วก็มาฉันภัตตาหารที่ตรงที่ตั้งโบสถ์วัดจอมทอง พระศรีจอมทอง เสร็จจากการฉันแล้วพระพุทธองค์ก็ทรงแสดงพระธรรมเทศนาโปรดพระเจ้าอังครู้ฯ กับประชาชนแล้ว ก็เสด็จสู่คอยอินทนนท์ (นี่ - บอกลัดอย่างงั้นได้เรอะ พระพุทธเจ้าเทศน์จะมีผลเป็นยังไงต้องบอกซี) เทศน์จบปรากฏว่าพระเจ้าอังครู้ฯ ได้สำเร็จพระสัททศามี เออ พุทอย่างงี้ซี มันถึงจะถูก แล้วก็พระราชเทวีก็ได้พระสัททศามีเหมือนกัน พระราชโอรสพระราชธิดาอำมาตย์ข้าราชการในจำนวน ๔๐ ใน ๑๐๐ เป็นพระโสดาบัน นอกนั้นก็ถึงสรณคมน์ (เออ พุทอย่างงี้มันถึงจะถูก ดันพูดลัดส่งไปได้ บอกก็บอกให้มันตรง ๆ บอกให้มันละเอียด ๆ แล้วเดี๋ยวชาวบ้านเขาไปตามข้าทีหลัง แล้วข้าจะไปจำได้อย่างไร) แล้วหลังจากนั้นแล้ววงศ์สมเด็จพะประทับแก้ว ก็เสด็จไปสู่คอยอินทนนท์ ทอดพระเนตรดูเมืองอังครู้ฯ แล้วก็ทรงพยากรณ์หักเรื่องราวที่กล่าวมา ซึ่งเหมือนกันที่พระโมคคัลลาน์พยากรณ์ นี่คำพยากรณ์ของสมเด็จพะชินวากับพระสาวกตรงกัน หลังจากนั้นวงศ์สมเด็จพะภควันก็เสด็จสู่กรุงราชคฤห์ นี่ตอนนี่ก็เข้าเกณฑ์ ๓๐ นาทีอีกแล้ว พักสักยก หยุดเอาไว้ตรงนี้นิดนะ เอาไว้ขึ้นต้นกันใหม่

สำหรับตอนนี้ ให้ชื่อว่า ตอนที่พระเจ้าอังคราช บูชาพระพุทธเจ้าด้วย

บทที่ ๑๓

พระเจ้าอังคราชบูชาพระพุทธเจ้าด้วยวัตถุ

เมื่อพระพุทธองค์ทรงเสด็จกลับแล้ว พระเจ้าอังคราชก็โปรดให้สร้างศาลา ๓ หลัง คือตรงที่ยอดดอยจอมทอง ที่พระพุทธองค์ทรงเสด็จมาเหยียบดอยหนึ่งหลัง ที่รับอาหารบิณฑบาตหนึ่งหลัง และที่ทรงฉันอาหารอีกหนึ่งหลัง นอกจากนั้นก็ได้โปรดให้สร้างเจดีย์ทองคำขึ้นไว้หนึ่งองค์ไว้บนยอดดอย พร้อมด้วยนั้นก็โปรดให้สร้างโกฏิแก้วอินทนิลไว้ภายในเจดีย์ แล้วก็ทรงตั้งสัตยาธิษฐานว่า เมื่อองค์สมเด็จพระชินสีห์เสด็จดับขันธเข้าสู่ปรินิพพานแล้ว ก็ขอให้พระธาตุโมหิ พระโมฬีธูจอมหัวและที่พระธาตุเบื้องขวาขององค์พระประทับแล้ว มาประดิษฐานอยู่ในโกฏิอินทนิล แล้วจากนั้นก็โปรดให้บรรดาพ่อครัว ๕๐๐ ตระกูล หมายถึงความว่า บ้าน ๕๐๐ บ้าน มีก็คนก็ช่าง มาปฏิบัติรักษาเจดีย์ คอยรักษา คอยจัดอาหารถวายพระพุทธเจ้าและพระอรหันต์ที่จะมาสู่ดอยจอมทองแล้วพระเจ้าอังคราชก็ครองราชย์ด้วยทศพิธราชธรรมต่อมาจนถึงสวรรคต

ในตอนนี้ก็ปรากฏว่าหลังจากนั้นมา พระพุทธเจ้าบ้าง บรรดาพระสงฆ์สาวกทั้งหลายบ้างก็มากันบ่อย เพราะว่ามีคนมีศรัทธามาก ต่อมาตามตำนานเล่าต่อมาว่า เมื่อพระพุทธองค์เสด็จดับขันธเข้าสู่ปรินิพพานแล้ว ที่เมืองกุสินารา ถวายพระเพลิงพระสรีระธาตุเสร็จเรียบร้อยแล้ว ไซ้พระพราหมณ์ก็จัดแบ่งพระบรมสารีริกธาตุกับเมืองต่าง ๆ ตอนนีสำหรับพระโมฬีธาตุเบื้องขวา คือพระโมฬีธาตุนะ เบื้องขวา ไม่รวมกันกับ อะไระนะ พระธาตุนาคขัณฐ์ พระธาตุนาคขัณฐ์จะมาทีหลัง พระโมฬีธาตุเบื้องขวาดกอยู่กับ มัลลกะกษัตริย์ ในฐานะที่พระมหากัสสปเป็นประธานพระอยู่ในสมัยนั้น จึงแจ้งแก่บรรดากษัตริย์ทั้งหลายเหล่านั้นว่า พระโมฬีธูเบื้องขวานี้ ควรจะเป็นของเมืองอังครัฐ เพราะว่าองค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคทรงพยากรณ์ไว้เช่นนั้น บรรดามัลลกะกษัตริย์ทั้งหลายก็ยอม พระมหากัสสปก็ให้เราเอาพระโมฬีธู เบื้องขวาไปมอบให้แก่เมือง แล้วก็อธิษฐานว่า ขอให้พระโมฬีธาตุขององค์สมเด็จพระจอมโลกนารอบคอบเสด สัมม สัมพุทธเจ้า ที่พระองค์ทรงตั้งใจพระราชทานไว้ก่อนจะเสด็จดับขันธเข้าสู่พระปรินิพพาน ขอพระผู้มีพระภาคสมเด็จพระพิชิตมหาราชได้โปรดให้พระบรมสารีริกธาตุนี้ไปสู่แก่อินทนิล ในเจดีย์ทอง เหนือดอยจอมทอง เมื่อเสร็จคำอธิษฐานของพระมหากัสสปแล้ว พระโมฬีธูก็แสดงปาฏิหาริย์ แปลงพระรัศมีดังดวง

จันทร์วันเพ็ญ ลอยขึ้นไปบนอากาศแล้วก็เสด็จประดิษฐานอยู่ในโถงแก้วกนิษฐา โดยที่ไม่
มีใครต้องไปนำมาส่องเข้าไว้ นี่เป็นปาฏิหาริย์หรือบารมีขององค์สมเด็จพระจอมไตรบรม
ศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า และเวลาที่มาภายหลังจากพระพุทธเจ้า เสด็จปรินิพพานเล็กน้อย
เท่านั้น นี่ต่อมาพระพุทธเจ้าทรงเสด็จดับขันธเข้าสู่ปรินิพพานแล้ว ได้ ๒๑๘ ปี เอา ว่า
ไหนะ มันตรงก็ตรงไม่ตรง แก่โกหกขำก็โกหกด้วย ได้คนเลวให้ฟัง

เมื่อพระเจ้าอโศกมหาราชได้เป็นใหญ่ในชมพูทวีป ก็เสด็จมาสู่ดอยจอมทอง
พร้อมไปด้วยข้าราชการ เมื่อสร้างอุโมงค์ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ ได้พันดอย
จอมทอง แล้วก็สร้างโกฐเพชรหรือว่าโกฐแก้วชिर ไอ้ชिरเขาแปลว่าเพชร เคี้ยวเด็กๆ
มันไม่รู้ พูดอย่างนั้นไม่ได้จะบอกว่าชिर ก็ต้องแปลว่าเพชร ให้เป็นที่ประดิษฐานพระธาตุ
รากขวัญ กับพระธาตุย่อยๆ บรรจุไว้ในพระอุโมงค์ นี่แสดงว่าพระธาตุรากขวัญนั้น พระเจ้า
อโศกมหาราชได้มา เพราะอะไรถึงบอก เวลานั้นมีพระอรหันต์มาก บอกพระธาตุอันนี้เป็น
พระธาตุตรงนั้นตรงนี้ของพระพุทธเจ้า พระอรหันต์ที่ได้ปฏิสัมภิทาญาณก็ดี อภิญญา ๖ กัทธิหรือ
ว่าวิชา ๓ กัทธิ ท่านรู้ท่านบอกได้ ไม่เป็นไร เคี้ยวจะไปนั่งเคี้ยว พระเจ้าอโศกมหาราช
รู้ได้ยังงี้ นี่เป็นคนธรรมดา อย่าลืมว่าเวลานั้นพระอรหันต์มีมาก เมื่อเสร็จแล้วก็ทรง -
อธิษฐานขอให้เมืองนี้จงเจริญรุ่งเรือง แล้วขอให้พระธาตุคงอยู่คู่ไปกับเมืองนี้ตลอด ๕,๐๐๐ปี
แหม เจตนาของท่านดีมาก ท่านอยู่ถึงไหนก็ไม่รู้พระเจ้าอโศกมหาราช น่ากลัวจะอยู่ใน
อินเดีย ไม่รู้บ้านท่านเหมือนกัน จำบ้านไม่ได้ไม่เคยรู้จักกัน และถ้าหากว่าบรรดาประชาชน
ประพฤติดุปฏิบัติอยู่ในศีลธรรม ก็ขอให้พระบรมสารีริกธาตุออกมาให้ปรากฏ แสดงปาฏิหาริย์ให้
ปรากฏนั่นเอง ถ้าประชาชนไม่ตั้งอยู่ในธรรม ก็ขออย่าได้แสดงปาฏิหาริย์ให้ปรากฏ ซึ่งจาก
การตั้งอธิษฐานที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุแล้ว พระเจ้าอโศกมหาราชก็เสด็จกลับ เอ...
สงสัยว่าพระบรมสารีริกธาตุที่นั่นแสดงปาฏิหาริย์บ้างหรือเปล่าก็ไม่รู้ ถ้าแสดงปาฏิหาริย์นี้เคย
เห็นมา เคยเห็นที่อื่นอย่างวัดบางนมโคนั่น หลวงพ่อปาน ท่านบรรจุไว้ที่เจดีย์ ก่อนเวลา
มีงานปีเวลาประมาณสี่สอง ทุกปีปรากฏเป็นดวงดาวออกมา ๓ ดวงใหญ่มาก ถ้าจะวัดเป็นลูก
บาศก์เมตรก็ ๒๐ อ้อ...ขอโทษไม่ใช่ลูกบาศก์เมตร ถ้าจะวัด มันผ่านศูนย์กลางตัดออกมาก็เกิน
กว่า ๒๐ นี่ ๓ ดวงโตม ๓ ลอย ๓ ดวง ถ้าปีไหนลอยย้อยไปทางทิศใต้ ทิศเหนือ ทิศตะวันออก
ทิศตะวันตกอะไรก็ดเมม ๓ ปีนั้นคนทิศนั้นมามาก ถ้าปีไหนวนรอบบริเวณวัด ปีนั้นคนมาทั่วทิศ
แล้วเวลาจะกลับก็จับอยู่ที่ยอดมณฑปของหลวงพ่อปาน และจะมาจับที่ศีรษะของหลวงพ่อปาน แล้ว
ก็ไปจับอยู่ที่ยอดเจดีย์ แล้วก็เข้าเจดีย์ตามเดิม แสงสว่างนั้นเหมือนกับแสงไฟฟ้าหลายแสนแรง

เทียนสว่างมาก ถ้านั่งอยู่ไกล ๆ มองเห็นลายมือได้ถนัด แต่ว่าก็สงสัยเหมือนกันว่า เวลานี้พระบรมสารีริกธาตุที่วัดบางนมโค แสดงปาฏิหาริย์บ้างหรือเปล่านั้นไม่ทราบ นี่เป็นเรื่องของคนอยู่นะ คนอยู่ดีพระท่านก็สงเคราะห์ ถ้าคนอยู่ไม่ดีพระท่านก็ไม่สงเคราะห์ นี่เป็นเรื่องของคนอยู่ ทำกันเอาเองก็แล้วกัน พ่อแม่ทำไว้ให้แล้ว ถ้ารักษาความดีของพ่อแม่ไม่ได้ ก็เป็นเรื่องของคนจะไปโทษพ่อแม่ไม่ได้นะ

ตอนนี้มาพูดกันถึงเรื่องที่ว่าต่อมาสมัยหลัง เมื่อถึง พ.ศ.๑๙๔๔ มีผิวเมียดูหนึ่ง ตากะยายที่เคยพูดไว้ ที่ดอยอินทนนท์ ตากะยาย ๒ คนนั้น ท่านวชิรหรือวิเชียรเคยพูดไว้ ตอนนั้นดูเหมือนจะจับเอาตอนนี้จะมั่ง วิเชียรฯ ไปจับเอาตอนท้ายปลายมือนี้ - วิเชียรเอ๋ย ตอนต้นก็ไม่บอก สู้ตาคนนี้ก็ไม่ได้แก่เล่าละเอียดดี แต่ก็ไม่ค่อยละเอียดนักหรอก ต้องท้วงกัน เวลาพระพุทธรูปเจ้าเทศน์นั้นต้องบอกชีว่า มันมีอาณิสงค์เป็นยังงี้ ใครได้บรรลุมรรคผลบ้างหรือว่าเทศน์ด้าน ถ้าเทศน์ด้านพระพุทธรูปเจ้าไม่ไป ถ้าไปเทศน์ที่ไหนไม่มีใครได้บรรลุมรรคผล พระพุทธรูปเจ้าไม่เสด็จ จำไว้ อ้า...มีผิวเมียดูหนึ่ง อ้า... ผิวชื่อนายสร้อย เมียดูชื่อนางเม็ง ตั้งบ้านเรือนอยู่ใกล้ ๆ กับดอยจอมทอง แล้วก็เป็นคนที่มีความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาเป็นอย่างยิ่ง วันหนึ่งเป็นวันเพ็ญ เดือน ๑๒ ฝั่งเมียดู นายสร้อยไปอาบน้ำแล้วก็ไปรักษาศีล ๘ นั้นมาแปดแปดอีกแล้ว ที่ดอยจอมทอง เห็นดอยจอมทองมีลักษณะงาม เหมือนหลังเต่า ก็เกิดศรัทธาอยากจะทำสร้างวัดที่ดอยจอมทอง ความจริงคราวที่เขาบรรจุนั้นนั้นนะ โปรดทราบไว้ว่าเขาชุดลงไปสีกแล้วก็สร้างเป็นมูลดินไว้กันคนเดินข้าม ยังไม่ได้สร้างเจดีย์แบบสมัยนี้ ที่นี้เมื่อเกิดศรัทธาแล้ว จึงได้นำเรื่องมาปรึกษานางเม็งผู้เป็นภรรยา ก็เป็นที่ตกลงกันแล้ว เลือกที่ดินถ้าที่คูหายอดดอยต้นทองหลวง (เขาว่าอย่างนั้น) วัดที่สร้างคราวนี้เรียกกันว่า วัดศรีจอมทอง แต่การสร้างยังไม่สำเร็จ บริบูรณ์ดังความประสงค์ แกกัสน้ำชีวิตไปเสียก่อน เป็นธรรมดา สร้างวัดมันเรื่องใหญ่ คน ๆ เดียวสร้างยากที่จะให้สำเร็จ (นี่สิ่งนั้นก็กำลังสร้างอยู่นะ มันจะเสร็จก่อนตาย หรือตาย - ก่อนเสร็จก็ไม่รู้ ก็สร้างมันส่งเดชไป เพื่อที่จะได้เป็นที่อาศัยของบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายผู้มีจิตศรัทธา) ครึ่งถึง พ.ศ.๑๙๐๐ ก็มีชาย ๒ คน คนหนึ่งชื่อสิบเงิน ไอ้หมอนี่มีสิบเงินหรือเงินสิบบาทก็ไม่รู้ กับสิบถั่ว อ้อ ชื่อเขา คนหนึ่งชื่อสิบเงิน อีกคนหนึ่งชื่อสิบถั่ว สร้างวิหารขึ้น ๑ หลัง มุงหลังคาด้วยหญ้าคา พร้อมกับนิมนต์พระภิกษุรูปหนึ่ง ชื่อว่า เสรี - ปุตตะเถระ สาธุบุตรนี้ความจริงไม่ใช่องค์ก่อนนะ องค์หลัง ชื่อซ้ำกัน เพราะเกิดทีหลังกัน ตั้ง ๒๐๐๐ ปีกว่า เออ.....วัดนี้มีชื่อสมภารหรือเจ้าอาวาสของวัดปรากฏเป็นครั้งแรกใน

คราวนั้น เจ้าอาวาสของวัดนี้เปลี่ยนมาอีกหลายองค์ คือท่านสาริบุตรนั้นแหละ เป็นเจ้าอาวาส เป็นพระอรหันต์หรือเปล่าก็ไม่ทราบ อ้อ ไม่ได้เป็น ไม่ได้เป็นพระอรหันต์ แต่ว่าเป็นพระที่มีปฏิภาติ ตั้งอยู่ในสรวงคณชั้นสูง บิโธ่ บอกขึ้นก็บอกได้ สรวงคณชั้นสูงก็เป็นพระโสดาภกับสกิทาคาชี พ้อคุณ บอกให้มันตรง ๆ ไปเลยดีกว่า จนกระทั่งถึงเจ้าอาวาสที่มีนามว่า พระธรรมปัญโญเถระ ก็มีตาผ้าขาวคนหนึ่ง ใจตาผ้าขาวนี้เหวตา สมัยก่อนนี้เขาเรียกว่าตาผ้าขาว คือคนนุ่งขาวห่มขาว มันท่าทางไม่เหมือนชาวบ้านเขา เป็นลักษณะของเหวตา ซึ่งอยู่เหนือวัดและมีผู้อุปการะ และเป็นผู้อุปการะวัดด้วย แสดงว่าคนนี้เมื่อนุ่งขาวห่มขาว ตัวยังไม่เป็นเหวตาแต่ใจเป็นแล้ว อ้อ คนบอกเขาบอกว่าใจเป็นพรหมณ์ นี่ผานสมาบัติมากลัวจะ เก่งกว่าพระเสียก็ไม่รู้ ได้มาหาเจ้าอาวาสแล้วบอกว่า ผมเห็นพระบรมธาตุอยู่ใต้ถอยจอมทอง พระบรมธาตุนั้นจักเสด็จออกมาให้ประชาชนเคารพบูชา พระธรรมปัญโญเถระ ได้ฟังดังนั้นก็ตั้งใจอธิษฐานขอให้พระบรมสารีริกธาตุเสด็จออกจากที่ประดิษฐานมาให้คนเคารพบูชา ก่อนที่ท่านจะถึงมรณภาพไปเสียก่อน ว่ายังงั้นนะ ก่อนจะตายนะ ขอให้พระบรมสารีริกธาตุเสด็จออกมาให้คนบูชา เมื่อถึง พ.ศ.๒๐๔๒ อ้อ มันหลายปี ๔๐ ปี เดือน ๔ ขึ้น ๑๔ ค่ำ เป็นเวลากลางคืน นี่เป็นเดือน ๔ เหนือนะ ไม่ใช่เดือน ๔ ใต้ เห็นจะเป็นเดือนยี่ของเรา เดือนยี่ภาคกลาง นึก ๆ เอาอย่างนั้นนะ ไข่หรือไม่ใช่ก็ไม่รู้ เพราะมันต้องบวกออกไปอีก ๒ เดือน หรือเท่าไรจำไม่ได้ พระบรมธาตุก็เสด็จออกมาให้มาปรากฏ โดยแสดงให้เห็นปาฏิหารย์ต่าง ๆ มีผู้เห็นกันมากมาย พอรุ่งเช้าเห็นประตูวิหารเปิด พระพุทธรูปถอดโมฬีได้ ในวิหารก็ปรากฏ แสดงว่าพระพุทธรูปนะ โมฬีเปลวผม ที่เขาทำไว้ข้างบนนั้น เกิดถอดขึ้นมาได้ ก็ปรากฏขึ้นมา ปรากฏว่าพระโมฬีของพระพุทธรูปถูกถอดออกจากเศียร มาวางอยู่บนพระเพลลา คือบนตัก คือพระพุทธรูปนี้ เขาทำให้ถอดโมฬีได้ เป็นที่บรรจุพระธาตุหรืออะไรอย่างอื่น แต่ว่าเวลานั้นเขาไม่ได้ถอด เพราะว่าพระพุทธรูปองค์ใหม่ โมฬีใหม่ แต่ปรากฏว่าพระโมฬี คือเปลวผม มาวางอยู่ที่ตัก แล้วก็หื้อผ้าขาววางอยู่เหนือพระเศียรพระพุทธรูปองค์นั้นแทนโมฬี เมื่อลงมาดูก็เห็นเป็นพระบรมธาตุ ก็ดีใจเป็นอย่างยิ่ง จึงเอาใส่ไว้ในโกฐงา แล้วก็ประดิษฐานไว้เหนือเศียรพระพุทธรูป ความลับเรื่องพระบรมธาตุยังคงเป็นความลับอยู่ตลอดมา ยังปกปิดกันไว้ แสดงว่าเห็นพระบรมธาตุแล้วก็ปิด กลัวใครจะมาขโมย เจ้าอาวาสของวัดนี้ล่วงไปอีกหลายองค์ จนกระทั่งถึงพระมหาสิริปัญโญมาเป็นเจ้าอาวาส

พ.ศ. เท่าไรไม่ได้บอก ก็มีพระรูปหนึ่ง มีพระสงฆ์หนึ่ง ตะกี้จะไปลงพระพุทธรเจ้า แล้ว มีพระสงฆ์รูปหนึ่งมีชื่อว่า พระมหาพุทธญาณโณ มีนาคสาวจะเป็นฉายา มีเป็น ภาษาแขก ได้บำเพ็ญสมณะธรรมอยู่ในป่า ในป่าหลัง ห..ล..ลิง มีหันอากาศ มีเอก ง.. อ้อ ป่าฟ้าหลัง ขอโทษ ไม่ใช่ฝรั่งนะ ไม่ใช่ป่าฝรั่ง ป่าฟ้าหลัง ฟ..พัน มีโทะระอา แล้วก็ ห..หีบ ล..ลิง มีหันอากาศ มีเอก แล้วตัวง ป่าฟ้าหลัง ในเมืองพุกาม อ้อ เป็นพวกพม่านี้ ได้ตำนานพระธาตุมาก็เข้าใจว่า พระบรมธาตุจอมทอง แต่พระบรมธาตุที่จอมทองนี้ตรงตามตำนาน จึงได้สั่งให้พระ อานันทะเถระ กับตาผ้าขาวมาวัดศรีจอมทอง อานันทะเถระนี้เป็นพระดีหลัง ไม่ใช่พระอานนท์ เมื่อมาถึงก็อธิษฐานขอให้พระธาตุจอมทองแสดงปาฏิหาริย์ พระบรม ธาตุก็แสดงปาฏิหาริย์ให้ปรากฏ จากนั้นพระมหาสิริะปัญโญ เจ้าอาวาส จึงเอาพระ บรมธาตุที่เศียรพระพุทธรูปในวิหารมาให้ดู พระอานันทะเถระเห็นเป็นพระบรมธาตุ ที่แท้จริง จึงนำความไปบอกพระมหาพุทธญาณโณ พระมหาพุทธญาณโณก็เข้าไปทูล พระเจ้ารัตนราชหรือว่าพระเมืองแก้ว ผู้ครองเมืองเชียงใหม่ในขณะนั้น ให้พระ เจ้ารัตนราชทรงพระปริชาปราโมทย์ จึงได้โปรดให้สร้างวิหาร แล้วปราสาทเป็นที่ ประดิษฐานพระบรมธาตุ พระบรมธาตุจึงอยู่ที่วัดศรีจอมทอง และที่ปราสาทแห่งนี้ ตลอดมาจนเท่าทุกวันนี้ แหม เขาเล่ามันคล่อง ๆ แคล้ง ๆ เต็มที เป็นอันว่าเรื่อง ของพระธาตุจอมทองนี้ ล้อเสียเหน้อยเลย ว่ากันนานหนักหนากว่าจะจบ

ที่เล่ามาอย่างนี้ก็เพื่อบรรดาท่านพุทธบริษัท หรือท่านลูกหลานที่รัก ได้รับทราบความเป็นมาของพระพุทธรูปศาสนาในประเทศไทย ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร ที่ นักปราชญ์ทั้งหลายท่านบอกว่าประเทศไทยกับพระพุทธศาสนา ไม่พบกันมาในกาลก่อน อันนี้เป็นความจริง เพราะว่าเวลานั้นประเทศนี้เขาไม่ได้เรียกว่าประเทศไทยนี้ พระเจ้าอังครัฐนี้ ถ้าดูตามซากหรือตามพระสูตร บางทีจะพบดูเหมือนว่าเคยประสบๆ เคยพบมา เป็นอันว่าการมีสการพระธาตุทั้งหลาย และบรรดาพระสงฆ์ทั้งหลายที่มีความ ศิที่เรากล่าวกันว่า สุปฏิปันโน ผู้ประพฤติดีประพฤดีชอบตามระบอบของพระพุทธศาสนา ก็มาจบ เกมกันที่พระธาตุศรีจอมทอง

ความจริงหนังสือเรื่องนี้อยากจะเขียน อยากจะพูดอะไรให้มากกว่านี้ แต่ดูแล้วคิดว่าจะใช้เวลาสัก ๑๐ ยก ใช้หน้ากระดาษตั้ง ๑๐ ยกนี้มันปาเข้าไปเท่าไร แล้วไม่รู้ มวกเต็มที ฉะนั้นหนังสือเล่มนี้ในการนำเที่ยวก็จะขอยุติไว้เพียงเท่านี้ ก่อน

ที่จะจบ เรื่องก็ยังมีเรื่องข้างท้ายอยู่อีก เป็นเรื่องสำคัญ จะบอกให้บรรดาท่าน พุทธบริษัททราบ แต่ว่าก่อนที่จะไปพูดเรื่องอื่นก็ขอสรุปเรื่องนี้สั้น ๆ ไว้ก่อน ว่า การที่บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนทั้งหลายมาในคราวนี้ ก็ต้องการอย่างเดียวกันคือ ๑. ให้เห็นสถานที่ นมัสการสถานที่ ที่เป็นปูชนียสถาน ที่องค์สมเด็จพระพุทธเจ้าบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าเคยมาประทับ แล้วก็ยังมีพระสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้า ซึ่งเป็นพระอรหันต์บุคคล เคยมาเทศน์สอนโปรดพุทธบริษัท แล้วก็ที่ดินแดนที่บรรดา พุทธบริษัททั้งหลายเข้าถึงมรรคผลเป็นอันมาก เป็นอันว่าดินแดนเขตประเทศไทย ปัจจุบัน ยังไม่เคยขาดพระอรหันต์นับตั้งแต่พระพุทธเจ้านิพพานไปแล้ว หรือจะถือว่านับตั้งแต่พระพุทธเจ้ามาโปรดครั้งนั้นแล้ว ดินแดนนี้ยังไม่เคยขาดพระอรหันต์สาวก ขององค์สมเด็จพระประทีปแก้ว คือเป็นพระอรหันต์บ้าง พระโสดา สกิทาคา อนาคา นี่คนพูดเขายังงั้นนะ ยังไม่เคยขาดเลย ถ้าขาดเมื่อไรก็แสดงว่า ศาสนาขององค์สมเด็จพระจอมไตรขาดสูญเมื่อนั้น แต่ว่าดินแดนแห่งนี้ สมเด็จพระชินสีห์ทรงพยากรณ์ไว้ว่าจะไม่ขาดจากพระอรหันต์ผล คือหมายความว่าศาสนาของ องค์สมเด็จพระพุทธผลจะทรงอยู่ ฉะนั้นหากว่าศาสนาขององค์สมเด็จพระบรมครูจะ ตั้งอยู่ได้ก็ต้องอาศัยพระอรหันต์เป็นสำคัญ ถ้าไม่มีพระอรหันต์เจ้าเมื่อไรพระศาสนา ก็เป่เมื่อนั้น ดูดินแดนของประเทศไทยในที่บางแห่งที่เรากล่าวกันว่ารุ่งเรืองไปด้วย วิทยาการ มีพระทรงวิทยาการมาแต่ว่าปฏิบัติหน้าที่บรรดาท่านพุทธบริษัท ปฏิบัตินี้ เป่ ๆ ไป เพราะอะไร เพราะว่าไปนิยมโลกธรรมกันเสียหมด แต่ว่าดินแดนที่ องค์สมเด็จพระบรมครูพยากรณ์ในที่แห่งนั้น ยังมีพระดีที่ควรแก่การสักการะบูชา ที่เราเรียกกันว่า สุปฏิปันโน และการบูชาพระอรหันต์เจ้าแต่ละครั้ง แต่ว่าพระที่ พบนี้ก่อนจะเป็นพระชั้นไหนไม่รู้แน่ เพราะว่าท่านไม่ได้บอก เป็นแต่เพียงว่าเขา รู้ว่าท่านดี ที่เห็นว่าดีก็เพราะว่าท่านไม่เมา แล้วเราก็จะสังเกตได้ว่าท่านอยู่ที่ ไหนเจริญที่นั่น พระที่มีความดีนี้อยู่ตรงไหน เจริญตรงนั้น จะเป็นป่าเป็นเขา อย่าง หลวงพ่อสิมมันท์นี่เข้าไปอยู่ในป่าลึก พวกยังตามไปสร้างให้ แล้วแต่ละองค์ที่เรา พบนั้นก็เหมือนกัน แดนไกลแสนไกล ก็เต็มไปด้วยความเจริญ วัฒนาอาราม ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะจิตใจท่านเต็มไปด้วยอริยทรัพย์ คืออริยทรัพย์ประเสริฐ ไม่ โลกโมโทสัน ไม่เมาในลาภ ยศ สรรเสริญ สุข บูชาพระพุทธเจ้ายิ่งกว่าบูชา โลก แต่พระที่เป็นพระอริยะก็ดี พระที่เข้าถึงสรวงคณาก็ดี พระประเภทนี้ไม่เป็น

พระเอกตัณยู บ่อยรู้คุณคนอยู่เสมอ

นี่แหละ บรรดาท่านพุทธบริษัท การที่ท่านทั้งหลายมาเที่ยว ก็ต้องการอย่างเดียวให้รู้จักความดี และรู้จักสืลาของพระที่เข้าถึงความดีแล้ว เขาไม่ได้วางมาดนี้ ว่าฉันเป็นมหาเปรียญนะ ฉันเป็นพระครุนะ ฉันเป็นเจ้าคุณนะ ฉันเป็นสมเด็จนะ เป็นอะไรนะ ไอ้เป็นอย่างโลก ๆ นั้น เขาไม่มาอาวดกัน เขาอาวดอย่างเดียวคือการละความชั่ว ประพฤติความดี แล้วก็ทำจิตใจให้ผ่องใส วิธีอาวดนะเขาอาวดถึงใจ ไม่ใช่บอกให้รู้ เป็นแต่เพียงว่าเอาจิตใจเข้าไปเชิดชูความดี ที่องค์สมเด็จพระบรมครูทรงสั่งสอน วางตนเสมอด้วยพสกนิกรที่เข้าไปหา นี่แหละเขาอาวดดีของเขา เพราะว่าเขาไม่มีเลวจะอวด ไม่มีกิเลส ตัณหา อุปาทาน และอกุศลกรรมจะนำมาอาวดมีแต่ความดี จึงเข้ากับพวกเราได้ดี เอาละสำหรับเรื่องการท่องเที่ยวนี้ ก็ขอยุติไว้แต่เพียงเท่านี้

ในที่สุด เรื่องราวของการท่องเที่ยว ก็ขออาราธนาองค์สมเด็จพระชินสีห์บรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า พร้อมไปด้วยพระสงฆ์อริยสาวกทั้งหลาย ตลอดจนกระทั่งความดีของท่านทั้งหลาย ว่าธรรมใดที่องค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงบรรลุแล้ว ขอท่านทั้งหลายที่มาร่วมนมัสการคราวนี้ จงเข้าถึงธรรมที่องค์สมเด็จพระประทีปแก้วถึงแล้วในชาติปัจจุบัน โดยฉบับพลันเถิด สวัสดิ์.

ปัจจัยมีลชีด

หนังสือเล่มนี้ท่านฤาษีสิงคได้เริ่มบันทึกเสียงให้ในวันศุกร์ที่ ๖ ธันวาคม และบันทึกเสียงเสร็จในวันพฤหัสบดีที่ ๑๒ ธันวาคม ใช้เทปขนาดกินเวลา ๖๐ นาที จำนวน ๑๑ ม้วนครึ่ง คือ ใช้เวลาในการบันทึกเสียง ๑๑ ชั่วโมงครึ่ง ดังนั้นจึงต้องระดมบรรดาคณะศิษยานุศิษย์ของท่านฤาษีสิงค ซึ่งมี พล.อ.ต. ม.ร.ว. เสริม สุขสวัสดิ์ เป็นหัวหน้า จัดการถอดเทป พิมพ์คัด ถ่ายเพลท และดำเนินการพิมพ์ พับกระดาษ เรียงหนังสือเข้าเล่ม เก็บเล่ม ซึ่งใช้เวลาทั้งสิ้น ๑๓ วัน หนังสือจึงสำเร็จออกมาเป็นรูปเล่มดังที่ท่านได้ถืออยู่นี้

ในการจัดพิมพ์ครั้งนี้ ท่านผู้อ่านจะพบข้อบกพร่องมากมาย เป็นต้นว่า

๑. ตัวหนังสือเล็กเกินไป
๒. มีที่ผิดมาก โดยเฉพาะตัวสะกด การันต์
๓. การจัดรูปเล่ม ย่อหน้า และวรรคตอน ยังไม่เรียบร้อย

ผู้จัดทำขอให้สัญญาว่าในหนังสือเล่มต่อไป ตัวหนังสือจะโตกว่านี้ คำผิดจะมีน้อยกว่านี้ และการจัดรูปเล่มจะทำให้ดีกว่าเล่มปัจจุบัน

ขอขอบคุณผู้มีรายนามต่อไปนี้ ที่มีส่วนช่วยเหลือในการจัดพิมพ์ ให้คำแนะนำ ทำให้หนังสือสำเร็จออกมาได้ตามกำหนด

๑. พล.อ.ต. ม.ร.ว. เสริม สุขสวัสดิ์
๒. พ.ต.อ. (พิเศษ) นพ. สมศักดิ์ สืบสงวน
๓. คุณสุภาพ ปุณศรี
๔. คุณหญิงสมสมัย ศรีไชยยันต์
๕. คุณอวบ สาณะเสน
๖. แพทย์หญิงสลวย เตระยานนท์
๗. คุณภาณี วรทรัพย์
๘. คุณสำเนียง ปุณศรี
๙. ร.ต.ท. อรรถพร กอวัฒนา

- ๑๐.คุณบุษกริกา ธรรมนพรัตน์
- ๑๑.คุณเคียรนัย จุลิตานนท์
- ๑๒.คุณสุจิตรา สุวรรณสถิตกุล
- ๑๓.คุณสุวณิ ศรีธวัช ณ อยุธยา
- ๑๔.คุณจรรยา อินทร์งสี
- ๑๕.คุณพยอม โพธิ์อ้อม
- ๑๖.คุณดิ เรก
- ๑๗.คุณชัยยศ
- ๑๘.คุณทวีพย์
- ๑๙.คุณชัยวัฒน์ นาคสวัสดิ์ และเพื่อน
- ๒๐.คุณชัยรัตน์ บุญสวัสดิ์
- ๒๑.พ.ท.ศรีพันธ์ วิชชุพันธ์
- ๒๒.คุณกานดา อมาตยกุล
- ๒๓.คณะหนุ่ม-สาวประจำบ้านเลขที่ ๔ ซอยสายลม ๑

รายนามผู้ร่วมทุนทรัพย์ในการจัดตั้งสำนักพิมพ์"สารธรรม"

๑. ฤาษีสิงคำ ให้เงินหมื่นเวียน	๔๘,๔๐๐ บาท
๒. พ.ท. พญ. วีรธรรม คำนวมกิจ	๒๐๐,๐๐๐ บาท
๓. พ.ต.อ. (พิเศษ) นพ. สมศักดิ์ สืบสงวน	๗๐,๐๐๐ บาท
๔. ผศ. ลดา รัตกสิกร	๕,๐๐๐ บาท
๕. ม.ร.ว. สำอางวรรณ ลำซำ	๓,๐๐๐ บาท
๖. คนบางกอกน้อย ทหารเก่า	๒,๐๐๐ บาท
๗. ร.อ. ภูซงค์และคุณสุจิตรา รัชไชยบุญ	๒,๐๐๐ บาท
๘. คุณรังสิตและคุณเพ็ญศรี วัฒนสิน	๑,๐๐๐ บาท
๙. คุณประชาและคุณอรุณ สิกวานิช	๑,๐๐๐ บาท
๑๐. น.อ. คุณภักดิ์และคุณภาณี วรทรัพย์	๕๐๐ บาท
๑๑. คุณยายเล็ก ดันดีกาญจน์	๕๐๐ บาท
๑๒. ผู้ไม่ประสงค์จะออกนาม	๓๐๐ บาท
๑๓. นพ. วสันต์และคุณวงจนา จงเจษฎ์	๑๐๐ บาท
๑๔. คุณบุญยืน คามพิทักษ์	๑๐๐ บาท
๑๕. คุณยงยุทธ สัจจวานิช	๕๐ บาท
๑๖. คุณทรงสืบและคุณสลิม นลราชสุวรรณ	๕๐ บาท
๑๗. รายย่อยอีกรวม	๖๔๕ บาท

